

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om pension för lantbruksföretagare och till ändringar av vissa andra lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagstiftningen om arbetspensioner för lantbruksföretagare revideras. Strukturen i lagstiftningen om pensionsskyddet för lantbruksföretagare, som till innehållet i huvudsak är likadant som pensionsskyddet för löntagare, revideras att motsvara lagen om pension för arbetstagare. Ordalydelsen i enskilda bestämmelser preciseras och görs klarare på samma gång. I lagen om pension för lantbruksföretagare görs även ändringar som orsakas av lagen om pension för arbetstagare. Pensionsskyddet för lantbruksföretagare och löntagare förblir till innehållet i huvudsak likadant.

När det gäller ikraftträdandet föreslås att en separat lag om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare stiftas. I lagen intas utöver bestämmelser om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare också bestämmelser om att befrielse från försäkringsskyldighet upphör samt om rätt till deltidspension för lantbruksföretagare som är födda före 1947 och rätt till arbetslöshetspension för lantbruksföretagare som är födda

före 1950.

I propositionen ingår även förslag till lagar om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk, lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare, lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, lagen om avträdelsepension, lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen och lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare. Hänvisningarna till (den tidigare) lagen om pension för lantbruksföretagare i nämnda lagar måste ändras eftersom det i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare föreslås att (den tidigare) lagen om pension för lantbruksföretagare upphävs.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	5
1. Inledning.....	5
2. Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
Familjemedlem till ägare till aktiebolag som bedriver gårdsbruk	7
Försäkringsskyldighet för den som får ålderspension	7
Retroaktiv ålderspension	7
Befrielse från försäkringsskyldighet.....	7
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	8
3.1. Allmänt	8
3.2. De föreslagna innehållsmässiga ändringarna i lagen om pension för lantbruksföretagare.....	8
Familjemedlem till ägare till aktiebolag som bedriver gårdsbruk	8
Försäkringsskyldighet under tiden med ålderspension	9
Retroaktiv ålderspension	9
Befrielse från försäkringsskyldighet.....	9
Sändande av pensionsutdrag	9
Partiell sjukdagpenning	10
4. Propositionens konsekvenser	10
4.1. Konsekvenser för företagarna	10
4.2. Ekonomiska konsekvenser	10
4.3. Könsrelaterade konsekvenser.....	11
5. Beredningen av propositionen	11
6. Samband med andra propositioner.....	12
DETALJMOTIVERING.....	13
1. Lagförslag.....	13
1.1. Lag om pension för lantbruksföretagare.....	13
2 kap. Lagens tillämpningsområde	13
3 kap. Ordnanande av pensionskydd.....	16
Ordnanande av försäkring och tillsynen över ordnanande av försäkring	16
Arbetsinkomst.....	18
4 kap. Försäkringsavgifter	19
5 kap. Pensions- och rehabiliteringsförmåner samt ersättning enligt grupplivförsäkringen	20
Ålderspension.....	20
Deltidspension	22
Arbetspensionsrehabilitering	26
Invalidpension.....	29
Familjepension.....	34

Grupplivförsäkring	36
6 kap. Fastställande av pension	36
Pensionstillväxt	36
Andra omständigheter som inverkar på invalidpensionens belopp.....	40
Livslängdkoefficient.....	41
Fastställande av familjepension	42
Beaktande av förändringar i löne- och prisnivå.....	45
7 kap. Ansökan om pension och beslut	45
8 kap. Utbetalning av pension, dröjsmålsförhöjning och återkrav.....	46
9 kap. Ändringssökande.....	49
10 kap. Pensionsanstaltens uppgifter	53
11 kap. Bestämmelser om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltning.....	53
12 kap. Fördelning av kostnaderna.....	55
13 kap. Utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter.....	56
14 kap. Vissa bestämmelser	57
1.2. Lag om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	58
1.3. Lag om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk.....	68
1.4. Lag om avträdelsestöd för lantbruksföretagare	68
1.5. Lag om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare	69
1.6. Lag om avträdelsepension.....	69
1.7. Lag om avträdelseersättning för lantbruksföretagare	69
1.8. Lag om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare	69
1.9. Lag om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen	70
1.10. Lag om avbytarservice för lantbruksföretagare.....	70
2. Närmare bestämmelser	70
3. Ikraftträdande.....	71
4. Lagstiftningsordning	71
LAGFÖRSLAGEN.....	72
om pension för lantbruksföretagare	72
om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare	114
om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	120
om ändring av lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare.....	126
om ändring av lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare..	128
om ändring av lagen om avträdelsepension	130
om ändring av lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare.....	132
om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.....	134
om ändring av 2 och 5 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen	138
om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare	139
BILAGA.....	141
PARALLELLTEXTER.....	141

om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk	141
om ändring av lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare	152
om ändring av lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare..	156
om ändring av lagen om avträdelsepension	160
om ändring av lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare.....	162
om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.....	166
om ändring av 2 och 5 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen	172
om ändring av lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare	173

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Det lagstaddade pensionssystemet består av ett arbetspensionssystem, som berör löntagare och företagare, samt av ett kompletterande folkpensionssystem som berör hela befolkningen. Arbetspensionens viktigaste uppgift är att trygga utkomstens kontinuitet då löntagarens, lantbruksföretagarens eller annan företagares förvärvsinkomster upphör till följd av ålderdom, arbetsoförmåga eller familjeförsörjarens död. En lantbruksföretagare är skyldig att försäkra sig för ovan nämnda omständigheter genom att teckna en arbetspensionsförsäkring i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969; LFÖPL).

LFÖPL har varit i kraft sedan den 1 januari 1970. Pensionsförsäkringen för lantbruksföretagare är obligatorisk för dem som omfattas av lagen. Med lantbruksföretagare avses i Finland bosatt person i åldern 18—68 år, som för egen eller gemensam räkning bedriver gårdsbruk och själv deltar i arbetet. Utöver lantbruksföretagaren kan hans eller hennes familjemedlemmar också försäkras enligt LFÖPL. Vid sidan av åkerodling och skogsbruk omfattas även fiske och renskötsel av LFÖPL. Upptagande av försäkring förutsätter arbete, att enbart äga en gårdsbruksenhet, renar eller fiskefarkost eller redskap för inte med sig att ägaren tas med i den krets som skall försäkras enligt LFÖPL. Med lantbruksföretagare avses i LFÖPL alla som skall försäkras enligt LFÖPL.

LFÖPL gäller i lagen avsedd verksamhet som utan avbrott fortgått minst fyra månader efter det lantbruksföretagaren har fyllt 18 år. Den LFÖPL-arbetsinkomst som på basis av lantbruksföretagarens arbetsinsats skall fastställas för honom eller henne måste dessutom uppgå till minst det gränobelopp som bestäms i lagen. År 2006 är den nedre gränsen för arbetsinkomsten 2 925,46 euro per år. Om arbetsinsatsen uppskattas till ett belopp som är mindre än detta är lantbruksföretagaren inte försäkringsskyldig enligt LFÖPL. I stället för pensionsskydd enligt LFÖPL får han eller

hon sitt pensionsskydd i form av folkpension.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har hand om lantbruksföretagarnas sociala trygghet. LPA fastställer för lantbruksföretagaren den LFÖPL-arbetsinkomst som han eller hon skäligen kan uppskattas fortgående erhålla av sitt arbete som omfattas av LFÖPL. Arbetsinkomsten motsvarar lantbruksföretagarens arbetsinsats. LFÖPL-arbetsinkomsten baserar sig inte på den inkomst lantbruksföretagaren får av den verksamhet som omfattas av lagen. Genom LFÖPL-arbetsinkomsten prissätts lantbruksföretagarens arbetsinsats och arbetsinkomsten bestäms skilt för varje lantbruksföretagare. När arbetsinkomsten för de lantbruksföretagare som bedriver gårdsbruk fastställs utgår man från den arbetsinkomst som fastställs för gårdsbruksenheten på basis av dess areal. När det gäller renskötare utgår man från renbesättningens storlek och antalet arbetsdagar då renskötsel bedrivs. Den arbetsinkomst som fastställs för en fiskare uppskattas utgående från arbetsinsatsen. Lantbruksföretagaren intjänar pension på basis av LFÖPL-arbetsinkomsten, som också är grund när hans eller hennes arbetspensionsförsäkringsavgift bestäms. De pensionsförsäkringsavgifter som uppbärs av de försäkrade är i sin helhet avdragbara i beskattningen. Pensionsanstalten ger ett beslut om fastställandet av arbetsinkomsten. Pensionsanstalten kan fastställa arbetsinkomsten retroaktivt för högst det löpande kalenderåret och de tre närmast föregående kalenderåren. Om företagaren är missnöjd med arbetsinkomstbeslutet kan han eller hon söka ändring i det hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

Den fastställda arbetsinkomsten justeras årligen med lönekoeficienten. Om de omständigheter som inverkar på den fastställda arbetsinkomsten förändras väsentligt, justeras den på företagarens eller pensionsanstaltens initiativ.

LPA övervakar att lantbruksföretagarna upptar försäkring. Om en lantbruksföretagare inte har tagit försäkring uppmanar LPA honom eller henne att göra det. Om lantbruks-

förtagaren inte följer uppmaningen försäkrar LPA honom eller henne. Då kan arbetspensionsförsäkringsavgiften höjas till högst dubbel belopp Även i sådana fall kan försäkring upptas retroaktivt endast för det löpande året och de tre närmast föregående kalenderåren. Om en lantbruksföretagare har försummat sin försäkringsskyldighet går han eller hon miste om sin rätt till pension enligt LFÖPL för den tid som föregår de nämnda tre åren. Försummelse att betala arbetspensionsförsäkringsavgifter leder till minskat pensionskydd när det gäller de avgifter som preskriberats. Lantbruksföretagaren tar själv konsekvenserna av sin försummelse i form av ett minskat arbetspensionsskydd.

Bestämmelserna om rätt till pension är i huvudsak desamma för lantbruksföretagare, andra företagare och löntagare. En lantbruksföretagare har på i lagen föreskrivna villkor rätt till deltid-, ålders-, invalid- och arbetslöshetspension liksom även rätt till yrkesinriktad rehabilitering. En lantbruksföretagares förmånstagare har rätt till familjepension och till ersättning från grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare. LFÖPL-pensionens belopp påverkas av de perioder under vilka lantbruksföretagaren varit LFÖPL-försäkrad, pensionens tillväxtprocent, arbetsinkomsterna och de betalda försäkringsavgifterna.

Från och med ingången av 2005 tillväxer pensionen även på basis av de inkomster som ligger till grund för vissa förmåner som betalas för oavlönad tid. Sådana förmåner är sjukdagpenning, specialvårdspenning, ersättningar för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen och lagen om olycksfallsförsäkring, föräldrapenningar samt arbetslöshetsdagpenningar. Pensionen tillväxer även för tiden för vård av barn samt för tiden för studier som leder till examen. Pensionen tillväxer med 1,5 procent för de tidsperioder förenämnda förmåner erhålls. Den arbetsinkomst som fastställts för lantbruksföretagaren är också grund för de inkomstrelaterade förmånerna i sjukförsäkringen.

Arbetspensionerna är bundna vid ett index som tryggar deras nivå. Lantbruksföretagarnas pensionssystem finansieras lantbruksföretagarnas arbetspensionsförsäkringsavgifter, avkastningen av LPA:s placeringar och statens andel.

I statsminister Matti Vanhanens regeringsprogram sägs: ”Grunden och målsättningen för en hållbar pensionspolitik utgörs av ekonomisk tillväxt, allmänt förtroende för ett hållbart system och strävandena att få människor att orka längre i arbetslivet. Under regeringsperioden slutförs verkställandet av den reform av arbetspensionsförmånerna inom den privata sektorn som riksdagen godkände den 19 februari 2003. Reformerna utsträcks till varje sektor på lämpligt sätt så att de även gäller de övriga förvärvspensionerna.” Ett viktigt mål för regeringens program är att trygga förutsättningarna för företagssamhet.

I enlighet med regeringens program har en sammanslagning och ett förtydligande av pensionslagarna inom den privata sektorn genomförts så att pensionslagarna för löntagare inom den privata sektorn, med undantag av lagen om sjömanspensioner (72/1956; SjöPL), har sammanslagits till en lag om pension för arbetstagare (395/2006; ArPL) som träder i kraft den 1 januari 2007.

I propositionen föreslås att lagen om pension för lantbruksföretagare revideras till en ny lag om pension för lantbruksföretagare. Propositionen är en del av revideringen av den sociala trygghet som gäller företagare. Regeringen har överlämnat en proposition med förslag till lag om pension för företagare (/) som förtydligar lagen. Den nya lagen om pension för företagare (FÖPL) föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. I denna proposition revideras även lagarnas namn att motsvara den nya lagen om pension för företagare. I propositionen görs även vissa tekniska justeringar i de lagar som anknyter till avträdesystemet för lantbruksföretagare liksom även i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen och lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare.

2. Nuläge och bedömning av nuläget

Lagen om pension för lantbruksföretagare har varit i kraft nästan 40 år. Lagen är till skrivningen föråldrad. I lagen om pension för lantbruksföretagare hänvisas till stor del till

lagen om pension för arbetstagare (395/1961;APL), som är i kraft till utgången av 2006. På grund av många ändringar har lagen blivit svår att förstå. Därför är det ändamålsenligt att stifta en ny lag som ersätter den gamla lagen och som till skrivningen motsvarar den nya lagen om pension för arbetstagare och den nya lagen om pension för företagare. Med tanke på verkställigheten av lagstiftningen har även eftersträvat att i lagen om pension för lantbruksföretagare undvika att upprepa sådana saker om vilka redan föreskrivs i ArPL.

Familjemedlem till ägare till aktiebolag som bedriver gårdsbruk

Som i LFÖPL avsedd lantbruksföretagare betraktas bland annat en person som ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger över hälften av ett aktiebolag som bedriver gårdsbruk. I prövningspraxisen har vid uträkning av ägoandelarna och prövning av förutsättningarna för upptagande av LFÖPL-försäkring av hävd ansetts att en lantbruksföretagares sambo är familjemedlem bara, om samborna har ett gemensamt barn. Sambor som äger hälften var av ett aktiebolag som bedriver gårdsbruk omfattas därför av löntagarnas pensionslagar, om de inte har ett gemensamt barn. Om samborna får ett barn börjar de enligt den prövningspraxis som gäller arbetspensioner omfattas av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Försäkringsskyldighet för den som får ålderspension

Skyldigheten att uppta försäkring för lantbruksföretagarverksamhet gäller alla ålderspensionstagare förutom dem som får ålderspension enligt LFÖPL. En lantbruksföretagare är inte skyldig att uppta försäkring för en lantbruksföretagarverksamhet som bedrivs under den tid lantbruksföretagaren får ålderspension, om han eller hon under sin arbetskarriär har bedrivit lantbruksföretagarverksamhet för vilken pension har intjänats. Hur länge den tidigare LFÖPL-försäkringen pågått har ingen betydelse. Om en person däremot inte tidigare har bedrivit lantbruksföretagarverksamhet och inleder sådan me-

dan han eller hon får ålderspension, är han eller hon skyldig att uppta försäkring för den tills han eller hon fyller 68 år. Försäkringsskyldigheten är sålunda beroende av enligt vilken lag personens ålderspension har beviljats, vilket inte till alla delar är motiverat.

Retroaktiv ålderspension

I detta nu beviljas en LFÖPL-enlig ålderspension inte retroaktivt. Löntagarnas arbetspension beviljas retroaktivt för tre månader, om löntagarens arbetsförhållande har upphört före det. Om en person före ålderspensioneringen har bedrivit både lantbruksföretagarverksamhet och varit i arbetsförhållande kan hans eller hennes LFÖPL- respektive APL-pension börja vid olika tidpunkter, vilket inte är ändamålsenligt.

Befrielse från försäkringsskyldighet

En person som hade ett tillräckligt pensionsskydd av annat arbete kunde före år 2002 få befrielse från skyldigheten att uppta LFÖPL-försäkring. Ett villkor var bland annat att ny pension inte längre intjänades av lantbruksföretagarverksamheten på grund av samordningsbestämmelserna. Före pensionsreformen 2005 begränsades arbetspensionsskyddets totalbelopp med hjälp av samordningsbestämmelser. Därför var det motiverat att en person, som på grund av samordningsbestämmelserna inte kunde intjäna mera pension av exempelvis en lantbruksföretagarverksamhet som bedrevs på deltid, eller en person vars arbetspensionsskydd kunde anses vara tillräckligt, inte var skyldig att uppta LFÖPL-försäkring. Efter pensionsreformen är principen dock den att arbetspension intjänas av alla arbetsförtjänster och deras totalbelopp begränsas inte heller. Sålunda har grunderna för en befrielse fallit bort.

Enligt ikraftträdandebestämmelsen i LFÖPL (1282/2001) fortsätter en beviljad befrielse så länge som förutsättningarna för den finns. Om en befrielse som är i kraft med stöd av ikraftträdandebestämmelsen blir i kraft permanent, uppstår situationer, där en del av sådana personer som bedriver likadana lantbruksföretagarverksamheter har befrielse, en del inte, beroende på om LFÖPL-

verksamheten börjat före eller efter år 2002. Med tanke på målen för pensionssystemet är detta problematiskt.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Allmänt

I propositionen föreslås att lagen görs klarare så att i LFÖPL föreskrivs om alla de faktorer som har betydelse med tanke på en lantbruksföretagares pensionsskydd.

Det är inte nödvändigt att i de olika lagarna upprepa de bestämmelser som berör verksamheten mellan pensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen och myndigheterna. Av den orsaken hänvisar lagen om pension för lantbruksföretagare till ArPL i fråga om de bestämmelser som gäller kostnadsfördelning, pensionsanstalt som behandlar pensionsansökan, erhållande av uppgifter, betalning av pension till annan än företagaren själv och förvaring av handlingar.

Lantbruksföretagarnas, andra företagares och löntagarnas pensionsskydd är i huvudsak likadant till sitt innehåll. Därför föreslås att man i fråga om en del av bestämmelserna om pensionens storlek och betalningen av den, ändring av pension samt sökande av ändring hänvisar till bestämmelserna i ArPL. Hänvisningar används närmast när det gäller andra frågor än sådana som anknyter till förmåns-mottagarens rättigheter och skyldigheter samt frågor som pensionstagaren inte kan inverka på genom sitt eget handlande. Genom att hänvisa till bestämmelserna i ArPL exempelvis i frågor som gäller bestämmande och beräkning av pension säkerställs att pensionsskyddet motsvarar löntagarnas pensionsskydd och undviks att samma bestämmelser upprepas i flera olika lagar. Ordalydelsen i de föreslagna hänvisningsbestämmelserna förtydligas så att i dem nämns om vilka saker som föreskrivs i den berörda bestämmelsen i ArPL. Hänvisningsbestämmelserna placeras dessutom i berörda punkt i lagen.

Lantbruksföretagarnas arbetsinkomster och löntagarnas inkomster samt deras pensioner justeras med samma index och koefficienter. Närmare bestämmelser om hur dessa index och koefficienter fastställs finns i ArPL. I

propositionen föreslås att lagen om pension för lantbruksföretagare hänvisar till dessa bestämmelser i ArPL.

Inga betydande ändringar föreslås i lantbruksföretagarnas pensionsskydd och därför är bestämmelserna till stor del likadana som i den nuvarande LFÖPL. På finska ändras lagens namn på samma sätt som ArPL från den nuvarande plurala formen till singularform, vilket inte inverkar på det svenska namnet som förblir oförändrat. Genom de föreslagna ändringarna förenhetligas, moderniseras och förtydligas de arbetspensionsbestämmelser som gäller lantbruksföretagare. Trots att ordalydelsen i lagen föreslås bli ändrad är avsikten dock att bevara hävdvunnen tolkning av bestämmelserna. Väsentliga ändringar i lantbruksföretagarnas rätt till pension eller i bestämmandet av deras pensioner har inte eftersträvat.

Det föreslås att lagen skrivs i enlighet med den uppbyggnad som ArPL har. I LFÖPL ingår dock bestämmelser som saknar motsvarighet i ArPL. Därför motsvarar strukturen i den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare inte helt den uppbyggnad ArPL har. Det föreslås att de innehållsmässiga ändringar som gjorts i ArPL och i den föreslagna lagen om pension för företagare också görs i lagen om pension för lantbruksföretagare.

I propositionen har beaktats de krav som grundlagen ställer i fråga om författningsnivå och bemyndigande.

3.2. De föreslagna innehållsmässiga ändringarna i lagen om pension för lantbruksföretagare

Familjemedlem till ägare till aktiebolag som bedriver gårdsbruk

Det föreslås att definitionen på familjemedlem ändras så att det inte längre förutsätts att samborna har ett gemensamt barn när ägoandelarna i ett aktiebolag som bedriver gårdsbruk räknas ut och förutsättningarna för upp-tagande av LFÖPL-försäkring prövas. Definitionen på sambo tryggar dennes arbetspensionsförsäkring och harmonierar med förslaget till ny folkpensionslag.

Försäkringsskyldighet under tiden med ålderspension

I propositionen föreslås att skyldighet att uppta försäkring för lantbruksföretagarverksamhet inte gäller dem som får i arbetspensionslagarna avsedd ålderspension. Försäkringsskyldigheten är sålunda inte beroende av enligt vilken lag ålderspensionen betalas till den person som bedriver lantbruksföretagarverksamheten. Den föreslagna ändringen gör försäkringsskyldigheten klarare och behandlar alla som bedriver lantbruksföretagarverksamhet under den tid de får ålderspension lika. Om det föreskrivs att ålderspensionstagare är tvungna att uppta försäkring för den lantbruksföretagarverksamhet de bedriver, kan det minska villigheten att bedriva lantbruksföretagarverksamhet vid sidan av en ålderspension.

Retroaktiv ålderspension

I propositionen föreslås att en ålderspension eller förtida ålderspension kan beviljas retroaktivt för de tre månader som föregår den månad under vilken pension söks, om lantbruksföretagarens LFÖPL-försäkring har upphört före det. På så sätt ändrade blir bestämmelserna likadana för lantbruksföretagare och arbetstagare. Bestämmelsen i lagen om pension för lantbruksföretagare om beviljande av pension retroaktivt gör det även möjligt att personens hela arbetspension kan börja från samma tidpunkt exempelvis i fall, där personen senast varit i anställningsförhållande, men tidigare har haft en lantbruksföretagarverksamhet för vilken pension intjänats.

Befrielse från försäkringsskyldighet

Före arbetspensionsreformen 2005 begränsades arbetspensionsskyddets totalbelopp med hjälp av samordningsbestämmelser. Det var då motiverat att en person, som på grund av samordningsbestämmelserna inte kunde intjäna mera pension exempelvis på basis av gårdsbruk som han eller hon bedrev som bisyssla inte var skyldig att uppta FÖPL-försäkring. Efter arbetspensionsreformen tillväxer arbetspensionen på grund av alla arbetsinkomster och arbetspensionens maximi-

belopp begränsas inte heller. Sålunda har grunderna för en befrielse fallit bort. Därför föreslås att den ikraftvarande befrielsen från försäkringsskyldighet slopas. En del av personerna har intjänat huvuddelen av sitt pensionsskydd under den tid den tidigare lagstiftningen varit i kraft. Därför föreslås att de som är födda före 1961 kan hålla kvar en gällande befrielse.

Sändande av pensionsutdrag

På samma sätt som i ArPL föreslås att även i lagen om pension för lantbruksföretagare intas en bestämmelse, enligt vilken ett utdrag ur registret årligen sänds till lantbruksföretagaren. I utdraget ges uppgifter om arbetsinkomsten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare samt uppgifter om de inkomster som legat till grund för förmåner som erhållits under oavlönad tid och som berättigar till pension på grundval lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003). Om lantbruksföretagaren konstaterar bristfälligheter i uppgifterna som berör oavlönade tider eller tider för vård av barn under tre år eller tider för studier, bör den pensionsanstalt som skickat utdraget på lantbruksföretagarens yrkande utreda uppgifternas riktighet. Lantbruksföretagaren kan inte begära skilt beslut om de uppgifter om försäkringen och arbetsinkomsten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som finns i utdraget. LPA har redan gett beslut om fastställande av arbetsinkomsten då försäkringen började samt då arbetsinkomsten justerats. Något nytt beslut ges inte längre åt lantbruksföretagaren efter det utdraget skickats så att han eller hon inte får två beslut om samma sak.

Pensionsanstaltens skyldighet att utreda uppgifter som inverkar på lantbruksföretagarens pensionsrätt begränsas i fråga om den retroaktiva tiden till det innevarande året och de fem därpå föregående åren. Uppgifternas korrekthet utreds inte för tiden före det och uppgifterna ändras inte heller i annat fall än på grundval av ostridig utredning som lantbruksföretagaren företer. Försäkring enligt

lagen om pension för lantbruksföretagare kan inte upptas retroaktivt för längre tid än tre år.

Partiell sjukdagpenning

För att stöda den försäkrades återgång till arbetet införs i sjukförsäkringslagen räknat från den 1 januari 2007 ett system för partiell sjukdagpenning, där den försäkrade har möjlighet att arbeta på deltid och därutöver få en partiell sjukdagpenning efter en sjukdom som varat minst 60 sjukdagpenningss dagar. Partiell sjukdagpenning betalas till en arbetstagare, lantbruksföretagare eller annan företagare som är arbetsoförmögen på det sätt som avses i sjukförsäkringslagen. Den partiella sjukdagpenningen är en självständig förmån som betalas under förutsättning att en arbetstagare i ett heltidsanställningsförhållande har kommit överens med sin arbetsgivare om att arbetet utförs på deltid inom ramen för de tidsgränser som anges i lagen. Arbetstiden och lönen måste minska till 40–60 procent av den tidigare arbetstiden och lönen. Av en lantbruksföretagare och andra företagare förutsätts att arbetstiden och inkomsterna har minskat på motsvarande sätt. Den partiella sjukdagpenningen är till sitt belopp alltid hälften av den sjukdagpenning som omedelbart föregår den partiella sjukdagpenningen och den kan betalas för 12–72 vardagar. I propositionen föreslås att arbetspensionen också tillväxer på grundval av de arbetsinkomster som är grund för den partiella sjukdagpenningen.

4. Propositionens konsekvenser

4.1. Konsekvenser för företagarna

Regeringens ekonomiska politik riktar in sig på att i enlighet med regeringens sysselsättningsstrategi förstärka de ekonomiska tillväxtmöjligheterna och strukturerna både genom att förbättra förutsättningarna för företagsamhet och genom att sporra till arbete och utveckling av kunnandet. Utöver åtgärder för att förstärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt bör man enligt regeringen dessutom sörja för att företagen och hemhushållen bevarar sitt förtroende för ekonomin. Politikprogrammet för företagsamhet har

som mål att säkerställa en stabil och även på lång sikt förutsägbar utveckling av företagens verksamhetsmiljö samt att beakta företagens och företagarnas betydelse när det gäller att trygga den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen.

Den föreslagna reformen har som mål att främja lantbruksföretagarverksamheten genom att modernisera den nuvarande LFÖPL och på så sätt säkerställa lantbruksföretagarnas pensionskydd och upptagandet av arbetspensionsförsäkring för dem.

4.2. Ekonomiska konsekvenser

Förslaget om en revidering av pensionslagstiftningen för lantbruksföretagare baserar sig på den nuvarande LFÖPL och den nya ArPL. Förslaget till sin natur i huvudsak tekniskt och avsett att göra lagstiftningen klarare.

År 2005 var totalt 90 000 lantbruksföretagare försäkrade enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och antalet LFÖPL-pensionstagare uppgick till 173 000. Pensionsutgifterna var 538 miljoner euro och försäkringspremieavkastningen 139 miljoner euro. Därtill deltog staten med 414 miljoner euro i finansieringen av lantbruksföretagarnas pensionssystem.

De ändringar som hänför sig till befrielse från försäkringsskyldigheten uppskattas beröra ungefär 1 000 lantbruksföretagare, som i fortsättningen omfattas av LFÖPL. I och med att befrielserna upphör uppskattas försäkringspremieinkomsten öka med cirka 0,7 miljoner euro under de första åren, vilket minskar statens andel på motsvarande sätt. Å andra sidan uppskattas skötselkostnaderna öka med 0,1 miljoner euro på grund av att antalet försäkrade ökar. Därtill uppskattas ersättningsutgifterna inom ramen för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring öka med 0,3 miljoner euro, varav statens direkta finansieringsandel är 0,1 miljoner euro. På längre sikt kommer den premieinkomst som beror på att lantbruksföretagarnas befrielser upphör att uppgå till cirka en miljon euro och den väntas stå kvar på samma nivå även i fortsättningen. År 2040, då alla som befriats från LFÖPL-försäkringsskyldighet uppskattas ha gått i pension, är pensionsutgifterna som störst. På grund av att de befriade har små

arbetsinkomster uppskattas pensionsutgifterna då uppgå till 1—2 miljoner euro per år. De skötselkostnader samt ersättningsutgifter inom ramen för olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare som förslaget ger upphov uppskattas på längre sikt hålla sig på samma kostnadsnivå som under de första åren.

Följande förslag uppskattas ha endast marginella kostnadskonsekvenser: personer som inleder lantbruksföretagarverksamhet medan de får ålderspension är inte försäkringsskyldiga samt förslaget att en sambo alltid betraktas som en familjemedlem oberoende av om samborna har ett gemensamt barn eller inte.

Förslagen till ändringar i lagen om pension för lantbruksföretagare uppskattas, med beaktande av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare, sänka statens andel med cirka 0,5 miljoner euro år 2007. På lång sikt väntas förslagen öka pensionsutgifterna med som mest två miljoner euro, vilket är ungefär 0,4 procent av de uppskattade pensionsutgifterna. Statens andel av lantbruksföretagarnas pensions- och olycksfallsutgifter ökar då med cirka en miljon euro i förhållande till nuläget.

4.3. Könrelaterade konsekvenser

Definitionen på familjemedlem föreslås bli ändrad då ägoandelarna i ett företag beräknas så att det inte längre förutsätts att samborna har ett gemensamt barn. Ändringen berör framför allt sambor som har lika stora andelar i ett företag som de äger tillsammans, men också situationer där den ena sambon ensam äger över hälften av företaget och sålunda redan nu blir försäkrad på grundval av sin lantbruksföretagarverksamhet.

Att börja omfattas av lagens tillämpningsområde berör båda könen. Eftersom två tredjedelar av lantbruksföretagarna är män förbättrar ändringen sannolikt oftare ställningen för de kvinnor som arbetar i företaget utan lön än männens ställning.

I förslaget ingår även ändringar genom vilka man strävar efter att klarlägga lagstiftningen och tillämpningspraxisen. Ändringarna inverkar dock även på bland annat pensionens belopp. Sådana ändringsförslag är beviljande av ålderspension retroaktivt för tre månader och befrielser från försäkringsskyldighet som upphör.

Två tredjedelar av lantbruksföretagarna är män och en tredjedel kvinnor. Utöver detta är de manliga lantbruksföretagarnas arbetsinkomster ofta större än de kvinnliga företagarnas. Ju högre arbetsinkomstklass som granskas, desto mindre blir i regel andelen kvinnor i den. I snitt är de kvinnliga lantbruksföretagarnas arbetsinkomster ungefär 85 procent av de manliga lantbruksföretagarnas arbetsinkomster. På grund av dessa arbetsmarknadsdivergenser berör de ovan nämnda föreslagna ändringarna i lagen om pension för lantbruksföretagare män och kvinnor på olika sätt. Det beror dock inte på bestämmelserna i lagen om pension för lantbruksföretagare, utan uttryckligen på arbetsmarknadsdivergenserna mellan män och kvinnor. Sålunda kan det inte uppskattas att ändringarna försätter könen i ojämlig ställning.

5. Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Pensionsskyddscentralen, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK och de centrala företag-, arbetstagar- och arbetsgivarorganisationerna. I beredningen har i mån av möjlighet beaktats den rapport som getts av arbetsgruppen för företagarnas socialskydd 2004 (SHM:s promemorior 2005:12) samt de utlåtanden som getts om den.

Arbetsgruppen för företagarnas socialskydd har föreslagit att tillämpningsgränsen för LFÖPL och ArPL ändras så att personer, som är ägare i ett aktieföretag som bedriver gårdsbruk och i praktiken i lantbruksföretagarställning, skall överföras från lagen om pension för arbetstagar till att omfattas av lagen om pension för lantbruksföretagare. Om lön inte betalas till sådana minoritetsägare i ledande ställning i ett aktieföretag, utan ersättningen för arbetet tas ut i form av kapitalinkomst, omfattas de enligt gällande bestämmelser inte alls av arbetspensionsskyddet. Arbetsgruppen föreslog att ägoandelen sänks från nuvarande över 50 till 30 procent. När det gäller aktieföretag som bedriver gårdsbruk

föreslog arbetsgruppen dessutom att alla aktier bör ägas av fysiska personer och därtill skall minst 70 procent av aktierna eller av röstetalet för aktierna ägas av personer som uppfyller villkoren för lantbruksföretagarställning enligt LFÖPL.

Arbetsgruppens förslag har återverkningar på definitionen på lantbruksföretagare och arbetstagare i annan socialförsäkringslagstiftning. Av den orsaken kommer regeringen under hösten 2006 att utreda på vilket sätt det är ändamålsenligt att definiera begreppen lantbruksföretagare och arbetstagare i sådana situationer med beaktande av hur definitionen återverkar på annan socialförsäkring som en helhet.

6. Samband med andra propositioner

Regeringen har överlämnat en proposition till Riksdagen med förslag till folkpensionslag, lag om handikappförmåner och lag om bostadsbidrag för pensionstagare samt till vissa lagar som har samband med dem (RP 90/2006 rd). Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. De hänvisningar som ingår i den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare är hänvisningar till den gällande folkpensionslagen (347/1956) eftersom lagen om pension för lantbruksföretagare föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Regeringen har överlämnat en proposition till Riksdagen med förslag till lag om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden samt om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 79/2006 rd). I propositionen föreslås också ändringar i vissa bestämmelser i lagen om pension för lantbruksföretagare. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. De förslag till ändringar i lagen om pension för

lantbruksföretagare som ingår i förenämnda proposition beaktas i den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare.

Regeringen har överlämnat en proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (RP 76/2006 rd). Det föreslås att ändringar som harmonierar med ifrågasvarande proposition görs i den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare till den del som gäller behörighetsvillkoren för medlemmar i LPA:s förvaltningsorgan.

Om regeringen hösten 2006 överlämnar en proposition till Riksdagen med förslag till ny revisionslag, har också den återverkningar på lagarna inom försäkringssektorn. Den inverkan förslagen i nämnda proposition har på lagen om pension för lantbruksföretagare bör beaktas.

Regeringen har sommaren 2006 överlämnat en proposition till Riksdagen med förslag till ändring av lagen om besvärnsnämnden för arbetspensionsärenden (RP 91/2006 rd), som kan inverka på lagstiftningen om pensioner för lantbruksföretagare. Den inverkan förslagen i nämnda proposition har på de föreslagna lagarna bör beaktas.

Regeringen har överlämnat en proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (RP 132/2006 rd). I den föreslås att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får en ny uppgift i anslutning till verkställigheten av försäkringspremiensystemet samt till förverkligandet av gårdsbesök inom företagshälsovården för lantbruksföretagare. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007. I propositionen med förslag till lag om pension för lantbruksföretagare har beaktats de behov av ändringar i lagen om pension för lantbruksföretagare som nämnda regeringsproposition ger anledning till.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om pension för lantbruksföretagare

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Lagens syfte

1 §. Lagens syfte. Paragrafen är ny. Enligt 1 mom. föreskrivs det i lagen om den rätt till ålderspension, deltidspension, invalidpension och rehabilitering som lantbruksföretagare har. Dessutom föreskrivs i lagen om den rätt till familjepension som lantbruksföretagares förmånstagare har.

Enligt 2 mom. är en lantbruksföretagare som är bosatt och verksam i Finland skyldig att försäkra sig såsom föreskrivs i denna lag. Lantbruksföretagarnas arbetspensionsskydd handhas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Närmare bestämmelser om ordnande av pensionsskydd finns i 3 kap. På samma sätt som nu avgör pensionsanstalten om lantbruksföretagaren kan anses bo och bedriva verksamhet i Finland. Boendet avgörs på samma grunder som vid tillämpningen av lagen om tillämpning av lagstiftningen om bostättningsbaserad social trygghet (1573/1993; tillämpningsområdeslagen). Enligt tillämpningsområdeslagen anses en person vara bosatt i Finland om han eller hon har sin egentliga bostad och sitt egentliga hem här och ständigt huvudsakligen vistas här. Pensionsanstalten kan vid behov begära utlåtande av Folkpensionsanstalten om Folkpensionsanstalten anser viss person vara bosatt i Finland. Enligt vedertagen tillämpningspraxis förutsätts att lantbruksföretagarverksamheten också måste bedrivas i Finland, dock med undantag av situationer som avses i 8 §.

Bestämmelser om lantbruksföretagares försäkringsskyldighet finns nu i 1 § 1 mom. och 3 § 1 mom. i LFÖPL. I 6 § 1 mom. i LFÖPL

föreskrivs om pensioner som beviljas lantbruksföretagare.

2 §. Centrala definitioner. Paragrafen är ny. Den innehåller definitioner på de centrala begrepp som förekommer i flera kapitel. Alla definitioner som förekommer i lagen finns inte i denna paragraf. Bl.a. begrepp som anknyter till deltidspension definieras i början av bestämmelserna om deltidspension. Definitioner ingår i olika paragrafer till den del som de gäller begrepp som används endast i vissa paragrafer eller kapitel.

I 2 mom. definieras begreppet pensionsfall. I fråga om ålderspension och deltidspension avses med pensionsfallet uppfyllande av villkoren för erhållande av pension. Villkoren för erhållande av ålderspension och deltidspension definieras i bestämmelserna om dessa pensionsslag i 5 kap. Med pensionsfall vid invalidpension avses den tidpunkt då arbetsoförmågan började och med pensionsfall vid familjepension förmånsåtagarens död. Pensionsfallet inverkar bland annat på pensionsbegynnelsepunkt och pensionens belopp.

2 kap. Lagens tillämpningsområde

3 §. Lantbruksföretagare. I paragrafen intas i preciserad form definitionen på lantbruksföretagare enligt gällande 1 § 2 mom. i LFöPL. Med lantbruksföretagare avses vid tillämpningen av lagen gårdsbruksidkare, fiskare och renägare samt familjemedlemmar till dem. Som lantbruksföretagare betraktas dessutom den som bedriver gårdsbruk eller fiske eller arbetar med renskötsel i ett aktieföretag eller annat samfund. I 5 § föreskrivs särskilt om sådana situationer.

Ett villkor för att en gårdsbruksidkare skall försäkras är att lantbruksföretagaren deltar i arbetet på gårdsbruksenheten samt att gårdsbruk bedrivs för egen eller gemensam räkning på en gårdsbruksenhet med minst fem hektar jordbruksjord. Gårdsbruksenhet och jordbruksjord definieras närmare i 6 §.

En fiskare är i lagen avsedd lantbruksföretagare förutsatt att det inte är fråga om arbete

som utförs i arbetsförhållande. Dessutom förutsätts att fisket är yrkesmässigt. Verksamheten anses vara yrkesmässig om den är fortgående och bedrivs i förtjänstsyfte så att fångsten säljs.

En renägare är i lagen avsedd lantbruksföretagare om han eller hon arbetar med renskötsel för egen, familjemedlems eller renbeteslags räkning.

I paragrafen finns också en definition på sambo. Som sambo betraktas en person som deltar i gårdsbruksarbetena, fisket eller arbetet med renskötsel och fortgående lever tillsammans med lantbruksföretagaren under äktenskapsliknande förhållanden. I 4 § finns särskilda bestämmelser om vilka nära släktingar till en lantbruksföretagare som betraktas som lantbruksföretagarens familjemedlemmar.

4 §. Lantbruksföretagares familjemedlem. I paragrafen intas i preciserad form gällande 1 a § 1 mom. i LFÖPL. Med familjemedlem avses den som varaktigt lever i lantbruksföretagarens hushåll och som är släkt med lantbruksföretagaren eller dennes make i rätt upp- eller nedstigande led. Som familjemedlem betraktas även make till person som avses ovan. Sålunda kan bland annat föräldrar, far/morföräldrar, barn, barnbarn, svärdöttrar och svärsöner som lever i samhushåll med lantbruksföretagaren försäkras som familjemedlemmar.

Med familjemedlem avses dessutom i det föregående avsedd nära släkting som bor på samma gårdsbruksenhet som gårdsbruksidkaren samt gårdsbruksidkarens eller dennes förälders syskon eller gårdsbruksidkarens syskonbarn. Som familjemedlemmar kan sålunda också försäkras gårdsbruksidkarens bror och syster och syskonbarn samt gårdsbruksidkarens far/morbror, faster och moster. I sådana situationer förutsätts inte att familjemedlemmen bor i samhushåll med gårdsbruksidkaren.

Som familjemedlemmar betraktas också gårdsbruksidkarens barn eller föräldrar, eller make till dem, som är bosatt på gårdsbruksenheten eller i närheten av den och regelbundet och huvudsakligen är sysselsatt i gårdsbruksarbete på gårdsbruksenheten. De nämnda villkoren uppfylls om i det föregående avsedd nära släkting till gårdsbruksidkaren del-

tar i arbetet på gårdsbruksenheten under de perioder då ekonomisk verksamhet bedrivs på gårdsbruksenheten och gårdsbruksarbetet utgör hans eller hennes huvudsakliga arbete.

Adoptivbarn och adoptivförälder anses som barn och förälder vid tillämpningen av lagen.

I enlighet med hävdvunnen praxis tillämpas bestämmelserna om familjemedlemmar även i fortsättningen på familjemedlem till lantbruksföretagare som idkar jordbruk i ett personbolag.

5 §. Lantbruksföretagare i aktiebolag eller annat samfund. Paragrafen är ny. I den föreskrivs om situationer, där en person som i ett aktiebolag eller annat samfund bedriver gårdsbruk, fiske eller renskötsel betraktas såsom i lagen avsedd lantbruksföretagare. Bestämmelserna baserar sig på hävdvunnen tillämpningspraxis som härletts ur de nuvarande bestämmelserna i 1 § 2 mom. 6 punkten i LFÖPL och 1 d § i APL. Motsvarande bestämmelser finns i 3 § i den föreslagna FÖPL.

I 1 mom. föreskrivs om när en ägare i ett aktiebolag betraktas som lantbruksföretagare. Enligt bestämmelsen skall delägaren utföra arbete i företaget utan att stå i arbetsförhållande. Dessutom förutsätts att han eller hon är verkställande direktör eller styrelsemedlem i aktiebolaget. Han eller hon måste också ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äga över 50 procent av aktiebolaget så att han eller hon själv äger minst en aktie. Aktier som är delbart samägda beaktas också. Om personen ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar äger högst hälften av aktiebolaget försäkras ett avlönat arbete enligt lagen om pension för arbetstagare. Ett oavlönat arbete blir då utanför arbetspensionsskyddet.

Definitionen på familjemedlem ändras jämfört med den tidigare definitionen så att gemensamt barn inte längre förutsätts av sambor. På grundval av den gällande tillämpningspraxisen i LFöPL är en sambos ställning som familjemedlem beroende av barns födelse. Eftersom denna faktor inte är väsentlig från lantbruksföretagarverksamhetens synpunkt föreslås att villkoret om gemensamt barn slopas. En definition på sambo finns i 3 § 5 punkten.

Enligt 2 mom. betraktas såsom lantbruksfö-

retagare sådan bolagsman i ett öppet bolag eller en sådan delägare eller bolagsman i ett annat samfund eller i en annan sammanslutning som är personligen ansvarig för samfundets eller sammanslutningens förpliktelser och förbindelser. Med annat samfund avses exempelvis andelslag. Enligt 1 kap. 3 § i lagen om andelslag (1488/2001) är medlemmarna i ett andelslag explicit inte personligen ansvariga för andelslagets förpliktelser. I andelslagets stadgar kan dock intas bestämmelser om medlemmarnas tillskottsplikt gentemot borgenärerna. Betalningsskyldigheten kan vara obegränsad eller begränsad. Om ett obegränsat ansvar förordnats för medlem betraktas han eller hon som lantbruksföretagare.

6 §. Gårdsbruksenhet. I paragrafen införs i preciserad form gällande 2 § 1 och 2 mom. och 20 § i LFöPL samt 1 § 2 mom. i förordningen om pension för lantbruksföretagare (667/1969; LFÖPF).

I 1 mom. föreskrivs om vad som avses med gårdsbruksenhet. En definition på gårdsbruksenhet behövs när en lantbruksföretagares försäkringsskyldighet avgörs och då arbetsinkomsten för en lantbruksföretagare fastställs.

I 2 mom. definieras vad som avses med jordbruksjord. I arealen för den jordbruksjord som ingår i gårdsbruksenheten beaktas såväl odlad jordbruksjord, dvs. åker och trädgård, som skogsmark. I paragrafen föreskrivs på vilket sätt skogsmark belägen i olika delar av Finland beaktas när jordbruksjorden räknas ut. I paragrafen finns dessutom en bestämmelse om att närmare bestämmelser om gränserna för skogsområdena utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 3 mom. föreskrivs om hur den odlade jordbruksjordens och skogsmarkens areal beaktas vid tillämpning av lagen. Arealerna är grund för den arbetsinkomst som skall fastställas för lantbruksföretagaren. Bestämmelser om fastställande av arbetsinkomsten finns i 3 kap.

7 §. Lantbruksföretagarverksamhet som blir utanför lagens tillämpningsområde. I paragrafen intas i preciserad form de gällande bestämmelserna i 1 § 3 och 4 mom. i LFöPL om lantbruksföretagarverksamhet som inte berörs av denna lag.

För närvarande gäller skyldigheten att uppta försäkring för lantbruksföretagarverksamhet fram till 68 års ålder alla andra ålderspensionstagare än de pensionstagare som får ålderspension enligt LFöPL. Lantbruksföretagaren är inte skyldig att uppta försäkring för lantbruksföretagarverksamhet som bedrivs under den tid lantbruksföretagaren får ålderspension, om han eller hon under sin arbetskarriär bedrivit lantbruksföretagarverksamhet, även en blygsam sådan, för vilken pension har intjänats. I 1 mom. 3 punkten föreslås att skyldigheten att uppta försäkring för en lantbruksföretagarverksamhet inte heller skulle gälla dem som får ålderspension enligt någon annan arbetspensionslag. Om de så vill kan de uppta en frivillig försäkring. Försäkringsskyldigheten är således inte beroende av enligt vilken lag ålderspensionen har beviljats den person som bedriver lantbruksföretagarverksamhet. Enligt bestämmelsen gäller försäkringsskyldigheten inte heller dem som gått i ålderspension från den offentliga sektorn vid en yrkesbaserad pensionsålder, eller dem som får tilläggspension enligt LFöPL. Den föreslagna ändringen skapar klarhet i försäkringsskyldigheten och är rättvisare gentemot alla ålderspensionstagare som bedriver lantbruksföretagarverksamhet.

I 1 mom. 4 punkten föreskrivs om den nedre gränsen för upptagande av försäkring, 2 752,07 euro (index för 2004). Den nedre gränsen förblir oförändrad. I index för 2006 är gränsen 2 925,46 euro.

Det föreslås att en ny punkt 7, som förtydligar lagen, fogas till 1 mom. Enligt den tillämpas LFöPL inte på en lantbruksföretagare, på vilken finsk lagstiftning inte tillämpas på basis av EG:s förordning om social trygghet eller en för Finland bindande internationell överenskommelse om social trygghet, utan i stället tillämpas lagstiftningen om social trygghet i någon annan stat på honom eller henne.

Utanför lagens tillämpningsområde blir dessutom de som inte har fyllt 18 år, de som har fyllt 68 år samt de som bedrivit verksamhet som omfattas av lagen under kortare tid än fyra månader utan avbrott. Lagen tillämpas inte heller på kompletterande verksamhet som lantbruksföretagaren bedriver och som skall betraktas som ett särskilt företag.

8 §. *Lantbruksföretagarverksamhet utomlands.* Paragrafen är ny. I den klargörs tillämpningen av denna lag på lantbruksföretagarverksamhet som bedrivs utomlands i situationer, där lantbruksföretagarverksamheten försäkras i Finland på grundval av EG:s förordning om social trygghet eller internationella överenskommelser om social trygghet som är bindande för Finland. Bestämmelser om lantbruksföretagare finns i överenskommelser som Finland träffat med Förenta Staterna, Kanada och Quebec. I de situationer som nämns i paragrafen gäller denna lag även sådan lantbruksföretagarverksamhet som bedrivs utomlands.

Om en lantbruksföretagare försäkrats i enlighet med denna lag kan han eller hon enligt 2 mom. hålla sin försäkring i kraft även då han eller hon tillfälligt bedriver lantbruksföretagarverksamhet i ett annat land än ett EU- eller EES-land eller ett land med vilket överenskommelse om social trygghet har träffats. Som tillfällig verksamhet avses verksamhet som fortgår högst ett år. Bestämmelsen baserar sig på hävdvunnen tillämpningspraxis. Ett villkor är att det kan anses att lantbruksföretagaren fortfarande är bosatt i Finland trots att han eller hon tillfälligt vistas utomlands. I enlighet med principerna i tillämpningsområdetslagen bedömer pensionsanstalten om villkoret om boende i Finland uppfylls.

9 §. *Avgörande om tillämpningen av lagen.* I paragrafen intas i preciserad form de gällande bestämmelserna i 1 § 5 mom. i LFÖPL om att Pensionsskyddscentralen avgör på ansökan av den som låter utföra arbete, den som utför arbete eller pensionsanstalten huruvida denna lag skall tillämpas på arbetet.

II AVDELNINGEN

BESTÄMMELSER OM ORDNANDE AV FÖRSÄKRING

3 kap. Ordnande av pensionsskydd

Ordnande av försäkring och tillsynen över ordnande av försäkring

10 §. *Ordnande av försäkring.* Till 1 mom. överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 3 § 1 mom. i LFÖPL om skyldighet

att uppta försäkring samt bestämmelsen i 9 a § 1 mom. i LFÖPL om att en försäkringskyldig lantbruksföretagare ansluts till grupp-livförsäkringen för lantbruksföretagare. I momentet konstateras dessutom den hävdvunna tillämpningspraxisen att försäkring skall upptas inom sex månader från det försäkringsskyldigheten började. För denna tid uppbärs ännu ingen försummelseförhöjning. Om lantbruksföretagaren inte upptar försäkring inom sex månader läggs en förhöjning på grund av försummelse till arbetspensionsförsäkringsavgiften på basis av 24 §. Samma tillämpningspraxis har för andra företagares del på motsvarande sätt också införts i lagen, i 109 § i den föreslagna FÖPL.

I 2 mom. konstateras som en precisering att försäkringen börjar räknat från den tidpunkt lantbruksföretagarverksamheten enligt denna lag började, fastän försäkring kan upptas inom sex månader från det lantbruksföretagarverksamheten inleddes. Försäkring kan dock inte upptas retroaktivt för längre tid än för det löpande kalenderåret och de tre närmast föregående kalenderåren. Har försäkringsskyldigheten försumrats för tid som föregår denna tid, är rätten till pension till denna del förverkad. Bestämmelser om detta finns nu i 3 § 2 mom. och 12 § 2 mom. i LFÖPL och en motsvarande bestämmelse finns i 111 § 2 mom. i den föreslagna FÖPL. I momentet intas dessutom den gällande bestämmelsen i 3 § 3 mom. i LFÖPL om att en lantbruksföretagares sambo försäkras först från och med den dag som följer på ansökan.

Enligt 3 mom. upphör försäkringen att gälla om det på basis av lantbruksföretagarens meddelande eller någon annan utredning framgår att lantbruksföretagaren har upphört med sin företagareverksamhet, eller om han eller hon för övrigt inte längre är försäkringskyldig. Försäkringen avslutas från den tidpunkt vid vilken villkoren för försäkring inte längre uppfylls och den lagstadgade skyldigheten att uppta försäkring upphör. I sådana situationer kan försäkringen också avslutas retroaktivt. Bestämmelsen motsvarar hävdvunnen tillämpningspraxis och en motsvarande bestämmelse finns i 111 § 3 mom. i den föreslagna FÖPL.

11 §. *Villkoren för grupplivförsäkringen.* I paragrafen införs gällande bestämmelse i

9 a § i LFÖPL om fastställande av försäkringsvillkoren för grupplivförsäkringen. Försäkringsvillkoren fastställs av social- och hälsovårdsministeriet på förslag av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

12 §. *Pensionsanstaltens skyldighet att utöva tillsyn och tvångsförsäkring.* Paragrafen är delvis ny. Till paragrafen överförs dessutom i preciserad form innehållet i nuvarande 12 § 1—3 mom. i LFÖPL om tvångsförsäkring och försummelseförhöjning. Motsvarande bestämmelser ingår i 143 § i den föreslagna FÖPL.

I 1 mom. föreskrivs om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts skyldighet att utöva tillsyn. Pensionsanstalten har till uppgift att övervaka att lantbruksföretagarna fullgör sin skyldighet att ordna försäkring. Målet är att förebygga, observera och så snart som möjligt utreda försummelse. Dessutom övervakar pensionsanstalten att de försäkrade lantbruksföretagarna under den tid deras försäkring är i kraft bl.a. fullgör sin till försäkringen hörande anmälningsskyldighet. Övervakningen utförs i första hand genom att jämföra uppgifterna i olika register. I ArPL och i 143 och 144 § i den föreslagna FÖPL finns motsvarande bestämmelser om Pensionsskyddscentralens och pensionsanstaltens skyldighet att utöva tillsyn när det gäller arbetsgivare och företagare.

I 2 mom. föreskrivs om tvångsförsäkring för en lantbruksföretagare. Om en lantbruksföretagare försummar sin skyldighet att uppta försäkring och inte rättar till försummelsen inom en tid som pensionsanstalten föreskriver, upptar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt försäkring enligt denna lag för lantbruksföretagaren. Pensionsanstalten ger ett beslut om tvångsförsäkringen, i vilket ändring får sökas.

I 3 mom. föreskrivs om försäkringens början och fastställande av arbetsinkomst i samband med en tvångsförsäkring. På upptaget av försäkring tillämpas bestämmelserna i 10 § 2 mom. Arbetsinkomst fastställs dock inte för tiden före tvångsförsäkrandet.

I 4 mom. föreskrivs om att pensionsanstalten för tiden för försummelsen kan ta ut en arbetspensionsförsäkringsavgift förhöjd till högst det dubbla beloppet. Lantbruksföretagarens rättsskydd förbättras genom att ett

överklagbart beslut om den förhöjda försäkringsavgiften måste ges, om lantbruksföretagaren så begär.

13 §. *Försäkrande av lantbruksföretagare som inte uppfyller nedre gränsen för försäkring samt av lantbruksföretagare som får ålderspension.* Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelsen i 11 § i LFöPL om en lantbruksföretagares möjlighet att uppta försäkring fastän arbetsinkomsten eller gårdsbruksenhetens areal inte uppfyller den nedre gränsen för försäkring, eller i fall där han eller hon redan får ålderspension. Motsvarande bestämmelser finns i 113 § i den föreslagna FÖPL. Möjligheten att ta försäkring gäller även familjemedlem till lantbruksföretagare som bedriver gårdsbruk. I paragrafen avsedd försäkring beviljas dock inte retroaktivt.

För lantbruksföretagare beror gränsdragningen mellan försäkring enligt denna paragraf och försäkring enligt 10 § på om gårdsbruk bedrivs på en gårdsbruksenhet som omfattar minst fem hektar jordbruksjord. En lantbruksföretagare är enligt 141 § skyldig att meddela Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt bl.a. om ändringar i lantbruksföretagarverksamhetens omfattning, men då förhållandena på gården ändras kan det hända att lantbruksföretagarna inte nödvändigtvis förstår att i tid underrätta Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt om att de besitter mindre än fem hektar jordbruksjord. Om gårdsbruksenheten omfattar dels åker, dels skogsmark, varierar storleken på den skogsmarksareal som skall beaktas vid tillämpningen av LFÖPL beroende på var skogsmarken är belägen. En lagstadgad försäkring kan då felaktigt förbli i kraft fastän verksamheten i fråga på grund av en arealförändring inte längre ensam hör till sådan verksamhet som skall försäkras med stöd av 10 §. Eftersom en försäkring enligt denna paragraf inte kan beviljas retroaktivt, blir det i förenämnda situationer ett avbrott i lantbruksföretagarens pensionsskydd när det gäller den retroaktiva tiden trots att han eller hon har fortsatt att arbeta som förut och betalat LFÖPL-försäkringsavgifter för sin verksamhet. För att avhjälpa missförhållandet föreslås att i 4 mom. intas en bestämmelse, enligt vilken LFÖPL-försäkringen utan avbrott kan hållas i kraft, om den felaktiga försäk-

ringen enligt 10 § enbart beror på att jordbruksjordens areal blivit mindre än fem hektar, förutsatt att lantbruksföretagaren uppfyllt villkoren för försäkring enligt denna paragraf under hela den tid jordbruksjordens areal varit mindre än fem hektar.

Därtill förtydligas lagen genom att i den intas en bestämmelse om att en lantbruksföretagare som försäkras på basis av 13 § inte omfattas av grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare. Bestämmelser om detta finns i gällande 9 a § i LFÖPL.

Arbetsinkomst

14 §. Fastställande och justering av arbetsinkomst. Till 1 mom. överförs i preciserad form gällande bestämmelser i 8 § och 8 g § 1 mom. i LFÖPL om fastställande av arbetsinkomst när försäkringen börjar samt bestämmelsen i 6 § i LFÖPF om att den arbetsinkomst som skall fastställas är lantbruksföretagarens årliga arbetsinkomst. Bestämmelsen förtydligas så att arbetsinkomsten skall motsvara värdet av lantbruksföretagarens arbetsinsats. Motsvarande bestämmelse om fastställande av arbetsinkomst finns i 112 § 1 mom. i den föreslagna FÖPL.

Till 2 mom. överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 8 g § 1 mom. i LFÖPL om justering av arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten får inte justeras retroaktivt förutom då invalidpension beviljas. Bestämmelser om fastställande av arbetsinkomsten i sådana situationer finns i 21 §. En motsvarande bestämmelse om justering av arbetsinkomsten finns i 112 § 2 mom. i den föreslagna FÖPL.

15 §. Gårdsbruksenhetens arbetsinkomst. Till paragrafen överförs gällande bestämmelse i 8 a § i LFÖPL om gårdsbruksenhetens arbetsinkomst. Gårdsbruksenhetens arbetsinkomst tas som utgångspunkt när den personliga arbetsinkomsten fastställs för en lantbruksföretagare som bedriver gårdsbruk. Bestämmelser om fördelning av gårdsbruksenhetens arbetsinkomst finns i 18 §. Gårdsbruksenhetens arbetsinkomst baserar sig på arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord och arbetsinkomsten av växtlig skogsmark om vilka föreskrivs i 16 och 17 §.

16 §. Arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord. Till paragrafen överförs i preciserad

form gällande bestämmelse i 8 b § i LFÖPL om arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord. Basarbetsinkomsten per hektar anges här i index för 2004. Bestämmelsen preciseras på så sätt att man i jämförelse med den nuvarande bestämmelsen nu nämner mera sådana omständigheter, som påverkar nivån på arbetsinkomsten av den odlade jordbruksjorden och på basis av vilka arbetsinkomsten kan fastställas med avvikelse från huvudregeln. Innehållet i paragrafen motsvarar hävdvunnen tillämpningspraxis.

17 §. Arbetsinkomsten av växtlig skogsmark. Till paragrafen överförs gällande bestämmelse i 8 c § i LFÖPL om arbetsinkomsten av växtlig skogsmark. Basarbetsinkomsten per hektar anges här i index för 2004. Bestämmelsen preciseras på så sätt att man i jämförelse med den nuvarande bestämmelsen nu nämner mera sådana omständigheter, som påverkar nivån på arbetsinkomsten av den växtliga skogsmarken och på basis av vilka arbetsinkomsten kan fastställas till ett belopp som är större eller mindre än basarbetsinkomsten. Innehållet i paragrafen motsvarar hävdvunnen tillämpningspraxis.

18 §. Fördelning av arbetsinkomsten från gårdsbruksenheten. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 8 d § i LFÖPL om fördelning av arbetsinkomsten från gårdsbruksenheten. I paragrafen finns bestämmelser om hur arbetsinkomsten fördelas mellan makar eller sambor som bedriver gårdsbruk tillsammans. Likaså finns där bestämmelser om hur arbetsinkomsten fördelas om andra än makar bedriver gårdsbruk tillsammans. Huvudregeln är att minst en tredjedel av arbetsinkomsten fastställs för vardera maken. När arbetsinkomsten fördelas utgår man från makarnas förslag till fördelning av arbetsinkomsten. Om inget förslag görs fördelas arbetsinkomsten i regel jämnt mellan makarna. Av särskilda skäl kan arbetsinkomsten fördelas med avvikelse från huvudregeln. Sådant särskilt skäl kan exempelvis vara att en fördelning enligt huvudregeln inte motsvarar de verkliga förhållandena och makarnas arbetsinsatser på gårdsbruksenheten. När det gäller andra gårdsbruksidkare fördelas arbetsinkomsten utgående från vars och ens arbetsinsats i proportion till hur de deltar i arbetet på gårdsbruksenheten.

19 §. Arbetsinkomsten för lantbruksföretagares familjemedlem. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 8 e § i LFÖPL om arbetsinkomsten för lantbruksföretagares familjemedlem som deltar i gårdsbruksarbetet. Familjemedlemmens arbetsinkomst är den lön som gårdsbruksidkaren betalar till familjemedlemmen för arbete som omfattas av denna lag och som han eller hon utför på gårdsbruksenheten. Enligt bestämmelsen kan såsom arbetsinkomst för familjemedlem inte fastställas något annat belopp än den lön som betalas till honom eller henne. Enligt gällande LFÖPL är det möjligt att fastställa arbetsinkomsten för en familjemedlem till ett belopp som avviker från den lön som betalats till honom eller henne exempelvis på grund av att lönen och familjemedlemmens arbetsinsats sinsemellan är motstridiga. Eftersom en familjemedlems arbetsinkomst i praktiken vanligen har fastställts att motsvara den betalda lönen slopas undantagsbestämmelsen såsom obehövlig.

20 §. Renägarers arbetsinkomst. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 8 f § i LFÖPL om renägarers arbetsinkomst. En renägarers arbetsinkomst bestäms utgående från antalet räknade renar och antalet arbetsdagar i renkötselarbete. I arbetsinkomsten beaktas dessutom arvoden för arbete som utförs som renvärd eller kassör i ett renbeteslag. Beloppet av den årliga arbetsinkomsten per räknad ren och arbetsdag anges här i index för 2004.

21 §. Arbetsinkomsten för lantbruksföretagare som får invalid- eller deltidspension. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 8 h § i LFÖPL om arbetsinkomsten för en lantbruksföretagare som får invalid- eller deltidspension. En motsvarande bestämmelse finns i 112 § 2 mom. i den föreslagna FÖPL.

I 1 mom. föreskrivs att såsom arbetsinkomst för en lantbruksföretagare som får invalidpension fastställs räknat från pensionsfallet den arbetsinkomst som svarar mot hans eller hennes verksamhet enligt denna lag. I dessa situationer kan arbetsinkomsten, med avvikelser från huvudregeln om justering av arbetsinkomsten i 14 § 2 mom., också ändras retroaktivt.

Enligt 2 mom. fastställs som arbetsinkomst

för en lantbruksföretagare som får deltidspension hälften av hans eller hennes stabiliserade arbetsinkomst, om lantbruksföretagaren fortsätter med lantbruksföretagarverksamhet under den tid han eller hon får deltidspension. Efter lagens ikraftträdande beviljas deltidspension inte längre retroaktivt. Därför finns ingen bestämmelse om möjlighet att justera arbetsinkomsten retroaktivt på grund av deltidspension.

4 kap. Försäkringsavgifter

22 §. Arbetspensionsförsäkringsavgift. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 10 § 1-3 mom. och 6 mom. i LFÖPL om lantbruksföretagares skyldighet att betala arbetspensionsförsäkringsavgift. I lagen används den enhetliga termen arbetspensionsförsäkringsavgift för försäkringsavgift.

23 §. Grupplivförsäkringspremie. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 10 a § i LFÖPL om lantbruksföretagares grupplivförsäkringspremie.

24 §. Förhöjning på grund av försummelse. I paragrafen föreskrivs vilka följderna är om lantbruksföretagaren försummar sin skyldighet att uppta försäkring enligt denna lag inom den utsatta tiden. I 3 kap. föreskrivs om situationer, där lantbruksföretagaren försummar sin försäkringsskyldighet enligt denna lag helt och hållet.

Pensionsanstalten kan på grundval av uppskattning påföra lantbruksföretagaren en högst till det dubbla beloppet förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift, om lantbruksföretagaren inte upptar försäkring inom sex månader från det försäkringsskyldigheten började. Lantbruksföretagarens rättsskydd förbättras så att pensionsanstalten på begäran skall ge lantbruksföretagaren ett överklagbart beslut om den förhöjda arbetspensionsförsäkringsavgiften. Bestämmelser om förhöjning på grund av försummelse finns nu i 12 § 3 mom. i LFÖPL. En motsvarande bestämmelse finns i 163 § i ArPL och i 122 § i den föreslagna FÖPL.

25 §. Dröjsmålsränta på arbetspensionsförsäkringsavgift. Till paragrafen överförs gällande bestämmelse i 12 § 4 mom. i LFÖPL om dröjsmålsränta som skall betalas

på försäkringsavgift som inte betalats i tid. Motsvarande bestämmelser finns i 164 § i ArPL och i 123 § i den föreslagna FÖPL.

26 §. Lantbruksföretagares ansvar för arbetspensionsförsäkringsavgift. I 1 mom. konstateras att lantbruksföretagaren personligen svarar för en arbetspensionsförsäkringsavgift.

Till 2 och 3 mom. överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 10 § 5 mom. i LFÖPL om att lantbruksföretagaren också svarar för i lantbruksföretaget försäkrade familjemedlemmars arbetspensionsförsäkringsavgifter enligt denna lag. I paragrafen föreslås att termen samfund i den gällande lagen preciseras så att den ersätts med termerna öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag eller andelslag. Om lantbruksföretagarverksamheten således bedrivs i form av sammanslutning, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag eller andelslag, svarar även bolaget i fråga för sina delägars på nämnda verksamhet grundade arbetspensionsförsäkringsavgifter såsom för egen skuld. Om lantbruksföretaget är ett personbolag (öppet bolag eller kommanditbolag) svarar bolagsmännen sålunda för varandras LFÖPL-försäkringsavgifter då de har gemensamt ansvar för bolagets alla förpliktelser. Pensionsanstalten skall på begäran lämna i det föregående avsedda personer, sammanslutningar och samfund de uppgifter som inverkar på ansvaret.

27 §. Avbrytande av uppbörd av arbetspensionsförsäkringsavgift. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 12 § 6 mom. i LFÖPL om avbrytande av uppbörd av arbetspensionsförsäkringsavgift. En motsvarande bestämmelse föreslås som ett nytt 120 § 2 mom. i den föreslagna FÖPL.

28 §. Utsökning av arbetspensionsförsäkringsavgift. Till paragrafen överförs den nuvarande bestämmelsen i den senare meningens i 19 § 1 mom. i APL, enligt vilken en försäkringsavgift som avses i denna lag jämte dröjsmålsränta som påförts den får utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFÖPL. Till paragrafen har som precisering också lagts till förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift. Motsvarande be-

stämmelser finns i 159 § i ArPL och i 120 § 1 mom. i den föreslagna FÖPL.

29 §. Preskription av arbetspensionsförsäkringsavgift. Till paragrafen överförs i preciserad form den gällande bestämmelsen i 12 § 5 mom. i LFöPL om att en försäkringsavgift preskriberas inom fem år. En lantbruksföretagare kan dock inte försäkras retroaktivt för längre tid än tre år. Om pensionsanstaltens rätt att få arbetspensionsförsäkringsavgiften har preskriberats, minskar de utestående arbetspensionsförsäkringsavgifterna arbetsinkomsten i enlighet med 73 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare när den totala arbetsinkomsten räknas ut. En motsvarande bestämmelse finns i 119 § i den föreslagna FÖPL.

30 §. Preskription av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund. Paragrafen är ny. Om lantbruksföretagaren betalat en arbetspensionsförsäkringsavgift utan grund preskriberas återbetalningen av den inom fem år från den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften betalades. Preskriptionen kan avbrytas på det sätt som föreskrivs i lagen om preskription av skulder (728/2003; preskriptionslagen) och efter det börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Motsvarande bestämmelser finns i 162 § i ArPL och i 121 § i den föreslagna FÖPL.

III AVDELNINGEN

BESTÄMMELSER OM PENSIONER, REHABILITERING OCH GRUPPLIVFÖRSÄKRING SAMT OM VERKSTÄLLANDET AV DEM

5 kap. **Pensions- och rehabiliteringsförmåner samt ersättning enligt grupplivförsäkringen**

Ålderspension

31 §. Rätt till ålderspension. I paragrafen föreskrivs om åldergränserna för ålderspension samt vid vilken ålder ålderspensionen kan tas ut i förtid eller uppskjutas. I detta nu föreskrivs om åldergränsen för ålderspension i första meningens i 4 § 1 mom. i APL medan bestämmelser om åldergränserna för förtida och uppskjuten ålderspension finns i 4

§ 2 mom. i APL. Bestämmelserna i APL tillämpas för närvarande på lantbruksföretagare grundval av 19 § i LFöPL.

I 2 mom. föreskrivs om lantbruksföretagarens rätt att gå i ålderspension enligt denna lag vid pensionsålder enligt lagen om sjömanspensioner (72/1956; SjPL) i fall, där lantbruksföretagaren går i ålderspension eller förtida ålderspension enligt SjPL före 62 års ålder. En motsvarande bestämmelse finns i detta nu i slutdelen av 3 a § 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 11 § i ArPL och i 8 § i den föreslagna FÖPL.

32 §. Ålderspensionens belopp. 1 mom. är nytt. Enligt det är ålderspensionens belopp den pension som intjänats fram till begynnelse-tidpunkten för pensionen, om ålderspensionen börjar vid ingången av månaden efter den under vilken 63-68 års ålder uppnåts. Till innehållet motsvarar bestämmelsen den lag som varit i kraft sedan ingången av 2005.

I 2 och 4 mom. bestäms om förtidsminskning och uppskovsförhöjning. I detta nu finns motsvarande bestämmelser i 5 a § 1 och 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

En lantbruksföretagare har inte rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Om lantbruksföretagaren dock har fått denna rätt på basis av tidigare arbete, beviljas också en pension enligt denna lag oförminskad vid 62 års ålder. Bestämmelser om detta ingår nu i 5 a § 3 mom. i APL som på grundval av 19 § i LFöPL skall tillämpas på lantbruksföretagare.

Motsvarande bestämmelser finns i 12 § i ArPL och i 9 § i den föreslagna FÖPL.

33 §. Begynnelse-tidpunkten för ålderspension. I 1 mom. föreskrivs om begynnelse-tidpunkten för en ålderspension och en förtida ålderspension. Bestämmelser om begynnelse-tidpunkten för ålderspension finns nu i 4 § 2 mom. i APL som tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL.

För närvarande beviljas ålderspension enligt LFöPL inte retroaktivt. I paragrafen föreslås att ålderspension eller förtida ålderspension kan beviljas retroaktivt för tre månader före ansökan om pension, om lantbruksföre-

tagarens LFöPL-försäkring har upphört före det. Av giltigt skäl kan pensionen beviljas retroaktivt även för en längre tid än detta. I andra fall än då ålderspensionen beviljas retroaktivt förutsätts inte att LFöPL-försäkringen upphört. Under den tid lantbruksföretagaren får ålderspension är han eller hon inte skyldig att uppta försäkring för lantbruksföretagarverksamhet som då bedrivs. Om beviljande av ålderspension retroaktivt inte skulle förutsätta att försäkringen upphört, skulle lantbruksföretagaren ha ålderspension och obligatorisk LFöPL-försäkring parallellt under denna tid. Det är inte motiverat. Bestämmelsen om beviljande av pension retroaktivt i lagen om pension för lantbruksföretagare möjliggör också att personens hela arbetspension börjar vid samma tidpunkt exempelvis i fall, där personen senast varit i anställningsförhållande, men tidigare haft lantbruksföretagarverksamhet av vilken pension har intjänats. Enligt införandelagen kan retroaktiv pension beviljas tidigast från den 1 januari 2007.

Lantbruksföretagaren kan uppta en frivillig försäkring för sig under den tid han eller hon får ålderspension. Enligt 2 mom. har lantbruksföretagaren rätt till en pension som intjänats av en lantbruksföretagarverksamhet som börjat under den tid lantbruksföretagaren fått ålderspension tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år. En motsvarande bestämmelse finns i sista meningen i 4 § 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av den gällande hänvisningsbestämmelsen i 19 § 1 mom. i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 13 § i ArPL och i 10 § i den föreslagna FÖPL.

34 §. Indragning av ålderspension. Paragrafen är ny. En invalidpension ändras till ålderspension när lantbruksföretagaren fyller 63 år. Om en lantbruksföretagare som blivit arbetsoförmögen för viss tid nära 63 års ålder likväl vill fortsätta med sitt arbete efter det arbetsoförmågan har upphört, kan han eller hon ansöka om indragning av sin ålderspension. Ett villkor är att lantbruksföretagaren har beviljats rehabiliteringsstöd på basis av en sådan arbetsoförmåga på viss tid som när rehabiliteringsstödet beviljades har beräknats

fortgå ännu efter det att lantbruksföretagaren fyllt 63 år. Lantbruksföretagaren skall ansöka om indragning av ålderspensionen inom en månad sedan arbetsoförmågan upphört. Om villkoren för indragning uppfylls tillväxer pensionen på grundval av arbetsförtjänsterna av det arbete som utförs efter indragningen med 4,5 procent per år. På ansökan beviljas lantbruksföretagaren ny ålderspension. Motsvarande bestämmelser finns också i 14 § i ArPL och i 11 § i den föreslagna FÖPL.

Deltidspension

35 §. Begrepp i anslutning till deltidspension. I paragrafen definieras begrepp i anslutning till deltidspension. I 1 punkten definieras begreppet förvärsarbete. Med förvärsarbete avses arbete som skall försäkras på basis av arbetspensionslagarna och med dem jämförbara lagar. I 2 punkten definieras begreppet heltidsarbete. I den gällande LFöPL finns ingen definition på heltidsarbete utan det baserar sig på hävdvunnen praxis. Gränsen för heltidsarbete här härletts från det att då arbetsinkomsten halveras måste den även därefter vara minst lika stor som den i LFöPL föreskrivna nedre gränsen för arbetsinkomsten.

Enligt 2 mom. avses med deltidarbete i de bestämmelser som gäller deltidspension allt arbete som skall försäkras på basis av arbetspensionslagarna och som en lantbruksföretagare utför när han eller hon får deltidspension. Med ett sådant deltidarbete jämställs deltidarbete som utförs i ett EU- eller EES-land. Till innehållet motsvarar bestämmelsen den nuvarande tillämpningspraxisen.

När deltidspensionen bestäms avses med stabiliserad inkomst den i 76 § i ArPL avsedda inkomsten för återstående tid. Inkomsten för återstående tid bestäms i regel på grundval av inkomsterna under de fem år som föregår pensionsfallsåret. Inkomsten för den återstående tiden beräknas sålunda som om lantbruksföretagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt deltidspensionen börjar. Bestämmelsen ingår nu i 4 f § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 15 § i ArPL och i 12 § i den föreslagna FÖPL.

36 §. Rätt till deltidspension. För att få deltidspension förutsätts att lantbruksföretagaren under en tid av 18 månader omedelbart före deltidspensionens början i minst 12 månader haft heltidsarbete. Enligt 2 mom. jämställs arbete i ett EU- eller EES-land med ett heltidsarbete. Enligt den gällande lagen förutsätter villkoret om heltidsarbete i minst 12 månader faktiskt arbete. Villkoret uppfylls således inte om lantbruksföretagaren exempelvis insjuknar och är sjukledig under en del av dessa 12 månader. Nu föreslås att den tid under vilken lantbruksföretagaren har fått dagpenning eller partiell dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004; SFL), ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) förlänger denna 18 månaders granskningstid, dock med högst sex månader. Om lantbruksföretagaren insjuknar förlängs granskningstiden således till att omfatta högst två år och ifrågavarande villkor för deltidspension uppfylls, om lantbruksföretagaren har haft heltidsarbete i minst 12 månader under två år omedelbart före deltidspensionens början. Ett kortvarigt insjuknande före deltidspensionens början hindrar sålunda inte längre i praktiken lantbruksföretagaren från att gå i deltidspension. En motsvarande bestämmelse finns också i 16 § 1 mom. i ArPL och i 13 § i den föreslagna FÖPL.

Enligt 4 f § 1 mom. 4 punkten i APL är ett villkor för deltidspension att lantbruksföretagaren under en tid av 15 kalenderår omedelbart före deltidspensionens början har intjänat pension enligt arbetspensionslagarna under en tid av sammanlagt minst fem år. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Från ingången av 2005 bestäms pensionen inte längre separat för varje anställningsförhållande och därför registreras anställningsförhållandena inte längre med samma exakthet som tidigare. Bestämmelsen i LFöPL ändras att motsvara bestämmelsen i ArPL fastän de exakta dagarna nog fortfarande registreras för lantbruksföretagarnas del. Villkoret om att arbetspension skall intjänas under minst fem år, som ingår i den gällande 4 f § 1 mom. 4 punkten i APL, kvarstår men ändras numeriskt till månader, varvid talet 60 er-

hålls. Årsinkomsterna ändras till tid genom att dividera årsinkomsten med 25 gånger det belopp, 41,89 euro, som anges som nedre gräns i 4 § 3 mom. 1 punkten i ArPL, dvs. med 1 047,25 euro. Den erhållna kvoten avrundas nedåt till närmaste hela tal, som kan vara högst 12. Kvoterna för de 15 senaste åren räknas samman. Om de sammanräknade kvoterna för de olika åren uppgår till talet 60 eller mera uppfylls arbetsvillkoret för deltidspension. Bestämmelsen motsvarar 16 § 1 mom. i ArPL och 13 § 1 mom. i den föreslagna FÖPL.

Ett villkor för deltidspension är att lantbruksföretagaren inte får annan lagstadgad pension på grundval av eget arbete eller någon motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska gemenskaperna. I jämförelse med den gällande bestämmelsen preciseras ordalydelsen. I de gällande bestämmelserna nämns att endast grundpension enligt 8 § 4 mom. i APL eller en annan jämförbar pension som grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande utgör ett hinder. Bestämmelsen har tillämpats så att en utländsk pension som grundar sig på ett anställnings- eller tjänsteförhållande har jämförats med en grundpension enligt 8 § 4 mom. i APL. Sålunda har en utländsk pension utgjort ett hinder för beviljande av deltidspension också då den gällande lagen tolkats. Dessutom har man i prövningsexamen ansett att också den gällande ordalydelsen ger vid handen att pension som grundar sig på tjänstgöring i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska gemenskaperna utgör ett hinder för beviljande av deltidspension. Preciseringsen av ordalydelsen innebär sålunda inte någon ändring av den nuvarande tillämpningspraxisen. En motsvarande bestämmelse finns också i 16 § 1 mom. i ArPL och i 13 § 1 mom. i den föreslagna FÖPL.

Enligt 1 mom. 4 punkten är ett villkor för deltidspension att lantbruksföretagaren inte efter att den verksamhet som omfattas av lagen om pension för lantbruksföretagare upphörde har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna inom den offentliga sektorn på grund av heltidsanställning som omfattas av de nämnda lagarna. I förhållande till

den gällande bestämmelsen i 4 f § 1 mom. 1 punkten i APL preciseras bestämmelsen. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFÖPL. I den gällande bestämmelsen i APL nämns endast heltidsanställning enligt lagen om statens pensioner eller lagen om kommunala pensioner trots att den även avser anställning enligt de övriga arbetspensionslagarna inom den offentliga sektorn. En motsvarande ändring har också gjorts i 16 § 1 mom. i ArPL och föreslås bli gjord i 13 § 1 mom. i FÖPL.

I 4 mom. föreskrivs om det deltidarbete som deltidspensionen förutsätter. Motsvarande bestämmelser finns nu i 6 b § i LFÖPL. Ett villkor för deltidspension enligt LFÖPL är att lantbruksföretagaren helt upphör med sin lantbruksföretagarverksamhet eller halverar sin arbetsinkomst. Enligt LFÖPL uträknas den arbetsinkomst som skall halveras så att de försäkrade arbetsinkomsterna under granskningsperioden fem år (60 månader) divideras med antalet månader som ingår i hela granskningsperioden (60 månader), varvid de månader för vilka LFÖPL-försäkring saknas också tas med. Om lantbruksföretagarverksamheten inte fortgått under hela granskningsperioden på fem år leder det ofta till att pensionsrätten går förlorad. Därför föreslås att bestämmelsen ändras så att man utöver granskningsperioden 60 månader också kan beakta lantbruksföretagarverksamhet under det år deltidspensionen börjar för maximalt 11 månader och då beaktas endast de månader för vilka lantbruksföretagaren har haft LFÖPL-försäkring. Den på så sätt beräknade granskningsperioden kan som mest omfatta 71 månader. Arbetsinkomsten kan halveras för en lantbruksföretagarverksamhetsperiod som fram till deltidspensionens början fortgått minst fyra månader och högst 71 månader utan avbrott.

I den gällande lagen är ett villkor för deltidspension att deltidspensionstagaren inte har varit borta från arbetet en längre tid än sex veckor i följd. I frånvarotiden medräknas inte semester eller tid för vilken deltidspensionstagaren har rätt till dagpenning enligt SFL. Det föreslås att ordalydelsen i bestämmelsen preciseras i 4 mom. 4 punkten att motsvara gällande tillämpningspraxis så att den tid, för vilken lantbruksföretagaren fått

ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen, som beviljats på grundval av egen skada, eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring inte heller räknas in i frånvarotiden. Förmåner enligt trafikförsäkringslagen och lagen om olycksfallsförsäkring är primära i förhållande till dagpenning enligt SFL. Den tid för vilken lantbruksföretagaren får dessa förmåner och som kan godkännas som frånvarotid får vara högst 12 månader. En motsvarande bestämmelse finns också i 16 § 4 mom. i ArPL och i 13 § 4 mom. i den föreslagna FÖPL.

I 5 mom. föreskrivs om det deltidarbete som deltidspensionen förutsätter i situationer, där lantbruksföretagaren upphör helt med lantbruksföretagarverksamheten eller vid sidan av lantbruksföretagarverksamheten också har ett anställningsförhållande. För att deltidspension enligt LFöPL skall erhållas förutsätts då att LFöPL-verksamheten antingen upphör helt eller halveras och dessutom att arbetsförtjänsterna minskas så att lantbruksföretagarens i arbetspensionslagarna avsedda förvärvsinkomster av deltidarbetet sammanlagt är 35—70 procent av lantbruksföretagarens stabiliserade inkomst samt att arbetstiden och arbetsinsatsen ändras i motsvarande mån. Motsvarande villkor finns också i den gällande lagen. Om minskningen av lantbruksföretagarens förvärvsinkomster avviker från minskningen av arbetstiden av den orsaken att den förvärvsinkomst, som lantbruksföretagaren fått av heltidsarbete i arbetsförhållande, har innehållit till lönen hörande övertidsersättning, söndags-, nattarbets- eller skiftesarbetstillägg eller andra särskilda tillägg eller ersättningar, som inte ingår i den förvärvsinkomst som fås av deltidarbetet, lämnas sådana tillägg eller ersättningar obaktade vid bedömningen av om de villkor som föreskrivs i 5 mom. uppfylls. En bestämmelse om detta finns i 16 § 4 mom. i ArPL och i 13 § 5 mom. i den föreslagna FÖPL.

Antalet timmar för deltidarbete som ingår i den gällande lagen slopas och i stället förutsätts att det skett sådan ändring i arbetstiden som motsvarar inkomstminskningen. I praktiken är det svårt att övervaka antalet timmar i deltidarbetet och övervakningen av att villkoren för deltidspension uppfylls baserar

sig därför till stor del på övervakning av inkomsterna av deltidarbetet. Motsvarande ändring har också gjorts i 16 § 4 mom. i ArPL samt föreslås bli gjord även i 13 § 5 mom. i FÖPL.

37 §. Deltidspensionens belopp. Enligt 1 mom. är deltidspensionens belopp hälften av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten och inkomsten av deltidarbetet (inkomstbortfall). Motsvarande bestämmelse finns nu i 5 c § i APL och den tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL.

I 2 mom. föreskrivs om deltidspensionens belopp i fall, där lantbruksföretagaren har rätt till delpension även på grundval av någon annan arbetspensionslag. Härvid är deltidspensionens belopp 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten av alla dessa arbeten och inkomsten av deltidarbetet. Andelen för en deltidspension enligt denna lag är en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de förvärvsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar på basis av vilka deltidspensionen beviljas. En bestämmelse med motsvarande innehåll finns nu i 5 c § 2 mom. i APL och den tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Enligt 3 mom. kan deltidspensionen högst vara 75 procent av de pensioner som lantbruksföretagaren innan deltidspensionen börjar har tjänat in enligt arbetspensionslagarna och lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år och för tiden för studier. En primär förmån som lantbruksföretagaren får minskar maximibeloppet, eftersom maximibeloppet beräknas på den pension som minskats med primär förmån som lantbruksföretagaren får. Maximibeloppet bör justeras i situationer, där deltidspensionstagaren beviljas en primär förmån eller om beloppet av en primär förmån som beaktats när maximibeloppet beräknats ändras. I den gällande bestämmelsen föreskrivs inte om justering av maximibeloppet i dessa situationer, fastän pensionen enligt hävdvunnen rättspraxis har justerats i sådana situationer. I jämförelse med den nuvarande bestämmelsen preciseras bestämmelsen till denna del.

Enligt 4 mom. jämföras med en pension

som skall beaktas då maximibeloppet beräknas en motsvarande förmån som lantbruksföretagaren har tjänat in inom Europeiska samarbetsområdet eller i ett land som slutit en överenskommelse om social trygghet med Finland. I den gällande 5 c § i APL nämns inte särskilt att pension som intjänats utomlands skall beaktas när maximibeloppet på 75 procent för deltidspension skall räknas ut. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § LFöPL. Enligt hävdvunne tillämpningspraxis har en pension som tjänats in inom Europeiska samarbetsområdet eller i ett land som slutit en överenskommelse om social trygghet med Finland dock jämförts med pension som intjänats i Finland. Denna tillämpningspraxis har för EES-ländernas del baserat sig på Europeiska gemenskapernas domstols (EG-domstolen) avgöranden, enligt vilka en persons arbetskarriär skall granskas som en helhet när hans eller hennes rätt till en förmån prövas. Dessutom har EG-domstolen i sina avgöranden betonat att EU-medborgarna skall behandlas jämlikt.

När bestämmelsen tillämpas behövs uppgifter om pension som tjänats in inom Europeiska samarbetsområdet eller i ett land som slutit en överenskommelse om social trygghet med Finland. Om tillräcklig utredning om en sådan pensions belopp inte fås, kan såsom pension som skall beaktas då maximibeloppet beräknas användas den pension, som lantbruksföretagaren hade intjänat, om hans eller hennes i försäkringstiden medräknade arbete inom Europeiska samarbetsområdet eller i ett land med vilket överenskommelse om social trygghet ingåtts, hade utgjort arbete som omfattas av denna lag (teoretisk pension).

I fall där den nämnda 75 procents gränsen minskar deltidspensionens belopp, görs minskningen med beaktande av dessa lagar i förhållande till de förvärvsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten. Till denna del överensstämmer innehållet i bestämmelsen med gällande bestämmelse i 5 c § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 17 § i ArPL och i 14 § i den föreslagna FÖPL.

38 §. Begynnelsepunkten för deltidspen-

sion. Deltidspensionen beviljas från ingången av månaden efter den under villkoren för deltidspension uppfylls. Deltidspension beviljas dock inte retroaktivt. I den gällande lagen föreskrivs om begynnelsetidpunkten för en deltidspension i första meningen i 4 g § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL. Enligt gällande bestämmelse kan deltidspension beviljas retroaktivt för sex månader före ansökan om pension. Nu slopas möjligheten att bevilja pension retroaktivt. I praktiken ansöker man om deltidspension så att den börjar vid den tidpunkt deltidsarbetet börjar. Motsvarande ändring har också gjorts i 18 § i ArPL och i 15 § i den föreslagna FÖPL.

39 §. Deltidspensionstagarens anmälningskyldighet. Till innehållet motsvarar paragrafen till den del som berör deltidspension bestämmelsen i 17 b § i APL om en pensionsstagares anmälningskyldighet. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL. Den gällande bestämmelsen kompletteras så att en deltidspensionstagare också är skyldig att underrätta pensionsanstalten om en över sex veckor lång frånvaro från arbetet, som inte beror på en sådan sjukdom på basis av vilken deltidspensionstagaren får dagpenning enligt SFL, lön för sjukdomstid, ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, förutsatt att förmånen inte betalas för längre tid än 12 månader.

En motsvarande bestämmelse finns i 19 § i ArPL och i 16 § i den föreslagna FÖPL.

40 §. Justering av deltidspension. De nuvarande bestämmelserna om justering av deltidspension finns i 5 c § 4 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL. I 1 mom. föreskrivs att deltidspensionens belopp justeras om det inträffar en permanent förändring i inkomsterna av deltidsarbetet. Dessutom justeras deltidspensionens belopp i sådana fall, där deltidspensionstagaren beviljas deltidspension med stöd av en sådan arbetspensionslag som inte tidigare har berättigat honom eller henne till deltidspension.

Justeringen görs från ingången av kalendermånaden efter den under vilken förändringen skett, eller från kalendermånadens

första dag, om förändringen sker då. Om en förändring i förvärvsinkomsterna konstateras först i samband med den årliga kontrollen och det inte går att få en utredning om förändringstidpunkten, justeras deltidspensionens belopp från ingången av det år då inkomsten förändrades. Om inkomsten av deltidarbetet inte längre ligger mellan 35 och 70 procent, indras deltidspensionen. Bestämmelsen motsvarar den gällande bestämmelsen, men preciserad så att det föreslås att det genom lag föreskrivs från vilken tidpunkt justeringen görs.

När deltidspensionens belopp justeras anses den förvärvsinkomst som deltidspensionen första gången fastställdes på som stabiliserad förvärvsinkomst.

Motsvarande bestämmelser finns även i 20 § i ArPL och i 17 § i den föreslagna FÖPL.

41 §. Ändring av deltidspension. I paragrafen hänvisas till de paragrafer i ArPL, i vilka föreskrivs om avbrytande av deltidspension, indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt, beviljande av invalidpension efter deltidspension samt om ändring av deltidspension till ålderspension.

Hänvisningen till 21 § i ArPL gör det möjligt att avbryta betalningen av deltidspensionen för en tid av högst sex månader, om lantbruksföretagarens inkomst av deltidsarbete eller frånvaron från arbetet tillfälligt förändras så att villkoren för deltidspension inte uppfylls. Betalningen av deltidspensionen avbryts från och med förändringen. En avbruten deltidspension börjar efter meddelande från lantbruksföretagaren utbetalas på nytt räknat från den tidpunkt från vilken villkoren för att få deltidspension igen uppfylls. Har förnyad utbetalning av deltidspensionen inte begärts inom sex månader sedan deltidspensionen avbröts, dras pensionen in från och med tidpunkten för avbrottet.

En hänvisning till 22 § i ArPL innebär att en deltidspension enligt LFÖPL indras och kan börja utbetalas på nytt enligt samma principer som gäller för en deltidspension som beviljats enligt ArPL. Deltidspensionen dras in från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren inte längre uppfyller villkoren för att få pension. I paragrafen konstateras dessutom uttryckligen att en deltidspension också kan dras in retro-

aktivt. Om indragningen beror på att förvärvsinkomsterna har ökat och om det inte kan påvisas vid vilken tidpunkt förändringen skett, indras deltidspensionen från ingången av det år under vilket inkomsten förändrades. Deltidspensionen indras dock inte om förändringen är tillfällig och betalningen av deltidspensionen kan avbrytas enligt 21 § i ArPL. En lantbruksföretagare vars deltidspension har indragits har rätt att få deltidspension på tidigare grunder, om han eller hon uppfyller villkoren för deltidspension på nytt inom sex månader från det den tidigare deltidspensionen indrogs. Ett villkor för att deltidspensionen skall beviljas på tidigare grunder är att dess belopp inte bör justeras på grund av förändringar i inkomsterna av deltidsarbetet.

En hänvisning till 23 § i ArPL gör det möjligt att en deltidspension som beviljats enligt LFÖPL också kan beaktas som en delbetalning av en invalidpension, om en person som får deltidspension enligt denna lag beviljas invalidpension för samma tid för vilken deltidspension redan betalats.

I fall där en lantbruksföretagare som får deltidspension ännu inte har sökt ålderspension när han eller hon fyller 68 år ändras deltidspensionen vid nämnda ålder till en ålderspension som är lika stor som deltidspensionen. På ansökan beräknas ålderspensionen senare på nytt. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis och det föreslås att bestämmelser om det intas i form av hänvisning till 24 § i ArPL.

Arbetspensionsrehabilitering

42 §. Rätt till arbetspensionsrehabilitering. I paragrafen föreskrivs om på vilka villkor en lantbruksföretagare har rätt att få yrkesinriktad rehabilitering. En lantbruksföretagare har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan, om sannolik risk för arbetsoförmåga föreligger på grund av en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som konstaterats på behörigt sätt. Ett villkor för rehabilitering som ges inom arbetspensionssystemet är dessutom att lantbruksföretagaren har inkomster av arbete så att hans eller hennes in-

komster för återstående tid uppgår till minst 25 133,40 euro. En bestämmelse som motsvarar denna finns i 19 § i LFöPL och i 4 h § 1 mom. i APL som trädde i kraft från ingången av 2005. Till 3 punkten i momentet överförs innehållet i gällande 4 h § 4 mom. i APL som sådant. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Enligt denna punkt har lantbruksföretagaren inte rätt till rehabilitering enligt denna lag om han eller hon har rätt till rehabilitering med stöd av bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfalls- eller trafikförsäkring.

I 2 mom. föreskrivs om faktorer som skall beaktas när rehabiliteringens ändamålsenlighet bedöms. Härvid beaktas lantbruksföretagarens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning och etablering i arbetslivet. Bestämmelsen har preciserats i jämförelse med den nuvarande bestämmelsen så att uttrycket kontakter med arbetslivet i gällande 4 h § 2 mom. i APL ersätts med etablering i arbetslivet. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I fråga om ung person undersöks på vilket vis han eller hon har hunnit etablera sig i arbetslivet. Härvid beaktas för hur många år han eller hon har intjänat arbetspension på grundval av arbete. Att lantbruksföretagaren i ringa grad har inkomster för återstående tid räcker inte ensamt som bevis på att lantbruksföretagaren har etablerat sig i arbetslivet, om lantbruksföretagarens stadigvarande förvärvsarbete upphörde för flera år sedan.

Till 3 mom. överförs bestämmelserna i slutdelen av gällande 4 h § 2 mom. i APL, enligt vilka med risk för arbetsoförmåga avses en situation där det är sannolikt att lantbruksföretagaren under de närmaste åren utan yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder skulle bli beviljad full invalidpension eller delinvalidpension enligt denna lag. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Lantbruksföretagarens arbetsoförmåga bedöms i enlighet med den definition på arbetsoförmåga som föreslås i 47 §.

Rätten till rehabilitering förutsätter i enlighet med 1 mom. 2 punkten att lantbruksföretagaren har inkomster av arbete under

granskningstiden för återstående tid till ett belopp av minst 25 133,40 euro. Enligt 4 mom. bestäms arbetsförtjänsterna för prövning av rätten till rehabilitering på samma sätt som om lantbruksföretagaren hade blivit arbetsoförmögen vid tidpunkten för ansökan om rehabilitering, dock så att arbetsinkomster som är grund för förmåner som betalats för oavlönad tid inte beaktas. Begreppet dagen för rehabiliteringsfallet, som definieras i gällande 4 h § 1 mom. 2 punkten i APL och som tillämpas på basis av 19 § i LFöPL, slopas. Genom den föreslagna ändringen eftersträvas en klarläggning och förenkling av villkoren för erhållande av rehabilitering till denna del.

En lantbruksföretagare som redan får invalidpension kan också ha rätt till rehabilitering. Om lantbruksföretagaren redan får invalidpension, fastställs hans eller hennes arbetsförtjänst på samma sätt som inkomsten för återstående tid har fastställts i hans eller hennes invalidpension. Bestämmelser om detta intas i 5 mom., som till innehållet motsvarar slutdelen av gällande 4 h § 1 mom. 2 punkten, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Det anses att villkoret uppfylls även i sådana fall, där den återstående tiden i lantbruksföretagarens pension har beaktats i enlighet med 6 a och 6 b § i APL, sådana de lydte före den 1 januari 2005. Bestämmelser om detta finns i lagen om införande av LFöPL.

Bestämmelserna i paragrafen motsvarar 25 § i ArPL och 22 § i den föreslagna FÖPL.

43 §. Yrkesinriktad rehabilitering och rehabiliteringsplan. I paragrafen definieras vad som avses med yrkesinriktad rehabilitering. I jämförelse med gällande 4 h § 3 mom. i APL, som tillämpas på basis av 19 § i LFöPL, stryks medicinsk rehabilitering från förteckningen, eftersom den formen av rehabilitering ytterst sällan har använts som yrkesinriktad rehabilitering. Till förteckningen fogas arbetsprövning, som är en form av yrkesinriktad rehabilitering som använts ofta i praktiken. Det i den gällande lagen konstaterade givandet av näringsunderstöd preciseras dessutom så att det är fråga om stöd för inledande av eller fortsatt näringsverksamhet.

Inledande av yrkesinriktad rehabilitering förutsätter att lantbruksföretagaren presente-

rar en plan för den yrkesinriktade rehabiliteringen för pensionsanstalten. Bestämmelsen förtydligar lantbruksföretagarens skyldighet att agera i rehabiliteringsärenden. Pensionsanstalten kan stödja utarbetandet av en rehabiliteringsplan genom att ge råd eller betala rehabiliteringsunderstöd enligt 45 § 1 mom. 4 punkten. Vid behov hänvisas lantbruksföretagaren till Arbetskraftsbyrån eller till den som producerar rehabiliteringstjänsten för uppgörande av en rehabiliteringsplan för fortsatt medverkan i arbetslivet.

I motsats till nuläget kan ändring också sökas i ett beslut om rehabiliteringens innehåll.

Bestämmelserna i paragrafen motsvarar 26 § i ArPL och 23 § i den föreslagna FÖPL.

44 §. Förhandsbeslut om rätt till arbetspensionsrehabilitering. En lantbruksföretagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller villkoren för arbetspensionsrehabilitering. Ett förhandsbeslut kan ges även om rehabiliteringsplanen ännu inte är klar eller lantbruksföretagaren ännu inte har lämnat in en rehabiliteringsplan som pensionsanstalten har godkänt. Ett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om lantbruksföretagaren inom nio månader från det att förhandsbeslutet har vunnit laga kraft lämnar in en sådan rehabiliteringsplan som pensionsanstalten godkänner. Motsvarande bestämmelser om förhandsbeslut och dess bindande verkan finns i gällande 19 e § i APL som tillämpas på grundval av 19 § i LFÖPL. En motsvarande bestämmelse finns i 27 § i ArPL liksom även i 24 § i den föreslagna FÖPL.

45 §. Andra bestämmelser om rehabilitering och förmåner som betalas för rehabiliteringstiden. I 1 mom. hänvisas till de paragrafer i ArPL i vilka föreskrivs om rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning, rehabiliteringstillägg till invalidpensionstagare, rehabiliteringsunderstöd, indragning av rehabiliteringspenning eller av invalidpensionstagares rehabiliteringstillägg och pensionsanstaltens anmälningsskyldighet.

En lantbruksföretagare har rätt till i 28 § i ArPL avsedd rehabiliteringspenning för de kalendermånader under vilka han eller hon på grund av yrkesinriktad rehabilitering är förhindrad att bedriva lantbruksföretagarverksamhet. Rehabiliteringspenningen är lika

stor som det sammanlagda beloppet av de arbetspensioner, förhöjt med 33 procent, som lantbruksföretagaren skulle ha rätt till om han eller hon hade blivit arbetsoförmögen när ansökan om rehabilitering gjordes. I situationer där lantbruksföretagaren hade blivit sjukledig direkt från sin lantbruksföretagarverksamhet och rehabiliteringsbehovet fanns redan när sjukledigheten började, fastställs rehabiliteringspenningen dock utgående från den tidpunkt då sjukledigheten började. Genom bestämmelsen säkerställs att en sjukledighet före rehabiliteringens början inte minskar rehabiliteringspenningens belopp.

Om lantbruksföretagarens inkomster under den tid yrkesinriktad rehabilitering pågår uppgår till mer än hälften av den stabiliserade inkomsten, utgör rehabiliteringspenningen hälften av full rehabiliteringspenning. Motsvarande bestämmelse finns i 29 § i ArPL och det föreslås att en hänvisning till denna paragraf intas i LFÖPL.

Det föreslås att bestämmelse om rehabiliteringstillägg som skall betalas till en lantbruksföretagare för den tid som en yrkesinriktad rehabilitering pågår intas i LFÖPL genom en hänvisning till 30 § i ArPL.

En hänvisning till 31 § i ArPL gör det möjligt att bevilja en lantbruksföretagare rehabiliteringspenning i form av rehabiliteringsunderstöd enligt prövning till ett lika stort belopp som invalidpensionen. Det kan vara motiverat att betala här avsett rehabiliteringsunderstöd för uppgörande av rehabiliteringsplan exempelvis i fall, där pensionsanstalten bedömer att rehabiliteringsplanen sannolikt leder till att yrkesinriktad rehabilitering med stöd från arbetspensionssystemet kommer att inledas. Rehabiliteringsunderstödet kan också utbetalas till samma belopp som delinvalidpension, om lantbruksföretagaren samtidigt arbetar.

Rehabiliteringsunderstödet eller det rehabiliteringstillägg som betalas till invalidpensionstagaren kan dras in, om dess mottagare utan giltig orsak vägrar delta i yrkesinriktad rehabilitering eller avbryter sådan rehabilitering. Trots att ett rehabiliteringstillägg eller en rehabiliteringspenning i regel indras i sådana situationer är en indragning beroende av pensionsanstaltens prövning. Det föreslås att bestämmelser om möjlighet att dra in nämnda

förmåner intas i LFÖPL i form av hänvisning till 32 § i ArPL. Genom samma hänvisning skall bestämmelsen om att rehabiliteringspenningen är primär i förhållande till en invalidpension också tillämpas i LFÖPL.

I 1 mom. föreslås dessutom en hänvisning till 33 § i ArPL, där det föreskrivs om pensionsanstaltens skyldighet att underrätta Folkpensionsanstalten om yrkesinriktad rehabilitering samt om sådana beslut som gäller rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg.

Det föreslås att i 2 mom. föreskrivs att samma principer som gäller för invalidpensioner i tillämpliga delar skall iakttas på arbetspensionsrehabilitering i fråga om de kategorier av ärenden som nämns i momentet. Ansökan om rehabiliteringsförmåner skall göras på samma av Pensionsskyddscentralen godkända blankett som invalidpension och ett läkarutlåtande skall fogas till ansökan. Ändring i överklagbara rehabiliteringsbeslut söks på samma sätt som ändring söks i pensionsbeslut och rehabiliteringspenning beviljas på tidigare grunder, om en person som har fått rehabiliteringspenning tidigare beviljas rehabiliteringspenning på grundval av en ny rehabilitering inom två år från det den tidigare rehabiliteringen avslutades eller också senare på grundval av samma sjukdom. Bestämmelserna om engångsförhöjning, beaktande av förändringar i löne- och prisnivån, avdrag av primära förmåner, utbetalning av förmåner till rehabiliteringsklienten själv eller någon annan, dröjsmålsförhöjning, återkrav, lämnande och erhållande av uppgifter och anmälningsskyldighet för invalidpensionstagare gäller också rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg samt mottagare av dem.

I 3 mom. konstateras att i motsats till vad som bestäms om invalidpension kan rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg också betalas för kortare tid än en månad. Betalningen av rehabiliteringspenningen börjar då rehabiliteringen inleds. Sålunda inverkar en primärtid enligt SFL inte på begynnelsepunkten för rehabiliteringspenningen. Rehabiliteringsklienten får dock inte förmåner som överlappar varandra under denna tid. Om rehabiliteringspenning eller — tillägg beviljas retroaktivt för samma tid för vilken

dagpenning enligt SFL har betalats till lantbruksföretagaren, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del förmånen till sitt belopp motsvarar den dagpenning enligt SFL som betalats för samma tid.

I 3 mom. konstateras dessutom att för den tid rehabiliteringspenning betalas tjänas pension inte in så som för den tid invalidpension betalas, utan på det sätt som föreskrivs i 68 § om hur pension intjänas av arbete. Rehabiliteringsförmånerna tas inte heller som grund för en familjepension utan familjepensionen fastställs fortfarande på basis av invalidpensionen eller ålderspensionen.

Bestämmelser som motsvarar de föreslagna 2 och 3 mom. finns i 34 § i ArPL och i 31 § i den föreslagna FÖPL.

46 §. Rehabiliteringsunderstöd för att stöda sysselsättning. Utöver det som konstateras ovan i 45 § om rehabiliteringsunderstöd enligt prövning föreslås att möjligheten att bevilja lantbruksföretagare rehabiliteringsunderstöd enligt prövning för att främja sysselsättandet av honom eller henne också skulle kvarstå.

I ArPL fins ingen motsvarande bestämmelse, men däremot föreslås att i 28 § 3 mom. i FÖPL också intas en bestämmelse om rehabiliteringsstöd för att främja sysselsättandet av en företagare.

Invalidpension

47 §. Rätt till invalidpension. I 1 mom. föreskrivs om villkoren för invalidpension samt när pension beviljas som full invalidpension respektive delinvalidpension. I detta nu finns motsvarande bestämmelser i början av 4 § 3 mom. och i 5 b § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFÖPL. Enligt den gällande bestämmelsen är ett villkor för rätt till invalidpension att lantbruksföretagarens arbetsförmåga är nedsatt på det sätt som närmare föreskrivs i bestämmelsen. I förslaget har ordalydelsen i den finska texten preciserats. I den föreslagna bestämmelsen används ”työkyvyn heikentyminen” i stället för ”työkyvyn alentuminen”. Preciseringsen i den finska texten ger inte anledning att ändra den svenska texten. Avsikten med preciseringen är inte att ändra

på nuvarande tillämpningspraxis.

I 2 mom. föreskrivs om omständigheter som skall beaktas när nedsättningen av arbetsförmågan bedöms. Motsvarande omständigheter skall beaktas vid bedömningen av nedsättningen av arbetsförmågan enligt de gällande bestämmelserna i början av 4 § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 3 mom. föreskrivs om bedömningen av rätt till invalidpension i fråga om en lantbruksföretagare som har fyllt 60 år. En motsvarande bestämmelse finns nu i 4 § 8 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Ju äldre pensionssökanden är, desto större betydelse får de i 2 mom. nämnda omständigheterna ålder, utbildning, yrkeskunskap samt tidigare verksamhet när arbetsförmågan bedöms. Vid bedömningen av rätt till invalidpension för en lantbruksföretagare som fyllt 60 år betonas särskilt arbetsförmågans yrkesmässiga karaktär, då lantbruksföretagarens arbetskarriär är lång och den belastning och det slitage som orsakats av arbetet tillsammans med faktorer som anknyter till åldrandet bidrar till att det vore oskäligt att fortsätta i arbetet.

Motsvarande bestämmelser finns i 35 § i ArPL och i 32 § i den föreslagna FÖPL.

48 §. Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Från slutdelen av 4 § 3 mom. och delvis från 10 d § 5 mom. i den gällande APL överförs till denna paragraf bestämmelsen om den s.k. begränsade utlösningsmekanismen som gäller principen om sista pensionsanstalt. Nämnda bestämmelser tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Enligt 1 mom. har en lantbruksföretagare rätt till invalidpension enligt denna lag i situationer, där lantbruksföretagaren efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension, som baserar sig på den så kallade allmänna definitionen på arbetsförmåga, med stöd av lagen om statens pensioner (xx/xx), lagen om kommunala pensioner (549/2003), pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) eller lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). Invalidpension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn

beviljas också om lantbruksföretagaren beviljas en invalidpension enligt någon av ovan nämnda arbetspensionslagar för den offentliga sektorn som baserar sig på den särskilda definitionen på yrkesbaserad arbetsförmåga som tillämpas inom den offentliga sektorn, förutsatt att pensionen enligt pensionssystemet för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad. Om pensionen från den privata sektorn överstiger nämnda belopp skall den offentliga sektorns pensionsanstalt innan beslut fattas begära en utredning om lantbruksföretagarens arbetsförmåga av den privata sektorns pensionsanstalt. Om denna förhandlingsskyldighet föreskrivs i 108 § i ArPL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 91 § i lagen om pension för lantbruksföretagare. Om den privata sektorns pensionsanstalt och den offentliga sektorns pensionsanstalt, som är sista pensionsanstalt, är av olika åsikt om lantbruksföretagarens arbetsförmåga, skall de enligt 108 § i ArPL avgöra ärendet separat. Avsikten med bestämmelsen är inte att ändra den nuvarande rättspraxisen. Motsvarande bestämmelser finns i 37 § i ArPL och i 34 § i den föreslagna FÖPL.

49 §. Förhandsbeslut om rätten till delinvalidpension. En lantbruksföretagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller villkoren för delinvalidpension. Ett sådant förhandsbeslut binder pensionsanstalten för en tid av nio månader eller, om lantbruksföretagaren och pensionsanstalten avtalar om en längre tid än detta, den avtalade tiden. En motsvarande bestämmelse finns nu i 19 e § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelse finns i 39 § i ArPL och i 36 § i den föreslagna FÖPL.

50 §. Handläggning av invalidpensionsärende. I paragrafen föreskrivs om de viktigaste bestämmelserna om procedurerna vid handläggning av invalidpensionsärenden. I början av paragrafen finns en bestämmelse om att pensionsanstalten innan den fattar beslut om en invalidpension är skyldig att se till att lantbruksföretagarens möjligheter till rehabilitering har utretts, vilket i de gällande bestämmelserna motsvarar bestämmelsen i början av 4 § 5 mom. i APL, som på grund-

val av 19 § i LFöPL skall tillämpas på lantbruksföretagare. Det är inte nödvändigt att utreda rehabiliteringsmöjligheterna, om det på basis av lantbruksföretagarens hälsotillstånd är uppenbart att han eller hon inte kan återvända till arbetslivet efter en rehabilitering. Motsvarande bestämmelser finns i 36 § i ArPL och i 33 § i den föreslagna FÖPL.

I paragrafen hänvisas till 53 § i ArPL, enligt vilken pensionsanstalten har till uppgift att se till att lantbruksföretagaren ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter och hänvisas till annan rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov, om ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering avslås. En motsvarande bestämmelse finns nu i 4 § 5 mom. i APL som tillämpas på grundval av 19 § i LFöPL.

I paragrafen hänvisas dessutom till bestämmelsen om pensionsanstaltens sakkunnigläkarens ställning som finns i 40 § i ArPL. En motsvarande bestämmelse finns nu i 10 c § 2 mom. i APL som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

51 §. Invalidpensionens belopp. Första meningen i paragrafen är ny. Där konstateras huvudprinciperna för hur en invalidpension bestäms. I andra meningen konstateras att en delinvalidpension utgör hälften av full invalidpension. En motsvarande bestämmelse finns nu i sista meningen i 5 b § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelse finns i 38 § i ArPL och i 35 § i den föreslagna FÖPL.

52 §. Begynnelsestidpunkten för invalidpension. Till 1 och 2 mom. överförs med ändrad ordalydelse bestämmelserna i 4 d § i APL om begynnelsetidpunkten för full invalidpension. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Avsikten är inte att ändra på nuvarande praxis. En motsvarande bestämmelse finns i 41 § i ArPL och i 38 § i den föreslagna FÖPL.

Enligt 4 mom. börjar en delinvalidpension på samma sätt som nu från ingången av den månad som följer på pensionsfallet, en primärtid enligt SFL inverkar således inte på begynnelsetidpunkten för en delinvalidpension. Lantbruksföretagaren beviljas dock inte

förmåner som går på varandra. Till den del delinvalidpension beviljas retroaktivt för samma tid för vilken lantbruksföretagaren har fått sjukdagpenning enligt SFL, betalas den retroaktivt beviljade delinvalidpensionen bara till den del dess belopp överstiger beloppet av sjukdagpenningen enligt SFL. Detta föreskrivs i 53 § 3 mom. Om lantbruksföretagaren har beviljats sjukdagpenning enligt SFL för så lång tid framåt att delinvalidpension skall betalas för samma tid även när pensionen inte är retroaktiv, avdras delinvalidpensionen från sjukdagpenningen enligt 12 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen. Bestämmelser om en delinvalidpensions begynnelsetidpunkt finns nu i början av 4 § 6 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Avsikten är inte att ändra på nuvarande praxis. En motsvarande bestämmelse finns i 42 § i ArPL och i 39 § i den föreslagna FÖPL.

53 §. Betalning av invalidpension retroaktivt. Enligt 1 mom. betalas invalidpension inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension. Enligt gällande 4 § 6 mom. i APL, som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL, beviljas invalidpension inte retroaktivt för längre tid än ett år före den månad som följer efter ansökan om pension. I praktiken får lantbruksföretagaren dagpenning enligt SFL för en tid av cirka ett år innan han eller hon har rätt till invalidpension. Sålunda ansöker lantbruksföretagaren i praktiken om pension i slutet av SFL-sjukdagpenningensperioden och pension beviljas vanligen inte för lång tid retroaktivt. Om pension beviljas för retroaktiv tid betalas den oftast till någon myndighet som har betalat annan förmån eller ersättning till lantbruksföretagaren för samma tid.

Till 2 mom. överförs den gällande bestämmelsen i 4 d § 6 mom. i APL, enligt vilken invalidpension som beviljats retroaktivt inte betalas för den tid för vilken lantbruksföretagaren har fått rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i olycksfallsförsäkringen eller trafikförsäkringen. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

En bestämmelse som delvis motsvarar gäl-

lande bestämmelsen i 4 d 5 mom. i APL preciseras och tas in i 3 mom. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En retroaktivt beviljad delinvalidpension betalas endast till den del dess belopp överstiger dagpenningens belopp, om lantbruksföretagaren hade fått dagpenning eller partiell dagpenning enligt SFL för samma tid. På samma sätt förfärs om lantbruksföretagaren beviljas full invalidpension på basis av 52 § 2 mom.

Motsvarande bestämmelser finns i 43 § i ArPL och 40 § i den föreslagna FÖPL.

54 §. Tid för vilken invalidpension beviljas. Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid. Det konstateras i 1 mom. I 2 mom. föreskrivs om den tid för vilken rehabiliteringsstöd beviljas och i 3 mom. om att när rehabiliteringsstöd beviljas skall pensionsanstalten se till att en vård- eller rehabiliteringsplan har utarbetats för lantbruksföretagaren. Motsvarande bestämmelser finns nu i 4 § 6 och 7 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Ordalydelsen i de gällande bestämmelserna preciseras så att det av paragrafen framgår att avsikten är att rehabiliteringsstöd beviljas för en så lång tid som det uppskattas ta att återställa arbetsförmågan. Bestämmelsen motsvarar 44 § i ArPL och 41 § i den föreslagna FÖPL.

55 §. Invalidpensionstagarens anmälningskyldighet. Till paragrafen överförs i preciserad form den nuvarande bestämmelsen i 17 b § 2 mom. i APL till den del den berör invalidpensionstagarens anmälningskyldighet. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I den gällande bestämmelsen används uttrycket *börjar förvärvsarbete*. Uttrycket ersätts i paragrafen med uttrycket *inleder eller utökar en lantbruks- eller annan företagarkerksamhet eller ett annat förvärvsarbete*. Bestämmelsen motsvarar 45 § i ArPL och 42 § i den föreslagna FÖPL.

56 §. Utredning av om arbetsförmågan fortgår. En invalidpensionstagare är skyldig att på anmodan av pensionsanstalten för utredning av om arbetsförmågan fortgår låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten angiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrätt-

ning som anvisas av pensionsanstalten. För närvarande finns en bestämmelse om detta i 10 b § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I förhållande till den nuvarande bestämmelsen preciseras ordalydelsen så att den läkare som pensionsanstalten anger skall vara legitimerad läkare. Dessutom preciseras ordalydelsen så att en sådan anmodan att låta undersöka sig för utredning av om arbetsförmågan fortgår kommer i fråga bara i undantagsfall. En anmodan förutsätter att pensionsanstalten har motiverat skäl att anta att pensionstagaren åter är arbetsförmögen. På samma sätt som i den nuvarande bestämmelsen föreskrivs att om pensionsanstalten ålägger pensionstagaren att genomgå sådan undersökning skall pensionsanstalten ersätta skäliga kostnader för undersökningen och eventuella resor. Till dessa kostnader räknas även dagtraktamente, om undersökningen utförs på annan ort. En motsvarande bestämmelse finns också i 46 § i ArPL och i 43 § i den föreslagna FÖPL.

57 §. Kontroll av rätten till invalidpension. Förändras arbetsförmågan hos en lantbruksföretagare som får invalidpension kontrolleras hans eller hennes rätt till invalidpension antingen på ansökan av pensionstagaren eller på pensionsanstaltens initiativ. En motsvarande bestämmelse finns nu i 5 b § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Till 2 mom. överförs i preciserad form bestämmelsen i 5 b § 5 mom. i APL om situationer, där lantbruksföretagaren inte har rätt till invalidpension. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL. En kontroll av rätten till pension blir anhängig när lantbruksföretagaren själv ansöker om justering eller fastställande av sin arbetsinkomst på grundval av expanderings eller inledande av företagarkerksamhet. Förändringar i pensionstagarens arbetsförmåga eller återfående av arbetsförmågan måste bedömas på nytt även i sådana fall, där lön börjar betalas till pensionstagaren eller om den lön som betalas höjs. I praktiken måste ställning tas till förändringar i arbetsförmågan och hur de inverkar på den pension som betalas även då, när pensionsanstalten får veta att en lantbruksföretagare som får

pension har ökat sin arbetsinsats i företaget efter det pensionen beviljades. I dessa situationer har förändringarna i arbetsförmågan ännu inte hunnit inverka på arbetsinkomsten, varför bedömningen måste göras på grundval av de förändringar som skett i arbetsinsatsen. Därför föreskrivs i 2 mom. att man utöver arbetsförtjänsterna också skall beakta förändringar i arbetsinsatsen när bedömningen görs. Härvid bedöms samtidigt om pensionstagaren fortfarande har rätt till pension samt om arbetsinkomst för lantbruks- eller annan företagare verksamhet bör fastställas för honom eller henne eller om den fastställda arbetsinkomsten måste justeras.

Den förvärvsinkomstgräns som anknyter till rätten till invalidpension räknas ut på grundval av alla inkomster före pensionen. Utgående från löner och arbetsinkomster fastställs den genomsnittliga stabiliserade inkomst som pensionstagaren haft innan arbetsförmågan började. Utifrån denna inkomst beräknas gränserna 60 och 40 procent, som jämförs med de arbetsförtjänster som pensionstagaren har parallellt med pensionen. Om pensionstagaren har parallella arbetsförtjänster under den tid han eller hon får pension, sammanräknas alla inkomster och efter det bedöms om förvärvsinkomstgränsen överskrids och om pensionstagaren fortfarande har rätt till invalidpension. I situationer där rätten till invalidpension kontrolleras på basis av förändringar som skett i arbetsinsatsen, uppskattar pensionsanstalten hur stor arbetsinkomst lantbruksföretagaren borde ha på grundval av de erhållna uppgifterna om företagarens verksamhet. I dessa situationer kan den på grundval av arbetsinsatsen uppskattade arbetsinkomsten användas när förvärvsinkomstgränsen kontrolleras trots att beslut om arbetsinkomsten ännu inte har getts. I 47 § i ArPL och i 44 § i den föreslagna FÖPL föreskrivs om kontroll av rätten till invalidpension.

58 §. Ändring och upphörande av invalidpension. I paragrafen hänvisas till de paragrafer i ArPL där det föreskrivs om ändring av invalidpensionens belopp, avbrott i utbetalningen av invalidpension, justering av invalidpension retroaktivt och ändring av invalidpension till ålderspension.

Hänvisningen till 48 § i ArPL gör det möj-

ligt att ändra en delinvalidpension till en full invalidpension och vice versa i enlighet med de principer som föreskrivs i ArPL.

Sker en sådan förändring i arbetsförmågan hos en lantbruksföretagare som får full invalidpension att han eller hon inte längre har rätt att få full invalidpension, utan bara rätt att få delinvalidpension, ändras full invalidpension till delinvalidpension från ingången av månaden efter förändringen. I situationer, där en lantbruksföretagare som får delinvalidpension blir arbetsoförmögen i sådan grad att han eller hon har rätt att få full invalidpension, beviljas full invalidpension efter det primärtiden enligt sjukförsäkringslagen upphört med iakttagande av principerna i ArPL.

Hänvisningen till 50 § i ArPL gör det möjligt att också avbryta utbetalningen av en invalidpension som beviljats enligt LFÖPL i enlighet med samma principer som iaktas för en pension som beviljats enligt ArPL. Utbetalningen av en invalidpension kan avbrytas, om pensionstagaren är i förvärvsarbete och inkomsten av detta arbete en viss tid överstiger 60 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten för tiden innan arbetsförmågan började. Med stabiliserad genomsnittlig inkomst avses i regel inkomsten för återstående tid. I vissa situationer kan användningen av inkomsten för återstående tid i samband med denna bestämmelse leda till fel slutresultat. En sådan situation uppstår exempelvis när invalidpension beviljas en ung person, vars arbetskarriär i ett yrke som motsvarar hans eller hennes utbildning har blivit kort på grund av studier innan arbetsförmågan började. Inkomsten för återstående tid kan då vara väsentligt lägre än lantbruksföretagarens inkomst av det sista arbete som motsvarar hans eller hennes utbildning. I situationer av denna typ kan inkomsterna under den tid lantbruksföretagaren varit arbetsförmögen jämföras med de inkomster som hunnit bli stabiliserade inkomster för lantbruksföretagaren i det yrke som motsvarar hans eller hennes utbildning innan arbetsförmågan började.

Utbetalningen av pensionen kan avbrytas även då pensionstagaren inte följer pensionsanstaltens anmodan att för utredning av om arbetsförmågan fortgår låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten angiven läkare

eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av pensionsanstalten och det inte finns något godtagbart skäl till denna vägran. Utbetalningen av pensionen kan dessutom avbrytas om lantbruksföretagaren inte lämnar resultaten av nämnda undersökning till pensionsanstalten inom en skälig tid som pensionsanstalten sätter ut. Utbetalningen av pensionen kan vidare avbrytas om pensionstagaren vägrar delta i rehabilitering eller utbildning.

Hänvisningen till 51 § i ArPL gäller retroaktiv justering av invalidpension. På grundval av hänvisningsbestämmelsen kan även en invalidpension som beviljats enligt LFÖPL dras in, dess belopp justeras eller utbetalningen av den avbrytas retroaktivt för högst ett år. Om utbetalningen av en invalidpension har avbrutits och om den pensionen sedan skall dras in, kan pensionen dras in eller justeras från och med tidpunkten för avbrytandet.

Hänvisningen till 52 § i ArPL gäller ändring av invalidpension till ålderspension. Full invalidpension ändras till ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken pensionstagaren fyller 63 år. Från samma tidpunkt ändras även en delinvalidpension till sådan ålderspension som till beloppet motsvarar full invalidpension. Om lantbruksföretagaren har arbetat under den tid han eller hon har fått invalidpension och har nytt pensionsskydd intjänats av arbetet, beviljas pensionen tidigast från ingången av månaden efter den under vilken pensionstagaren fyller 63 år. Pensionen beviljas och beräknas i form av ålderspension, om lantbruksföretagaren fyller 63 år före utgången av primärtiden enligt SFL. På samma sätt förfars i sådana fall, där ingen primärtid på basis av 12 kap. 3 § i SFL fastställs för en lantbruksföretagare som fyllt 63 år.

59 §. Indragning av invalidpension. Om en invalidpensionstagare har återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen, dras invalidpensionen in från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren återfått arbetsförmågan. En motsvarande bestämmelse finns nu i 5 b § 4 mom. i APL och den tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av

19 § i LFöPL.

Om en invalidpension dras in eller ett rehabiliteringsstöd upphör, kan pensionen eller stödet för att stödja återgången till arbete fortgå i form av rehabiliteringsstöd till samma belopp som delinvalidpension även för en kortare tid än ett år. En motsvarande bestämmelse finns nu i 5 b § 8 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 49 § i ArPL och i 46 § i den föreslagna FÖPL.

Familjepension

60 §. Familjepension och familjepensionstagare. I paragrafen definieras förmånslätare och förmånstagare. Förmånslätare är en lantbruksföretagare som tjänat in pension enligt denna lag och efter vars död familjepension betalas. Förmånstagare är en person som har rätt till familjepension efter förmånslätarens död. Förmånstagare är på de villkor som närmare anges nedan en efterlevande make, förmånslätarens samt den efterlevande makens barn och en tidigare make till förmånslätaren. Rätt till familjepension har inte den som genom brott uppsåtligt har orsakat förmånslätarens död. I gällande APL föreskrivs om förmånstagare i 4 a § 1 mom. I 4 a § 6 mom. i APL finns en bestämmelse som motsvarar 4 mom. i denna paragraf. Förenämnda bestämmelser i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 54 § i ArPL och i 51 § i den föreslagna FÖPL.

61 §. Efterlevande makes rätt till pension. En efterlevande make har rätt till efterlevandepension, om han eller hon hade ingått äktenskap med förmånslätaren innan denne hade fyllt 65 år och har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslätaren. En bestämmelse som motsvarar bestämmelsen i 1 mom. finns nu i 4 a § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. 1 punkten i APL och de tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 2 mom. föreskrivs om den efterlevande makens rätt till efterlevandepension i situationer där den efterlevande maken och förmånslätaren inte har eller har haft ett gemen-

samt barn. Motsvarande bestämmelser finns nu i 4 a § 1 mom. 1 punkten och 2 mom. 2 punkten i APL och de tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 3 mom. intas bestämmelsen i första meningen i 4 a § 5 mom. i APL, som tillämpas på grundval av 19 § i LFöPL, enligt vilken en efterlevande make inte har rätt till efterlevandepension på grundval av ett gemensamt barn, om barnet har givits som adoptivbarn utanför familjen före förmånslåtarens död. Rätt till efterlevandepension finns inte heller på grundval av sådant barn till förmånslåtaren som den efterlevande maken adopterat först efter förmånslåtarens död.

Till 4 mom. överförs den nuvarande bestämmelsen i andra meningen i 4 a § 5 mom. i APL, som tillämpas på grundval av 19 § i LFöPL, enligt vilken en efterlevande make har rätt till familjepension efter endast en förmånslåtare.

Motsvarande bestämmelser finns i 55 § i ArPL och i 52 § i den föreslagna FÖPL.

62 §. Barns rätt till pension. Rätt till familjepension har barn som inte har fyllt 18 år. Rätt till familjepension har förutom barn till förmånslåtaren även sådant barn till den efterlevande maken som vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som förmånslåtaren och den efterlevande maken. En motsvarande bestämmelse finns nu i 4 a § 1 mom. 2 och 3 punkten i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Barnpension betalas alltid i första hand efter barnets egen förälder och barnet kan inte ha rätt till barnpension efter flera än två förmånslåtare samtidigt. Om ett barn redan får barnpension efter två förmånslåtare då familjepension skall beviljas barnet efter barnets egen förälder, upphör den barnpension som beviljats efter annan förmånslåtare från den tidpunkt då den familjepension som beviljas efter den egna föräldern börjar. Det föreskrivs om detta i 2 mom. En motsvarande bestämmelse finns nu i 4 a § 4 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL, samt i 16 § 2 mom. i LFöPF.

Motsvarande bestämmelser finns i 56 § i ArPL och i 53 § i den föreslagna FÖPL.

63 §. Tidigare makes rätt till pension. En

tidigare make till förmånslåtaren har rätt till efterlevandepension bara, om förmånslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. En motsvarande bestämmelse finns nu i 4 a § 1 mom. 4 punkten i APL och den tillämpas på lantbruksföretagare på basis av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 57 § i ArPL och i 54 § i den föreslagna FÖPL.

64 §. Begynnelsestidpunkten för samt utbetalning och upphörande av familjepension. I paragrafen hänvisas till de paragrafer i ArPL, i vilka föreskrivs om begynnelsetidpunkten för familjepension och utbetalning retroaktivt, upphörande av familjepension, beviljande av familjepension för viss tid och engångsbetalning av efterlevandepension.

Hänvisningen till 58 § i ArPL gäller begynnelsetidpunkten för familjepension och utbetalning retroaktivt. Familjepension betalas från ingången av månaden efter den under vilken förmånslåtaren avled. Till ett barn som fötts först efter förmånslåtarens död betalas familjepension dock från ingången av månaden efter barnets födelse. Familjepension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före den månad då ansökan om pension gjordes. Enligt gällande bestämmelser utgår familjepensionen inte utan särskilt skäl retroaktivt för längre tid än ett år före den månad, som följer efter pensionsansökningen. Den retroaktiva tiden för pensionen förenhetligas med motsvarande retroaktiva tid, dvs. sex månader, för en invalidpension.

Hänvisningen till 60 § i ArPL gäller upphörande av familjepension. En efterlevandepension upphör om den efterlevande maken ingår nytt äktenskap före fyllda 50 år. En barnpension upphör då barnet fyller 18 år. Likaså upphör barnpensionen om barnet ges som adoptivbarn till någon annan än den efterlevande maken eller dennes nya make.

Hänvisningen till 61 § i ArPL gör det möjligt att bevilja familjepension för viss tid i enlighet med samma principer som gäller för en familjepension enligt ArPL. Familjepension kan beviljas för viss tid fastän någon utredning om förmånslåtarens död inte kan

läggas fram, om det är sannolikt att förmåns-låtaren har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak. Om pension beviljas uppskattar pensionsanstalten när förmåns-låtarens dödsdag har inträffat. Den uppskat-tade dödsdagen iakttas vid tillämpningen av denna lag även om en domstol fastställer en senare dödsdag. Förmåns-låtarens arbetspen-sion dras in den dag familjepensionen börjar i situationer, där familjepensionen har bevil-jats på grundval av en uppskattad dödsdag. Det är inte motiverat att för samma tid betala familjepension till förmåns-låtarens förmåns-tagare och förmåns-låtarens egen pension. På samma sätt som i fråga om begynnelse-tidpunkten för familjepension ändras inte heller indragningstidpunkten för förmåns-låtarens egen pension senare, även om en domstol fastställer en senare dödsdag än den dag som pensionsanstalten har använt när den beviljat familjepension för viss tid.

Hänvisningen till 62 § i ArPL gäller situa-tioner, där den efterlevande maken ingår nytt äktenskap innan han eller hon har fyllt 50 år. I en sådan situation indras efterlevandepen-sionen, men till den efterlevande maken ut-betalas ett engångsbelopp som motsvarar tre års efterlevandepension. Grund för beloppet är den månadspension som senast har utbeta-lats. Förfarandet är för övrigt detsamma som tidigare, men det är inte längre möjligt att återuppta betalningen av en indragen pension på grund av att det nya äktenskapet har upp-löst.

65 §. Anmälningsskyldighet. Till paragrafen överförs som sådan bestämmelsen i 17 b § 5 mom. i APL, som tillämpas på lantbruks-företagare på grundval av 19 § i LFÖPL. Motsvarande bestämmelser finns i 59 § i ArPL och i 56 § i den föreslagna FÖPL.

Grupplivförsäkring

66 §. Rätt till försäkringsbelopp från grupplivförsäkringen. I 1 mom. föreskrivs om ersättningsgrunderna för grupplivförsäk-ringen för lantbruksföretagare. Enligt be-stämmelsen bestäms villkoren för att få ut försäkringsbeloppet från grupplivförsäkring-en, liksom även kretsen av förmånstagare som har rätt till ersättning från grupplivför-

säkringen, i enlighet med de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda försäkrings-villkoren. I 11 § i den föreslagna lagen kon-stateras att med undantag av små avvikelser som beror på lantbruksföretagarverksamhe-tens speciella karaktär skall de av det nämnda ministeriet fastställda villkoren alltid följa gällande villkor för grupplivförsäkringen för arbetstagare.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om tillvä-gagångssättet i fall, där försäkringsbelopp från grupplivförsäkringen har betalats enligt LFÖPL, men senare kommer det fram att försäkringsbeloppet borde ha betalats från något annat system. I sådana situationer övergår förmånstagarens rätt till försäkrings-beloppet på Lantbruksföretagarnas pensions-anstalt till den del försäkringsbeloppen mot-svarar varandra.

6 kap. Fastställande av pension

Pensionstillväxt

67 §. Grunderna för pensionstillväxten. Pa-ragrafen är delvis ny. I den föreskrivs sam-manfattningsvis hur en pension enligt denna lag tillväxer. Enligt 1 mom. 1 punkten till-växer arbetspensionen på grundval av den to-tala arbetsinkomsten för lantbruksföretagar-verksamhet som lantbruksföretagaren bedri- vit i åldern 18-67 år. Enligt 2 mom. berättigar den totala arbetsinkomsten för det år under vilket arbetsoförmågan började dock inte till pension, om den återstående tiden vid fast-ställandet av invalidpensionen har räknats så-som till pension berättigande tid. En motsva-rande bestämmelse finns nu i 6 § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFÖPL.

Enligt 1 mom. 2 punkten tillväxer pensio-nen för oavlönad tid. Uttrycket oavlönad tid används inte i den gällande lagen, men till övriga delar finns en motsvarande bestäm-melse i 6 a § i APL, som tillämpas på lant-bruksföretagare på grundval av 19 § i LFÖPL. Dessutom intjänas ny pension för tid under vilken invalidpension och deltidspen-sion erhålls. Detta föreskrivs i 1 mom. 3 punkten.

Bestämmelserna motsvarar 63 § i ArPL och 60 § i den föreslagna FÖPL.

68 §. *Pensionstillväxt på grundval av den totala arbetsinkomsten.* I paragrafen föreskrivs om hur pensionen tillväxer på grundval av den totala arbetsinkomsten när lantbruksföretagaren inte får pension samtidigt. Tillväxtprocenterna för pension finns nu i 5 § 1 mom. i APL och inga ändringar föreslås i dem. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 2 mom. intas bestämmelsen i 6 § 3 mom. LFöPF. Där föreskrivs om hur pensionstillväxten räknas ut om tillväxtprocenten för pensionen ändras under ett kalenderår. Bestämmelsen avviker från bestämmelsen i ArPL, där en genomsnittlig tillväxtprocent används. Jämfört med arbetstagare har pensionsanstalten när det gäller lantbruksföretagare exaktare uppgifter om LFöPL-försäkringens begynnelse- och avslutnings-tidpunkter samt om ändringar i arbetsinkomsten. Därför kan tillväxten beräknas mera exakt än vad som föreskrivs i ArPL.

3 mom. är nytt. Där föreskrivs om beräkning av teoretisk pension. EG:s förordning om social trygghet förutsätter att arbete i andra EES-länder jämföras med arbete i Finland också när pensionstillväxten fastställs. Vid beräkning av den teoretiska pensionen beaktas därför en tillväxt som är större än tillväxten på 1,5 procent enligt 1 mom. efter det att lantbruksföretagaren fyller 53 eller 63 år. Detta genomförs så att den teoretiska pensionen som beräknas med en tillväxt på 1,5 procent ökas med ett särskilt tillägg som beräknats på skillnaden mellan de större tillväxtprocentsatserna och tillväxtprocentsatsen på 1,5 procent. Det särskilda tillägget räknas ut på grundval av lantbruksföretagarverksamhet som försäkrats i Finland. En motsvarande bestämmelse finns även i 64 § 3 mom. i ArPL och i 61 § 3 mom. i den föreslagna FÖPL.

69 §. *Pensionstillväxt för arbete som utförs under tiden med pension.* Pensionen tillväxer med 1,5 procent per år på grundval av den totala arbetsinkomsten under en tid för vilken lantbruksföretagaren fått invalidpension, ålderspension eller motsvarande pension från utlandet. I fråga om ålderspension förutsätts att lantbruksföretagaren upptagit en frivillig försäkring. Pensionen tillväxer med 1,5 pro-

cent också på grundval av sådan årsinkomst som intjänats under den tid lantbruksföretagaren fått pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006). Om detta föreskrivs i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare, eftersom de andra ovan nämnda pensionerna kommer att utgå eller gälla endast under en viss tid. Pensionen tillväxer enligt denna paragraf också i de fall att utbetalningen av invalidpension till en invalidpensionstagare har avbrutits med stöd av 58 § 2 punkten, eftersom avbrottstiden betraktas som pensionstid. Om den invalidpension som avbrutits i ett senare skede slopas från och med avbrottstidpunkten, tillväxer också pensionen från och med avbrottstidpunkten enligt vad som föreskrivs i 68 §. Bestämmelser om pensionstillväxten under tid med pension finns i 5 § 1 mom. 1 punkten i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

En motsvarande bestämmelse finns i 67 § i ArPL och i 64 § i den föreslagna FÖPL.

70 §. *Pensionstillväxt för oavlönad tid och fastställande av pension för återstående tid.* Enligt 1 mom. tillväxer pensionen med 1,5 procent per år för de oavlönade tider som bestäms närmare i 74 §. I detta nu föreskrivs om pensionens tillväxt på grundval av ifrågavarande förmåner på sätt som motsvarar den föreslagna bestämmelsen i 5 § 1 mom. 1 punkten i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 65 § i ArPL och i 62 § i den föreslagna FÖPL.

I 2 och 3 mom. föreskrivs om fastställande av pension för återstående tid. Med återstående tid vid invalidpension avses en tid som beräknas från ingången av det kalenderår under vilket lantbruksföretagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år. När invalidpensionen fastställs räknas den återstående tiden som till pension berättigande, om lantbruksföretagaren under

det år då arbetsförmågan började och under de tio föregående kalenderåren har haft sammanlagt minst 12 566,70 euro i arbetsförtjänster enligt arbetspensionslagarna. Bestämmelsen motsvarar 7 c § 1 mom. i APL som trädde i kraft från ingången av 2005 och som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 7 § i LFöPL.

I 2 mom. föreskrivs om tillväxtprocenterna för pension för återstående tid. Pensionen för återstående tid beräknas på grundval av den inkomst som avses i 76 § 1 mom. och som den återstående tiden grundar sig på, med en tillväxt på 1,5 procent per år till den del som pensionen omfattar återstående tid fram till utgången av den månad under vilken lantbruksföretagaren fyller 50 år. Tillväxtprocenten för pensionen för återstående tid är 1,3 procent per år från ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 50 år till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år. I gällande 5 § 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL, föreskrivs om tillväxtprocenterna för pension för återstående tid.

Bestämmelser som motsvarar 2 och 3 mom. finns i 66 § i ArPL och i 63 § i den föreslagna FÖPL.

71 §. Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört. För den tid invalidpension enligt denna lag erhålls intjänas pension såsom även nu är fallet. Som grund för den pension som intjänas används inkomsten för den återstående tiden. I detta nu föreskrivs om detta i början av 7 e § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Ny pension intjänas av invalidpensionen även om arbetspension inte har betalats efter avdrag av en primär pension enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkringslagen.

I 2 mom. föreskrivs om tillväxtprocenterna för pension som intjänas under tid med invalidpension. Pension intjänas från och med ingången av det år under vilket arbetsförmågan började till utgången av den månad under vilken invalidpensionen upphörde. Tillväxten är 1,5 procent per år till den del pensionen omfattar tiden fram till utgången av den månad under vilken lantbruksföretagaren

fyller 50 år. Därefter tillväxer pensionen med 1,3 procent per år fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år. En motsvarande bestämmelse finns i 5 § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 3 mom. föreskrivs om hur inkomsten för återstående tid fastställs om lantbruksföretagaren utöver invalidpension enligt denna lag också fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag. I sådana fall erhålls den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag genom att räkna ut samma relativa andel av inkomsten för den återstående tiden under vilken lantbruksföretagaren får pension som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under de fem kalenderår som föregick det år under vilket arbetsförmågan började. I gällande lag föreskrivs om detta i slutdelen av 7 e § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 4 mom. intas en bestämmelse enligt vilken tiden med invalidpension, trots det som sägs ovan, inte berättigar till pension, om lantbruksföretagaren har fått invalidpension utan grund. En motsvarande bestämmelse finns i 7 e § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 68 § i ArPL och i 65 § i den föreslagna FÖPL.

72 §. Pensionstillväxt på grundval av deltidarbete och för tid med deltidspension. I 1 mom. föreskrivs om den pension som intjänas av deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension. Pension tillväxer för deltidarbete och för oavlönad tid under tiden för deltidarbete liksom även för sådant arbete som inte utförts vid sidan av någon pension. Bestämmelser om detta finns nu i 5 § 6 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 2 och 3 mom. föreskrivs om hur ålderspension och invalidpension tillväxer för tid med deltidspension. Grund för tillväxten är skillnaden mellan den stabiliserade arbetsförtjänsten och arbetsförtjänsterna av deltidarbetet, med andra ord inkomstbortfallet. Ålderspensionen tillväxer med 0,75 procent per

år av inkomstbortfallet och invalidpensionen med 1,5 procent per år. Räknas pension för återstående tid med i pension som tjänas in på grundval av deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension när invalidpensionen fastställs, räknas den återstående tiden också till inkomstbortfallet. Föreskrifter om detta finns nu i 5 § 7 mom. i APL, som tillämpas på grundval av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 69 § i ArPL och i 66 § i den föreslagna FÖPL.

Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten och förmåner som berättigar till pension

73 §. *Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten.* Till paragrafen överförs bestämmelserna i gällande 8 i § 1 och 3 mom. i LFöPL samt i 6 § i LFöPF om beräkning av den totala arbetsinkomsten, kompletterade med två nya bestämmelser, varvid paragrafen heltäckande innehåller olika situationer som berör fastställande av den totala arbetsinkomsten. Såsom nya bestämmelser fogas till 1 mom. en mening om beräkning av den totala arbetsinkomsten för ett kalenderår som inte är helt och till 2 mom. en mening som definierar lantbruksföretagarens totala arbetsinkomst för ett kalenderår, för vilket lantbruksföretagaren har obetalda arbetspensionsförsäkringsavgifter som pensionsanstalten inte har förlorat sin rätt till på grundval av 29 §. Båda de nya bestämmelserna baserar sig på gällande hävdvunnen tillämpningspraxis.

74 §. *Oavlönad tid som berättigar till pension.* Pensionen tillväxer förutom på grundval av arbetsförtjänster även för oavlönad tid. Grund för den pension som intjänas för oavlönad tid är de inkomster som är grund för den förmån som erhållits för den oavlönade tiden. I paragrafen hänvisas till 74 § i lagen om pension för arbetstagare, i vilken räknas upp här avsedda oavlönade förmåner liksom även på vilka villkor och till vilka delar den inkomst som är grund för socialförsäkringsförmånen ger pension. När det gäller den inkomst som ligger till grund för vuxenutbildningsstöd som betalats till en lantbruksföretagare intjänas pension dock på basis av en kalkylerad månadsinkomst på 523,61 euro. Vuxenutbildningsstödet för lantbruksföretagare och andra företagare bestäms till mini-

mibeloppet. Därför kan det inte beviljas enligt de inkomster som är grund för det. Bestämmelser som till sakinhållet motsvarar den föreslagna paragrafen finns i 6 a § i APL, som trädde i kraft från ingången av 2005 och tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL, samt i 8 i § 4 och 5 mom. i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns i 74 § i ArPL och i 68 § i den föreslagna FÖPL.

75 §. *Pensionsutdrag och kontroll av det.* Bestämmelsen är ny och den motsvarar till stor del bestämmelsen i 75 § i ArPL och bestämmelsen i 69 § i den föreslagna FÖPL. Pensionsanstaltens skyldighet att reda ut de uppgifter som inverkar på rätten till pension begränsas för den retroaktiva tiden till det löpande året och de fem föregående kalenderåren. Riktigheten i de uppgifter som berör tiden därförinnan utreds inte och ändras inte heller förutom på grundval av ostridiga bevis som lantbruksföretagaren lägger fram.

Den pensionsanstalt där lantbruksföretagaren är försäkrad vid utgången av kalenderåret före det under vilket utdraget skickades eller senast därförinnan, sänder årligen ett utdrag till lantbruksföretagaren. Pensionsutdraget innehåller uppgifter om lantbruksföretagarens lantbruksföretagarverksamhet som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare samt om den totala arbetsinkomsten för den. Obetalda försäkringsavgifter avdras inte eftersom de preskriberas efter fem år och därför hinner de inte preskriberas före den tidpunkt, vid vilken utdraget skickas. Dessutom innehåller utdraget uppgifter om de inkomster som ligger till grund för sådana förmåner för oavlönad tid som lantbruksföretagaren fått och på grund av vilka lantbruksföretagaren intjänar pension samt uppgifter om grunden och den tid för vilken lantbruksföretagaren intjänar pension enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier. Dessutom innehåller utdraget uppgifter om lantbruksföretagarens eventuella andra arbetsförtjänster särskilt för varje arbetsgivare i enlighet med ArPL. På pensionsutdraget finns dessa uppgifter för de fem år som föregår det år under vilket utdraget skickades. Utöver detta innehåller utdraget uppgifter om

beloppet av den pension som intjänas fram till utgången av året före det år under vilket utdraget skickades. Uppgifterna kan tillställas lantbruksföretagaren som ett skriftligt dokument eller i elektronisk form.

Om en lantbruksföretagare efter att lantbruksföretagarverksamheten har upphört har försäkrats exempelvis enligt ArPL, skickas pensionsutdraget av den pensionsanstalt som avses i 75 § i ArPL, varvid utdraget utöver de uppgifter som föreskrivs i ArPL också innehåller uppgifter om lantbruksföretagarverksamheten. En lantbruksföretagare som haft såväl lantbruksföretagarverksamhet som arbetsförhållanden får sålunda ett utdrag per år. Om lantbruksföretagaren vid utgången av det år som föregår det år under vilket utdraget skickades parallellt haft både lantbruksföretagarverksamhet och arbete som försäkrats enligt ArPL, skickas utdraget av den pensionsanstalt som försäkrat honom eller henne enligt ArPL. Pensionsanstalten i fråga har noggrannare uppgifter om den gällande FÖPL-försäkringen. Om lantbruksföretagaren vid utgången av året före det under vilket utdraget skickades samtidigt hade företagarverksamhet enligt såväl LFöPL som FöPL skickas utdraget av den pensionsanstalt som FöPL-försäkrat honom eller henne.

Om lantbruksföretagaren konstaterar en brist eller ett fel i de uppgifter som berör oavlönad tid eller tid för vård av barn under tre år eller studietid, skall den pensionsanstalt som skickat utdraget på lantbruksföretagarens yrkande reda ut uppgifternas riktighet. Lantbruksföretagaren skall vid behov uppvisa en sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne då man även beaktar pensionsanstaltens möjlighet att skaffa utredning. Lantbruksföretagaren har rätt att få ett beslut om de uppgifter som utretts på grundval av hans eller hennes yrkande samt om de uppgifter, som på basis av ostridig utredning som lantbruksföretagaren lagt fram ändras för längre tid än fem år retroaktivt. Beslutet ges av den pensionsanstalt som skickat utdraget eller av Pensionsskyddscentralen. Den pensionsanstalt som ger beslutet begär vid behov utlåtande om oavlönade tider av Pensionsskyddscentralen. Om utredningen av ärendet hänför sig till ett tillämpningsärende

som Pensionsskyddscentralen behandlar ges beslutet av Pensionsskyddscentralen.

Lantbruksföretagaren kan inte begära skilt beslut om de uppgifter i utdraget som berör LFÖPL-försäkringen och arbetsinkomsten. Pensionsanstalten har gett beslut om fastställande av arbetsinkomsten då försäkringen började och då arbetsinkomsten ändrats. Efter det utdraget skickats ges inte längre något nytt beslut till lantbruksföretagaren så att han eller hon inte får två beslut om samma sak.

I det här skedet utreder pensionsanstalterna inte uppgifter som berör den intjänade pensionens belopp, utan i sinom tid får lantbruksföretagaren ett pensionsbeslut om den intjänade pensionens belopp och i det beslutet kan han eller hon söka ändring.

Den i bestämmelsen nämnda femårsperioden träder stegvis i kraft så att det utdrag som skall skickas 2013 innehåller uppgifter om de fem år som föregår året då utdraget skickades. Det första utdraget skickas till lantbruksföretagarna 2008. Efter det förkortas den tid för vilken uppgifterna i utdraget anges retroaktivt med ett år åt gången. När utdraget första gången skickas 2008 innehåller det uppgifter för åren 1998—2007. Eftersom pension intjänas för oavlönad tid och studier samt för vård av barn under tre år från och med ingången av 2005, finns det uppgifter om dessa förmåner först från och med 2005. Pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen är skyldig att reda ut eventuella brister i utdraget för samma tid som uppgifterna i utdraget gäller. År 2013 innehåller utdraget uppgifter för fem år retroaktivt, dvs. för åren 2008—2012.

Andra omständigheter som inverkar på invalidpensionens belopp

76 §. Pension för återstående tid. I paragrafen hänvisas till de paragrafer i ArPL i vilka föreskrivs om pension för återstående tid och hur den fastställs i olika situationer.

I 1 mom. hänvisas i fråga om arbetsförtjänster och inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid som skall beaktas vid bestämmande av pensionen för återstående tid samt i fråga om fastställande av granskningstiden till motsvarande bestämmelser i ArPL. Den inkomst som pension för

återstående tid grundar sig på bestäms på grundval av lantbruksföretagarens arbetsförtjänster enligt arbetspensionslagarna samt inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid, som lantbruksföretagaren har erhållit under granskningstiden. Granskningstiden är lika med de fem kalenderår som föregår pensionsfallsåret.

Hänvisningen till 77 § i ArPL i 2 mom. gör det möjligt att justera de pensionsgrundande inkomsterna att motsvara den stabiliserade inkomstnivån, om inkomsterna under den regelrätta granskningstiden varit mindre än normalt på grund av vård av barn.

Hänvisningen till 78 § i ArPL i 2 mom. gör det möjligt att med avvikelse från huvudregeln fastställa inkomsterna för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år i enlighet med samma principer som i ArPL. Ett sådant förfarande är möjligt om lantbruksföretagaren, när inkomsterna för återstående tid skall fastställas, inte har andra inkomster som kan beaktas än inkomsterna under det år när arbetsoförmågan inträdde eller under året före det. I en sådan situation beaktas också inkomsterna under det år arbetsoförmågan inträdde fram till utgången av den månad när lantbruksföretagaren blev arbetsoförmögen. Om företagaren blir arbetsoförmögen före utgången av det kalenderår under vilket han eller hon fyller 23 år, är granskningstiden lika med tiden mellan ingången av månaden efter uppnådd 18 års ålder och utgången av den månad under vilken arbetsoförmågan började. Inkomsten för återstående tid är då summan av arbetsförtjänsterna under granskningstiden dividerad med det antal månader som ingår i samma period.

I 2 mom. 3 punkten hänvisas vidare till 79 § i ArPL, som gäller de olika pensionslagarnas andelar av inkomsterna för den återstående tiden. Om återstående tid skall beaktas i en lantbruksföretagares pension på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av LFÖPL en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid enligt arbetspensionslagarna som den andel de totala arbetsinkomsterna enligt LFÖPL utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna för den privata och den offentliga sektorn under granskningstiden. Motsva-

rande bestämmelser finns i 76-79 § i ArPL och i 70-73 § i den föreslagna FÖPL.

77 §. Beviljande av pension på tidigare grunder och engångsförhöjning av pension. I paragrafen hänvisas till de paragrafer i ArPL i vilka föreskrivs om beviljande av pension på tidigare grunder och engångsförhöjning av invalidpension.

Hänvisningen till 80 § gäller situationer, där en lantbruksföretagare som fått rehabiliteringspenning eller invalidpension senare beviljas invalidpension. Invalidpensionen beviljas alltid på tidigare grunder under en tid av två år efter det rehabiliteringspenningen upphörde. Tiden kan inte förlängas även om det vore fråga om samma sjukdom. Efter det en invalidpension upphört beviljas en ny invalidpension likaså alltid på tidigare grunder under en tid av två år och även därefter, om den invalidpension som skall betalas baserar sig på samma sjukdom, lyte eller skada som legat till grund för den tidigare pensionen. En ålderspension som börjar innan två år har förflutit från det att invalidpensionen upphörde, beviljas också enligt samma grunder som den tidigare invalidpensionen.

Hänvisningen till 81 § i ArPL innebär engångsförhöjning av invalidpensioner i enlighet med samma principer som i ArPL. Förhöjningen läggs till invalidpensionen från ingången av det kalenderår fram till vilket fem kalenderår har förflutit sedan pensionen började. Om det emellanåt finns avbrott i pensionsbetalningen, men pension beviljas på nytt på tidigare grunder, avbryter avbrotten inte den tid på fem kalenderår som avses i paragrafen. Bestämmelsen tillämpas första gången 2010. Enligt införelagelagen tillämpas bestämmelsen också på de invalidpensioner som börjat innan denna lag träder i kraft enligt den förhöjningsprocent som motsvarar invalidpensionstagarens ålder vid ingången av 2010. Motsvarande bestämmelser finns i 80 och 81 § i ArPL samt i 74 och 75 § i den föreslagna FÖPL.

Livslängdskoefficient

78 §. Anpassning av pensionsskyddet till den allmänna förändringen i livslängden. I paragrafen föreskrivs om den livslängdskoefficient som inverkar på ålderspensionens be-

lopp. Pensionsskyddet anpassas till förändringen i den förväntade livslängden genom att pensionen, när ålderspensionen börjar, omvandlas med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket lantbruksföretagaren fyllde 62 år. Enligt lagen om införande av lagen tillämpas denna bestämmelse för första gången på de pensioner som beviljas 2010. En motsvarande bestämmelse finns i 7 h § 1 mom. i APL som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 2 mom. föreskrivs om justering av ålderspensionen med livslängdskoefficienten när invalidpensionen för en person som fyllt 63 år ändras till en ålderspension. Också i det fallet används den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket lantbruksföretagaren fyllde 62 år. En motsvarande bestämmelse finns i 7 h § 2 mom. i APL som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 3 mom. finns en hänvisning till 83 § i ArPL, där det föreskrivs om fastställande av livslängdskoefficienten. Det är inte nödvändigt att föreskriva om fastställandet i flera pensionslagar.

Motsvarande bestämmelser finns i 82 och 83 § i ArPL och i 76 § i den föreslagna FÖPL.

Fastställande av familjepension

79 §. Grund för familjepension. Föreskrifter om grunden för familjepension finns i gällande 7 i § 1 mom. i APL som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Det föreslås att bestämmelser som delvis motsvarar dem intas i 79 § 1 och 2 mom. I situationer där förmånslåtaren vid sin död fick ålderspension eller full invalidpension enligt denna lag fastställs familjepensionen på grundval av denna pension dock så att såsom ålderspension som är grund för familjepensionen betraktas en ålderspension, som inte har omvandlats med den i 78 § avsedda livslängdskoefficient, som fastställts för det år under vilket lantbruksföretagaren fyllde 62 år. En motsvarande bestämmelse finns även i 84 § i ArPL och i 77 § i den föreslagna FÖPL. Om förmånslåtaren hade arbetat under den tid han eller hon fått

pension, läggs den nya pension som förmånslåtaren tjänat in under sin tid med pension till den pension som räknas ut som grund för familjepensionen.

Om förmånslåtaren vid sin död inte fick pension uträknas som grund för familjepensionen den invalidpension som hade beviljats förmånslåtaren om han eller hon på sin dödsdag hade blivit arbetsoförmögen. Enligt 7 i § i APL kan som grund för familjepensionen också fastställas en sådan invalidpension som förmånslåtaren skulle ha beviljats, om han eller hon hade blivit arbetsoförmögen tidigare än på sin dödsdag, förutsatt att förmånstagararen lägger fram en utredning över den tidigare tidpunkten när arbetsoförmågan började. Bestämmelsen har säkerställt att förmånslåtarens pension har ökat med pension för återstående tid också i det fall att förmånslåtaren vid sin död på grund av sjukdom inte längre arbetade. Beräkningen av pension för återstående tid har på grund av en lagändring som trädde i kraft från ingången av 2005 ändrats så att pensionen för återstående tid beaktas i familjepensionen på grundval av inkomsterna under de fem kalenderår som föregick förmånslåtarens död. Pensionsrätten för återstående tid kvarstår således betydligt längre än tidigare, varigenom den nämnda bestämmelsen inte längre behövs.

I 3 mom. föreskrivs om beaktande av engångsförhöjning av invalidpension när en familjepension fastställs. Ordalydelsen i bestämmelsen har preciserats, men till innehållet motsvarar den 7 g § 2 mom. i APL som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 84 § i ArPL och i 77 § i den föreslagna FÖPL.

När engångsförhöjning läggs till den invalidpension eller kalkylerade invalidpension som ligger till grund för familjepensionen justeras familjepensionens belopp. Bestämmelser om justering av familjepensionen finns i 81 §.

80 §. Efterlevande makes och tidigare makes samt barnpensionens belopp. Paragrafen innehåller hänvisningar till de bestämmelser i ArPL i vilka föreskrivs om efterlevande makes, tidigare makes samt barnpensionens belopp. Efterlevandepensionens belopp är utan avdrag av de primära förmånerna och effek-

ten av det avdrag som den efterlevande makens egna inkomster föranleder hälften av förmånslåtarens pension, om den efterlevande maken ensam, eller den efterlevande maken och ett barn, är förmånstagare. När antalet barn som är förmånstagare ökar, minskar efterlevandepensionens belopp. Barnpensionens belopp är beroende av antalet barn som är förmånstagare. När det gäller den pension som betalas till en tidigare make iakttas också samma principer som i fråga om pension enligt ArPL. Förfarandet motsvarar nuvarande praxis. Motsvarande bestämmelser finns i 85 och 86 § i ArPL och i 78 och 79 § i den föreslagna FÖPL.

81 §. Justering av familjepension. Familjepensionens belopp och dess fördelning mellan förmånstagarna justeras från ingången av kalendermånaden efter förändringen om antalet förmånstagare ändras. Sålunda blir exempelvis den efterlevande makens pension större om antalet barn som får barnpension minskar. Om en engångsförhöjning läggs till förmånslåtarens pension som ligger till grund för familjepensionen, justeras familjepensionen från samma tidpunkt vid vilken engångsförhöjningen läggs till. Den gällande bestämmelsen i 7 i § 5 mom. i APL preciseras till den del som gäller fogande av engångsförhöjning. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelse finns i 87 § i ArPL och i 80 § i den föreslagna FÖPL.

82 §. Minskning av efterlevandepension. I paragrafen föreskrivs om beaktande av den efterlevande makens inkomster när familjepensionen fastställs. För närvarande finns bestämmelser om detta i 8 c § i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I gällande lag används benämningen pensionsjämkning för detta. Ordet pensionsjämkning anger dock inte tydligt att det är fråga om minskning av den efterlevande makens pension på grundval av den efterlevande makens egna arbetspensioner. Eftersom syftet med den nya lagen är att klarlägga arbetspensionssystemet och göra det mera transparent föreslås att det tekniska ordet pensionsjämkning slopas. Motsvarande ändring har också gjorts i 88 § i ArPL och i 81 § i den föreslagna FÖPL.

De gällande bestämmelserna har precisrats när det gäller beaktande av förmåner från utlandet. Beaktande av förmåner från utlandet i pensionsavdraget är enligt den gällande lagen villkorligt, dvs. en sådan förmån kan beaktas. Dessutom nämns pension eller förmån som betalas för anställning i en internationell organisation och vid en EU-institution inte alls i den gällande lagen. Det föreslås nu att dessa förmåner alltid skall beaktas så att det ursprungliga syftet med pensionsavdraget skall uppnås. Det är motiverat att en sådan ständig förmån beaktas också för att de efterlevande makarna skall vara i samma ställning, oberoende av om lantbruksföretagaren enbart arbetat i Finland eller också utomlands eller i en internationell organisations eller en EU-institutions tjänst. Om en sådan förmån beviljas som en engångsersättning beaktas förmånen på det sätt som avses i 2 mom. Motsvarande bestämmelse finns även i 88 § i ArPL och i 81 § i den föreslagna FÖPL.

I 1 mom. föreskrivs om en situation där den efterlevande maken får egen pension. När efterlevandepensionen fastställs beaktas de pensioner som den efterlevande maken erhållit på basis av förvärvsarbete och som grundar sig på arbetspensionslagarna och därmed jämförbara lagar. Den efterlevande makens pensioner beaktas före avdraget av primära förmåner enligt 83 §. Bestämmelser om detta finns nu i 8 d § 3 mom. i APL som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Dessutom beaktas en delinvalidpension till samma belopp som en full invalidpension. En förmån som motsvarar ovan nämnda pension och som borde betalas till den efterlevande maken från utlandet eller på basis av anställning vid en institution inom Europeiska gemenskaperna eller vid en internationell organisation beaktas också.

I 2 mom. föreskrivs om situationer där den efterlevande maken ännu inte får egen arbetspension. Härvid minskas efterlevandepensionen på grundval av den efterlevande makens kalkylerade pension.

Den efterlevande makens egna arbetspensioner eller hans eller hennes kalkylerade arbetspension minskar också den efterlevandepension som skall beviljas enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Om den efterlevande maken arbetar eller har ar-

betat i arbeten som omfattas av arbetspensionslagarna för den privata sektorn, kan pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn av pensionsanstalterna inom den privata sektorn begära uppgifter om den efterlevande makens kalkylerade pensionsbelopp. Enligt gällande bestämmelser har en efterlevande make inte möjlighet att få ett överklagbart beslut om beloppet av sin kalkylerade pension. Besvärinstanserna har dessutom konstaterat att en sådan kalkyl över en efterlevande makes kalkylerade pension som ges av en arbetspensionsanstalt inom den privata sektorn inte beaktas i det beslut som fattas av en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, och därför kan ändring inte sökas i denna kalkyl i samband med att ändring söks i det beslut om efterlevandepensionen som ges av en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn. Enligt de gällande bestämmelserna har den efterlevande maken sålunda ingen möjlighet att söka ändring i beloppet av den kalkylerade pension som beviljas enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn trots att beloppet inverkar på beloppet av den familjepension som beviljas honom eller henne enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. För att avhjälpa missförhållandet föreslås en ny bestämmelse i 3 mom., enligt vilken den efterlevande maken på begäran har rätt att av pensionsanstalten få ett beslut om beloppet av den kalkylerade arbetspension, som pensionsanstalten ger till den pensionsanstalt som sköter verkställigheten av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn när den efterlevande maken ansöker om efterlevandepension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Beslut ges på den efterlevande makens begäran. Om den efterlevande maken söker ändring i beloppet av den efterlevandepension som beviljas enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn, betraktas detta också som en begäran om att få beslut om den kalkylerade pensionen. Den efterlevande maken kan söka ändring i ett beslut som gäller beloppet av den kalkylerade pensionen på det sätt som föreskrivs i 9 kap. i denna lag. Bestämmelserna i 1, 2 och 3 mom. motsvarar bestämmelserna i 88 § i ArPL och i 81 § i den föreslagna FÖPL.

I 4 mom. hänvisas till de bestämmelser i

ArPL som gäller tidpunkt för minskning av efterlevandepension, grund för minskning av efterlevandepension samt belopp, och minskning av efterlevandepension i särskilda fall. Hänvisningen till 89 § i ArPL gör det möjligt att minska efterlevandepensionen från samma tidpunkt från vilken en pension enligt ArPL minskas. Tidpunkten för minskningen av pensionen bestäms i enlighet med de nuvarande bestämmelserna. Hänvisningen till 90 § i ArPL gäller grunden för minskningen av efterlevandepensionen samt dess belopp. Efterlevandepensionen minskas om den efterlevande makens pensioner som baserar sig på förvärvsarbete går över ett visst gränobelopp, som fastställs på grundval av beloppet av förmånslåtarens pension. Minskningens storlek bestäms på samma grunder som i ArPL. I 4 mom. finns vidare en hänvisning till 91 § i ArPL, som innehåller bestämmelser om minskning av efterlevandepensionen i fall, där en efterlevande make inte har rätt att få arbetspension eller får delinvalidpension och hans eller hennes kalkylerade pension avviker väsentligt från hans eller hennes genomsnittliga förvärvsinkomster och på dem grundade förmåner. Pensionen kan minskas på här avsett sätt, om den efterlevande maken har ansökt om detta inom fem år efter förmånslåtarens död eller då efterlevandepensionen minskas för första gången. En efterlevandepension som minskats på det föreslagna sättet betalas tills vidare. När den efterlevande makens förhållanden förändras så att de villkor som ställs i denna punkt inte längre uppfylls, justeras efterlevandepensionens belopp. Motsvarande bestämmelser finns i 89-91 § i ArPL och i 82-84 § i den föreslagna FÖPL.

83 §. *Förmåner som inverkar på pensionens belopp samt pensionsanstaltens regressrätt.* I paragrafen hänvisas till de bestämmelser i ArPL som gäller förmåner som dras av från pension, avdrag av förmån från utlandet, inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån och regressrätt.

Hänvisningen till 92 § i ArPL berör samordning av arbetspension med ersättningar enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen och lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Dessa ersättningar är pri-

måra i förhållande till arbetspensioner så att de betalas till fullt belopp oberoende av arbetspensionens storlek. Arbetspension betalas vanligen samtidigt med dessa ersättningar bara till den del arbetspensionens belopp överstiger beloppet av dessa primära förmåner. En primär förmån avdras alltid från den färdigt uträknade pensionen. Till denna del ändras den nuvarande tillämpningspraxisen för att göra verkställigheten av lagen klarare. Om en primär förmån minskar arbetspensionen och arbetspension beviljas enligt två eller flera arbetspensionslagar, fördelas minskningen i förhållande till dessa grundpensioner.

Hänvisningen till 93 § i ArPL skall tillämpas i situationer då en förmån som motsvarar pension betalas från utlandet. En dylik förmån från utlandet jämförs med en primär förmån.

Hänvisningen till 94 § i ArPL gäller situationer, där pensionstagaren beviljas en ny primär förmån eller dess belopp ändras under den tid arbetspensionen betalas. Pensionens belopp justeras också om en pension enligt denna lag ändras eller om pensionstagaren beviljas en ny arbetspension och om en primär förmån har avdragits från pensionen enligt denna lag. Från delinvalidpension avdras dock inte dagpenning som baserar sig på olycksfall som inträffat under tiden med delinvalidpension. Pensionens belopp justeras från den tidpunkt då ändringen sker. Pensionsbeloppet justeras inte, om den nya primära förmånen beviljas eller dess belopp ändras för högst fyra månader.

Hänvisningen till 95 § i ArPL ger pensionsanstalten möjlighet att betala pensionen utan avdrag till dess beloppet av den primära förmånen är slutligt fastställt. Om den primära förmånen hade minskat pensionen övergår rätten till den primära förmånen på pensionsanstalten till den del som motsvarar minskningen. Hänvisningen gäller även familjepension. Motsvarande bestämmelser finns i 92-95 § i ArPL och i 85-88 § i den föreslagna FÖPL.

Beaktande av förändringar i löne- och prisnivån

84 §. Justering av inkomstgränser, belopp

och den totala arbetsinkomsten med en lönekoeficient. De inkomstgränser, belopp och gränsvärden som finns i lagen justeras med samma lönekoeficient som gäller för arbetstagare. Därför hänvisas i denna paragraf till bestämmelserna i ArPL. Motsvarande bestämmelse finns i första meningen i 7 b § i APL, som trädde i kraft från ingången av 2005 och som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Inkomstgränserna, beloppen och gränsvärdena i denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) för lönekoeficienten år 2004. Motsvarande bestämmelser finns i 96 § i ArPL och i 89 § i den föreslagna FÖPL.

85 §. Indexjustering av pensionerna. Beloppet av en löpande pension justeras från ingången av varje kalenderår med samma lönekoeficient som gäller för arbetstagare. Därför hänvisas i denna paragraf till bestämmelserna i ArPL. Motsvarande bestämmelse finns i första meningen i 9 § i APL, som trädde i kraft från ingången av 2005 och som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns i 98 § i ArPL och i 90 § i den föreslagna FÖPL.

7 kap. Ansökan om pension och beslut

86 §. Pensionsansökan. Till 1 mom. överförs i preciserad form den nuvarande bestämmelsen om pensionsansökan i 10 b § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Med blankett avses även blankett i elektronisk form. En motsvarande bestämmelse finns i 101 § i ArPL och i 91 § i den föreslagna FÖPL.

87 §. Utredning av hälsotillståndet hos den som ansöker om invalidpension. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelse i 10 b § 2 och 3 mom. i APL om utredning av hälsotillståndet hos den som ansöker om invalidpension. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande gällande bestämmelser preciseras så att den av pensionsanstalten namngivna läkaren skall vara legitimerad läkare. Motsvarande bestämmelse finns i 102 § i ArPL och i 92 § i den föreslagna FÖPL.

88 §. *Ansökan om pension på en lantbruksföretagares vägnar.* En av pensionsanstalten godkänd nära anhörig till lantbruksföretagaren eller en person som har skött lantbruksföretagaren kan ansöka om pension på lantbruksföretagarens vägnar och även i övrigt föra lantbruksföretagarens talan i ärenden som gäller pension, om lantbruksföretagaren saknar intressebevakare och om han eller hon på grund av ålder, skada, sjukdom eller av någon annan orsak är oförmögen att själv ansöka om pension eller att i övrigt sköta sina pensionsärenden. En motsvarande bestämmelse finns i gällande 19 b § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelse finns i 103 § i ArPL och i 93 § i den föreslagna FÖPL.

89 §. *Anhängiggörande av pensionsansökan.* Till paragrafen överförs de till ordalydelsen preciserade bestämmelserna i 10 b § 4 mom. i APL om anhängiggörande av pensionsansökan. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En pensionsansökan anses vara gjord den dag den inkommit till en pensionsanstalt enligt den privata eller den offentliga sektorns arbetspensionssystem eller till Pensionsskyddscentralen eller till ett ombud som en pensionsanstalt eller Pensionsskyddscentralen har bemyndigat för ändamålet. I detta nu är Folkpensionsanstalten ett ombud som Pensionsskyddscentralen har bemyndigat. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har ombud som också kan ta emot pensionsansökningar på det sätt som här avses. Motsvarande bestämmelser finns i 104 § i ArPL och i 94 § i den föreslagna FÖPL.

90 §. *Beslutsfattande och delgivning av beslut.* I paragrafen konstateras att rätten till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet avgörs genom beslut av pensionsanstalten. Likaså konstateras i paragrafen att den behöriga pensionsanstalten skall avgöra pensionsansökan utan dröjsmål. I 2 mom. intas gällande bestämmelsen i 19 f § i APL, enligt vilken pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut genom att sända det per brev till mottagaren under den adress som han eller hon uppgivit. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Med

brev avses även delgivande av beslut i elektronisk form. En motsvarande bestämmelse finns i 105 § i ArPL och i 95 § i den föreslagna LFÖPL.

91 §. *Behörig pensionsanstalt.* Den pensionsanstalt som skall behandla pensionsansökan bestäms 106-111 § i ArPL samt enligt den förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av ArPL. I lagen om pension för lantbruksföretagare avses med sista pensionsanstalt sådan sista pensionsanstalt som fastställs i ArPL. Sista pensionsanstalten beviljar och betalar pensionen. Motsvarande bestämmelser finns i 106-111 § i ArPL och i 96 § i den föreslagna FÖPL.

8 kap. Utbetalning av pension, dröjsmålsförhöjning och återkrav

92 §. *Utbetalning av pension.* Huvudregeln är att en pension enligt denna lag betalas till pensionstagaren. En motsvarande bestämmelse finns nu i 19 b § 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Om lantbruksföretagaren har intressebevakare iakttas bestämmelserna i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) när det gäller utbetalningen av pension.

Till 2 mom. överförs i preciserad form den gällande bestämmelsen i 14 § i LFöPF om betalningsställe och betalningstid för pension. Pensionen betalas månatligen så att pensionen på den dag som anges i pensionsbeslutet står att lyftas från ett av pensionstagaren uppgivet konto i ett penninginstitut som är verksamt i Finland. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande om möjligheten att pension även kan betalas till pensionstagarens konto utomlands.

En motsvarande bestämmelse finns i 112 § i ArPL och i 97 § i den föreslagna FÖPL.

93 §. *Inledande, upphörande, avbrytande och indragning av utbetalning.* Paragrafen är delvis ny. I 1 mom. föreskrivs om när betalningen av en pension enligt denna lag börjar och upphör. Vid pensionstagarens död indras pensionen på grundval av detta moment. Föreskrifter om när utbetalningen av en pension upphör finns nu i 16 § 1 mom. i LFöPF. En motsvarande bestämmelse finns i 113 § i ArPL och i 98 § i den föreslagna FÖPL.

2 mom. är nytt. Enligt det kan pensionsan-

stalten avbryta utbetalningen av pensionen om pensionsanstalten har skäl att misstänka att pensionstagaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pension. En förutsättning för att pensionen kan avbrytas är att pensionstagaren inte inom en skäligen tid som pensionsanstalten anger har företett en av pensionsanstalten begärd utredning om att han eller hon fortfarande uppfyller villkoren för betalning av pension. Med hjälp av bestämmelsen eftersträvas att hindra situationer, där pension även för en lång tid betalas utan grund exempelvis av den orsaken att information om att pensionstagaren avlidit t.ex. utomlands inte har förmedlats till pensionsanstalten. En motsvarande bestämmelse finns i 113 § i ArPL och i 98 § i den föreslagna FÖPL.

3 mom. är nytt. Kan någon utredning om pensionstagarens död inte läggas fram, men är det sannolikt att han eller hon har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, kan pensionsanstalten dra in pensionen från den dag då pensionstagaren försvunnit. När en person dödförklaras är den sista dag som kan fastställas som dödsdag den dag då det gått fem år sedan den försvunna personen veterligen senast var vid liv. För att arbetspension i sådana situationer inte skall betalas utan grund för dessa fem år, har pensionsanstalten möjlighet att dra in pensionen från den dag det är sannolikt att pensionstagaren har avlidit. En motsvarande bestämmelse finns i 113 § i ArPL och i 98 § i den föreslagna FÖPL.

94 §. Pension som engångsbelopp. Till paragrafen överförs i delvis ändrad form bestämmelserna i 19 b § 5 och 6 mom. i APL om pension som engångsbelopp. Dessa bestämmelser tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Det föreslås att gränobeloppet för utbetalning av pension som ett engångsbelopp höjs från det nuvarande beloppet 12,72 euro. Om beloppet av en ålderspension, familjepension eller full invalidpension före avdraget för en primär förmån understiger 20 euro per månad, kan pensionen betalas som ett engångsbelopp. Dessutom föreslås att pensionen kan betalas som ett engångsbelopp om dess belopp är minst 20 euro, men högst 50 euro per månad

före avdraget för en primär förmån. Ett villkor för betalning som engångsbelopp är då att pensionstagaren exempelvis i samband med pensionsbeslutet har underrättats om att pensionen betalas ut som ett engångsbelopp och han eller hon har inte motsatt sig detta. Om pensionstagaren motsätter sig att en månadspension på minst 20 euro betalas som ett engångsbelopp får pensionen inte betalas som ett engångsbelopp.

Engångsbeloppet av en invalidpension som beviljats tills vidare innehåller den ålderspension som skall beviljas därefter. Om pensionstagaren arbetar under den tid han eller hon får invalidpension eller ålderspension, intjänas ny pension för detta arbete. Pensionstagaren har inte med anledning av samma pensionsfall rätt till pension på grundval av de inkomster som engångsbetalningen baserade sig på. Om ett rehabiliteringsstöd betalas som ett engångsbelopp, kan pensionstagaren dock beviljas pension för den tid under vilken hans eller hennes arbetsförmåga fortgår efter utgången av nämnda tid.

Till 4 mom. överförs delvis den nuvarande bestämmelsen i 4 d § 7 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Enligt den betalas inte pension som betalats som engångsbelopp till sjukförsäkringsfonden till den del som det för samma tid har betalats dagpenning enligt SFL. Däremot föreslås att den nuvarande bestämmelsen slopas, enligt vilken primärtiden för invalidpensionen inte skall iaktas vid utbetalning av pension som engångsbelopp. Med avvikelse från det nuvarande systemet kommer pension inte längre att betalas retroaktivt som engångsbelopp för en tid under vilken lantbruksföretagaren får rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningsförmåner eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen. Betalningstiden för pension som betalas som engångsbelopp förenhetligas på så sätt med betalningstiden för pension som betalas månatligen. Motsvarande ändringar har också gjorts i ArPL och föreslås bli gjorda även i FÖPL.

Till 5 mom. överförs bestämmelsen i gällande 19 b § 8 mom. i APL, enligt vilken det som i denna paragraf bestäms om engångsbetalning även tillämpas på det månatliga sammanlagda beloppet av den beslutssammansättning som ges vid tillämpningen av arrangemanget med sista pensionsanstalt. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Engångsbeloppet beräknas på samma sätt som nu enligt de försäkringsmatematiska grunder som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet. Det konstateras i 6 mom.

Motsvarande bestämmelser finns i 114 § i ArPL och i 99 § i den föreslagna FÖPL.

95 §. Dröjsmålsförhöjning. Till paragrafen överförs gällande bestämmelser i 19 d § 1, 4 och 5 mom. i APL om den dröjsmålsförhöjning som skall betalas om utbetalningen av en förmån försenas. Bestämmelserna i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 115 § i ArPL och i 100 § i den föreslagna FÖPL.

96 §. Tid för vilken dröjsmålsförhöjning beräknas. Till paragrafen överförs bestämmelserna i 19 d § 2 och 3 mom. i APL om dröjsmålsförhöjningstiden. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 116 § i ArPL och i 101 § i den föreslagna LFöPL.

97 §. Avdrag av utestående försäkringsavgifter från pension. Till paragrafen överförs i preciserad form de gällande bestämmelserna i 12 § 5 mom. i LFöPL och i 13 § i LFöPF om avdrag av utestående arbetspensionsförsäkringsavgifter. Utöver obetalda arbetspensionsförsäkringsavgifter kan också i 23 § avsedd grupplivförsäkringspremie kvittas mot pension liksom även försäkringspremier enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981; OFLA).

Obetalda försäkringspremier kan endast kvittas mot pension enligt LFöPL som intjänats av lantbruksföretagarverksamhet. Avgifter kvittas inte mot pension som intjänats för oavlönad tid, eftersom Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt vid kostnadsfördelningen inte direkt ansvarar för denna pensionsandel. Den allmänna förutsättningen för kvittning, dvs.

att fordringarna står mot varandra, uppfylls sålunda inte. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ansvarar för de LFöPL-enliga oavlönade tidernas andel i pensionen för den återstående tiden, därför kan kvittningen riktas mot hela den LFöPL-enliga andelen av pensionen för den återstående tiden. En motsvarande bestämmelse finns i 102 § i den föreslagna FÖPL.

98 §. Betalning av rehabiliteringsförmån och pension till annan än mottagaren av förmånen. En pension jämte rehabiliteringstillägg eller en rehabiliteringspenning som lantbruksföretagaren får betalas till arbetsgivaren, om lantbruksföretagaren är i sådan arbetsprövning eller arbetsträning hos en arbetsgivare som betalar lön till honom eller henne. Likaså betalas en lantbruksföretagares pension i vissa situationer till sjukförsäkringsfonden, kommunen, ett organ enligt socialvårdslagen, Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa. En rehabiliteringsförmån kan också betalas till sjukförsäkringsfonden. I nämnda ärenden är förfarandet det samma för såväl lantbruksföretagare som arbetstagare. Därför föreskrivs i denna lag inte särskilt om dessa bestämmelser om betalning av pension, utan till denna del hänvisas till bestämmelserna i ArPL. Bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare baserar sig på gällande paragrafer i APL som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns i 117-123 § i ArPL samt i 103 och 104 § i den föreslagna FÖPL.

99 §. Överföring eller pantsättning av pension. I paragrafen föreslås en bestämmelse, enligt vilken en förmån enligt denna lag inte får överföras på någon annan. Det gällande 19 b § 3 mom. i APL tillåter att en pension överförs på någon annan, om pensionsanstalten samtycker till detta. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I praktiken har dylika överföringar av pension på någon annan inte skett, därför föreslås att ett ovillkorligt förbud mot överföring intas i lagen preciserat så att det gäller överföring av pension på någon annan. Motsvarande ändring har också gjorts i 124 § i ArPL och föreslås bli gjord i 105 § i FÖPL. Med personer avses både fysiska och juridiska personer. I analogi

med den gällande lagen kan en pension inte heller pantsättas och kostnadsersättning enligt denna lag får inte mätas ut. Med kostnadsersättning avses exempelvis sådana kostnadsersättningar som en pensionsanstalt betalar till en person som ansöker om eller får invalidpension på grund av att pensionsanstalten har ålagt honom eller henne att låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisats av pensionsanstalten.

100 §. Preskription av pension. I paragrafen intas i ändrad form den nuvarande bestämmelsen i 19 b § 9 mom. i APL om preskription av en förmån som grundar sig på ett beslut av pensionsanstalten. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En sådan fordran preskriberas i stället för tio år, som nu är fallet, fem år efter den dag då den borde ha utbetalats, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 § i preskriptionslagen exempelvis om förmånstagaren kräver betalning eller på något annat sätt påminner pensionsanstalten om fordringen. Preskriptionen av en fordran avbryts också genom rättsliga åtgärder enligt 11 § i preskriptionslagen. Efter att preskriptionen avbrutits börjar en ny fem år lång preskriptionstid löpa räknat från avbrytandet. En motsvarande ändring har också gjorts i 125 § i ArPL och i 106 § i den föreslagna FÖPL.

I enlighet med nuvarande rättspraxis hindrar bestämmelsen inte pensionsanstalten från att betala pension retroaktivt även för en längre tid. Bestämmelsen träder på samma sätt som i ArPL stegvis i kraft så att preskriptionstiden fortfarande är tio år under 2007 och 2008. Därefter förkortas preskriptionstiden årligen med ett år så att preskriptionstiden 2013 är fem år.

101 §. Återkrav av pension som betalats utan grund. I paragrafen intas bestämmelserna i 18 § 1, 2, 4 och 5 mom. i APL om återkrav av pension som betalats utan grund. Dessa bestämmelser i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

I 4 mom. föreskrivs om preskription av återkrav. Till denna del ändras de nuvarande

bestämmelserna. En pension som betalats utan grund skall återkrävas inom fem år räknat från den dag pensionen betalades ut. För närvarande är tiden tio år. När beslutet om återkrav har getts skall fordran indrivnas inom fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Från avbrytandet av preskriptionen börjar en ny fem år lång preskriptionstid löpa. Bestämmelsen träder stegvis i kraft så att under 2007 och 2008 kan en pension som betalats utan grund återkrävas för tio år. Därefter förkortas tiden årligen med ett år så att en pension som 2013 betalats utan grund kan återkrävas för fem år.

En motsvarande bestämmelse finns också i 126 § i ArPL och i 107 § i den föreslagna FÖPL.

102 §. Kvittning av pension som betalats utan grund. En pension som betalats utan grund kan återkrävas genom kvittning mot framtida pensionsposter. Från den pensionspost som i varje enskilt fall skall utbetalas får dock inte utan pensionstagarens medgivande dras av mer än en sjättedel. Är det fråga om det sammanlagda pensionsbeloppet som den sista pensionsanstalten betalar, betraktas som en sådan pensionspost det nämnda sammanlagda pensionsbeloppet. Bestämmelser om detta finns i gällande 18 § 3 mom. samt i slutdelen av 4 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I paragrafen har beaktats ändringen av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (1149/2005), varför källskatt inte längre nämns i paragrafen.

9 kap. Ändringssökande

103 §. Sökande av ändring. I paragrafen föreslås en bestämmelse där besvärinstanserna uppräknas i 1 mom. I 1 mom. föreskrivs dessutom om antalet och förordnandet av sådana medlemmar i besvärnämnden för arbetspensionsärenden som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet. Bestämmelsen motsvarar gällande 20 § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Till övriga delar föreskrivs om besvärnämnden för arbetspensionsärenden i lagen om besvärnämnden för arbets-

pensionsärenden.

I 2 mom. konstateras att en part genom skriftliga besvär får söka ändring hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden i ett beslut som en pensionsanstalt eller Pensionsskyddscentralen gett. Med part avses den fysiska eller juridiska person om vars intresse, rätt eller skyldighet beslut har fattats i ärendet eller vars rättsliga eller ekonomiska intressen avgörandet direkt påverkar. Vem som är part varierar beroende på vilket ärende som avgörs genom beslutet. En pensionsanstalt kan också i vissa ärenden vara part.

I 3 mom. föreskrivs om en parts rätt att genom besvär söka ändring hos försäkringsdomstolen i ett beslut som besvärsnämnden för arbetspensionsärenden har gett. Till sitt sakinnehåll motsvarar bestämmelserna i de föreslagna 2 och 3 mom. motsvarande bestämmelser i gällande 20 § 2 och 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Motsvarande bestämmelser finns i 128 § i APL och i 124 § i den föreslagna FÖPL.

104 §. Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten. På en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas samma bestämmelser som i fråga om beslut. Bestämmelserna om sökande av ändring, verkställighet av beslut, rättelse av beslut och undanröjande av beslut gäller därför även beslutssammanställning, som en pensionsanstalt inom den privata sektorn ger i egenskap av sista pensionsanstalt. Om en pensionsanstalts beslut ingår i den beslutssammanställning som en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn har gett i egenskap av sista pensionsanstalt, söks ändring i beslutssammanställningen och behandlas besvärärendet enligt vad som bestäms i pensionslagarna för den offentliga sektorn. Bestämmelser om detta finns i 129 § 1 mom. i ArPL. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 § 2 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Det föreslås att en hänvisning till 129 § 1 mom. i ArPL intas i 1 mom. i lagrummet.

Det föreslås att en hänvisning till 129 § 2 mom. i ArPL intas i 2 mom., i vilket ingår en

bestämmelse som motsvarar den gällande bestämmelsen i 21 § 3 mom. i APL, enligt vilken ändring i ett beslut genom vilket invalidpension förvägrats får sökas utan att vänta på det sammanfattande meddelandet. Den gällande bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. De föreslagna bestämmelserna i 1 och 2 mom. finns också i 125 § i den föreslagna FÖPL.

105 §. Tid för sökande av ändring. Till paragrafen överförs bestämmelserna om tiden för sökande av ändring som finns i 20 § 2 mom. och 21 § 1 mom. i APL. Bestämmelserna i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns i 130 § i ArPL och i 126 § i den föreslagna FÖPL.

106 §. Grundbesvär över debitering. Till paragrafen överförs bestämmelsen i 22 § i APL om grundbesvär över debitering. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Om grundbesvär anförs med anledning av utmätning, gäller enligt 2 mom. dessutom vad som i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg bestäms om grundbesvär. Den som anför grundbesvär kan sålunda ansöka om att verkställigheten avbryts. Ansökan om avbrytande av verkställigheten inlämnas till utmätningssmannen, som överlämnar handlingarna till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. En motsvarande bestämmelse finns i 131 § i ArPL och i 127 § i den föreslagna FÖPL.

107 §. Inlämnande av besvärsskrift. Till paragrafen fogas bestämmelsen i 21 a § 1 mom. i APL om till vilken instans besvärsskrivelsen skall inlämnas. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 132 § i ArPL och i 128 § i den föreslagna FÖPL.

108 §. Rättelse av beslut i samband med sökande av ändring. Ett besvärärende behandlas alltid först som en självrättelse i den pensionsanstalt som gett beslutet eller i Pensionsskyddscentralen. Om yrkandena till alla delar kan godkännas ger pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen ett rättelsebeslut i ärendet. På rättelse av beslut tillämpas det som föreskrivs i 133 § 1-3 mom. i ArPL

om rättelse av beslut i samband med sökande av ändring. Enligt 133 § 1 mom. i ArPL får ändring sökas i ett rättelsebeslut. I 133 § 2 mom. i ArPL föreskrivs om förfarandet i fall, där det är fråga om beslutssammanställning som givits av en pensionsanstalt i egenskap av sista pensionsanstalt. Pensionsanstalten inom den privata sektorn skall i egenskap av sista pensionsanstalt alltid innan ärendet behandlas begära ett utlåtande av respektive pensionsanstalt inom den offentliga sektorn till den del besvären gäller pensionskydd som sköts av pensionsanstalten inom den offentliga sektorn. Gäller besvären enbart bedömning av arbetsförmågan behövs dock inte något utlåtande. Om samtliga pensionsanstalter vilkas beslut besvären gäller godkänner ändringssökandens yrkanden, ger den sista pensionsanstalten en ny, rättad beslutssammanställning. Även i sådana fall, där besvären enbart gäller bedömning av arbetsförmågan och den sista pensionsanstalten godkänner de yrkanden som framställts i besvärsskrivelsen, ger den sista pensionsanstalten en ny rättad beslutssammanställning, i vilken en part har rätt att söka ändring. Motsvarande bestämmelser finns nu i 21 a § 5—7 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns också i 129 § 1-3 mom. i den föreslagna FÖPL.

Om pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen inte rättar det överklagade beslutet på det sätt som avses i 1 mom. skall pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen överföra besvären jämte sitt utlåtande om besvären till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. Med besvär avses förutom den egentliga besvärsskrivelsen även handlingar som anknyter till besvären. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 a § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. På överföring av besvären tillämpas bestämmelserna i 134 § 1, 3 och 4 mom. i ArPL om överföring av besvär till besvärinstans. Enligt nämnda bestämmelser skall pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen, om ändringssökandens yrkanden inte kan godkännas till alla delar, överföra ärendet till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller, om besvären gäller ett beslut som givits av besvärsnämnden

för arbetspensionsärenden, till försäkringsdomstolen inom 30 dagar från besvärstidens utgång. Pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen kan avvika från den tidsfrist på 30 dagar som avses i 1 mom., om inhämtandet av tilläggsutredning som krävs med anledning av besvären förutsätter detta. Besvärsskrivelsen och utlåtandet skall dock alltid sändas till besvärinstansen senast inom 60 dagar från besvärstidens utgång. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 a § 4 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL.

Eftersom den sista pensionsanstalten i andra ärenden än sådana som enbart gäller bedömning av arbetsförmågan alltid innan ärendet behandlas skall begära ett utlåtande av respektive pensionsanstalt inom den offentliga sektorn till den del besvären gäller pensionskydd som sköts av pensionsanstalten inom den offentliga sektorn, har den sista pensionsanstalten 60 dagar på sig att behandla ett sådant ärende. Om någon av de pensionsanstalter inom den offentliga sektorn som lämnat utlåtande inte rättar sitt beslut i enlighet med ändringssökandens yrkanden, skall besvärsskrivelsen jämte utlåtanden som getts med anledning av den tillställas besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång. En motsvarande bestämmelse finns nu i slutet av 21 a § 6 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Bestämmelserna i det föreslagna 2 mom. motsvarar 130 § 1, 3 och 4 mom. i den föreslagna FÖPL.

109 §. Interimistiskt beslut. Om pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen endast delvis godkänner yrkandena, ger den ett interimistiskt beslut i ärendet, i vilket ändring inte får sökas. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 a § 2 och 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I 2 mom. föreskrivs om en situation, där pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen godkänner ändringssökandens yrkanden efter det att besvärsskrivelsen har inlämnats till besvärinstansen. Till den del pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen godkänner de framställda yrkandena kan pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen ge ett interimistiskt beslut i ärendet. Besvärinstansen skall utan

dröjsmål underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte särskilt sökas. En motsvarande bestämmelse finns nu i slutdelen av 21 a § 3 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Bestämmelserna i det föreslagna lagrummet motsvarar 133 § 4 mom. och 134 § 2 mom. i ArPL samt 129 § 4 mom. och 130 § 2 mom. i den föreslagna FÖPL.

110 §. Besvär som inkommit efter besvärstiden utgång. Besvär kan tas upp till behandling även om de inlämnats efter den utsatta tiden, om det finns vägande orsaker till förseningen. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 c § i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns i 135 § i ArPL och i 131 § i den föreslagna FÖPL.

111 §. Verkställighet av beslut. Till paragrafen överförs i preciserad form gällande bestämmelser i 21 b § 1 och 2 mom. i APL om verkställighet av beslut, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Motsvarande bestämmelser finns i 136 § i ArPL och i 132 § i den föreslagna FÖPL.

112 §. Rättelse av beslut. Det föreslås att i lagrummet intas bestämmelser om förfarande vid rättelse av fel i beslut samt vid rättelse av beslut på basis av ny utredning. Skriv- eller räknefel i ett beslut kan rättas på det sätt som föreskrivs i 137 § i ArPL. Till innehållet motsvarar bestämmelsen om rättelse av skriv- eller räknefel gällande 21 e § 2 mom. i APL. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Bestämmelsen motsvarar också 133 § i den föreslagna FÖPL.

Pensionsanstalten eller Pensionskyddscentralen kan rätta ett sakfel i ett lagakraftvunnet beslut på det sätt som föreskrivs i 138 § i ArPL. Det är fråga om ett sakfel om beslutet grundar sig på klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag, eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades. Ett beslut får dock inte rättas till en parts nackdel, om inte parten samtycker till det. Paragrafen kan också tillämpas på beslut om fastställande av arbetsinkomst. Bestämmelsen om rättelse av

sakfel motsvarar bestämmelsen i 21 e § 1 mom. i APL om rättelse av sakfel. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Pensionsanstalten skall pröva ett ärende som avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut på nytt på det sätt som föreskrivs i 139 § i ArPL, om ny utredning kommer fram i ärendet. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 d § 2 mom. som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns också i 135 § i den föreslagna FÖPL.

113 §. Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. I lagrummet föreskrivs om undanröjande av en pensionsanstalts och Pensionskyddscentralens beslut. Enligt 1 mom. kan besvärnämnden för arbetspensionsärenden undanröja ett lagakraftvunnet beslut eller en beslutssammanställning som en pensionsanstalt gett eller ett lagakraftvunnet beslut som Pensionskyddscentralen har gett. För närvarande har försäkringsdomstolen denna befogenhet. Årligen inlämnas totalt cirka 2 500 ansökningar om undanröjande av beslut till försäkringsdomstolen för behandling. Av dem godkänner försäkringsdomstolen ungefär 80 procent. En stor del av avlagen på dessa ansökningar beror på att beslutet hade kunnat rättas i den anstalt som gett beslutet utan att ansöka om undanröjande av beslutet i fråga. Av processekonomiska skäl är det ändamålsenligt att ansökningarna om undanröjande av pensionsanstaltens och Pensionskyddscentralens beslut behandlas i den första besvärinstansen, dvs. i besvärnämnden för arbetspensionsärenden. För att garantera parternas rättsskydd får ändring i besvärnämndens beslut med anledning av ett yrkande om undanröjande av beslut sökas hos försäkringsdomstolen.

Om ett lagakraftvunnet beslut grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan besvärnämnden för arbetspensionsärenden undanröja beslutet. Pensionsanstalten eller en part kan yrka på att beslutet undanröjs. Ansökan om undanröjande av ett beslut skall göras inom fem år från det att beslutet har vunnit laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas på ansökan som gjorts även efter det fem år har gått sedan beslutet har vunnit laga

kraft. Besvärnämnden för arbetspensionsärenden skall ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. En motsvarande bestämmelse som gäller försäkringsdomstolen finns nu i 21 d § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En bestämmelse som motsvarar den ovan föreslagna finns i 140 § 1 och 2 mom. i ArPL samt i 136 § 1 och 4 mom. i den föreslagna FÖPL.

I 2 mom. föreskrivs om undanröjande av ett beslut som getts av besvärnämnden för arbetspensionsärenden. En part kan ansöka om undanröjande av besvärnämndens beslut hos försäkringsdomstolen under samma förutsättningar som undanröjande av en pensionsanstalts beslut kan sökas hos besvärnämnden. På så sätt avgör besvärnämnden inte ett yrkande som gäller undanröjande av sitt eget beslut, utan ärendet avgörs av den högsta besvärinstansen för arbetspensionsärenden, försäkringsdomstolen. En motsvarande bestämmelse finns i 136 § 2 mom. i den föreslagna FÖPL.

I 3 mom. föreskrivs att om pensionsanstalten yrkar på att ett beslut skall undanröjas, kan den enligt lagrummet avbryta utbetalningen av pensionen eller betala denna enligt sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt. En motsvarande bestämmelse finns nu i 21 d § 1 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 140 § 3 mom. i ArPL och i 136 § 3 mom. i den föreslagna FÖPL.

IV AVDELNINGEN

LANTBRUKSFÖRETAGARNAS PENSIONSANSTALT

10 kap. Pensionsanstaltens uppgifter

114 §. *Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter.* Bestämmelser om pensionsanstaltens uppgifter finns nu i den gällande 16 § i LFöPL. Bestämmelserna i paragrafen intas i den nya lagen om pension för lantbruksföretagare. När det gäller pensionsanstaltens uppgifter föreslås att i 1 mom. 2 punkten intas en bestämmelse om att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt sköter de

uppgifter som ankommer på lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt. Vidare föreslås att till 1 mom. 6 punkten fogas vid sidan av lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare även lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006). Dessutom föreslås att i 1 mom. 10 punkten intas en hänvisning till lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare. Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till ändring av OFLA (RP 132/2006) där det föreslås att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får nya uppgifter i anslutning till verkställigheten av försäkringspremiensättning inom olycksfallsförsäkringspremiensystemet och förverkligandet av gårdsbesök inom företagshälsovården för lantbruksföretagare.

I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse som förtydligar att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har det primära ansvaret för rådgivningen när en lantbruksföretagare behöver information om frågor som hör till tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1-8 punkten. En motsvarande bestämmelse finns i 211 § i ArPL och i 153 § i den föreslagna FÖPL.

I gällande 16 b § i LFöPL föreskrivs om utövande av pensionsanstaltens beslutanderätt samt om delegationens och styrelsens sammansättning. Bestämmelsen om utövande av beslutanderätt intas i 3 mom.

115 §. *Uppgifter i anslutning till företagshälsovården för lantbruksföretagare.* I paragrafen intas bestämmelsen i gällande 16 a § i LFöPL om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter i anslutning till företagshälsovården för lantbruksföretagare.

11 kap. Bestämmelser om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltning

116 §. *Delegationen.* I paragrafen intas bestämmelserna om tillsättande av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts delegation och dess sammansättning, som nu finns i 16 b § i LFöPL. Närmare bestämmelser om tillsättandet av delegationen och delegationens sammansättning finns i den gällande förordningen av statsrådet innefattande reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt

(501/1969).

Det föreslås att det särskilda behörighetsvillkoret för delegationens ordförande eller viceordförande ändras i förhållande till den gällande lagen så att god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet krävs. Den gällande lagen förutsätter tillräcklig kännedom. Förslaget motsvarar de ändringar som föreslås i regeringens proposition 76/2006 om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

117 §. Delegationens uppgifter och beslutsfattande. I paragrafen intas bestämmelserna om delegationens uppgifter i gällande 16 c § i LFÖPL.

118 §. Styrelsen. I paragrafen intas bestämmelserna om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt styrelses sammansättning, som nu finns i 16 b § i LFÖPL. Närmare bestämmelser om tillsättandet av styrelsen och styrelsens sammansättning finns i den gällande förordningen av statsrådet innefattande reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Det föreslås att det särskilda behörighetsvillkoret för styrelsens ordförande eller viceordförande ändras i förhållande till den gällande lagen så att god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet krävs. Enligt förslaget skall i styrelsen dessutom i fortsättningen finnas sakkunskap om placeringsverksamhet. Den gällande lagen förutsätter tillräcklig kännedom i vardera punkten. Förslaget motsvarar de ändringar som föreslås i regeringens proposition 76/2006 om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

119 §. Styrelsens uppgifter och beslutsfattande. I paragrafen intas bestämmelserna om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts styrelses och dess sektioners uppgifter och beslutsfattande, som nu finns i 16 c § i LFÖPL. Föreskrifter om styrelsens och sektionernas uppgifter, beslutsfattande och rätt att teckna Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts namn finns i den gällande förordningen av statsrådet innefattande reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

120 §. Verkställande direktören. I paragrafen intas bestämmelserna om LPA:s verkställande direktör, som nu finns i 16 b och 16 c § i LFÖPL. Det föreslås att det särskilda behörighetsvillkoret för verkställande direktören

ändras i förhållande till den gällande lagen så att god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, om annan verksamhet som pensionsanstalten bedriver enligt 114 § samt om placeringsverksamhet och företagsledning krävs av verkställande direktören. Den gällande lagen förutsätter tillräcklig kännedom. Förslaget motsvarar de ändringar som föreslås i regeringens proposition 76/2006 om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

121 §. Suppleanter och verkställande direktörens ställföreträdare. I paragrafen intas i preciserad form gällande bestämmelser i 16 b § 1 och 5 mom. i LFÖPL om suppleanter i delegationen och styrelsen samt om verkställande direktörens ställföreträdare. Som precisering i paragrafen föreslås en uppräkningslista av de lagrum, i fråga om vilka suppleanternas och verkställande direktörens ställföreträdarens verksamhet jämföras med ordinarie medlemmars och verkställande direktörens verksamhet.

122 §. Andra behörighetsvillkor. I paragrafen föreskrivs om behörighetsvillkoren för medlem av delegationen eller styrelsen eller verkställande direktören. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak gällande 16 b § 6 mom. i LFÖPL. I förslaget har beaktats de ändringar som beror på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), på grund av vilket det föreslås att bestämmelsen ändras så att den som är minderårig, eller för vilken intressebevakare förordnats, eller som har begränsad handlingsbehörighet inte kan väljas till förenämnda uppgifter.

123 §. Närmare bestämmelser om ordnande av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltning. Det föreslås att i paragrafen räknas upp de ärendehelheter i anslutning till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltning om vilka statsrådet kan utfärda närmare bestämmelser genom förordning. Sådana helheter är tillsättande av delegationen och styrelsen, deras sammansättning, uppgifter och beslutsfattande samt verkställande direktörens och de av styrelsen tillsatta sektionernas uppgifter och rätt att teckna Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts namn. Om dessa föreskrivs i den gällande förordningen av statsrådet innefattande reglemente för lantbruksföretagarnas pensions-

anstalt.

124 §. Placeringsverksamhet. I paragrafen intas bestämmelserna om placeringsverksamhet i 17 § i LFÖPL med beaktande av de föreslagna ändringarna i regeringens proposition 79/2006 med förslag till lag om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden samt om ändring av vissa lagar som har samband med den. Dessutom ändras 3 mom. så att bestämmande inflytande definieras genom hänvisning till bokföringslagen i stället för lagen om aktiebolag. Bestämmelserna i nuvarande 17 § 3 mom. i LFÖPL, som behandlar ansvarsskulden, intas i 125 § 2 mom. i den föreslagna lagen.

125 §. Ansvarsskuld och täckning av ansvarsskuld. I 1 mom. intas gällande bestämmelse om ansvarsskuld i 10 § 4 mom. i LFÖPL.

I 2 mom. intas bestämmelsen om täckande av ansvarsskuld i 17 § 3 mom. i LFÖPL med beaktande av de föreslagna ändringarna i regeringens proposition 79/2006 med förslag till lag om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden samt om ändring av vissa lagar som har samband med den.

126 §. Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser i 17 b § i LFÖPL om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse.

127 §. Närmare bestämmelser om bokföring och bokslut. I paragrafen intas gällande bestämmelser i 17 g § i LFÖPL i sin helhet.

128 §. Revision. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser om revision i 17 c § i LFÖPL.

129 §. Förordnande av revisor. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser om förordnande av revisor i 17 d § i LFÖPL.

130 §. Revisors anmälningsskyldighet. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser om revisors anmälningsskyldighet i 17 e § i LFÖPL.

131 §. Utredningar som skall ges om pensionsanstaltens verksamhet. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser i 17 f § i LFÖPL om utredningar som skall ges om pensionsanstaltens verksamhet.

132 §. Beredskap för undantagsförhållan-

den. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser i 17 h § i LFÖPL om beredskap för undantagsförhållanden.

133 §. Skadeståndsskyldighet. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser i 20 a § i LFÖPL om skadeståndsskyldighet.

134 §. Försäkringsmatematiker. I paragrafen intas i sin helhet gällande bestämmelser i 17 a § i LFÖPL om försäkringsmatematiker.

12 kap. Fördelning av kostnaderna

135 §. Pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner. I paragrafen intas gällande bestämmelser i 13 § 1-5 mom. i LFÖPL om pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner.

136 §. Pensionsanstaltens ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid samt för Pensionsskyddscentralens kostnader. I 1 mom. konstateras att pensionsanstalterna svarar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid på det sätt som föreskrivs i 178 § i ArPL. Bestämmelsen finns nu i 12 § 1 mom. 6 punkten i APL, till vilken hänvisas i 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 139 § 3 mom. i den föreslagna FÖPL.

I 2 mom. konstateras att pensionsanstalterna svarar för Pensionsskyddscentralens kostnader på det sätt som föreskrivs i 180 § i ArPL. Bestämmelsen finns nu i 12 § 1 mom. 5 punkten i APL, till vilken hänvisas i 19 § i LFöPL, samt i 17 § 1 mom. i APF, till vilken hänvisas i 19 § 2 mom. i LFöPF. En motsvarande bestämmelse finns i 141 § 1 mom. i den föreslagna FÖPL.

137 §. Utredning av kostnader och beslut om kostnadsfördelning. I paragrafen hänvisas till bestämmelserna i 182-184 § i ArPL om utredning av kostnader och beslut om kostnadsfördelning. Bestämmelser om utredning av kostnader finns nu i 14 § 1 mom. 3 punkten och i 12 d § i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Bestämmelsen om givande av beslut är ny, men baserar sig på hävdvunnen praxis.

En motsvarande bestämmelse finns i 142 § i den föreslagna FÖPL.

V AVDELNINGEN

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER

13 kap. Utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter

138 §. Tillämpliga bestämmelser. Till paragrafen överförs, språkligt preciserade men till innehållet oförändrade, bestämmelserna i 17 d § 1 och 2 mom. i APL om vilka lagar som skall tillämpas på offentligheten i fråga om handlingar och verksamhet. Bestämmelserna tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; nedan offentlighetslagen) tillämpas på offentligheten i fråga om pensionsanstaltens handlingar och verksamhet till den del pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens utövar offentlig makt. Om undantag från detta bestäms särskilt genom lag. I 2 mom. föreskrivs om de bestämmelser i offentlighetslagen som tillämpas i pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralen då de utför uppgifter som hänför sig till verkställigheten av denna lag också då pensionsanstaltens eller Pensionsskyddscentralen inte utövar offentlig makt. En motsvarande bestämmelse finns i 191 § 1 och 2 mom. i ArPL och i 146 § 1 och 2 mom. i den föreslagna FÖPL. Till den del pensionsanstaltens verksamhet inte gäller verkställighet av pensionsskyddet iaktas i fråga om pensionsanstaltens verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a — 165 c § i lagen om försäkringskassor (1164/1992). Bestämmelsen motsvarar gällande 19 § 5 mom. i LFöPL.

I 13 kap. föreskrivs om de bestämmelser om utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter som berör lantbruksföretagaren själv. När det är fråga om utlämnande och erhållande av uppgifter mellan pensionsanstaltens och myndigheterna är det inte nödvändigt att föreskriva skilt om detta i denna lag till den del bestämmelserna är likadana som bestämmelserna i ArPL. När det gäller dessa paragrafer hänvisas därför i denna lag till bestämmelserna i ArPL. En motsvarande regleringsteknik föreslås även i 13 kap. i FÖPL.

139 §. Uppgifter om en lantbruksföretagares ekonomiska ställning. Enligt offentlighetslagen är handlingar som innehåller uppgifter om en privat affärs- eller yrkeshemlighet sekretessbelagda. Enligt motiveringen till propositionen om offentlighetslagen är begreppet affärs- eller yrkeshemlighet rätt snävt. Handlingar som gäller någon annan motsvarande omständighet som har samband med privat näringsverksamhet är sekretessbelagda bara om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för näringsidkaren. Med stöd av offentlighetslagen är andra uppgifter om en lantbruksföretagare än sådana som innehåller en affärs- eller yrkeshemlighet och som pensionsanstalten får i samband med verkställigheten av lagen om pension för lantbruksföretagare således i regel offentliga. När det gäller uppgifter som fås i samband med verkställigheten av lagen om pension för lantbruksföretagare och som gäller lantbruksföretagarens ekonomiska ställning finns det ändå inget allmänt behov av offentlighet. Bestämmelsen i 17 d § 3 mom. i APL överförs därför språkligt preciserad, men med oförändrat innehåll, till 1 mom. Enligt bestämmelsen är också sådana handlingar och uppgifter sekretessbelagda som grundar sig på verkställigheten av denna lag och som gäller arbetsgivarens ekonomiska ställning. Bestämmelsen i APL tillämpas nu på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 147 § 1 mom. i den föreslagna FÖPL.

140 §. Lantbruksföretagarens och de pensionssökandes rätt att få uppgifter. Till 1 mom. överförs med preciserad ordalydelse bestämmelsen i 17 e § 1 mom. i APL om en lantbruksföretagares rätt att få uppgifter. Till 2 mom. överförs i preciserad form bestämmelsen i 17 j § i APL om pensionsanstaltens skyldighet att på förhand informera de pensionssökande om var uppgifter om dem finns att få och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut. Informationen kan ges på pensionsansökningsblanketter eller på något annat motsvarande sätt. Förenämnda bestämmelser i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 193 § 1 och 2 mom. i ArPL och i 148 § i den föreslagna FÖPL.

141 §. Lantbruksföretagarnas skyldighet

att lämna uppgifter. Till 1 mom. överförs den gällande bestämmelsen i 19 a § 1 och 2 mom. i LFöPL om lantbruksföretagarnas skyldighet att lämna uppgifter.

Till 2 mom. överförs gällande bestämmelse i 19 a § 2 mom. i LFöPL om att pensionsanstalten kan kräva att lantbruksföretagaren lämnar en utredning över de omständigheter som inverkar på ordnandet av försäkring. En motsvarande bestämmelse finns i 149 § i den föreslagna FÖPL.

142 §. Pensionstagarens utredning om omständigheter i anslutning till pensionens belopp och pensionsrätten. Till paragrafen överförs den allmänna bestämmelsen i 17 b § 6 mom. i APL om pensionsanstaltens rätt att kräva utredning angående omständigheter som påverkar pensionens belopp och pensionsrätten, som nu tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 196 § i ArPL och i 150 § i den föreslagna FÖPL. På de ställen i 5 kap. som gäller respektive pensionsslag föreskrivs vilken typ av ändringar pensionstagaren skall underrätta pensionsanstalten om.

143 §. Pensionsanstaltens och Pensionskyddscentralens rätt att få uppgifter för verkställigheten av uppgifter enligt denna lag. I paragrafen intas gällande bestämmelser i 19 b § 2 och 3 mom. i LFöPL.

144 §. Gårdsbesöksregister för företagshälsovården för lantbruksföretagare. I paragrafen intas i sak de gällande bestämmelserna i 19 d och 19 e § i LFöPL i omorganiserad form. 1-3 mom. motsvarar nuvarande 19 d § 2-4 mom. i LFöPL medan 4 och 5 mom. motsvarar 19 d § 1 mom. och 19 e § i LFöPL.

145 §. Pensionsanstaltens rätt att använda uppgifter som getts i andra ärenden. I paragrafen intas gällande bestämmelser i 19 b § 1 mom. i LFöPL.

146 §. Pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter. I paragrafen intas den gällande bestämmelsen i 19 c § 1 och 2 mom. i LFöPL om pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter till Folkpensionsanstalten, skatteförvaltningen och de försäkringsbolag som nämns i 19 § i trafikförsäkringslagen samt till Trafikförsäkringscentralen och Statskontoret för fastställande av den årsar-

betsförtjänst som behövs för beräkandet av ersättning för trafikskada.

14 kap. Vissa bestämmelser

147 §. Pensionsanstalternas samarbete. Paragrafen är ny. Där föreskrivs om pensionsanstalternas skyldighet att samarbeta i sammanställandet av statistikuppgifter och i andra frågor som hänför sig till verkställigheten av arbetspensionslagarna inom den privata sektorn. Innehållet i och verkställigheten av pensionskyddet regleras i arbetspensionslagstiftningen, men verkställigheten är uppdelad mellan flera olika pensionsanstalter. En enhetlig tillämpningspraxis är viktig med tanke på de pensions sökandes och pensionstagarnas rättsskydd. Därför är pensionsanstalterna skyldiga att samarbeta i frågor som gäller tillämpningen och verkställigheten av lagar och i sammanställandet av statistikuppgifter. En motsvarande bestämmelse finns i 212 § i ArPL och i 154 § i den föreslagna FÖPL.

148 §. Ersättning för särskilda tjänster. Paragrafen är ny. Enligt den kan pensionsanstalten efter eget övervägande av lantbruksföretagarna ta ut ersättning för kostnaderna för sådana särskilda arrangemang i anslutning till verkställigheten av denna lag som pensionsanstalten vidtar på lantbruksföretagarnas begäran. Sådana särskilda tjänster är exempelvis extra kalkyler och intyg som pensionsanstalten gör och som saknar betydelse med avseende på pensionskyddet och skötandet av försäkringen. Lantbruksföretagaren kan exempelvis begära kalkyler för att i efterskott jämföra förhållandet mellan avgifterna och pensionens storlek. Intyg begärs för många olika ändamål. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt kan utföra sådana specialuppdrag bara i den omfattning som bestämmelserna i denna lag medger. En motsvarande bestämmelse finns även i 213 § i ArPL och i 155 § i den föreslagna FÖPL.

149 §. Beslut om beloppet av en teoretisk pension. När folkpensionen beräknas för en lantbruksföretagare som har arbetat i ett EU- eller EES-land beaktas arbetspension från Finland som teoretisk pension som minskar folkpensionens belopp. Denna teoretiska pension beräknas på basis av alla de tider

som lantbruksföretagaren har arbetat i EU- och EES-länder. På så sätt leder också arbete i ett EU- eller EES-land till minskad folkpension, på samma sätt som en pension som tjänats in genom arbete i Finland. Arbetspensionsanstalten räknar ut beloppet av lantbruksföretagarens teoretiska pension och meddelar det till Folkpensionsanstalten. Även om beloppet av den teoretiska pensionen minskar folkpensionens belopp ger de gällande bestämmelserna inte lantbruksföretagaren rätt att få ett separat beslut om den teoretiska pensionen. Inte heller vid sökande av ändring av folkpensionen granskas beloppet av den teoretiska pensionen, eftersom det inte är Folkpensionsanstalten som beräknar den. I syfte att rätta till detta missförhållande föreslås en bestämmelse enligt vilken en lantbruksföretagare har rätt att på begäran få ett överklagbart beslut av pensionsanstalten om beloppet av den teoretiska pension som pensionsanstalten meddelar Folkpensionsanstalten för beräkning av hans eller hennes folkpension. En motsvarande bestämmelse finns också i 214 § i ArPL och i 156 § i den föreslagna FÖPL.

150 §. Överföring av pensionsrätt till Europeiska gemenskaperna. Till paragrafen överförs den gällande bestämmelsen i 21 a § i LFöPL om överföring av pensionsrätt till Europeiska gemenskaperna. En motsvarande bestämmelse finns i 215 § i ArPL och i 157 § i den föreslagna FÖPL.

151 §. Handräckning. Pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen har rätt att för utredning av ett ärende låta höra vittnen vid en tingsrätt. Hörandet sker antingen på pensionsanstaltens eget initiativ eller på begäran av den som saken gäller. En motsvarande bestämmelse finns nu i 16 § i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 216 § i ArPL och i 158 § i den föreslagna FÖPL.

152 §. Jäv. Till paragrafen överförs med oförändrat innehåll den särskilda gällande bestämmelsen i 10 c § 1 mom. i APL om jäv i ärenden som gäller verkställigheten av denna lag. Bestämmelsen i APL tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 217 § i ArPL och i 159 § i den föreslagna

FÖPL.

153 §. Förvaring av handlingar. I paragrafen konstateras att pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen skall förvara de handlingar som hänför sig till ordnandet av pensionsskydd eller till ett pensions- eller grupplivförsäkringsärende på det sätt som bestäms i arkivlagen och i lagen om pension för arbetstagare. Eftersom handlingarna skall förvaras på samma sätt för såväl lantbruksföretagare som arbetstagare hänvisas i paragrafen till ArPL. För närvarande finns bestämmelsen om förvaring av handlingar i 22 a § i LFöPF. En motsvarande bestämmelse finns i 218 § i ArPL och i 160 § i den föreslagna FÖPL.

154 §. Beräkning av tidsperioders längd. I paragrafen intas gällande bestämmelse i 5 § 1 mom. i LFöPF om beräkningen av tidsperioders längd. Närmare bestämmelser om beräkning av tidsperioders längd utfärdas genom förordning av statsrådet. En motsvarande bestämmelse finns i 161 § i den föreslagna FÖPL.

155 §. Lagens ikraftträdande. Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom lag.

1.2. Lag om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare

1 §. I 1 mom. föreskrivs om ikraftträdandet och tillämpningen av lagen om pension för lantbruksföretagare. Lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft den 1 januari 2007 och den tillämpas från och med ikraftträdandet på lantbruksföretagarverksamhet som omfattas av lagen. Verkställigheten av lagen förutsätter ändringar i register- och datasystemen i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Pensionsskyddscentralen. Därför får åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan lagen träder i kraft. En motsvarande bestämmelse finns i 32 § 1 mom. i lagen om införande av ArPL och i 1 § 1 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

Tillämpningsområdet enligt 5 § i lagen om pension för lantbruksföretagare ändras så att vid upptagande av försäkring för verksamhet som bedrivs i aktiebolagsform betraktas en sambo som familjemedlem oberoende av om

samborna har ett gemensamt barn eller inte. I pensionsanstaltens register finns inga uppgifter om vem som är sambor. Pensionsanstalten kan därför inte informera om lagändringen direkt till dem som berörs. Därför kan många ta försäkring enligt fel lag på grund av att de inte känner till saken. Eftersom pensionsskyddet har ordnats är det inte nödvändigt att ändra pensionsarrangemanget retroaktivt. Därför konstateras i bestämmelsen att sådana felaktiga försäkringar inte korrigeras retroaktivt. Är en person försäkrad enligt lagen om pension för arbetstagare för samma arbete, börjar hans eller hennes LFöPL-försäkring från ingången av månaden efter den under vilken försäkringsansökan inlämnats och fram till dess fortgår ArPL-försäkringen. På så sätt blir det inga luckor i pensionsskyddet.

Lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas från och med lagens ikraftträdande även på pensioner som före ikraftträdandet har beviljats enligt LFöPL. Sålunda gäller bestämmelserna i lagen om pension för lantbruksföretagare om utbetalning, återkrav, förseningsränta, justering och indragning av pension, sökande av ändring och om pensionstagarnas anmälningskyldighet också löpande pensioner som beviljats enligt LFöPL. I enlighet med detta kan exempelvis en pension som intjänats enligt LFöPL betalas som ett engångsbelopp, om de villkor för engångsbetalning som föreskrivs i lagen om pension för lantbruksföretagare uppfylls.

Fastställandet av pension enligt LFöPL och flera andra bestämmelser om pension ändrades genom lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2005. Enligt ikraftträdandebestämmelserna i dessa lagändringar tillämpas ändringarna på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2005 eller därefter. På pensioner, där pensionsfallet inträffar före 2005 tillämpas i regel fortfarande de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2005. Dessutom föreskrivs i de ikraftträdandebestämmelser som trädde i kraft från ingången av 2005 samt i lagen om ändring av ikraftträdandebestämmelserna om de situationer, där de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2005 skall tillämpas på pensionen även om pensionsfallet inträffar efter den 1 januari 2005. Enligt ikraftträdandebestäm-

melserna bestäms bl.a. invalid-, arbetslöshets- och familjepension enligt de bestämmelser som var i kraft före den 1 januari 2005, om pensionsfallet för pensionen i fråga inträffar under år 2005.

Genom den lagändring som trädde i kraft från ingången av 2005 ändrades inte bestämmelserna om utbetalning, återkrav, förseningsränta, justering och indragning av pension, sökande av ändring och pensionstagarnas anmälningskyldighet, utan de intas i regel som sådana i lagen om pension för lantbruksföretagare. Dessa bestämmelser i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas även på sådana pensioner där pensionsfallet inträffar före 2005. Till den del som föreskrivs i ikraftträdandebestämmelserna i de lagändringar som trädde i kraft vid ingången av 2005 tillämpas däremot på pensioner som beviljats enligt de bestämmelser som gällde före 2005 fortfarande de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2005. Exempelvis ändras en invalidpension som har beviljats enligt de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2005 till ålderspension när lantbruksföretagaren fyller 65 år i stället för 63 år, så som föreskrivs i lagen om pension för lantbruksföretagare. Därför konstateras i 3 mom. att om på en pension enligt LFöPL som beviljats före den 1 januari 2007 har tillämpats de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2005, iakttas vad som föreskrivs i ikraftträdandebestämmelserna i de lagar om ändring av LFöPL (637/2003 och 893/2004) och i lagen om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen 637/2003 (894/2004). 1 § 1 mom. i införandelagen motsvarar till innehållet 1 § 1 mom. i lagen om införande av ArPL och 1 § 1 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL medan 2 och 3 mom. motsvarar 1 § 2 och 3 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

2 §. Lagen om pension för lantbruksföretagare ersätter och upphäver den tidigare lagen om pension för lantbruksföretagare. I många andra lagar, förordningar och bestämmelser av lägre grad hänvisas till lagen om pension för lantbruksföretagare. Därför finns i 2 mom. en allmän tillämpningsbestämmelse som gäller hänvisningsbestämmelser. Enligt den skall en hänvisning till den tidigare lagen

om pension för lantbruksföretagare betraktas som en hänvisning till den nya lagen om pension för lantbruksföretagare. En motsvarande bestämmelse finns i 2 § i lagen om införande av ArPL och i 2 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

3 §. De svenska benämningarna på den tidigare och den nya lagen är identiska. Efter som såväl den tidigare som den nya lagen ofta måste nämnas vid namn i de olika paragraferna används för klarhetens skull förkortningen LFöPL då den tidigare lagen om pension för lantbruksföretagare avses.

4 §. Det är inte meningen att en försäkring enligt LFöPL skall avbrytas när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft. Därför föreskrivs i införelagen att en försäkring enligt LFöPL automatiskt ombildas till en försäkring som avses i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare. De lantbruksföretagare som har tagit en frivillig försäkring enligt 11 § i LFöPL har ingått ett försäkringsavtal med Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Det är inte heller meningen att en frivillig LFöPL-försäkring skall avbrytas på grund av att lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft. Enligt paragrafen ombildas därför även en försäkring enligt 11 § i LFöPL automatiskt till en försäkring enligt 13 § i lagen om pension för lantbruksföretagare när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft. En motsvarande bestämmelse finns i 4 § 1 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

5 §. Till paragrafen överförs i preciserad form bestämmelserna i 7 och 8 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (637/2003 och 893/2004) om tillämpning av åldergränserna 18 och 68 år. Före 2005 började försäkringsskyldigheten från 18-årsdagen och fortgick fram till 65-årsdagen. Numera börjar försäkringsskyldigheten från ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 18 år och upphör vid utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år. Eftersom en försäkring som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare kan upptas retroaktivt för tre år, behövs en ikraftträdandebestämmelse om tillämpningen av åldergränserna. Den åldersgräns från vilken

pension intjänas sänktes också från 23 till 18 år från ingången av 2005. I 2 mom. föreskrivs om det index som används på en arbetsinkomst som fastställts före 2005. En motsvarande bestämmelse finns i 5 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

6 §. Bestämmelserna om befrielse från försäkringsskyldighet var i kraft till och med den 31 december 2001. Ett villkor för befrielse var att lantbruksföretagarens pensionskydd redan var tillräckligt. Enligt ikraftträdandebestämmelsen (1282/2001) fortgår en beviljad befrielse så länge som förutsättningarna för den finns.

Bestämmelserna om att lämna en lantbruksföretagare oförsäkrad trädde i kraft när bestämmelserna om befrielse från försäkringsskyldighet upphävdes den 1 januari 2002. Bestämmelserna om att lämna en lantbruksföretagare oförsäkrad har också sedermera upphävts från och med den 1 januari 2005. I ikraftträdandebestämmelsen som gäller upphävandet (637/2003 och 894/2004) konstateras att ett positivt beslut om att lämna lantbruksföretagaren oförsäkrad är i kraft fram till den 31 december 2006, om förutsättningarna för detta förblir oförändrade till dess. I samband med det föreskrevs dock ingenting om de lantbruksföretagare som befriats från försäkringsskyldigheten, fastän förutsättningarna för befrielse inte längre är i kraft av den orsaken att samordningsbestämmelserna har upphävts och då pension från ingången av 2005 intjänas av allt förvärsarbete.

Före pensionsreformen 2005 begränsades arbetspensionsskyddets totalbelopp med hjälp av samordningsbestämmelser. Därför var det motiverat att en person, som på grund av samordningsbestämmelserna inte kunde intjäna mera pension av exempelvis en som bisyssla bedriven lantbruksföretagarverksamhet inte var skyldig att uppta LFöPL-försäkring. Efter pensionsreformen är principen dock den att arbetspension intjänas av alla arbetsinkomster och deras totalbelopp begränsas inte heller. Sålunda har grunderna för en befrielse och för att lämna en lantbruksföretagare oförsäkrad fallit bort. Om en LFöPL-befrielse som är i kraft med stöd av ikraftträdandebestämmelsen blir i kraft permanent, ställer detta personer som bedriver

likadana lantbruksföretagarverksamheter i olika ställning. Detta är problematiskt med tanke på konkurrensneutraliteten. Å andra sidan kan personen redan ha intjänat en stor del av sitt pensionsskydd under den tid den tidigare lagstiftningen var i kraft. Därför föreslås att gällande befrielse från försäkringsskyldighet indras den 31 december 2006. Försäkrad som är född före den 1 januari 1961 kan hålla kvar sin ikraftvarande befrielse förutsatt att han eller hon fortfarande uppfyller villkoren för befrielse i enlighet med den lagstiftning som var i kraft den 31 december 2001.

De lantbruksföretagare, vilkas befrielse från försäkringsskyldighet upphör eller som inte längre lämnas oförsäkrade, skall uppta försäkring senast den 30 juni 2007. Försäkringen börjar dock från den 1 januari 2007 om de övriga villkoren för försäkring då uppfylls. En motsvarande bestämmelse finns i 6 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

7 §. För närvarande är en lantbruksföretagare som får ålderspension enligt LFöPL inte skyldig att uppta försäkring för sin lantbruksföretagarverksamhet. Det föreslås i 7 § 1 mom. 3 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare att en lantbruksföretagare som får ålderspension enligt arbetspensionslagarna inte är skyldig att uppta försäkring för sin lantbruksföretagarverksamhet. Om en lantbruksföretagare, som får annan ålderspension än ålderspension enligt LFöPL, har upptagit LFöPL-försäkring på grund av lantbruksföretagarverksamhet som han eller hon bedriver under tiden med ålderspension, upphör hans eller hennes försäkringsskyldighet när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft den 1 januari 2007. Lantbruksföretagarens försäkring avslutas från den dag lantbruksföretagaren meddelar eller från den dag meddelandet inkommit, om avslutningsdagen inte framgår av meddelandet. Försäkringen avslutas inte retroaktivt. LFöPL-försäkringen bibehålls som en obligatorisk försäkring fram till dess och av den intjänas pension enligt 1,5 procent per år. Lantbruksföretagaren får ta ut den pension som intjänas av LFöPL-försäkringen vid 68 års ålder. En motsvarande bestämmelse finns i 7 § i den föreslagna lagen om införande av

FÖPL.

8 §. Bestämmelsen om att den totala arbetsinkomsten sänks med obetalda och preskriberade arbetspensionsförsäkringsavgifter trädde i kraft så att den tillämpades första gången på arbetsinkomsterna för 1993. Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen 1003/1997 sänks inte arbetsinkomsterna för tidigare år. I samband med pensionsreformen 2005 ändrades bestämmelsen om sänkning. Enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i förordningen om ändring av förordningen om pension för lantbruksföretagare (1422/2004) tillämpas den nya bestämmelsen första gången på arbetsinkomsterna för 2005.

Den sänkning av arbetsinkomsten som berör tiden före 2005 sker sålunda i enlighet med de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2004. I lagrummet konstateras att sänkningen av de arbetsinkomster som fastställts för åren 1993-2004 fås genom att den fastställda arbetsinkomsten för varje period av kalenderåret multipliceras med en kvot som utgörs av förhållandet mellan de för samma tidsperiod mottagna försäkringspremierna och de för samma tidsperiod fastställda försäkringspremierna och från och med 2005 i enlighet med 73 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare så att den totala arbetsinkomsten fås genom att nämnda arbetsinkomst multipliceras med en kvot som utgörs av förhållandet mellan de arbetspensionsförsäkringsavgifter som lantbruksföretagaren har betalat och de arbetspensionsförsäkringsavgifter som fastställts för honom eller henne. En motsvarande bestämmelse finns i 9 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

9 §. I paragrafen föreskrivs om tillämpningen av de lagrum som gäller principen om sista pensionsanstalt. Principen om sista pensionsanstalt trädde i kraft från ingången av 2004. Den tillämpas i situationer där pensionsansökan anhängiggörs den 1 januari 2004 eller därefter. Tillämpningen av de bestämmelser som gäller principen om sista pensionsanstalt har dock begränsats så att den inte tillämpas, om den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension på grund av det egna anställnings- eller tjänsteförhållandet eller lant-

bruksföretagarverksamhet enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn, eller pension enligt lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner, pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan eller Folkpensionsanstaltens personalpension. Principen om sista pensionsanstalt tillämpas inte heller när en pension som beviljats före den 1 januari 2004 har avbrutits och börjar betalas ut på nytt, oberoende av när utbetalningen av pensionen börjar på nytt. Om en förmånsåtagare vid sin död fick en pension som principen om sista pensionsanstalt inte har tillämpats på, tillämpas principen inte heller vid beviljande av familjepension, om denna grundar sig på en sådan pension. Begränsningarna i fråga om tillämpningen av principen om sista pensionsanstalt gäller även sådana pensionsansökningar som blir anhängiga efter det lagen om pension för företagare trätt i kraft. Därför föreskrivs om detta i 9 §. För att göra verkställigheten klarare ändras samtidigt den tidigare ikraftträdande bestämmelsen så att en pensionssökandes tidigare pension, som har beviljats på basis av en ansökan som har blivit anhängig före den 1 januari 2004, hindrar att principen om sista pensionsanstalt tillämpas när en pension senare beviljas, oberoende av enligt vilken lag den tidigare pensionen har beviljats. Närmare bestämmelser om hur den sista pensionsanstalten definieras finns i lagen om pension för arbetstagare och lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare. En motsvarande bestämmelse finns i 7 § i lagen om införande av ArPL och i 10 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

10 §. Enligt den bestämmelse som föreslås i 75 § i lagen om pension för lantbruksföretagare skickas till lantbruksföretagaren årligen information om de uppgifter som är grund för hans eller hennes pension för de fem år som föregår det år under vilket utdraget skickades. Om lantbruksföretagaren upptäcker brister eller fel i dessa uppgifter skall pensionsanstalten på ansökan av lantbruksföretagaren reda ut uppgifternas riktighet. Uppgifternas riktighet utreds dock inte retroaktivt för längre tid än de fem kalenderår som föregår det år utdraget skickades. En motsvarande bestämmelse finns i 8 § 1 mom. i lagen om införande av ArPL och i 11 § 1 mom. i

den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

Utsändandet av pensionsutdrag förutsätter att uppgifterna i utdraget fås ur ett enda register och att uppgifterna är uppdaterade. De datatekniska ändringar som behövs för att framställa och skicka utdragen slutförs under år 2007. Därför föreskrivs i 1 mom. att pensionsutdrag sänds till lantbruksföretagarna första gången 2008. En motsvarande bestämmelse finns i 8 § 2 mom. i lagen om införande av ArPL och i 11 § 2 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

Den tidsperiod på fem år som nämns i 75 § 1 och 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare är ny. Därför träder tidsperioden i kraft stegvis så att femårsperioden tillämpas 2013 och därefter. På basis av ett yrkande på utredning som blivit anhängigt 2008 skall de uppgifter som inverkar på pensionsrätten utredas retroaktivt för tio kalenderår. Den retroaktiva tiden förkortas med ett år åt gången så att 2009 är tiden nio år, 2010 åtta år, 2011 sju år och 2012 sex år. Från och med ingången av 2005 tillväxer arbetspensionen för oavlönade tider och för tiden för studier eller vård av barn. Därför anges inte uppgifter om dessa förmåner i pensionsutdraget retroaktivt för längre tid än från och med 2005. En motsvarande bestämmelse finns i 8 § 3 mom. i lagen om införande av ArPL och i 11 § 3 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

11 §. Enligt 100 § i lagen om pension för lantbruksföretagare preskriberas rätten att få pension enligt denna lag fem år efter den dag då pensionen borde ha utbetalats, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. På motsvarande sätt skall en pension som betalats utan grund enligt 101 § 4 mom. i nämnda lag återkrävas inom fem år räknat från den dag pensionen betalades ut. Enligt 30 § i lagen om pension för lantbruksföretagare skall fordran på en återbetalning av en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften betalades, om preskriptionen av fordran inte har avbrutits innan dess. Genom dessa bestämmelser förkortas preskriptionstiderna enligt gällande APL för nämnda fordringar från tio år enligt APL till fem år. Bestämmelserna i APL har nu tillämpats på lantbruksföretagare på

grundval av 19 § i LFöPL. Tidsfristen på fem år införs stegvis så att preskriptionstiden är tio år under 2007 och 2008. Sedan förkortas preskriptionstiden med ett år åt gången så att den i lagen föreslagna preskriptionstiden på fem år tillämpas från ingången av 2013. Den tidsfrist på fem år, som nämns i 75 § 3 och 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare och som gäller pensionsanstaltens skyldighet att reda ut pensionsutdragets uppgifters riktighet samt möjligheten enligt 4 mom. att ostridigt påvisa till pension berättigande inkomster, träder också på motsvarande sätt stegvis i kraft så att tidsfristen på fem år tillämpas från ingången av 2013. När preskriptionstiderna räknas ut beaktas också tiden före lagens ikraftträdande. En motsvarande bestämmelse finns i 9 § i lagen om införande av ArPL och i 12 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

12 §. Enligt en bestämmelse som trädde i kraft från ingången av 2005 höjs en invalidpension från ingången av det kalenderår fram till vilket invalidpension eller rehabiliteringsstöd har betalats för sammanlagt fem hela kalenderår. Ifrågavarande lagändring tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar 2006 eller därefter. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i nämnda lag höjs även en sådan invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före lagens ikraftträdande. Då läggs engångsförhöjningen till den samordnade pensionen enligt den förhöjningsprocent som motsvarar pensionstagarens ålder vid ingången av 2010. Även i de fall där familjepension bestäms enligt de bestämmelser som gällde före 2005 höjs en samordnad familjepension. Nämnda bestämmelse kommer att tillämpas senare efter det att lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft. Därför tas en motsvarande bestämmelse in i 12 §. En motsvarande bestämmelse finns i 10 § 1 och 2 mom. i lagen om införande av ArPL och i 13 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

13 §. Enligt en bestämmelse som trädde i kraft vid ingången av 2005 anpassas pensionsskyddet till förändringen i den förväntade medellivslängden genom att ålderspensionen, när den börjar, omvandlas med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket den försäkrade fyllde 62 år.

Omvandlingen med livslängdskoefficienten har begränsats till att gälla pensioner som börjar den 1 januari 2010 eller därefter. Eftersom bestämmelsen kommer att tillämpas senare efter det att lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft föreskrivs om detta i 13 §. I 2 mom. föreskrivs om hur livslängdskoefficienten tillämpas om ålderspensionen beviljas före det år under vilket lantbruksföretagaren fyller 62 år. Så kan ske i fall, där en ålderspension enligt grundskyddet beviljas från samma tidpunkt som en tilläggs-pension.

13 § 1 mom. i införelagen motsvarar till innehållet 11 § i lagen om införande av ArPL och 14 § 1 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL. 13 § 2 mom. i införelagen motsvarar till innehållet 14 § 2 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

14 §. I 113 § i lagen om pension för lantbruksföretagare föreslås en ny bestämmelse, enligt vilken ärenden som gäller undanröjande av pensionsanstaltens lagakraftvunna beslut överförs från försäkringsdomstolen till besvärnämnden för arbetspensionsärenden. Bestämmelsen tillämpas på sådana ärenden som berör undanröjande av beslut som blir anhängiga efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft. De ansökningar om undanröjande av beslut som är anhängiga den 31 december 2006 skall behandlas vid försäkringsdomstolen. En motsvarande bestämmelse finns i 12 § i lagen om införande av ArPL och i 15 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

15 §. Fastställandet av inkomst för den återstående tiden ändrades genom en ändring som trädde i kraft från ingången av 2005. I ikraftträdandebestämmelsen för ändringsbestämmelserna föreskrivs om fastställande av den återstående tiden, om pensionsfallet inträffar under 2006-2009. Eftersom bestämmelsen gäller tiden efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft föreskrivs om detta i 15 §.

Ikraftträdandebestämmelsen om återstående tid gäller även den halvering av arbetsinkomsten för en högst 71 månader lång LFöPL-period som är ett villkor för deltids-pension. Tiden på 71 månader gäller först om i granskningstiden för den återstående tiden ingår fem hela år och 11 månader av det år

under vilket pensionen börjar skall beaktas. Under 2007 görs halveringen för en högst 47 månader lång LFöPL-period och under 2008 för en högst 59 månader lång LFöPL-period. En motsvarande bestämmelse finns i 13 § i lagen om införande av ArPL och i 16 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

16 §. Den bestämmelse som begränsar utbetalning av pension till utlandet upphävdes från ingången av 2003 (1011/2002). Genom ikraftträdelsebestämmelsen i den lag genom vilken bestämmelsen upphävdes har utbetalning av pension till utlandet begränsats i situationer, där ansökan om utbetalning av pensionen till utlandet redan hade avslagits innan bestämmelsen upphävdes. I sådana fall betalas av pensionen till utlandet de poster som förfallit till betalning efter att en ny ansökan om utbetalning inkommit, om den nya ansökningen har gjorts senare än två år efter det berörda lagändring trädde i kraft. Även efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft kan ansökan om utbetalning av pension till utlandet göras i en situation som beskrivs ovan. Därför intas en motsvarande begränsning i 16 §. En motsvarande bestämmelse finns i 16 § i lagen om införande av ArPL och i 17 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

17 §. Genom en ändring av APL som trädde i kraft den 1 januari 1982 (472/1981) ändrades dagpenningen enligt SFL till en primär ersättning i förhållande till arbetspensionerna. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen tillämpas lagen inte på tidigare beviljad invalidpension, som fortsätter utan avbrott efter det att lagen trätt i kraft. Om en invalidpension som avses i lagens ikraftträdandebestämmelse och som betalas i form av delinvalidpension ändras till en full invalidpension, börjar den fulla invalidpensionen utan primärtid enligt SFL. Eftersom det är möjligt att sådana delinvalidpensioner fortfarande betalas ut, intas en bestämmelse i 17 § som motsvarar ikraftträdandebestämmelsen i den lag som trädde i kraft den 1 januari 1982. En motsvarande bestämmelse finns i 17 § i lagen om införande av ArPL och i 18 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

18 §. Enligt den bestämmelse som gällde före den 1 juli 1990 har ett barn med långvarig arbetsoförmåga och som vid förmånslåta-

rens död inte har fyllt 21 år rätt att få familjepension, om arbetsoförmågan har börjat innan barnet har fyllt 18 år. En sådan familjepension upphör inte då barnet fyllt 18 år, utan utbetalningen av pensionen fortsätter på särskild ansökan så länge som arbetsoförmågan fortgår utan avbrott. I samband med totalrevideringen av familjepensionssystemet slopades bestämmelsen i APL om ett arbetsoförmöget barns rätt till familjepension efter 18 års ålder (lagen om ändring av APL 100/1990). Bestämmelsen i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av hänvisningsbestämmelsen i LFöPL. Nämda lagändring trädde i kraft den 1 juli 1990, men enligt dess ikraftträdandebestämmelse skall lagen tillämpas om förmånslåtare har dött efter lagens ikraftträdande. Sålunda har ett barn med långvarig arbetsoförmåga fortfarande rätt att få familjepension även efter 18 års ålder om förmånslåtare har dött före 1 juli 1990. Genom bestämmelsen i 18 § säkerställs att utbetalningen av familjepension till de förmånstagare som uppfyller nämnda krav fortgår även efter det att lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft.

I samband med att lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft föreslås att möjligheten att till en barnpension foga tillägg till föräldralöst barn slopas. Om ett sådant tillägg till föräldralöst barn redan har beviljats och tillägget ingår i barnpensionen, kvarstår rätten till tillägget enligt de bestämmelser som gällde innan lagen om pension för lantbruksföretagare trädde i kraft också när barnpensionens belopp skall justeras efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft. En motsvarande bestämmelse finns i 18 § i lagen om införande av ArPL och i 19 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

19 §. I samband med totalrevideringen av familjepensionssystemet uppställdes som tilläggsvillkor för efterlevandepension bl.a. att äktenskapet bör ha ingåtts innan den efterlevande maken har fyllt 50 år. Villkoret gäller situationer där makarna inte har haft gemensamt barn. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i nämnda lagändring kvarstår dock rätten till efterlevandepension för en sådan änka som är född den 1 juli 1950 eller därefter, om hon var gift med förmånslåtare den

1 juli 1990 och äktenskapet hade ingåtts innan förmånslåtarens fyllt 65 år och äktenskapet hade varat i minst tre år vid förmånslåtarens död. Sådana änkor omfattas inte av det krav som infördes vid ingången av juli 1990, dvs. att äktenskapet bör ha ingåtts innan änkan fyllde 50 år. Avsikten är inte att i samband med att lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft ändra de gällande bestämmelserna om rätten till efterlevandepension. Därför tas den ikraftträdande bestämmelse som togs in i samband med familjepensionsreformen 1990 också in i 19 § i denna lag. En motsvarande bestämmelse finns i 19 § i lagen om införande av ArPL och i 20 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

20 §. I samband med att lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft föreslås att från lagen stryks bestämmelsen om att en efterlevandepension som indragits på grund av att den efterlevande maken har ingått nytt äktenskap kan börja utbetalas på nytt, om det nya äktenskapet upplöses inom fem år efter det äktenskapet ingåtts. Därför föreskrivs i paragrafen att en efterlevandepension kan börja betalas ut på nytt enligt de bestämmelser som gällde innan lagen om pension för lantbruksföretagare trädde i kraft, om den efterlevande makens nya äktenskap har upplösts innan lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft. Ett villkor är dock att den efterlevande maken tillställer pensionsanstalten en ansökan om ny utbetalning av efterlevandepensionen inom sex månader från det att lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft. En motsvarande bestämmelse finns i 20 § i lagen om införande av ArPL och i 21 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

21 §. Enligt 42 § i lagen om pension för lantbruksföretagare är ett villkor för rätt till rehabilitering bl.a. att lantbruksföretagarens arbetsförtjänster är minst 25 133,40 euro. Om den som ansöker om rehabilitering får invalidpension på basis av sådan arbetsförmåga, där pensionsfallet har inträffat före 2006, har den återstående tiden i hans eller hennes invalidpension fastställts i enlighet med de bestämmelser som gällde före 2005. Enligt paragrafen uppfylls det villkor om arbetsförtjänster som utgör en förutsättning för yrkes-

inriktad rehabilitering även för sådan lantbruksföretagares del, om den återstående tiden ingår i den före år 2005 beviljade invalidpensionen. En motsvarande bestämmelse finns i 21 § i lagen om införande av ArPL och i 22 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

22 §. Om en lantbruksföretagare arbetar i ett annat EU- eller EES-land än Finland efter det att han eller hon har fyllt 53 år, läggs till den teoretiska pensionen ett särskilt tillägg, som räknas ut enligt de tillväxtprocenttal som anges i 68 § i lagen om pension för lantbruksföretagare. Om lantbruksföretagaren inte har arbetat i Finland efter den 31 december 2004, räknas det särskilda tillägget på basis av den totala arbetsinkomst enligt vilken den återstående tiden eller motsvarande inkomst bör beaktas vid bestämmande av pension som beviljas före den 1 januari 2005 med stöd av de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2005. En motsvarande bestämmelse finns i 22 § i lagen om införande av ArPL och i 23 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

23 §. Genom lagen om pension för arbetstagare upphävs bestämmelsen i 8 § 6 mom. i APL, enligt vilken vid samordning av pensioner inte beaktas sådan ersättning som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst och som arbetstagaren fått under minst tre år omedelbart före pensionsfallet, till den del ersättningen inte överstiger ersättningsnivån före pensionsfallet, och inte heller familjepension som baserar sig på sådan ersättning. Bestämmelsen i APL har nu tillämpats på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Det föreslås att en motsvarande bestämmelse inte heller tas in i lagen om pension för lantbruksföretagare. Enligt den föreslagna bestämmelsen i 1 mom. tillämpas bestämmelsen enligt 8 § 6 mom. i APL dock även på en sådan pension som beviljas efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft och för vars del pensionsfallet har inträffat innan lagen om pension för lantbruksföretagare trädde i kraft. På grundval av bestämmelsen skall en sådan förmån inte heller beaktas som en primär förmån när beloppet av en sådan pension skall justeras efter det lagen om pension

för lantbruksföretagare har trätt i kraft.

Enligt 2 mom. skall sådan ersättning enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) som grundar sig på en skada som uppkommit under krigens åren 1939-1945 inte heller beaktas som en förmån som minskar en pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. En motsvarande bestämmelse finns nu i 8 § 6 mom. i APL, som tillämpas på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. En motsvarande bestämmelse finns i 23 § i lagen om införande av ArPL och i 24 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

24 §. Enligt den gällande lagen beaktas såsom pension som en efterlevande make får på basis av förvärvsarbete även en eventuell generationsväxlingspension eller avträdelserersättning eller ett eventuellt avträdelsestöd som den efterlevande maken får. Enligt gällande lag beaktas nämnda pension, avträdelseersättning eller avträdelsestöd dessutom vid fastställande av den andel som betalas enligt LFöPL i fall, där den försäkrade har rätt att få såväl pension enligt flera olika lagar som en primär förmån. Därför föreslås att i paragrafen tas in en bestämmelse, enligt vilken nämnda avträdelseersättning, avträdelsestöd och generationsväxlingspension beaktas när dessa bestämmelser i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas. I lagrummet föreskrivs vidare att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt anses som sista pensionsanstalt även då en person som får ovan avsedd pension eller ersättning beviljas ålderspension. En motsvarande bestämmelse finns i 24 § i lagen om införande av ArPL och i 25 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

25 §. När det gäller bestämmande av pension görs inga väsentliga ändringar i lagen om pension för lantbruksföretagare i förhållande till de bestämmelser i LFöPL och APL som är i kraft till utgången av 2006. Därför föreslås inte att tillämpningen av lagen om pension för lantbruksföretagare binds till pensionsfallet. En pension som börjar efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft beviljas i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare oberoende av när pensionsfallet inträffar, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Fastställandet av pension ändrades väsentligt genom de lagar om ändring av LFöPL och APL som trädde i kraft från ingången av 2005. Dessa ändringar tillämpas i regel på sådana pensioner, där pensionsfallet inträffar efter lagarnas ikraftträdande eller, i fråga om invalid-, arbetslöshets- och familjepensionsärenden, på pensioner där pensionsfallet inträffar 2006. Eftersom det ännu efter det lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft kan beviljas pensioner, på vilka, i enlighet med bestämmelserna som trädde i kraft från ingången av 2005, de bestämmelser som gällde före 2005 skall tillämpas, föreskrivs i paragrafen om dessa undantag vid tillämpningen av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Om pensionsfallet inträffar före 2005 bestäms enligt 1 mom. en pension, också när lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft, enligt de bestämmelser i LFöPL och APL som var i kraft före den 1 januari 2005, om inte något annat följer av ikraftträdandebestämmelserna i lagarna om ändring av LFöPL och APL, som trädde i kraft från ingången av 2005, eller i lagarna om ändring av ikraftträdandebestämmelserna i dessa lagar.

I ikraftträdandebestämmelserna i lagarna om ändring av LFöPL och APL som trädde i kraft från ingången av 2005 föreskrivs att på sådan invalid-, arbetslöshets- och familjepension, där pensionsfallet inträffar 2005, tillämpas de bestämmelser som gällde före nämnda ändringar. Avvikelse görs dock bland annat när en lantbruksföretagare har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan börjat. I stället för invalidpension beviljas lantbruksföretagaren då ålderspension som motsvarar det intjänade beloppet. Även i sådana fall, där lantbruksföretagaren fyller 63 år innan primärtiden enligt SFL upphör, beräknas och beviljas pensionen i form av ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år i stället för att beviljas i form av invalidpension. Eftersom en pension där pensionsfallet inträffar 2005 kan sökas efter det lagen om pension för lantbruksföretagare trätt i kraft föreslås att i 2 mom. tas in en bestämmelse som motsvarar ikraftträdandebestämmelsen i lagändringarna av 2005.

I 3 mom. föreskrivs om samordning av familjepension. Om familjepensionen bestäms på basis av förmånslåtarens sådan pension som samordnats enligt de bestämmelser i LFöPL och APL som gällde före de lagändringar som trädde i kraft från ingången av 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med nämnda bestämmelser även om pensionsfallet för familjepensionen inträffar efter 2005. När samordningsgränsen beräknas avdras härvid dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen. En motsvarande bestämmelse finns i 26 § i lagen om införande av ArPL och i 26 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

I 4 mom. föreskrivs att den pension som intjänats av lantbruksföretagarverksamhet som bedrivits före 2005 uträknas enligt de bestämmelser som gällde före 2005. I detta nu finns bestämmelsen i ikraftträdandebestämmelserna i de ändringar i LFöPL som gjordes 2005. En motsvarande bestämmelse finns i 26 § 4 mom. i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

26 §. I paragrafen föreskrivs om den rätt till deltidspension som gäller lantbruksföretagare som är född före 1947. Fastställandet av deltidspension för försäkrad som är född före 1947 ändras inte i denna lag i förhållande till hur en deltidspension fastställs enligt de bestämmelser i LFöPL och APL samt i ikraftträdandebestämmelserna i lagarna om ändring av dem som gäller innan lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft. Denna företagargrupp håller kvar sin rätt till deltidspension vid 56 års ålder. För dem tillväxer pensionen med 1,5 procent per år av inkomstbortfallet och för deltidsarbete tillväxer pensionen med 1,5 procent per år fram till 60 års ålder och med 2,5 procent per år från 60 års ålder till 65 års ålder. En lantbruksföretagare har rätt att på ansökan få ålderspension motsvarande det intjänade beloppet vid 63 års ålder. Ålderspensionen samordnas inte med andra arbetspensioner. Om lantbruksföretagaren inte ansöker om ålderspension vid 63 års ålder omvandlas deltidspensionen vid 65 års ålder till en lika stor ålderspension och för tiden därefter intjänas ny pension av deltidsarbetet med en årlig tillväxt på 1,5 procent fram till det lantbruks-

företagaren fyller 68 år.

Om en lantbruksföretagare som hör till denna företagargrupp blir arbetsoförmögen eller arbetslös bestäms invalid- eller arbetslöshetspensionen enligt de bestämmelser som trädde i kraft vid ingången av 2005. Vid invalidpension och arbetslöshetspension beräknas den återstående tiden sålunda fram till 63 års ålder och tillväxtprocenten är 1,3. Inkomsten för den återstående tiden fastställs på grundval av inkomsterna under en fem års granskningstid. En motsvarande bestämmelse finns i 27 § i lagen om införande av ArPL och i 27 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

27 §. De som är födda 1950 eller därefter har inte rätt till arbetslöshetspension. Eftersom arbetslöshetspensionen är en pensionsform som kommer att försvinna är det ändamålsenligt att föreskriva om den i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Bestämmelserna om arbetslöshetspension har ändrats bl.a. genom lagändringar som trätt i kraft 1996, 2001 och 2005. I ikraftträdandebestämmelserna i dessa lagar har för vissa ålderklasser garanterats rätt till arbetslöshetspension enligt de bestämmelser som gällde innan berörda lagändringar trädde i kraft. I 1 mom. konstateras därför att en långtidsarbetslös lantbruksföretagare som är född före 1950 har rätt till arbetslöshetspension på det sätt som bestäms i förenämnda bestämmelser, i ikraftträdandebestämmelserna i dem och i lagen om ändring av de nämnda ikraftträdandebestämmelserna.

Enligt 1 mom. tillämpas på arbetslöshetspension och dem som får sådan pension även till övriga delar bestämmelserna i 4 c §, 5 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom. och 17 b § 3 mom. i APL sådana de lyder när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft. Dessa bestämmelser tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. I enlighet med detta kan utbetalningen av arbetslöshetspension avbrytas eller fortsätta med stöd av samma bestämmelser som nu och för arbete som utförs under tiden för sådan arbetslöshetspension som beviljats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare intjänas ny pension och under tiden med arbetslöshetspension intjänas ny pension. Vi-

dare skall den som får arbetslöshetspension underrätta om sin vistelse utomlands eller om andra skäl till att han eller hon inte kan ta emot arbete, att han eller hon börjar förvärvsarbete eller vägrar ta emot ett för honom eller henne anvisat arbete som fortgår minst en månad.

Enligt 2 mom. bestäms lantbruksföretagarens rätt till pension för den återstående tiden på samma sätt som den skulle bestämmas om pensionsfallet i fråga om arbetslöshetspension skulle inträffa den 31 december 2006. Enligt de bestämmelser i LFöPL och APL som gällde nämnda datum bestäms den återstående tiden i samband med arbetslöshetspension enligt de bestämmelser som gällde 2004. Pensionslönen för den återstående tiden för arbetslöshetspension beräknas sålunda på basis av de bestämmelser i LFöPL och APL som gällde 2004 enligt den situation som rådde vid utgången av 2006, också då arbetslöshetspension beviljas senare. Inkomster av arbete som utförs 2007 eller senare ändrar inte lönen för den återstående tiden för arbetslöshetspension eller pensionen för den återstående tiden. På grundval av inkomster som erhållits för arbete som utförs 2007 eller senare tillväxer pensionen med 1,9 procent per år, vilket läggs till den arbetslöshetspension som beräknats på det sätt som beskrivs ovan.

En motsvarande bestämmelse finns i 28 § i lagen om införande av ArPL och i 28 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

28 §. I paragrafen ges Pensionsskyddscentralen rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för fastställande av pensionsgrundande rätt till återstående tid samt för uträkning av arbetspensionstillägget för uträkning av sådana pensioner, där pensionen bestäms på grundval av de bestämmelser som gällde före 2005. De uppgifter som behövs för beräkning av rätt till återstående tid och pensionstillägg avser uppgifter om sådana förmåner som avses i de bestämmelser i 6 a § 2 mom. och 7 f § 1 mom. i APL som gällde vid utgången 2004. Dessa bestämmelser i APL tillämpas nu på lantbruksföretagare på grundval av 19 § i LFöPL. Pensionsskyddscentralen har rätt att få dessa uppgifter av dem som betalar förmånerna. En motsvarande bestämmelse finns i 31 § i lagen om införande av ArPL

och i 31 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

29 §. Till paragrafen överförs i preciserad form bestämmelsen i 10 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (637/2003) om före 1947 födda lantbruksföretagares rätt till barnförhöjning. En motsvarande bestämmelse finns i 32 § i den föreslagna lagen om införande av FÖPL.

30 §. Till paragrafen överförs i preciserad form bestämmelsen i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (893/2004) om beaktande av den vinst som fås vid en eventuell försäljning av aktier i ett kreditförsäkringsbolag.

31 §. I paragrafen föreskrivs om lagens ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007.

1.3. Lag om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

De hänvisningar till LFöPL, som ingår i 3, 5, 7, 9, 10, 16, 18—21, 28—30, 38, 41—44, 54, 55, 61, 69, 73 och 78 § i denna lag, föreslås ändras till hänvisningar till den nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

1.4. Lag om avträdelsetöd för lantbruksföretagare

De hänvisningar till LFöPL, som ingår i 2, 24—27, 31, 37 och 40 § i denna lag, föreslås ändras till hänvisningar till den nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

I 26 § föreskrivs om ändring av avträdelsetödets grundbelopp till en lika stor ålderspension vid 65 års ålder. Om en person har beviljats vilande avträdelsetöd på basis av en avträdelsetöd som skett 2003-2006 är det möjligt att han eller hon har intjänat eller intjänar ny pension av förmåner för oavlönad tid enligt 74 § i ArPL i enlighet med de bestämmelser som trädde i kraft 2005. Den som har vilande avträdelsetöd kan också LFöPL-försäkras för arbete i egenskap av familjemedlem fram till den tidpunkt utbetalningen av avträdelsetödet inleds. Det föreslås att i 26 § 2 mom. intas en bestämmelse om att förenämnda pensionsandelar som in-

tjänats under den tid avträdelsestödet vilar, dvs. ännu inte betalas, läggs till den LFÖPL-ålderspension som beviljas vid 65 års ålder och som för övrigt är lika stor som avträdelsestödet grundbelopp som har betalats till mottagaren av avträdelsestödet. En motsvarande bestämmelse finns i lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk.

I 31 § 2 mom. har ändringen av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (1149/2005) beaktats och därför nämns källskatt inte längre i paragrafen.

1.5. Lag om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare

De hänvisningar till LFÖPL, som ingår i 22, 23, 26, 29, 30, 35, 40, 41 och 43 § i denna lag, föreslås ändras till hänvisningar till den nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

I 30 § 2 mom. har ändringen av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (1149/2005) beaktats och därför nämns källskatt inte längre i paragrafen.

Dessutom föreslås att benämningarna på de myndigheter som ingår i 35 § 1 mom. ändras att motsvara den ändrade lagstiftningen.

1.6. Lag om avträdelsepension

De hänvisningar till LFÖPL, som ingår i 8, 14, 22 och 24 § i denna lag, föreslås ändras till hänvisningar till den nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

Dessutom föreslås att benämningarna på de myndigheter som ingår i 14 § 1 mom. ändras att motsvara den ändrade lagstiftningen.

1.7. Lag om avträdelseersättning för lantbruksföretagare

De hänvisningar till LFÖPL, som ingår i 23—27, 32, 35, och 37 § i denna lag, föreslås ändras till hänvisningar till den nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

I 27 § 2 mom. har ändringen av lagen om

beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (1149/2005) beaktats och därför nämns källskatt inte längre i paragrafen.

1.8. Lag om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

De hänvisningar till LFÖPL, som ingår i 2, 3, 7, 11—13, 15—18, 21, 22 och 24 § i denna lag, föreslås ändras till hänvisningar till den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare. Det föreslås att 2 § ändras med anledning av 114 § 1 mom. 2 punkten i den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare. Enligt nämnda lagrum sköter Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt de uppgifter som ankommer på lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt. Bestämmelser om detta finns nu i 1 § i den gällande förordningen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare. Samtidigt föreslås i ikraftträdandebestämmelsen att nämnda paragraf upphävs. Dessutom föreslås andra tekniska justeringar i bestämmelserna. Hänvisningen i 13 § 2 mom. till indexjusteringsbestämmelserna i APL föreslås ändras till en hänvisning till motsvarande indexjusteringsbestämmelser i ArPL. I 18 § finns bestämmelser om försäkringspremier enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare och de bestämmelser i lagen om pension för lantbruksföretagare och förordningen om pension för lantbruksföretagare som skall tillämpas på dem. En del av bestämmelserna i förordningen om pension för lantbruksföretagare har införts i lagen om pension för lantbruksföretagare. Sakinnehållet i paragrafen har ändrats så att hänvisningarna riktas mot motsvarande bestämmelser i lagen om pension för lantbruksföretagare och samtidigt har lagrummets struktur av förenämnda skäl ändrats. Vid behandlingen av 13 och 17 § i lagförslaget bör beaktas regeringens proposition till riksdagen 132/2006 med förslag till lag om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, i vilken också föreslås att förenämnda lagrum ändras.

Hänvisningarna i 22 § 1 och 2 mom. till 19 § i APL föreslås ändras till hänvisningar till den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare, eftersom 28 och 30 § i den

föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare föreskriver om samma saker. Det föreslås att hänvisningarna tas in i 18 § som också innehåller övriga bestämmelser om olycksfallsförsäkringspremien och indrivningen av den.

1.9. Lag om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

Hänvisningarna till LFÖPL i 2 § och 5 § 1 mom. föreslås ändras till hänvisningar till den föreslagna lagen om pension för lantbruksföretagare.

1.10. Lag om avbyttarservice för lantbruksföretagare

3 §. Definition på lantbruksföretagare. Hänvisningen i 1 mom. 1 punkten till LFÖPL ändras att motsvara den föreslagna nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

9 §. Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten. Hänvisningen i 2 mom. till LFÖPL ändras att motsvara den föreslagna nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

27 §. Avgift för vikariehjälp. Hänvisningen till LFÖPL ändras att motsvara den föreslagna nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

27 a §. Förhöjd avgift för vikariehjälp. Hänvisningen i 1 punkten till LFÖPL ändras att motsvara den föreslagna nya lagen om pension för lantbruksföretagare.

45 §. Rätt att få uppgifter. I paragrafen föreskrivs om den lokala enhetens och Lantbrukföretagarnas pensionsanstalts rätt att få uppgifter av myndigheter samt om Lantbrukföretagarnas pensionsanstalts rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten.

I 1 mom. intas nuvarande 45 § 1 och 2 mom. i språkligt preciserad form och till innehållet i huvudsak oförändrade. Bestämmelsen gäller alla myndigheter som hör till tillämpningsområdet för lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse om Lantbrukföretagarnas pensionsanstalts rätt att, utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlig-

hetslagen bestäms om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning, öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av lagen. När de lokala enheterna fattar beslut om avbyttarservice behöver de uppdaterade uppgifter om LFÖPL-försäkringen och pensioner. Avsikten är att med hjälp av den tekniska anslutningen överföra sådana uppdaterade uppgifter.

Eftersom förenämnda uppgifter är sekretessbelagda föreslås att i det nya 3 mom. tas in en bestämmelse i enlighet med 29 § 3 mom. i offentlighetslagen om att nämnda uppgifter också får sökas utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen. Förslaget motsvarar regleringen om teknisk anslutning ArPL.

2. Närmare bestämmelser

I det lagförslag som gäller lagen om pension för lantbruksföretagare föreslås att det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om indelning av Finland i tre områden vid beräkningen av den skogsareal som ingår i en gårdsbrukshushållens jordbruksjord (6 §), förfalldagarna för arbetspensionsförsäkringsavgiften (22 §), de blanketter som behövs för ansökan om pension (86 §), pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens beslut och undertecknandet av det (90 §), statens andel och betalning av förskott (135 §) samt om beräkning av tidsperioders längd (154 §).

Enligt propositionen skall genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet meddelas närmare föreskrifter om omvandling av pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare att motsvara en lägre pensionsålder än 62 år när lantbruksföretagaren före 62 års ålder går i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (31 §), med ansvarsskuld jämställbara poster och poster som får dras av (125 §) samt om bokföring och bokslut (127 §). Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar årligen genom förordning en basprocentsats för arbetspensionsförsäkringsavgiften (22 §), livslängskoefficienten (78 §) samt koefficienterna för engångsbelopp när pension betalas som ett engångsbelopp (94 §).

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

4. Lagstiftningsordning

I jämförelse med gällande lagstiftning föreslås inte några ändringar som är av betydelse när propositionen granskas med avseende på grundlagen. Det är i huvudsak fråga om ett tekniskt förslag som förtydligar lagstiftningen och det föreslås inga väsentliga ändringar i lantbruksföretagarnas ställning.

I propositionen beaktas bestämmelsen i 80 § i grundlagen, enligt vilken bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag skall utfärdas genom lag. Därför överförs nu till lagen flera bestämmelser som tidigare ingått i förordningen om pension för lantbruks-

företagare eller i försäkringsvillkor eller beräkningsgrunder på lägre nivå än förordningen.

Befrielserna från försäkringsskyldighet indras och också de befriade blir nu försäkringsskyldiga. De som är födda före 1961 kan dock hålla kvar en gällande befrielse. Det är möjligt att i vanlig lagstiftningsordning föreskriva om indragning av befrielse från försäkringsskyldighet, eftersom en övergångsperiod föreslås för åtgärden. I enlighet med grundlagsutskottets tidigare praxis kan bestämmelser om pensionsförmåner ändras framåt i tiden om en skälig tid har reserverats för ändringens ikraftträdande.

De föreslagna lagarna kan behandlas som vanlig lag i den ordning som 72 § i grundlagen föreskriver.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Lagens syfte

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om den rätt till ålderspension, deltidspension, rehabilitering och invalidpension som lantbruksföretagare har samt om den rätt till familjepension och grupplivförsäkringsärsättning som lantbruksföretagares förmånstagare har.

Lantbruksföretagare som är bosatt och verksam i Finland skall försäkra sig i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för ålderdom, invaliditet och dödsfall såsom föreskrivs i denna lag. Bosättning i Finland förutsätts dock inte om lantbruksföretagaren är bosatt i ett EU- eller EES-land.

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med:

1) *pensionsanstalt* Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt samt pensionsanstalt som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) då den behandlar ett pensionsärende enligt denna lag,

2) *behörig och sista pensionsanstalt* i 107 § i lagen om pension för arbetstagare avsedd sista pensionsanstalt eller behörig pensionsanstalt som avses i 91 § i denna lag,

3) *arbetspensionslag* de lagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare,

4) *arbetspension* pension enligt arbetspensionslagarna,

5) *arbetsinkomst* den årliga arbetsinkomst som fastställts för en lantbruksföretagare i enlighet med 14 §,

6) *total arbetsinkomst* den pensionsgrundande arbetsinkomst som avses i 73 §, i vilken beaktats obetald arbetspensionsförsäkringsavgift,

7) *arbetsförtjänst* de totala arbetsinkomster som avses i denna lag och i lagen om pension för företagare (xx/2006) samt arbetsinkomster enligt andra arbetspensionslagar,

8) *oavlönad tid* den tid som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare,

9) *intjänad pension* pension som intjänats på basis av den totala arbetsinkomsten enligt denna lag och sådan oavlönad tid som avses i 8 punkten samt förmån som intjänats på basis av lagen om pensionsärsättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003),

10) *primär förmån* en förmån som avses i 92 och 93 § i lagen om pension för arbetstagare och som oberoende av arbetspensionens belopp betalas till fullt belopp och dras av från en förmån enligt denna lag,

11) *EG:s förordning om social trygghet* rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen,

12) *EU- och EES-land* länder i vilka EG:s förordning om social trygghet tillämpas,

13) *överenskommelse om social trygghet* en internationell överenskommelse om social trygghet som är förpliktande för Finland, och

14) *teoretisk pension* en kalkylerad pension; när denna pension fastställs betraktas sådan tid i arbete i ett annat EU- och EES-land som omfattas av arbetspensionslagarna som tid i arbete enligt denna lag.

I denna lag avses med *pensionsfall*:

- 1) uppfyllande av villkoren för erhållande av ålderspension,
- 2) uppfyllande av villkoren för erhållande av deltidspension i enlighet med 36 §,
- 3) arbetsförmåga på det sätt som avses i 47 § 1 mom., eller
- 4) förmånsåtagarens död.

2 kap.

Lagens tillämpningsområde

3 §

Lantbruksföretagare

Med lantbruksföretagare avses

- 1) gårdsbruksidkare som för egen eller gemensam räkning bedriver gårdsbruk på en gårdsbruksenhet med minst fem hektar jordbruksjord och själv deltar i arbetet,
- 2) fiskare, som utan att stå i arbetsförhållande bedriver yrkesmässigt fiske,
- 3) renägare, som för egen, familjemedlems eller renbeteslags räkning arbetar med renskötsel,
- 4) den som utför i 1, 2 eller 3 punkten nämnt arbete såsom lantbruksföretagares familjemedlem,
- 5) den som utför i 1, 2 eller 3 punkten nämnt arbete och fortgående lever tillsammans med en lantbruksföretagare som avses i 1, 2 eller 3 punkten eller i 5 § 2 mom. i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden (sambo), och
- 6) den som bedriver sådan verksamhet som avses i 1, 2 eller 3 punkten i ett aktiebolag eller annat samfund så som föreskrivs i 5 §.

4 §

Lantbruksföretagares familjemedlem

Med lantbruksföretagares familjemedlem avses den som

- 1) varaktigt lever i en i 3 § 1 mom. 1, 2 eller 3 punkten eller i 5 § 2 mom. avsedd lantbruksföretagares hushåll och som är släkt med honom eller henne eller hans eller hennes make i rätt upp- eller nedstigande led eller som är make till dem som avses här,
- 2) bor på den gårdsbruksenhet där gårdsbruksidkaren är bosatt och som är släkting eller make enligt 1 punkten eller bror eller syster till gårdsbruksidkaren eller dennes förälder, eller barn till gårdsbruksidkarens bror eller syster eller
- 3) är bosatt på gårdsbruksenheten eller i närheten av den samt regelbundet och huvudsakligen är sysselsatt i gårdsbruksarbete på gårdsbruksenheten, och som är barn eller förälder till gårdsbruksidkaren eller make till en sådan person.

5 §

Lantbruksföretagare i aktiebolag eller annat samfund

Såsom lantbruksföretagare betraktas även sådan delägare i ett aktiebolag som bedriver gårdsbruk, fiske eller renskötsel och som

- 1) utan att stå i arbetsförhållande utför i denna lag avsett arbete i företaget och är verkställande direktör eller styrelsemedlem i aktiebolaget,
 - 2) ensam eller tillsammans med sin make eller sambo eller en i samma hushåll bosatt person som är släkting till delägaren i rätt upp- eller nedstigande led äger över 50 procent av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför eller för övrigt har motsvarande bestämmande inflytande i bolaget, och
 - 3) själv äger minst en aktie.
- Som lantbruksföretagare betraktas även bolagsman i ett öppet bolag som bedriver gårdsbruk, fiske eller renskötsel, eller en så-

dan delägare eller bolagsman i ett annat samfund eller i en annan sammanslutning som är personligen ansvarig för samfundets eller sammanslutningens förpliktelser och förbindelser.

6 §

Gårdsbruksenhet

I denna lag avses med gårdsbruksenhet en sådan, av en eller flera lägenheter eller lägenhetsdelar bestående enhet för bedrivande av gårdsbruk, som förvaltas såsom en helhet.

Vid tillämpningen av denna lag anses såsom jordbruksjord den i gårdsbruksenheten ingående lägenhetens eller lägenhetsdelens åker och trädgård (*odlad jordbruksjord*), ökad, om lägenheten eller lägenhetsdelen är belägen i södra Finland, med 1/10, om den är belägen i mellersta Finland, med 1/15 och, om den är belägen i norra Finland, med 1/20 av dess växtliga skogsmark. Om gränserna för här avsedda områden föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Vid tillämpningen av denna lag beaktas den odlade jordbruksjordens och den växtliga skogsmarkens areal med en hektars noggrannhet. Kan avrundning ske åt bägge hållen, skall den göras uppåt.

7 §

Lantbruksföretagarverksamhet som blir utanför lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller inte

1) lantbruksföretagarens verksamhet före ingången av den kalendermånad som följer efter uppnådd 18 års ålder, eller verksamhet som fortgår efter den kalendermånad då lantbruksföretagaren fyller 68 år,

2) lantbruksföretagarens verksamhet som efter ingången av den kalendermånad som följer efter uppnådd 18 års ålder inte har fortgått minst fyra månader utan avbrott,

3) lantbruksföretagarens verksamhet som har börjat eller fortgått efter att lantbruksfö-

retagaren har avgått med ålderspension enligt arbetspensionslagarna,

4) lantbruksföretagare, vars arbetsinkomst av lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag skall uppskattas till ett lägre belopp än 2 752,07 euro per år,

5) verksamhet som bedrivs i samband med gårdsbruk, fiske eller renskötsel och som skall betraktas som ett särskilt företag,

6) förvärvsarbete på basis av vilket lantbruksföretagaren har rätt till pension enligt en annan arbetspensionslag, eller

7) lantbruksföretagare på vilken finsk lagstiftning inte tillämpas på basis av bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i EG:s förordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet.

8 §

Lantbruksföretagarverksamhet utomlands

Denna lag gäller också lantbruksföretagare som arbetar utomlands och på vilka finsk lagstiftning tillämpas på basis av bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i EG:s förordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet, om villkoren för att omfattas av denna lags tillämpningsområde i övrigt är uppfyllda.

En lantbruksföretagare som försäkrats i enlighet med denna lag och som under högst ett år bedriver lantbruksföretagarverksamhet i ett annat land än ett EU- eller EES-land eller ett land med vilket överenskommelse om social trygghet har träffats kan hålla i denna lag avsedd försäkring i kraft under nämnda tid, om han eller hon är bosatt i Finland.

9 §

Avgörande om tillämpningen av lagen

Pensionsskyddscentralen avgör på ansökan av den som låter utföra arbete, den som utför arbete eller pensionsanstalten huruvida denna lag skall tillämpas på arbetet.

II AVDELNINGEN

BESTÄMMELSER OM ORDNANDE AV
FÖRSÄKRING

3 kap.

Ordnande av pensionskydd

*Ordnande av försäkring och tillsynen över
ordnande av försäkring*

10 §

Ordnande av försäkring

En lantbruksföretagare är skyldig att uppta i 1 § avsedd försäkring inom sex månader från det en i denna lag avsedd lantbruksföretagarverksamhet inleddes. Lantbruksföretagaren ansluts samtidigt även till grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare.

Försäkringen börjar räknat från den tidpunkt lantbruksföretagarverksamheten enligt denna lag började. Försäkring kan inte upptas retroaktivt för längre tid än för det löpande kalenderåret och de tre närmast föregående kalenderåren. Har försäkringsskyldigheten försumrats för tid som föregår denna tid, är rätten till pension enligt denna lag till denna del förverkad. En lantbruksföretagares sambo försäkras dock först från och med den dag som följer på ansökan.

Försäkringen upphör att gälla om det på basis av lantbruksföretagarens meddelande eller någon annan utredning framgår att lantbruksföretagaren har upphört med sin i denna lag avsedda lantbruksföretagarverksamhet, eller om han eller hon för övrigt inte längre är försäkringsskyldig. Efter att ha fått utredning kan Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt avsluta försäkringen retroaktivt från den tidpunkt vid vilken villkoren för försäkring inte längre uppfylls.

11 §

Villkoren för grupplivförsäkringen

Villkoren för grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare fastställs av social- och häl-

sovårdsministeriet på förslag av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, och de skall alltid följa gällande villkor för grupplivförsäkringen för arbetstagare. Ministeriet kan dock då det fastställer villkoren avvika från villkoren för grupplivförsäkringen för arbetstagare, om avvikelsen är liten och beror på lantbruksföretagarverksamhetens speciella karaktär.

12 §

*Pensionsanstaltens skyldighet att utöva till-
syn och tvångsförsäkring*

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt övervakar att lantbruksföretagarna fullgör sin skyldighet att ordna försäkring enligt denna lag och att en lantbruksföretagare som har försäkrats enligt denna lag fullgör sina anmälnings- och försäkringsskyldigheter enligt denna lag. En lantbruksföretagare är skyldig att lämna pensionsanstalten uppgifter så som föreskrivs i 141 §.

Har en lantbruksföretagare försummat att uppta försäkring enligt denna lag, skall pensionsanstalten uppmana lantbruksföretagaren att rätta till försummelsen. Rättar lantbruksföretagaren inte till försummelsen inom en tid som pensionsanstalten föreskriver, försäkrar pensionsanstalten lantbruksföretagaren i enlighet med denna lag (*tvångsförsäkring*).

När lantbruksföretagaren tvångsförsäkras tillämpas i fråga om försäkringens början och rätten till pension för den retroaktiva tiden vad som föreskrivs i 10 § 2 mom. I samband med tvångsförsäkrandet fastställer pensionsanstalten en arbetsinkomst för lantbruksföretagaren på grundval av anskaffad utredning eller, om sådan saknas, enligt uppskattning och uppbär arbetspensionsförsäkringsavgiften. Pensionsanstalten fastställer arbetsinkomst från det att lantbruksföretagarverksamheten började, dock inte för tiden före tvångsförsäkrandet.

När pensionsanstalten försäkrar en lantbruksföretagare på grundval av 2 mom., har pensionsanstalten rätt att av lantbruksföretagaren för tiden för försummelsen ta ut en arbetspensionsförsäkringsavgift förhöjd på det sätt som föreskrivs i 24 §.

13 §

Försäkrande av lantbruksföretagare som inte uppfyller nedre gränsen för försäkring samt av lantbruksföretagare som får ålderspension

En lantbruksföretagare vars gårdsbruksenhet är mindre än fem hektar jordbruksjord eller vars arbetsinkomst är mindre än 2 752,07 euro per år, men som annars uppfyller villkoren enligt denna lag, har rätt att på ansökan och på villkor som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet få i denna lag avsedd försäkring.

En person som får ålderspension enligt arbetspensionslagarna och som annars uppfyller villkoren enligt denna lag och samtidigt bedriver i denna lag avsedd lantbruksföretagarverksamhet, har rätt att på ansökan få försäkring som avses i 1 mom.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas även på lantbruksföretagares familjemedlem som deltar i gårdsbruksarbetet utan lön.

Om en i enlighet med 10 § försäkrad lantbruksföretagares gårdsbruksenhets areal efter det försäkringen börjat har blivit mindre än fem hektar jordbruksjord och hade lantbruksföretagaren kunnat uppta försäkring för sig enligt 1 mom., kan försäkringen enligt 10 § hållas i kraft till den tidpunkt från vilken det är möjligt att bevilja sådan försäkring som avses i 1 mom.

En försäkring som avses ovan i 1 - 3 mom. beviljas inte retroaktivt. En lantbruksföretagare som försäkras på grundval av 1 - 3 mom. ansluts inte till grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare.

Arbetsinkomst

14 §

Fastställande och justering av arbetsinkomst

När försäkringen börjar fastställer Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt en årlig arbetsinkomst för lantbruksföretagaren. För lantbruksföretagaren fastställs den arbetsinkomst som skäligen kan uppskattas fortgående motsvara hans eller hennes arbetsinsats i verksamhet som faller under denna lag.

Om de omständigheter som inverkar på arbetsinkomsten senare förändras väsentligt, justeras den på ansökan. Pensionsanstalten kan även justera arbetsinkomsten på eget initiativ. Arbetsinkomsten får inte ändras retroaktivt.

15 §

Gårdsbruksenhets arbetsinkomst

Vid gårdsbruk är gårdsbruksenhets årliga arbetsinkomst summan av de årliga arbetsinkomster som bestäms på basis av den odlade jordbruksjorden och den växtliga skogsmarken.

16 §

Arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord

När den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord fastställs, anses basarbetsinkomsten per hektar utgöra för

	euro
de första 12 hektaren	1175,30
de följande 10 hektaren	477,48
de följande 10 hektaren	321,34
de följande 30 hektaren	101,00
de överskjutande hektaren	18,34

Det normala arbetsinkomstområdet är högst 130 procent och minst 85 procent av basarbetsinkomsten. Om det endast finns en gårdsbruksidkare som arbetsinkomst bestäms för, är nämnda procenttal 115 och 70.

Den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord är den arbetsinkomst som gårdsbruksidkarna föreslår inom det i 2 mom. angivna normala arbetsinkomstområdet. Om en sådan arbetsinkomst inte föreslås eller om det föreslagna beloppet står i uppenbar strid med de faktiska omständigheterna på gårdsbruksenheten, är arbetsinkomsten lika stor som basarbetsinkomsten.

Den årliga arbetsinkomsten av odlad jordbruksjord kan med avvikelse från 1-3 mom. fastställas till ett högre eller lägre belopp, om odlingsmetoderna eller andra produktionsmetoder, antalet i arbetet deltagande gårdsbruksidkare, deras familjemedlemmar eller avlö-

nade arbetstagare på gårdsbruksenheten, gårdsbruksenhetens produktivitet eller någon annan jämförbar omständighet förutsätter det.

17 §

Arbetsinkomsten av växtlig skogsmark

När den årliga arbetsinkomsten av växtlig skogsmark bestäms, anses basarbetsinkomsten per hektar utgöra

	euro
i södra Finland	
för de första 120 hektaren	45,86
för de följande 280 hektaren	22,93
i mellersta Finland	
för de första 150 hektaren	36,69
för de följande 350 hektaren	18,34
i norra Finland	
för de första 200 hektaren	27,52
för de följande 500 hektaren	13,76

Arbetsinkomsten av den växtliga skogsmarken skall bestämmas till ett högre belopp än den i 1 mom. avsedda basarbetsinkomsten, om gårdsbruksidkaren i större omfattning än normalt deltar i skogsavverkningsarbete, har specialiserat sig på bedrivande av skogsbruk, satsar mer än normalt på skogsvård, om gårdsbruksidkarens arbetsinsats i skogsbruket i övrigt är större än normalt eller om någon annan med dessa jämförbar orsak det förutsätter.

Arbetsinkomsten skall bestämmas till ett lägre belopp än den i 1 mom. avsedda basarbetsinkomsten, om skogsvårdsarbetet genom avtal eller på något annat sätt har anförtrotts andra, gårdsbruksidkaren arbetar oregelbundet i skogen, gårdsbruksidkaren är bosatt på långt avstånd från lägenheten, skogen på grund av sitt läge ger synnerligen dålig avkastning eller om annan med dessa jämförbar orsak det förutsätter.

18 §

Fördelning av arbetsinkomsten från gårdsbruksenheten

Av makars eller sambors gemensamma ar-

betsinkomst anses en tredjedel tillfalla vardera maken eller sambon. Till övriga delar fördelas arbetsinkomsten på det sätt de har föreslagit eller, om ett sådant förslag inte har gjorts, jämnt mellan dem. Av särskilda skäl kan arbetsinkomsten fördelas på annat sätt mellan makar eller sambor. Arbetsinkomsten från gårdsbruksenheten fördelas mellan andra gårdsbruksidkare än makar eller sambor i proportion till hur de deltar i arbetet på gårdsbruksenheten.

19 §

Arbetsinkomsten för lantbruksföretagares familjemedlem

Såsom arbetsinkomst för lantbruksföretagares familjemedlem som deltar i gårdsbruksarbetet anses den lön som betalas till honom eller henne.

20 §

Renägars arbetsinkomst

En renägars årliga arbetsinkomst är 22,06 euro för varje i 5 § i renkötsellagen (848/1990) avsedd inräknad ren som han eller hon äger ökat med 44,11 euro för varje arbetsdag som han eller hon fullgör i sådant renkötselarbete som omfattas av denna lag. Till en renägars arbetsinkomst fogas arvoden för det arbete som han eller hon utfört som i renkötsellagen avsedd renvärd eller kassör i ett renbeteslag.

21 §

Arbetsinkomsten för lantbruksföretagare som får invalid- eller deltidspension

Såsom arbetsinkomst för en lantbruksföretagare som är berättigad till invalidpension fastställs räknat från pensionsfallet den arbetsinkomst som svarar mot hans eller hennes lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag.

Arbetsinkomsten för en lantbruksföretagare som får deltidspension är hälften av den stabiliserade arbetsinkomst som avses i 36 § 4 mom. 1 punkten, om lantbruksföretagaren

fortsätter med lantbruksföretagarverksamhet under den tid han eller hon får deltidspension enligt denna lag.

4 kap.

Försäkringsavgifter

22 §

Arbetspensionsförsäkringsavgift

För finansiering av pensionsskyddet enligt denna lag är lantbruksföretagaren skyldig att betala en arbetspensionsförsäkringsavgift som räknas ut på basis av arbetsinkomsten.

Arbetspensionsförsäkringsavgiften betalas enligt nedsatt procentsats till den del arbetsinkomsten är högst 19 282,24 euro, enligt mellanprocentsats till den del arbetsinkomsten överstiger 19 282,24 euro, men är högst 30 300,71 euro, och enligt basprocentsats till den del arbetsinkomsten överstiger 30 300,71 euro. Om förfalldogarna för arbetspensionsförsäkringsavgiften bestäms genom förordning av statsrådet.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar årligen genom förordning en basprocentsats för arbetspensionsförsäkringsavgiften, som är lika med det procenttal som kan uppskattas motsvara den genomsnittliga, i procent av lönerna uttryckta arbetspensionsförsäkringsavgiften för försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare då den i 153 § i nämnda lag avsedda andelen för den förhöjda arbetspensionsförsäkringsavgiften för arbetstagare som fyllt 53 år inte beaktas.

Från och med ingången av det kalenderår som följer efter det att lantbruksföretagaren fyllt 53 år fastställs som basprocentsats för arbetspensionsförsäkringsavgiften dock den i 3 mom. avsedda basprocentsatsen ökad med så många procentenheter som den i 153 § i lagen om pension för arbetstagare avsedda pensionsavgiften för arbetstagare som fyllt 53 år överstiger pensionsavgiften för yngre arbetstagare.

Den nedsatta procentsatsen är 49 procent av basprocentsatsen för arbetspensionsförsäkringsavgiften. Mellanprocentsatsen är den nedsatta procentsatsen multiplicerad med det tal som fås då summan av arbetsinkomsten

multipliserad med 0,51 och 964,13 euro divideras med 10 798,13 euro. Vid beräkandet av mellanprocentsatsen beaktas arbetsinkomsten till högst 30 300,71 euro.

På framställning av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt fastställer social- och hälsovårdsministeriet närmare beräkningsgrunder för arbetspensionsförsäkringsavgiften.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 3-5 mom. beaktas de delar av arbetspensionsförsäkringsavgiften, som uppbärs för finansiering av kostnader enligt 181 § i lagen om pension för arbetstagare, inte i den genomsnittliga arbetspensionsförsäkringsavgiften för en försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare när basprocentsatsen för arbetspensionsförsäkringsavgiften fastställs.

23 §

Grupplivförsäkringspremie

En lantbruksföretagare som avses i 10 § är skyldig att för grupplivförsäkringen betala en försäkringspremie enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer på förslag av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Premien beräknas som en årlig fast premie så att det sammanlagda beloppet av premierna skall täcka två tredjedelar av utgifterna för ersättningarna enligt grupplivförsäkringen. På de försäkringspremier som avses i denna paragraf iaktas annars i tillämpliga delar vad som föreskrivs om arbetspensionsförsäkringsavgifter i enlighet med 22 §.

24 §

Förhöjning på grund av försummelse

Pensionsanstalten kan påföra lantbruksföretagaren en högst till det dubbla beloppet förhöjd skäligen arbetspensionsförsäkringsavgift, om lantbruksföretagaren inte upptar försäkring inom sex månader från det försäkringskyldigheten började.

När förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift för den tid för vilken försummelse skett fastställs beaktas hur länge försummelsen pågått, om försummelsen varit upprepad och andra med dem jämförliga faktorer med anknytning till bedömningen av försummelsens

klandervärdhet. Pensionsanstalten skall på lantbruksföretagarens begäran ge honom eller henne ett överklagbart beslut om den förhöjda arbetspensionsförsäkringsavgiften.

25 §

Dröjsmålsränta på arbetspensionsförsäkringsavgift

Om lantbruksföretagaren har försummat att betala arbetspensionsförsäkringsavgiften har pensionsanstalten rätt att för dröjsmålstiden ta ut en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

26 §

Lantbruksföretagares ansvar för arbetspensionsförsäkringsavgift

Lantbruksföretagaren svarar personligen för i denna lag avsedd arbetspensionsförsäkringsavgift.

En i 3 § 1 mom. 1-3 eller 6 punkten avsedd lantbruksföretagare svarar såsom för egen skuld för i samma företag försäkrad makes, sambos eller familjemedlems arbetspensionsförsäkringsavgifter. Det ansvar för en annans arbetspensionsförsäkringsavgifter som avses här gäller dock inte en lantbruksföretagare enligt 3 § 1 mom. 1—3 punkten som i ett företag han eller hon besitter inte bedriver lantbruksföretagarverksamhet på grundval av ägande- eller arrenderätt.

Om lantbruksföretagarverksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av sammanslutning, öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag eller andelslag, svarar även sammanslutningen eller bolaget för sina delägarers på nämnda verksamhet grundade arbetspensionsförsäkringsavgifter såsom för egen skuld.

Pensionsanstalten skall på begäran lämna personer, sammanslutningar, öppna bolag, kommanditbolag, aktiebolag och andelslag som avses i 2 och 3 mom. de uppgifter som inverkar på ansvaret enligt 2 och 3 mom.

27 §

Avbrytande av uppbörd av arbetspensionsförsäkringsavgift

Om lantbruksföretagaren ansöker om ändring av ett beslut som getts med stöd av denna lag, kan pensionsanstalten avbryta uppbörden av arbetspensionsförsäkringsavgiften tills ansökan om ändring har behandlats om besvärsinstansens avgörande kan inverka på arbetspensionsförsäkringsavgiften. Om lantbruksföretagaren ansöker om pension kan pensionsanstalten likaså avbryta uppbörden till dess pensionsansökan har avgjorts, om avgörandet kan inverka på arbetspensionsförsäkringsavgiften.

28 §

Utsökning av arbetspensionsförsäkringsavgift

En arbetspensionsförsäkringsavgift som med stöd av denna lag fastställts av pensionsanstalten och en förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 12 § 4 mom. och 24 § mom. får jämte dröjsmålsränta utsökas utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

29 §

Preskription av arbetspensionsförsäkringsavgift

Arbetspensionsförsäkringsavgiften skall uppbäras hos lantbruksföretagaren eller hos i 26 § avsedd annan betalningsskyldig senast inom de fem kalenderår som omedelbart följer efter det år under vilket avgiften har påförts. Om arbetspensionsförsäkringsavgiften inte har betalats inom nämnda tid, har arbetspensionsförsäkringsavgiften preskriberats.

30 §

Preskription av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften betalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

III AVDELNINGEN

BESTÄMMELSER OM PENSIONER, REHABILITERING OCH GRUPPLIVFÖRSÄKRING SAMT OM VERKSTÄLANDET AV DEM

5 kap.

Pensions- och rehabiliteringsförmåner samt ersättning enligt grupplivförsäkringen*Ålderspension*

31 §

Rätt till ålderspension

En lantbruksföretagare har rätt att gå i ålderspension från ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63—68 års ålder uppnåtts, i förtida ålderspension efter att ha fyllt 62 år eller i uppskjuten ålderspension efter kalendermånaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts. Lantbruksföretagaren har rätt att få ålderspension oberoende av om han eller hon fortsätter med sin lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag.

Går lantbruksföretagaren i ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner (72/1956) före 62 års ålder, har han eller hon rätt att gå

i ålderspension enligt denna lag vid den pensionsålder som avses i lagen om sjömanspensioner. I det fallet omvandlas pensionsbeloppet enligt denna lag så att det försäkringsmatematiskt motsvarar lantbruksföretagarens pensionsålder. Närmare bestämmelser om omvandling av pensionsbeloppet och omvandlingskoefficienterna utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

32 §

Ålderspensionens belopp

Börjar ålderspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 63-68 års ålder uppnåtts, är ålderspensionens belopp den pension som tjänats in fram till begynnelsestidpunkten för pensionen.

Vid förtida ålderspension minskas pensionen permanent med 0,6 procent för varje månad för vilken pensionen betalas ut före ingången av månaden efter den under vilken 63 års ålder uppnåtts (*förtidsminskning*). Förtidsminskningen beräknas på den pension som intjänats fram till den tidpunkt då pensionen börjar.

Någon förtidsminskning görs inte om lantbruksföretagaren på grundval av en annan arbetspensionslag har rätt att gå i ålderspension vid 62 års ålder på basis av en rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Skjuts ålderspensionen upp höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad varmed begynnelsestidpunkten för pensionen uppskjuts till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts (*uppskovsförhöjning*). Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnås.

33 §

Begynnelsestidpunkten för ålderspension

Ålderspensionen börjar från ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionen har sökts. Pension beviljas retroaktivt för högst tre månader före ansökan om pen-

sion eller av giltigt skäl för längre tid än detta. För att pensionen skall beviljas retroaktivt förutsätts att lantbruksföretagarens försäkring enligt denna lag har upphört före pensionens början.

En pension som intjänats på grundval av en i 13 § avsedd försäkring för en lantbruksföretagarverksamhet som bedrivits under tiden för ålderspensionen beviljas på ansökan tidigast från ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren fyller 68 år.

34 §

Indragning av ålderspension

En lantbruksföretagare kan ansöka om indragning av sin ålderspension, om han eller hon har beviljats rehabiliteringsstöd på basis av en sådan arbetsförmåga på viss tid som när rehabiliteringsstödet beviljades har beräknats fortgå efter det att lantbruksföretagaren fyllt 63 år. Indragning av ålderspensionen skall sökas inom en månad sedan arbetsförmågan upphört och ålderspensionen dras in när arbetsförmågan upphör.

Deltidspension

35 §

Begrepp i anslutning till deltidspension

När rätten till deltidspension avgörs avses i denna lag med

1) förvärvsarbete arbete som skall försäkras på basis av arbetspensionslagarna,

2) heltidsarbete lantbruksföretagarverksamhet som försäkrats enligt denna lag och där den fastställda arbetsinkomsten är minst 5 504,14 euro per år.

Med deltidarbete som nämns i 36, 37 och 40 § avses arbete som skall försäkras på basis av arbetspensionslagarna och som en lantbruksföretagare utför när han eller hon får deltidspension. Med ett sådant deltidarbete jämföras deltidarbete i ett EU- eller EES-land.

Med i 36 § 5 mom. och 37 § avsedd stabiliserad inkomst avses den inkomst för återstå-

ende tid som avses i 76 § i lagen om pension för arbetstagare, på basis av vilken lantbruksföretagarens invalidpension skulle beräknas, om lantbruksföretagaren hade blivit arbetsoförmögen vid den tidpunkt deltidspensionen börjar.

36 §

Rätt till deltidspension

En lantbruksföretagare i åldern 58-67 år som har övergått till deltidarbete har rätt till deltidspension, om han eller hon

1) under en tid av 18 månader omedelbart före deltidspensionens början i minst 12 månader haft heltidsarbete enligt arbetspensionslagarna,

2) under en tid av 15 kalenderår omedelbart före deltidspensionens början har inkomster som omfattas av arbetspensionslagarna eller motsvarande lagar till ett belopp som minst motsvarar talet 60; detta tal fås genom att inkomsten under respektive kalenderår divideras med 25 gånger 41,89 euro, varefter kvoten avrundas nedåt till närmaste hela tal, som kan vara högst 12, och kvoterna för de olika åren räknas samman,

3) inte får annan lagstadgad pension på grundval av eget arbete eller en motsvarande utländsk förmån eller en förmån på grundval av anställning i en internationell organisation eller ett organ inom Europeiska gemenskaperna, och om han eller hon

4) efter att lantbruksföretagarverksamheten enligt denna lag upphörde inte har rätt till deltidspension enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn på grundval av anställning på heltid som omfattas av nämnda lagar.

Med arbete som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten jämföras arbete i ett EU- eller EES-land.

Om lantbruksföretagaren under den tid av 18 månader som avses i 1 mom. 1 punkten har fått dagpenning eller partiell dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, förlängs denna tid av 18 månader i motsvarande mån, dock med högst sex månader.

Villkoren för det deltidsarbete som deltidspensionen förutsätter uppfylls, om

1) lantbruksföretagaren helt upphör med sin lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag eller halverar den genomsnittliga arbetsinkomsten för en lantbruksföretagarverksamhet som omedelbart före deltidspensionens början fortgått minst fyra månader utan avbrott; i det fallet beaktas arbetsinkomsten för de hela kalendermånaderna under det år deltidspensionen börjar och för en tid av högst 60 månader omedelbart före det,

2) den återstående arbetsinkomsten är minst 2 752,07 euro om lantbruksföretagaren fortsätter med sin lantbruksföretagarverksamhet,

3) lantbruksföretagaren företer pensionsanstalten en tillräcklig utredning över att hans eller hennes arbetsinsats har minskat, och om

4) lantbruksföretagaren inte utan avbrott är borta från arbetet längre tid än sex veckor; till denna frånvarotid räknas inte den tid för vilken lantbruksföretagaren fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring till den del lantbruksföretagaren har fått dessa dagpenningar i sammanlagt högst 12 månader.

Om lantbruksföretagaren upphör med sin lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag eller halverar den i enlighet med 4 mom. 1 punkten, uppfylls villkoren för ett deltidsarbete om hans eller hennes i arbetspensionslagarna avsedda förvärvsinkomst av deltidsarbetet är 35—70 procent av den stabiliserade inkomsten och arbetstiden och arbetsinsatsen har ändrats i motsvarande mån.

omfattas av arbetspensionslagarna, är deltidspensionens belopp 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten av alla dessa arbeten och inkomsten av deltidsarbetet. Av en sådan deltidspension utgör deltidspensionen enligt denna lag en lika stor andel som den i denna lag avsedda totala arbetsinkomstens andel utgör av de förvärvsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten och som baserar sig på de lagar på basis av vilka deltidspensionen beviljas.

Deltidspensionens maximibelopp är dock 75 procent av de pensioner som lantbruksföretagaren innan deltidspensionen börjar har tjänat in enligt arbetspensionslagarna och av förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år och för tiden för studier. Om en primär förmån skall dras av från pensionen, beräknas deltidspensionens maximibelopp på den pension som minskats på detta sätt. Deltidspensionens maximibelopp justeras, om deltidspensionstagaren beviljas en primär förmån eller om beloppet av en sådan förmån ändras.

Med ovan i 3 mom. avsedd pension jämställs pension som en lantbruksföretagare har tjänat in i ett annat EU- eller EES-land eller i ett land som slutit en överenskommelse om social trygghet med Finland.

Har lantbruksföretagaren rätt till deltidspension också enligt någon annan arbetspensionslag och minskar det maximibelopp på 75 procent som nämns i 3 mom. deltidspensionen, görs minskningen med beaktande av dessa lagar i förhållande till de förvärvsinkomster som beaktats i den stabiliserade inkomsten.

37 §

Deltidspensionens belopp

Deltidspensionens belopp är 50 procent av skillnaden mellan den stabiliserade inkomsten som omfattas av arbetspensionslagarna och inkomsten av deltidsarbete som omfattas av arbetspensionslagarna (*inkomstbortfall*).

Har lantbruksföretagaren före deltidsarbetet samtidigt varit i annat förvärvsarbete som

38 §

Begynnelsepunkten för deltidspension

Deltidspension börjar från ingången av månaden efter den under vilken lantbruksföretagaren uppfyller villkoren i 36 §, dock tidigast från ingången av månaden efter den under vilken pensionen söks. Deltidspension beviljas inte retroaktivt.

39 §

Deltidspensionstagarens anmälningsskyldighet

Den som får deltidspension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om

1) att en lantbruks- eller annan företagarverksamhet eller ett anställningsförhållande upphör eller att en ny verksamhet eller ett nytt förhållande inleds,

2) förändringar i en lantbruks- eller annan företagarverksamhet,

3) att en ny arbetspension eller en motsvarande förmån som beviljats i ett annat land börjar,

4) ett över sex veckor långt avbrott i arbetet, dock inte om avbrottet beror på en sådan sjukdom på basis av vilken deltidspensionstagaren får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring för en tid av högst 12 månader, och

5) att en primär förmån börjar eller förändras.

En deltidspensionstagare som står i ett anställningsförhållande är dessutom skyldig att underrätta pensionsanstalten om

1) förändringar i sina arbetstidsarrangemang,

2) andra än kollektivavtalsenliga lönejusteringar, och

3) över sex veckor lång frånvaro från arbetet, om frånvaron inte beror på orsak som nämns i 1 mom. 4 punkten eller på att han eller hon får lön för sjukdomstid.

40 §

Justering av deltidspension

Deltidspensionens belopp justeras, om

1) det har inträffat en permanent förändring i deltidspensionstagarens förvärvsinkomster under tiden för deltidsarbete och denna förändring på ett betydande sätt avviker från den allmänna löneutvecklingen, eller

2) deltidspensionstagaren får rätt till deltidspension med stöd av en sådan arbetspensionslag som inte tidigare har berättigat honom eller henne till deltidspension.

Justeringen görs från ingången av kalendermånaden efter den under vilken förändringen skett, eller om förändringen sker kalendermånadens första dag, från denna dag.

När deltidspensionens belopp justeras anses den förvärvsinkomst som deltidspensionen första gången fastställdes på som stabiliserad förvärvsinkomst.

41 §

Ändring av deltidspension

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på deltidspension dessutom vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

1) 21 § om avbrytande av utbetalningen av deltidspension,

2) 22 § om indragning av deltidspension och erhållande av deltidspension på nytt,

3) 23 § om invalidpension efter deltidspension, och

4) 24 § om ändring av deltidspension till ålderspension.

Arbetspensionsrehabilitering

42 §

Rätt till arbetspensionsrehabilitering

En lantbruksföretagare under 63 år har rätt att få ändamålsenlig yrkesinriktad rehabilitering för förhindrande av arbetsoförmåga eller förbättrande av arbets- och förvärvsförmågan, om

1) en sjukdom, ett lyte eller en kroppsskada som konstaterats på behörigt sätt sannolikt medför risk för arbetsoförmåga enligt 47 § 1 mom.,

2) lantbruksföretagaren har sådana inkomster av arbete att de inkomster för återstående tid som avses i 76 § är minst 25 133,40 euro, och

3) lantbruksföretagaren inte har rätt till rehabilitering med stöd av bestämmelserna om rehabilitering inom ramen för olycksfalls- eller trafikförsäkring.

När rehabiliteringens ändamålsenlighet bedöms beaktas lantbruksföretagarens ålder, yrke, tidigare verksamhet, utbildning och etablering i arbetslivet samt huruvida den yr-

kesinriktade rehabilitering som söks sannolikt leder till att lantbruksföretagaren fortsätter i ett arbete som är lämpligt med tanke på hans eller hennes hälsotillstånd eller återgår till arbete. När ändamålsenligheten bedöms beaktas dessutom huruvida den yrkesinriktade rehabiliteringen uppskjuter lantbruksföretagarens pensionering.

Med risk för arbetsoförmåga avses en situation där det är sannolikt att lantbruksföretagaren under de närmaste åren, trots att möjligheterna till vård och medicinsk rehabilitering beaktas, utan yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder skulle bli beviljad full invalidpension eller delinvalidpension.

Den i 1 mom. 2 punkten avsedda inkomsten för återstående tid fastställs på samma sätt som om lantbruksföretagaren hade blivit arbetsoförmögen vid tidpunkten för ansökan om rehabilitering. När inkomsten bestäms beaktas dock inte inkomst på basis av vilken förmån för oavlönad tid fås eller inkomster som avses i 76 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på rehabilitering av en sådan lantbruksföretagare som är arbetsoförmögen på det sätt som avses i 47 § 1 mom. I dessa fall fastställs inkomsten för återstående tid på samma sätt som i lantbruksföretagarens invalidpension.

43 §

Yrkesinriktad rehabilitering och rehabiliteringsplan

Med yrkesinriktad rehabilitering avses arbetsprövning, arbetsträning, utbildning som leder till arbete eller yrke och stöd för inledande av eller fortsatt näringsverksamhet. Lantbruksföretagaren kan få ersättning för de behövliga och nödvändiga kostnader som den yrkesinriktade rehabiliteringen medför.

Innan den yrkesinriktade rehabiliteringen inleds skall lantbruksföretagaren ha en plan för den yrkesinriktade rehabiliteringen (*rehabiliteringsplan*). Pensionsanstalten kan stödja utarbetandet av planen.

44 §

Förhandsbeslut om rätt till arbetspensionsrehabilitering

En lantbruksföretagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller hon uppfyller villkoren för arbetspensionsrehabilitering. Ett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om lantbruksföretagaren lämnar in en rehabiliteringsplan till pensionsanstalten inom nio månader från det att förhandsbeslutet har vunnit laga kraft.

45 §

Andra bestämmelser om rehabilitering och förmåner som betalas för rehabiliteringstiden

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på rehabilitering vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 28 § om rehabiliteringspenning,
- 2) 29 § om partiell rehabiliteringspenning,
- 3) 30 § om rehabiliteringstillägg till invalidpensionstagare,
- 4) 31 § om rehabiliteringsunderstöd,
- 5) 32 § om indragning av rehabiliteringspenning eller av invalidpensionstagares rehabiliteringstillägg, och
- 6) 33 § om pensionsanstaltens anmälningskyldighet.

Vad som i denna lag bestäms om sökande av invalidpension, fastställande på tidigare grunder, engångsförhöjning, beaktande av förändringar i löne- och prisnivån, avdrag av primära förmåner, utbetalning, justering av invalidpension och ändring av beloppet, dröjsmålsförhöjning, återkrav, lämnande och erhållande av uppgifter, sökande av ändring och anmälningskyldighet för invalidpensionstagare gäller rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget samt mottagaren av dem, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Rehabiliteringspenning och rehabiliteringstillägg kan också betalas för kortare tid än en månad. Primärtid enligt sjukförsäkringslagen inverkar inte på begynnelsepunkten för rehabiliteringspenningen. För den tid för vilken rehabiliteringspenning betalas tjänas inte

pension in i enlighet med 71 § och rehabiliteringsförmånerna tas inte som grund för familjepension. För arbete under den tid för vilken rehabiliteringspenning betalas tjänas nu pension in i enlighet med 68 §.

46 §

Rehabiliteringsunderstöd för att stöda sysselsättning

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövt för att han eller hon skall kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Invalidpension

47 §

Rätt till invalidpension

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension, om hans eller hennes arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller skada uppskattas vara utan avbrott nedsatt med minst två femtedelar åtminstone ett år. Invalidpensionen beviljas som full pension, om lantbruksföretagarens arbetsförmåga är nedsatt med minst tre femtedelar. I annat fall beviljas invalidpensionen som delinvalidpension.

Vid bedömningen av i vilken mån arbetsförmågan är nedsatt beaktas lantbruksföretagarens återstående förmåga att skaffa sig förvärvsinkomster genom sådant tillgängligt arbete som han eller hon skäligen kan förutsättas utföra. Härvid beaktas också lantbruksföretagarens utbildning, tidigare verksamhet, ålder, boningsort och andra därmed jämförbara omständigheter.

Utöver vad som bestäms i 2 mom. skall arbetsförmågans yrkesmässiga karaktär betonas vid bedömningen av rätt till invalidpension för en lantbruksföretagare som fyllt 60 år.

48 §

Invalidpension på basis av pension som beviljats enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension när han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension enligt:

1) 35 § 1 mom. 2 punkten i lagen om statens pensioner (xx/2006),

2) 24 § 1 mom. 2 punkten i lagen om kommunala pensioner (549/2003),

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

En lantbruksföretagare har rätt till invalidpension också när hans eller hennes pension enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn är högst 688,02 euro per månad och han eller hon, efter det att ett arbete som omfattas av denna lag upphört, för ett senare tjänste- eller arbetsavtalsförhållande beviljats invalidpension på basis av arbetsoförmåga som börjat medan anställningen varade, i enlighet med följande bestämmelser:

1) 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om statens pensioner,

2) 24 § 1 mom. 1 punkten i lagen om kommunala pensioner,

3) de bestämmelser i 1 § i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten, eller

4) de bestämmelser i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten som motsvarar de bestämmelser som nämns ovan i 1 punkten.

49 §

Förhandsbeslut om rätten till delinvalidpension

En lantbruksföretagare har rätt att få ett förhandsbeslut av vilket framgår om han eller

hon uppfyller de i 47 § 1 mom. nämnda villkoren för delinvalidpension. Förhandsbeslutet ges av den pensionsanstalt som är behörig att avgöra en pensionsansökan då lantbruksföretagaren ansöker om pension i stället för om förhandsbeslut.

Ett förhandsbeslut är bindande för pensionsanstalten, om en därpå grundad pensionsansökan görs inom nio månader eller inom en av lantbruksföretagaren och pensionsanstalten avtalad längre tid från det att förhandsbeslutet vann laga kraft.

50 §

Handläggning av invalidpensionsärende

Innan pensionsanstalten fattar beslut om invalidpension skall den se till att lantbruksföretagarens möjligheter till rehabilitering har klarlagts.

Avslås en ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering, skall pensionsanstalten se till att sökanden hänvisas till rehabilitering på det sätt som föreskrivs i 53 § i lagen om pension för arbetstagare.

Pensionsanstaltens sakkunnigläkare skall delta i beredningen av ärendena i pensionsanstalten på det sätt som föreskrivs i 40 § i lagen om pension för arbetstagare.

51 §

Invalidpensionens belopp

Beloppet av full invalidpension är summan av den intjänade pensionen fram till utgången av det år som föregick pensionsfallsåret och pensionsdelen för återstående tid enligt 70 §. Delinvalidpensionen utgör hälften av full invalidpension.

52 §

Begynnelsestidpunkten för invalidpension

Full invalidpension börjar tidigast från ingången av månaden efter den under vilken den i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen avsedda primärtiden för dagpenningen utgår.

Full invalidpension börjar dock från ingången av månaden efter den under vilken arbetsoförmågan började, om:

1) pensionsansökan har gjorts innan Folkpensionsanstalten har fastställt primärtiden för sjukdagpenningen och det före utgången av den andra kalendermånaden som följer på pensionsansökan inte har beviljats sådan sjukdagpenning som skall betalas för minst en månad utan avbrott och som hänförs till tiden efter arbetsoförmågans början, eller

2) dagpenningens ansökan som hänförs till tiden efter arbetsoförmågans början har avslagits och lantbruksföretagaren inte har beviljats sådan sjukdagpenning som skall betalas för minst en månad utan avbrott och som hänförs till tiden efter avslaget.

Har lantbruksföretagaren rätt att från utlandet få en förmån som motsvarar sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, beaktas den vid fastställandet av begynnelsestidpunkten för en full invalidpension på samma sätt som sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, dock för högst den maximala betalningstiden enligt sjukförsäkringslagen.

Delinvalidpension börjar från ingången av den månad som följer på pensionsfallet.

53 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Beviljas invalidpension retroaktivt, betalas pensionen inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 52 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del

dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

54 §

Tid för vilken invalidpension beviljas

Invalidpension beviljas tills vidare eller i form av rehabiliteringsstöd för viss tid.

Har lantbruksföretagarens arbetsförmåga för viss tid varit nedsatt i åtminstone ett år, har han eller hon rätt att få rehabiliteringsstöd för att återställa arbetsförmågan under så lång tid som han eller hon bedöms vara arbetsoförmögen på det sätt som avses i denna lag.

När rehabiliteringsstöd beviljas skall pensionsanstalten se till att en vård- eller rehabiliteringsplan har utarbetats för lantbruksföretagaren. Rehabiliteringsstöd kan beviljas en arbetsoförmögen lantbruksföretagare även för den tid beredningen av vård- eller rehabiliteringsplanen pågår.

55 §

Invalidpensionstagarens anmälningsskyldighet

Den som får invalidpension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om att han eller hon återfått arbetsförmågan, om att han eller hon inleder eller utökar en lantbruks- eller annan företagareverksamhet eller ett annat förvärvsarbete och om att rehabiliteringen avbrutits.

56 §

Utredning av om arbetsoförmågan fortgår

Om pensionsanstalten har motiverat skäl att anta att pensionstagaren åter är arbetsförmögen är pensionstagaren, om han eller hon åläggs därtill av pensionsanstalten, skyldig att för utredning av om arbetsoförmågan fortgår låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten angiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av pensionsanstalten. Pensionsanstalten skall då ersätta skäliga kostnader för undersökningen och

eventuella resor.

57 §

Kontroll av rätten till invalidpension

Förändras en invalidpensionstagares arbetsförmåga kontrolleras hans eller hennes rätt till invalidpension på ansökan av pensionstagaren eller på pensionsanstaltens initiativ.

När förändringar i invalidpensionstagarens arbetsförmåga eller återfående av arbetsförmågan bedöms, beaktas förändringarna i lantbruksföretagarens arbetsförtjänst eller arbetsinsats. Lantbruksföretagaren har inte rätt till full invalidpension för den tid under vilken arbetsförtjänsten överstiger 40 procent av den stabiliserade genomsnittliga inkomsten för tiden innan arbetsoförmågan började eller rätt till delinvalidpension för den tid under vilken arbetsförtjänsten överstiger 60 procent av den nämnda genomsnittliga inkomsten, förutom om överskridningen av inkomstgränsen är tillfällig.

58 §

Ändring och upphörande av invalidpension

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på invalidpension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 48 § om ändring av invalidpensionens belopp,
- 2) 50 § om avbrott i utbetalningen av invalidpension,
- 3) 51 § om justering av invalidpension retroaktivt, och
- 4) 52 § om ändring av invalidpension till ålderspension.

59 §

Indragning av invalidpension

Om en invalidpensionstagare har återfått sin arbetsförmåga i sådan grad att han eller hon inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pensionen, dras invalidpensionen in från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken pensionstagaren återfått arbetsförmågan.

Om invalidpensionen dras in eller rehabiliteringsstödet upphör, kan pensionen för att stödja återgången till arbete fortgå i form av rehabiliteringsstöd till samma belopp som delinvalidpension även för en kortare tid än ett år.

Familjepension

60 §

Familjepension och familjepensionstagare

Förmånslätare är en lantbruksföretagare som tjänat in pension enligt denna lag och efter vars död familjepension betalas till förmånstagarna på det sätt som föreskrivs nedan.

Förmånstagare är en person som har rätt till familjepension efter förmånslåtarens död. Förmånstagare är på de villkor som anges nedan en efterlevande make, förmånslåtarens samt den efterlevande makens barn och en tidigare make till förmånslåtaren.

Familjepension betalas i form av efterlevandepension och barnpension.

Rätt till familjepension har inte den som genom brott uppsåtligt har orsakat förmånslåtarens död.

61 §

Efterlevande makes rätt till pension

En efterlevande make har rätt till efterlevandepension, om han eller hon hade ingått äktenskap med förmånslåtaren innan denne hade fyllt 65 år och har eller har haft ett gemensamt barn med förmånslåtaren.

Rätt till efterlevandepension har också en sådan efterlevande make vars äktenskap hade ingåtts innan den efterlevande maken fyllde 50 år och förmånslåtaren 65 år och äktenskapet hade varat minst fem år, om

1) den efterlevande maken har fyllt 50 år vid förmånslåtarens död, eller

2) den efterlevande maken vid förmånslåtarens död hade fått invalidpension enligt en arbetspensionslag eller folkpensionslagen (347/1956) i minst tre års tid.

En efterlevande make har inte rätt till efterlevandepension enligt 1 mom., om barnet har givits som adoptivbarn utanför familjen före förmånslåtarens död eller är förmånslåtarens barn som den efterlevande maken adopterat efter förmånslåtarens död.

Har den efterlevande maken på basis av ett tidigare äktenskap rätt att få familjepension enligt en arbetspensionslag, uppkommer inte rätt till ny familjepension.

62 §

Barns rätt till pension

Rätt till barnpension vid förmånslåtarens död har ett barn som inte har fyllt 18 år och som är

1) barn till förmånslåtaren, eller

2) barn till den efterlevande maken och vid förmånslåtarens död bodde i samma hushåll som förmånslåtaren och den efterlevande maken.

Barnpension beviljas i första hand efter barnets egen förälder. Rätt till barnpension kan inte uppkomma efter flera än två förmånslätare samtidigt. Om ett barn som får barnpension efter två förmånslätare senare beviljas barnpension efter sin egen förälder, upphör den barnpension som först beviljats efter annan förmånslätare från den tidpunkt då den barnpension som beviljas efter den egna föräldern börjar.

63 §

Tidigare makes rätt till pension

En tidigare make till förmånslåtaren har rätt till efterlevandepension, om förmånslåtaren vid sin död på basis av ett lagakraftvunnet domstolsbeslut eller en lagakraftvunnen dom eller ett avtal som har fastställts av socialnämnden var skyldig att betala periodiskt underhållsbidrag till honom eller henne. I fråga om en tidigare make och dennes rätt till efterlevandepension gäller vad som bestäms om den efterlevande maken och dennes rätt till efterlevandepension.

64 §

Begynnelsetidpunkten för samt utbetalning och upphörande av familjepension

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på familjepension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 58 § om begynnelsetidpunkten för familjepension och utbetalning retroaktivt,
- 2) 60 § om upphörande av familjepension,
- 3) 61 § om beviljande av familjepension för viss tid, och
- 4) 62 § om engångsbetalning av efterlevandepension.

65 §

Anmälningskyldighet

Den som får efterlevandepension är skyldig att underrätta pensionsanstalten om han eller hon har ingått äktenskap.

Om ett barn som får barnpension ges som adoptivbarn till någon annan än förmänsåtaren efterlevande make eller dennes nya make, är barnets adoptivföräldrar skyldiga att underrätta pensionsanstalten om adoptionen.

Grupplivförsäkring

66 §

Rätt till försäkringsbelopp från grupplivförsäkringen

Efter en i 10 § avsedd lantbruksföretagares död har hans eller hennes förmånstagare rätt till ett försäkringsbelopp från grupplivförsäkringen i enlighet med denna lag. Förmånstagarerna och förutsättningarna för att få ut försäkringsbeloppet samt dess storlek och utbetalning bestäms i enlighet med de villkor som avses i 11 §.

Om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har betalt ett försäkringsbelopp enligt denna lag och det senare kommer fram att förmånstagarerna har rätt till ett försäkringsbelopp från någon annan grupplivförsäkring, övergår förmånstagarernas rätt till detta på pensionsanstalten till den del som motsvarar ersättning enligt denna lag.

6 kap.

Fastställande av pension*Pensionstillväxt*

67 §

Grunderna för pensionstillväxten

Pensionen tillväxer

- 1) på grundval av den totala arbetsinkomsten för lantbruksföretagarverksamhet som försäkrats enligt denna lag under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken 18 års ålder uppnåddes till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnåddes,
- 2) för oavlönad tid, och
- 3) för tid med invalidpension och deltids-pension enligt denna lag.

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten för det år under vilket arbetsoförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats såsom till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 66 § i lagen om pension för arbetstagare.

68 §

Pensionstillväxt på grundval av den totala arbetsinkomsten

Pensionen tillväxer på grundval av den totala pensionsgrundande arbetsinkomsten med

- 1) 1,5 procent fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 53 år,
- 2) 1,9 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 53 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år,
- 3) 4,5 procent från och med ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år.

När en tillväxtprocent enligt 1 mom. ändras under kalenderåret, anses för det kalenderår då lantbruksföretagaren fyller 53 eller 63 år

sådan arbetsinkomst som erhållits före ingången av den kalendermånad som följer efter den månad då lantbruksföretagaren uppnår sagda ålder vara en lika stor andel av den totala arbetsinkomsten under kalenderåret som antalet månader med förvärvsinkomst till utgången av den månad då lantbruksföretagaren uppnår sagda ålder är av antalet månader med förvärvsinkomst under året i fråga. I detta fall anses som månad med förvärvsinkomst vara en kalendermånad under vilken försäkring är i kraft.

Arbetar lantbruksföretagaren i något annat EU- eller EES-land än i Finland vid uppnådd 53 års ålder, fogas till den teoretiska pensionen ett särskilt tillägg som räknas ut på basis av skillnaden mellan den tillväxtprocent som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och den tillväxtprocent som avses i 1 mom. 1 punkten. Det särskilda tillägget räknas ut på basis av den totala arbetsinkomsten för lantbruksföretagarverksamhet som försäkrats enligt denna lag.

69 §

Pensionstillväxt för arbete som utförs under tiden med pension

Pensionen tillväxer med 1,5 procent på grundval av den totala arbetsinkomsten för lantbruksföretagarverksamhet som försäkrats enligt denna lag under en tid för vilken lantbruksföretagaren enligt arbetspensionslagarna har fått invalidpension, ålderspension eller motsvarande pension från utlandet.

70 §

Pensionstillväxt för oavlönad tid och fastställande av pension för återstående tid

Pensionen tillväxer med 1,5 procent på grundval av den inkomst som ligger till grund för en i 74 § avsedd förmån som lantbruksföretagaren under ettvarit kalenderår erhållit för oavlönad tid.

När invalidpensionen fastställs berättigar tiden från ingången av det kalenderår under vilket lantbruksföretagaren har blivit arbetsoförmögen till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller

63 år till pension (*återstående tid*). En förutsättning för erhållande av pension för återstående tid är att lantbruksföretagaren under de tio kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoförmågan började har haft sammanlagt minst 12 566,70 euro i arbetsförtjänster.

Av den i 76 § 1 mom. avsedda inkomst som pensionen för återstående tid grundar sig på utgör pensionen för återstående tid

1) 1,5 procent per år till den del pensionen omfattar återstående tid fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del den återstående tiden omfattar tiden från ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 50 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år.

71 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om en lantbruksföretagare som har fått invalidpension senare beviljas pension på nya grunder på basis av ålder eller arbetsoförmåga, räknas såsom till pension berättigande tid även den tid under vilken lantbruksföretagaren fick invalidpension. När pensionen för denna tid räknas ut används som grund den inkomst för återstående tid som hänför sig till den invalidpension som upphört.

På basis av 1 mom. tillväxer pensionen från och med ingången av det år under vilket arbetsoförmågan började till utgången av den kalendermånad under vilken invalidpensionen upphörde på grundval av den inkomst som pensionen för återstående tid grundar sig på och som hänför sig till invalidpensionen med

1) 1,5 procent per år till den del pensionen omfattar tiden fram till utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 50 år,

2) 1,3 procent per år till den del pensionen omfattar tiden från ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 50 år fram till utgången av den

kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 63 år.

Har lantbruksföretagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som lantbruksföretagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 § i lagen om pension för arbetstagare.

Har lantbruksföretagaren fått invalidpension utan grund, räknas vid beräkningen av ny pension inte denna tid med pension såsom till pension berättigande tid.

72 §

Pensionstillväxt på grundval av deltidarbete och för tid med deltidspension

På grundval av inkomster av deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension samt på grundval av inkomster som ligger till grund för i 74 § i lagen om pension för arbetstagare avsedda förmåner för oavlönad tid under tiden för deltidarbete tillväxer pensionen i enlighet med 68 § och 70 § 1 mom.

För tid med deltidspension tillväxer ålderspensionen med 0,75 procent per år av det i 37 § 1 mom. avsedda inkomstbortfall på basis av vilket lantbruksföretagarens deltidspension för första gången har räknats ut.

När invalidpensionen räknas ut på basis av en arbetsoförmåga som börjat under tid med deltidspension, tillväxer pensionen för tiden med deltidspension med 1,5 procent av inkomstbortfallet. Räknas även pension för återstående tid med i pension som tjänas in på grundval av deltidarbete som utförs vid sidan av deltidspension när invalidpensionen fastställs, skall pensionen för återstående tid räknas ut enligt tillväxtprocentsatserna i 70 § 3 mom. också i fråga om inkomstbortfallet.

Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten och förmåner som berättigar till pension

73 §

Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten

Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten räknas ut särskilt för varje kalenderår. Den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten utgör ett enligt försäkringsperioderna vägt medeltal av de arbetsinkomster som fastställts för lantbruksföretagaren för året i fråga. Den totala arbetsinkomsten för det år en lantbruksföretagarverksamhet börjar eller upphör utgör en sådan andel av den årliga arbetsinkomsten för året i fråga som motsvarar den tid lantbruksföretagarverksamheten har varat.

Om lantbruksföretagaren har obetalda arbetspensionsförsäkringsavgifter som inte har preskriberats, är den totala arbetsinkomsten för kalenderåret i fråga lika stor som den arbetsinkomst som är grund för de arbetspensionsförsäkringsavgifter som fastställts för lantbruksföretagaren för nämnda kalenderår. Om de obetalda arbetspensionsförsäkringsavgifterna har preskriberats fås den totala arbetsinkomsten genom att nämnda arbetsinkomst multipliceras med en kvot som utgörs av förhållandet mellan de arbetspensionsförsäkringsavgifter som lantbruksföretagaren har betalat och de arbetspensionsförsäkringsavgifter som fastställts för honom eller henne.

74 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

Oavlönad tid berättigar till pension, om lantbruksföretagaren före ingången av pensionsfallsåret har haft minst 12 566,70 euro i arbetsförtjänster. Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på oavlönad tid som berättigar till pension vad som föreskrivs i 74 § i lagen om pension för arbetstagare. Har lantbruksföretagaren fått vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), beaktas dock som inkomst som berättigar till pension 65 procent av 523,61

euro för varje hel kalendermånad för vilken lantbruksföretagaren har fått nämnda stöd.

Om pensionstagaren har rätt till pension enligt två eller flera arbetspensionslagar beaktas de arbetsinkomster och arbetsförtjänster som ligger till grund för förmånerna endast en gång.

75 §

Pensionsutdrag och kontroll av det

Till en i Finland bosatt lantbruksföretagare i åldern 18—67 år sänds årligen ett pensionsutdrag varav framgår

1) lantbruksföretagarverksamhet som berättigar till pension och som försäkrats enligt denna lag samt de totala arbetsinkomsterna för den,

2) de inkomster som ligger till grund för förmåner som betalats för oavlönad tid och som berättigar till pension, särskilt för varje förmånsslag,

3) grunden och den tid för vilken förmån intjänas enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, och

4) beloppet av den pension som intjänats fram till utgången av året före det år under vilket utdraget skickades.

Pensionsutdraget innehåller de uppgifter som avses i 1 mom. 1-3 punkten för fem kalenderår före det år under vilket informationen skickades. Utdraget sänds till lantbruksföretagaren av den pensionsanstalt där lantbruksföretagaren är försäkrad vid utgången av kalenderåret före det år under vilket utdraget skickades eller senast därförinnan. Har lantbruksföretagaren också försäkrats enligt någon annan arbetspensionslag, sänds pensionsutdraget av den pensionsanstalt som senast har försäkrat lantbruksföretagaren enligt nämnda pensionslag. Utöver de uppgifter som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare innehåller utdraget även uppgifter om lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag.

Om lantbruksföretagaren konstaterar en brist eller ett fel i de uppgifter som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten, skall den pensionsanstalt som skickat utdraget på lantbruksföreta-

garens yrkande reda ut uppgifternas riktighet. Lantbruksföretagaren skall vid behov uppvisa en sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. Pensionsanstalten är inte skyldig att reda ut dessa uppgifter retroaktivt för längre tid än de fem kalenderår som avses i 2 mom.

Om lantbruksföretagaren ostridigt visar att han eller hon före de fem år som nämns ovan har haft sådana förmåner som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten och som berättigar till pension samt som inte på rätt sätt beaktats som pensionsberättigande, beaktar pensionsanstalten uppgifterna retroaktivt. Ostridigt påvisade inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid, tid för vård av barn under tre år samt studietid beaktas som inkomster för de år till vilka förmånstiden, vårdtiden eller studierna hänför sig.

Lantbruksföretagaren har rätt att få ett beslut om de uppgifter som avses i 3 och 4 mom. och som påverkar pensionsrätten. Beslutet ges av den pensionsanstalt som skickat utdraget. Om uppgifterna enligt 3 och 4 mom. hänför sig till ett tillämpningsärende enligt 9 § som behandlas av Pensionsskyddscentralen, ger Pensionsskyddscentralen även beslut om de uppgifter som avses i 3 och 4 mom.

Andra omständigheter som inverkar på invalidpensionens belopp

76 §

Pension för återstående tid

Den inkomst som pension för återstående tid grundar sig på (*inkomst för återstående tid*) bestäms på grundval av de arbetsförtjänster samt de inkomster som ligger till grund för de i 74 § avsedda förmånerna för oavlönad tid vilka lantbruksföretagaren har erhållit under de fem kalenderår som föregick det år under vilket arbetsoförmågan började (*granskningstid*) och på det sätt som föreskrivs närmare i 76 § i lagen om pension för arbetstagare.

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på pension dessutom vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 77 § om hur tid för vård av barn inverkar på pension för återstående tid,
- 2) 78 § om fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år, och
- 3) 79 § om andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid.

77 §

Beviljande av pension på tidigare grunder och engångsförhöjning av pension

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på invalidpension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 80 § om beviljande av pension på tidigare grunder, och
- 2) 81 § om engångsförhöjning av invalidpension.

Livslängdskoefficient

78 §

Anpassning av pensionsskyddet till den allmänna förändringen i livslängden

Pensionsskyddet anpassas till förändringen i den förväntade medellivslängden genom att pensionen, när ålderspensionen börjar, omvandlas med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket lantbruksföretagaren fyllde 62 år.

När en invalidpension ändras till ålderspension vid 63 års ålder, justeras pensionen med den livslängdskoefficient som fastställts för det år under vilket lantbruksföretagaren fyllde 62 år.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning bestämmelser om livslängdskoefficienten på det sätt som föreskrivs i 83 § i lagen om pension för arbetstagare.

Fastställande av familjepension

79 §

Grund för familjepension

Familjepensionen fastställs på basis av den

ålderspension eller fulla invalidpension enligt denna lag som förmånslåtaren fick vid sin död. När ålderspension är grund för familjepensionen, beaktas ålderspensionen utan den omvandling med livslängdskoefficienten som avses i 78 §. Pension som förmånslåtaren tjänat in under sin tid med pension läggs till den förmånslåtarens pension som räknas ut som grund för familjepensionen.

Om förmånslåtaren vid sin död inte fick sådan pension som avses i 1 mom., uträknas som grund för familjepensionen den pension som förmånslåtaren skulle ha fått om han eller hon på sin dödsdag hade blivit arbetsoförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension.

Om förmånslåtaren vid sin död fick invalidpension i vilken en i 81 § i lagen om pension för arbetstagare avsedd engångsförhöjning inte ingick, ökas förmånslåtarens invalidpension, som uträknas som grund för familjepensionen, med en engångsförhöjning från ingången av det kalenderår fram till vilket förmånslåtarens invalidpension och på basis av den beviljad familjepension tillsammans har fortgått fem kalenderår. Om förmånslåtaren inte erhöll pension vid sin död, läggs engångsförhöjningen till förmånslåtarens invalidpension, som räknats ut som grund för familjepensionen, från ingången av det kalenderår fram till vilket familjepensionen har fortgått fem kalenderår. Engångsförhöjningsprocenten bestäms på det sätt som avses i 81 § i lagen om pension för arbetstagare enligt hur gammal förmånslåtaren skulle vara vid tidpunkten för förhöjningen.

80 §

Efterlevande makes och tidigare makes pensions samt barnpensionens belopp

På efterlevande makes och tidigare makes pension samt på barnpension enligt denna lag tillämpas vad som föreskrivs om pensionens belopp i 85 och 86 § i lagen om pension för arbetstagare.

81 §

Justering av familjepension

Familjepensionens belopp och dess fördelning mellan förmånstagarna justeras om antalet förmånstagare ändras. Justeringen görs från ingången av kalendermånaden efter förändringen.

Familjepensionens belopp justeras också då en engångsförhöjning i enlighet med 79 § 3 mom. läggs till den invalidpension som ligger till grund för familjepensionen. Härvid justeras familjepensionen vid samma tidpunkt som den då engångsförhöjningen läggs till.

82 §

Minskning av efterlevandepension

Pensioner som den efterlevande maken fått på basis av förvärvsarbete och som grundar sig på arbetspensionslagarna och därmed jämförbara lagar minskar efterlevandepensionen. När efterlevandepensionen minskas beaktas de pensioner som den efterlevande maken fått, utan att primära förmåner dras av från dem, och delinvalidpension som den efterlevande maken fått beaktas till ett belopp som motsvarar full invalidpension. När efterlevandepensionen minskas beaktas dessutom en förmån som motsvarar ovan nämnda pension och som borde betalas till den efterlevande maken från utlandet eller på basis av anställning vid en institution inom Europeiska gemenskaperna eller vid en internationell organisation.

Om den efterlevande maken inte får sådan pension som avses i 1 mom., betraktas som den efterlevande makens arbetspension dock den kalkylerade pension som denne skulle ha beviljats om han eller hon på förmånslåtarens dödsdag hade blivit arbetsförmögen i den mån som berättigar till full invalidpension (*efterlevande makes kalkylerade pension*). Om den efterlevande maken har arbetat utomlands eller varit anställd av en institution inom Europeiska gemenskaperna eller av en internationell organisation, betraktas som den

efterlevande makens arbetspension den kalkylerade pension som den efterlevande maken skulle ha beviljats om hans eller hennes arbete som räknas till den försäkringstid som grundar sig på en anställning utomlands, vid en institution inom Europeiska gemenskaperna eller vid en internationell organisation hade omfattats av denna lag.

Ger pensionsanstalten beloppet av den efterlevande makens kalkylerade pension till den pensionsanstalt som sköter verkställigheten av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn för fastställande av efterlevandepensionen enligt arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn, har den efterlevande maken på begäran rätt att av pensionsanstalten få ett beslut om beloppet av den kalkylerade pensionen.

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på efterlevandepension dessutom vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

1) 89 § om tidpunkt för minskning av efterlevandepension,

2) 90 § om grund för minskning av efterlevandepension samt belopp, och

3) 91 § om minskning av efterlevandepension i särskilda fall.

Primära förmåner som dras av från pension

83 §

Förmåner som inverkar på pensionens belopp samt pensionsanstaltens regressrätt

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

1) 92 § om förmåner som dras av från pension,

2) 93 § om avdrag för förmån från utlandet,

3) 94 § om inverkan på pensionsbeloppet av ändringar av en primär förmån, och

4) 95 § om regressrätt.

Beaktande av förändringar i löne- och prisnivån

84 §

Justering av inkomstgränser, belopp och den totala arbetsinkomsten med en lönekoeficient

De inkomstgränser, belopp och gränsbelopp som avses i denna lag justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Vid beräkningen av en pension justeras de totala arbetsinkomsterna med lönekoeficienten till nivån under det år då pensionen börjar.

Inkomstgränserna, beloppen och gränsbeloppen enligt denna lag motsvarar värdet 1 (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som avses i 1 mom.

85 §

Indexjustering av pensionerna

En löpande pension justeras årligen från ingången av januari med det arbetspensionsindex som avses i 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

7 kap.

Ansökan om pension och beslut

86 §

Pensionsansökan

Pension skall sökas hos pensionsanstalten på en blankett som Pensionsskyddscentralen fastställer för detta ändamål. Till ansökan skall fogas den utredning som behövs för att pensionsärendet skall kunna avgöras.

Närmare bestämmelser om de blanketter och intyg som behövs för ansökan om pension utfärdas genom förordning av statsrådet.

87 §

Utredning av hälsotillståndet hos den som ansöker om invalidpension

Den som ansöker om invalidpension skall tillställa pensionsanstalten ett läkarutlåtande om sitt hälsotillstånd. Utlåtandet skall innehålla en vård- eller rehabiliteringsplan. Pensionsanstalten kan dock godkänna också ett läkarutlåtande av annat slag eller en motsvarande utredning. Pensionsanstalten kan också på egen bekostnad inhämta ett läkarutlåtande, om sökanden vårdas på sjukhus eller om det finns något annat särskilt skäl därtill.

Den som ansöker om invalidpension är, om han eller hon åläggs därtill av pensionsanstalten, skyldig att för utredning av nedsättning i arbetsförmågan låta undersöka sig hos en av pensionsanstalten namngiven legitimerad läkare eller på en rehabiliteringsanstalt eller en undersökningsinrättning som anvisas av pensionsanstalten. Om sökanden utan godtagbart skäl vägrar låta sig undersökas, får pensionsansökan avgöras med stöd av sådan utredning som pensionsanstalten har tillgång till.

Pensionsanstalten är skyldig att ersätta den som ansöker om invalidpension för skäliga kostnader för den undersökning som avses i 2 mom. och för eventuella resor.

88 §

Ansökan om pension på en lantbruksföretagares vägnar

Om en lantbruksföretagare på grund av ålder, skada, sjukdom eller av någon annan orsak är oförmögen att själv ansöka om pension eller att i övrigt sköta sina pensionsärenden och saknar en intressebevakare, kan en av pensionsanstalten godkänd nära anhörig till lantbruksföretagaren eller en person som har skött lantbruksföretagaren på lantbruksföretagarens vägnar ansöka om pension och även i övrigt föra lantbruksföretagarens talan i ärenden som gäller pension enligt denna lag.

89 §

Anhängiggörande av pensionsansökan

En pensionsansökan anses vara gjord den dag den inkommit till en pensionsanstalt som avses i arbetspensionslagarna eller till Pensionsskyddscentralen eller till ett ombud som en pensionsanstalt eller Pensionsskyddscentralen har bemyndigat för ändamålet.

90 §

Beslutsfattande och delgivning av beslut

Rätten till pension enligt denna lag och pensionsbeloppet avgörs genom beslut av pensionsanstalten. Den behöriga pensionsanstalten skall avgöra pensionsansökan utan dröjsmål efter att den har fått nödvändiga utredningar.

Pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen delger sitt beslut genom att sända det per brev till mottagaren under den adress som han eller hon uppgivit.

Närmare bestämmelser om maskinellt undertecknande av pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens beslut utfärdas genom förordning av statsrådet.

91 §

Behörig pensionsanstalt

Den behöriga pensionsanstalten och dess uppgifter bestäms på det sätt som föreskrivs i 106—111 § i lagen om pension för arbetstagare och i den förordning av statsrådet som berör nämnda lag. Härvid jämställs en lantbruksföretagare med en sådan arbetstagare som avses i nämnda bestämmelser.

8 kap.

Utbetalning av pension, dröjsmålsförhöjning och återkrav

92 §

Utbetalning av pension

Pensionen betalas till pensionstagaren, om

inte något annat bestäms i detta kapitel.

Pensionen betalas månatligen så att pensionen på den dag som anges i pensionsbeslutet står att lyftas från ett av pensionstagaren uppgivet konto i ett penninginstitut som är verksamt i Finland. Pensionen kan även betalas till pensionstagarens konto utomlands.

93 §

*Inledande, upphörande, avbrytande och in-
dragning av utbetalning*

Pension betalas, om inte något annat följer av bestämmelserna i 5 kap., från ingången av kalendermånaden efter den under vilken rätten till pension uppkommit. Pension utbetalas till utgången av den kalendermånad under vilken rätten till pension har upphört.

Om pensionsanstalten har skäl att misstänka att pensionstagaren inte längre uppfyller villkoren för erhållande av pension, kan pensionsanstalten avbryta utbetalningen av pensionen. En förutsättning är att pensionsanstalten har krävt en utredning av pensionstagaren om omständigheter i anslutning till pensions belopp eller pensionsrätten, men pensionstagaren inte företer någon sådan utredning inom en skälig tid som pensionsanstalten anger.

Kan någon utredning om pensionstagarens död inte läggas fram, men är det sannolikt att han eller hon har avlidit genom drunkning, genom någon annan olycka eller av någon annan därmed jämförbar orsak, kan pensionsanstalten dra in pensionen från den dag då pensionstagaren försvunnit.

94 §

Pension som engångsbelopp

Om beloppet av en ålderspension, familjepension eller full invalidpension före avdraget för en primär förmån understiger 20 euro per månad, kan pensionsanstalten betala ut pensionen som ett engångsbelopp.

Om beloppet av den pension som avses i 1 mom. är minst 20 euro, men högst 50 euro per månad, kan pensionsanstalten betala ut pensionen som ett engångsbelopp, om pen-

sionstagaren har underrättats om att pensionen betalas ut som ett engångsbelopp och om pensionstagaren inte har motsatt sig detta inom en skälig tid som pensionsanstalten anger.

Engångsbeloppet av invalidpension som beviljats tills vidare innehåller även den ålderspension som skall beviljas därefter.

När invalidpension betalas som ett engångsbelopp, betalas den retroaktiva pensionen inte till sjukförsäkringsfonden.

När pension betalas enligt arrangemanget med sista pensionsanstalt med en beslutssammanställning som avses i 107 § i lagen om pension för arbetstagare, avses med det pensionsbelopp som åsyftas i 1 och 2 mom. det sammanlagda beloppet av de pensioner som ingår i beslutssammanställningen.

Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning bestämmelser om koefficienterna för engångsbelopp, vilka skall fastställas enligt försäkringsmatematiska grunder.

95 §

Dröjsmålsförhöjning

Försenas utbetalningen av pension som avses i denna lag, skall pensionsanstalten betala den försenade pensionen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen per år följer den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen. Skyldigheten att betala pensionen förhöjd gäller även sådana pensioner som pensionsanstalten betalar i egenskap av sista pensionsanstalt.

Skyldigheten att betala pensionen förhöjd enligt 1 mom. gäller inte den del av pensionen som betalas ut till en annan försäkrings- eller pensionsanstalt som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet eller till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa på grund av dessas regressanspråk.

Dröjsmålsförhöjning som understiger 5,39 euro betalas inte.

96 §

Tid för vilken dröjsmålsförhöjning beräknas

Förhöjning av pension räknas ut för varje

dag av dröjsmålstiden, dock inte för tiden innan tre månader förflutit från utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren hos pensionsanstalten framställt sina anspråk samt en sådan utredning om pensionens grund som skäligen kan krävas av honom eller henne med beaktande även av pensionsanstaltens möjligheter att inhämta utredning. Dröjsmålsförhöjningen räknas från förfallodagen för en sådan pensionspost som senare skall betalas med stöd av samma beslut.

Försenas utbetalningen av pension av en orsak som beror på pensionstagaren, är pensionsanstalten inte skyldig att betala pensionen förhöjd för längre tid än från den dag pensionsanstalten har fått kännedom om att hindret inte längre föreligger.

Om utbetalningen av pensionen fördröjs till följd av en bestämmelse i lag eller avbrott i betalningsrörelsen eller något annat liknande allmänt hinder, är pensionsanstalten inte skyldig att betala pensionen förhöjd för den dröjsmålstid som ett dylikt hinder orsakat.

97 §

Avdrag av utestående försäkringsavgifter från pension

Pensionstagarens utestående arbetspensionsförsäkringsavgifter enligt denna lag, i 12 § 4 mom. och i 24 §. avsedd förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift samt försäkringspremie som avses i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) kan jämte dröjsmålsränta dras av från den pension som pensionstagaren har tjänat in av i denna lag avsedd lantbruksföretagarverksamhet samt från pension för återstående tid enligt denna lag.

Försäkringsavgifter uppbärs inte på den del av pensionen som skall betalas till sjukförsäkringsfonden. På återstoden av pensionen kan i försäkringsavgifter utan pensionstagarens samtycke uppbäras högst en tredjedel av beloppet av den pension som utbetalas enligt 1 mom. Denna begränsning gäller dock inte pension som erläggs i ett för allt.

Avdrag på pension till följd av uppbörd av försäkringsavgifter anses alltid gälla den

äldsta indrivbara och ännu inte erlagda försäkringsavgiften.

98 §

Betalning av rehabiliteringsförmån och pension till annan än till mottagaren av förmånen

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på rehabiliteringsförmån och pension vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 117 § om betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren,
- 2) 118 § om betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden,
- 3) 119 § om betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen,
- 4) 120 § om betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa, och
- 5) 122 § om betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen på basis av pensionstagarens samtycke.

Vid tillämpningen av nämnda bestämmelser likställs en lantbruksföretagare med sådan arbetstagare som avses i de nämnda bestämmelserna.

Tidsfristen för framställande av betalningsyrkande bestäms enligt 121 § i lagen om pension för arbetstagare och utbetalningsordningen enligt 123 § i nämnda lag.

99 §

Överföring eller pantsättning av pension

Pension får inte överföras på någon annan. Ett avtal som avser pantsättning av pension är ogiltigt.

Kostnadsersättning som betalas på grundval av denna lag får inte mätas ut.

100 §

Preskription av pension

Rätten att få pension preskriberas fem år efter den dag då pensionen borde ha utbetalats, om inte preskriptionen avbrutits innan

dess. Från avbrytandet av preskriptionen börjar en ny fem år lång preskriptionstid löpa. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Preskriptionstiden kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pension har betalats till ett större belopp än vad mottagaren har rätt till, skall pensionsanstalten återkräva den pension som betalas utan grund.

Pensionsanstalten kan helt eller delvis avstå från att återkräva en pension som betalats utan grund, om detta anses skäligt och betalningen av pensionen inte kan anses ha berott på pensionstagarens eller dennes företrädares svikliga förfarande. Pensionsanstalten kan avstå från att återkräva en pension som betalats utan grund även då det belopp som skall återkrävas är ringa.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas också när pensionsanstalten i egenskap av pensionsanstalt inom den privata sektorn eller sista pensionsanstalt utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den privata sektorn. Om den sista pensionsanstalten utan grund har betalat ut pension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn, fattas återkravsbeslutet av vederbörande pensionsanstalt inom den offentliga sektorn enligt vad som föreskrivs i den lag som gäller den. Den sista pensionsanstalten ger en beslutssammanställning över de pensioner som skall återkrävas och återkräver beloppet.

Beslut om återkrav av en pension som betalats utan grund skall fattas inom fem år räknat från den dag pensionen betalades ut. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Från avbrytandet av preskriptionen börjar en ny fem år lång preskriptionstid löpa. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som före-

skrivs i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

102 §

Kvittning av pension som betalats utan grund

Pensionsanstalten kan också återkräva pension som den betalat utan grund genom kvittning mot framtida pensionsposter. Från den pensionspost som i varje enskilt fall skall utbetalas får dock inte utan pensionstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsposten som återstår då på denna verkställts förskottsinnehållning enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

Om den sista pensionsanstalten sköter återkravet genom kvittning, skall såsom den pensionspost som avses i 1 mom. betraktas det sammanlagda beloppet av de pensionsposter som den sista pensionsanstalten skall betala.

9 kap.

Ändringssökande

103 §

Sökande av ändring

För sökande av ändring finns besvärskommittén för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen. Bestämmelser om besvärskommittén för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärskommittén för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). På framställning av social- och hälsovårdsministeriet förordnar statsrådet för fem år i sänder till besvärskommittén för arbetspensionsärenden två medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och som är förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och om vilka de i 116 § 1 mom. nämnda organisationerna gör framställning till social- och hälsovårdsministeriet.

En part får genom besvär söka ändring hos besvärskommittén för arbetspensionsärenden i ett beslut som pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen givit på grundval av

denna lag, så som föreskrivs i denna lag och i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

En part får genom besvär söka ändring hos försäkringsdomstolen i ett beslut som besvärskommittén för arbetspensionsärenden givit i ett besvärshandling, så som föreskrivs i denna lag och i förvaltningsprocesslagen.

104 §

Sökande av ändring i den sista pensionsanstaltens beslutssammanställning och i det sammanfattande meddelandet om EU-besluten

På en beslutssammanställning som pensionsanstalten givit i egenskap av sista pensionsanstalt tillämpas vad som föreskrivs i 129 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

En part som har varit försäkrad i två eller flera EU-länder och som är missnöjd med pensionsanstaltens beslut enligt denna lag, får söka ändring i beslutet så som föreskrivs i 129 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

105 §

Tid för sökande av ändring

Tiden för sökande av ändring är 30 dagar från den dag då parten har fått del av pensionsanstaltens, Pensionsskyddscentralens eller besvärskommitténs för arbetspensionsärenden beslut. En part anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den dag då beslutet postades under den adress som parten har uppgett, om det inte visas något annat i samband med sökandet av ändring.

106 §

Grundbesvär över debitering

En part får anföra grundbesvär över en debitering om han eller hon anser att en debitering, som med stöd av denna lag fastställts av pensionsanstalten strider mot lag eller avtal. Grundbesvär skall anföras skriftligen hos besvärskommittén för arbetspensionsärenden senast inom två år från ingången av året efter

det år under vilket fordran fastställdes eller debiterades.

Om grundbesvär anförs med anledning av utmätning, gäller dessutom vad som i lagen om indrivning av skatter och avgifter i ut-sökningsväg bestäms om grundbesvär.

107 §

Inlämnande av besvärsskrift

En part skall lämna in besvärsskriften inom tiden för sökande av ändring till den pensionsanstalt som meddelat det överklagade beslutet. Om ändring söks i Pensionsskyddscentralens beslut skall besvärsskriften lämnas in till Pensionsskyddscentralen. En besvärsskrift som gäller ett beslut som meddelats av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden skall lämnas till den pensionsanstalt som meddelat beslut i ärendet eller till Pensionsskyddscentralen.

108 §

Rättelse av beslut i samband med sökande av ändring

Pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen kan i samband med sökande av ändring rätta sitt beslut enligt denna lag. På rättelse av beslut tillämpas vad som i 133 § 1-3 mom. i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om rättelse av beslut i samband med sökande av ändring.

Godkänner pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen inte ändringssökandens yrkanden till alla delar, skall pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen överföra besvären till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller, om besvären gäller ett beslut som meddelats av besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, till försäkringsdomstolen. På överföring av besvär tillämpas vad som i 134 § 1, 3 och 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om överföring av besvär till besvärinstans.

109 §

Interimistiskt beslut

Om pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen endast delvis rättar sitt beslut i samband med sökande av ändring, skall den meddela ett interimistiskt beslut i ärendet.

Godkänner pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen de yrkanden som framställts i besvärsskriften helt eller delvis efter det att besvärsskriften har överförts till besvärinstansen, kan pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen meddela ett interimistiskt beslut i ärendet. Besvärinstansen skall utan dröjsmål underrättas om det interimistiska beslutet.

I ett interimistiskt beslut som pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen har meddelat får ändring inte sökas.

110 §

Besvär som inkommit efter besvärstidens utgång

Har besvär som anförs hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen kommit till pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen eller besvärsnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen efter utgången av den tid som bestäms i 105 eller 106 §, kan besvären ändå tas upp till behandling, om det finns välgående orsaker till förseningen.

111 §

Verkställighet av beslut

En pensionsanstalts och Pensionsskyddscentralens beslut skall, trots att ändring har sökts, iaktas till dess ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ett lagakraftvunnet beslut av en pensionsanstalt, Pensionsskyddscentralen och besvärsnämnden för arbetspensionsärenden får verkställas såsom en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

112 §

Rättelse av beslut

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas på rättelse av felaktigt beslut som pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen givit med stöd av denna lag vad lagen om pension för arbetstagare föreskriver i

- 1) 137 § om rättelse av skriv- eller räknefel,
- 2) 138 § om rättelse av sakfel, och
- 3) 139 § om rättelse av ett lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning.

113 §

Undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som pensionsanstalten gett med stöd av denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan besvärnämnden för arbetspensionsärenden på yrkande av parten eller pensionsanstalten undanröja beslutet och förordna ny behandling av ärendet. Detsamma gäller på yrkande av parten eller Pensionskyddscentralen i fråga om ett lagakraftvunnet beslut som Pensionskyddscentralen meddelat med stöd av denna lag. Besvärnämnden för arbetspensionsärenden skall ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. Ett sådant beslut får överklagas i enlighet med vad som föreskrivs i 103—105 §.

Om ett lagakraftvunnet beslut som besvärnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen gett med stöd av denna lag grundar sig på oriktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på yrkande av parten eller pensionsanstalten undanröja beslutet och förordna ny behandling av ärendet. Försäkringsdomstolen skall ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs.

Om pensionsanstalten yrkar på att ett beslut skall undanröjas, kan den avbryta utbetalningen av pensionen eller betala denna enligt sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt.

Ansökan om undanröjande av ett beslut skall göras inom fem år från det att beslutet

har vunnit laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas på ansökan som gjorts även efter utgången av den föreskrivna tiden.

IV AVDELNINGEN

LANTBRUKSFÖRETAGARNAS PENSIONSANSTALT

10 kap.

Pensionsanstaltens uppgifter

114 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta

- 1) pensionsskyddet och grupplivförsäkring enligt denna lag,
- 2) de uppgifter som ankommer på lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt så som föreskrivs i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare,
- 3) generationsväxlingspensionerna enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990),
- 4) avträdelsepensionerna enligt lagen om avträdelsepension (16/1974),
- 5) avträdelseersättningarna enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992),
- 6) avträdelsestöden enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och enligt lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006),
- 7) nedläggningsstödsärenden enligt lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling (1297/1994) och enligt lagen om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion (1340/1996),
- 8) lantbruksföretagarnas utkomstskydd enligt lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991),

9) avbytarservice för lantbruksföretagare enligt lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996), och

10) uppgifter i anslutning till i lagen om företagshälsovård (1383/2001) avsedd företagshälsovård för lantbruksföretagare, på det sätt som föreskrivs i denna lag samt i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har det primära ansvaret för rådgivningen i ärenden som hör till tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. 1—8 punkten.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts beslutanderätt utövas av en delegation och en av denna tillsatt styrelse.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt står under Försäkringsinspektionens tillsyn.

115 §

Uppgifter i anslutning till företagshälsovården för lantbruksföretagare

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter enligt 114 § 1 mom. 10 punkten är att

1) föra ett gårdsbesöksregister för företagshälsovården för lantbruksföretagare i syfte att effektivisera och följa upp genomförandet av gårdsbesök,

2) främja att i lagen om företagshälsovård avsedda sakkunniga inom lantbruket deltar i gårdsbesök i enlighet med verksamhetsplanerna för företagshälsovården,

3) föra och publicera statistik på grundval av uppgifterna i gårdsbesöksregistret,

4) utifrån uppgifterna i gårdsbesöksregistret sammanställa rapporter om hälsorisker i lantbruksföretagares arbetsförhållanden samt om åtgärder genom vilka riskerna kan förebyggas, och

5) bidra till att företagshälsovården för lantbruksföretagare förverkligas effektivt.

Bestämmelser om finansieringen av de kostnader som uppgifterna enligt 1 mom. orsakar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt finns i 13 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

11 kap.

Bestämmelser om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltning

116 §

Delegationen

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts delegation tillsätts av Pensionsskyddscentralen. Delegationen består vid sidan av en ordförande och en vice ordförande av en av jord- och skogsbruksministeriet, en av social- och hälsovårdsministeriet och en av finansministeriet utsedd person samt dessutom företrädare för de mest representativa organisationer som bevakar de av denna lag omfattade personernas ekonomiska intressen. Med undantag för ordföranden och vice ordföranden skall för varje medlem av delegationen utses en personlig suppleant.

Delegationens ordförande eller vice ordförande skall ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet.

117 §

Delegationens uppgifter och beslutsfattande

Delegationen har till uppgift att besluta om de allmänna riktlinjerna för pensionsanstaltens verksamhet samt övervaka styrelsens verksamhet.

118 §

Styrelsen

Till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts styrelse hör en ordförande och en vice ordförande som utses av Pensionsskyddscentralen samt medlemmar utses av delegationen. Styrelsen består vid sidan av ordföranden och vice ordföranden av en av jord- och skogsbruksministeriet, en av social- och hälsovårdsministeriet och en av finansministeriet utsedd person samt dessutom företrädare för de mest representativa organisationer som bevakar de av denna lag omfattade personernas ekonomiska intressen. Med undantag för ordföranden och vice ordföranden skall för

varje medlem av styrelsen utses en personlig suppleant.

Styrelsens ordförande eller vice ordförande skall ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet. Styrelsemedlemmarna skall ha gott anseende.

I styrelsen skall det finnas god kännedom om pensionsanstaltens i 114 § avsedda verksamhet samt sakkunskap om placeringsverksamhet.

En styrelsemedlem skall innan han eller hon utses eller blir vald ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

119 §

Styrelsens uppgifter och beslutsfattande

Styrelsen sköter pensionsanstaltens förvaltning och ser till att verksamheten ordnas på behörigt sätt samt att pensionsanstalten har tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem med beaktande av verksamhetens art och omfattning. Försäkringsinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om hur den interna kontrollen och riskhanteringen skall ordnas.

För ärenden som gäller verkställandet av de lagar som nämns i 114 § samt för behandlingen av placeringsärenden kan styrelsen tillsätta sektioner. Styrelsen har rätt att överföra nämnda ärenden eller någon del av dem att avgöras i en sektion, av verkställande direktören eller av någon annan anställd.

120 §

Verkställande direktören

Styrelsen utser Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts verkställande direktör.

Verkställande direktören skall ha gott anseende och ha god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamhet, om annan verksamhet som pensionsanstalten bedriver enligt 114 § samt om placeringsverksamhet och företagsledning. Verkställande direktören skall innan han eller hon utnämns ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

Verkställande direktören skall sköta pensionsanstaltens förvaltning i enlighet med styrelsens anvisningar och föreskrifter. Verk-

ställande direktören skall sörja för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett tillförlitligt sätt.

121 §

Suppleanter och verkställande direktörens ställföreträdare

Vad som i 116, 118, 120, 122 och 133 § eller i statsrådets förordning innefattande reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, föreskrivs om delegations- och styrelsemedlemmar eller om verkställande direktören tillämpas på motsvarande sätt på suppleanter i delegationen och styrelsen samt på verkställande direktörens ställföreträdare.

122 §

Andra behörighetsvillkor

Den som är minderårig, eller för vilken intressebevakare förordnats, eller som har begränsad handlingsbehörighet eller är försatt i konkurs får inte vara medlem av delegationen eller styrelsen eller verkställande direktör. I lagen om näringsförbud (1059/1985) föreskrivs om hur näringsförbud inverkar på behörigheten.

123 §

Närmare bestämmelser om ordnande av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltning

Reglemente för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utfärdas genom förordning av statsrådet, i vilken närmare föreskrivs om

1) tillsättande av delegationen, dess sammansättning, uppgifter och beslutsfattande,

2) tillsättande av styrelsen, dess sammansättning och beslutsfattande samt styrelsens och de av styrelsen tillsatta sektionernas uppgifter,

3) verkställande direktörens uppgifter, och
4) rätt att teckna Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts namn.

124 §

Placeringsverksamhet

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts placeringsverksamhet skall vara oavhängig och personalen för placeringsverksamheten tillräcklig med beaktande av verksamhetens art och omfattning.

Pensionsanstaltens styrelse skall göra upp en placeringsplan med iakttagande i tillämpliga delar av 28 § 1 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997). Av placeringsplanen skall framgå i vilken omfattning pensionsanstalten köper tjänster i anslutning till medelsförvaltningen, sakkunnigtjänster för placeringsverksamheten, hjälptjänster eller andra med dem jämförbara tjänster.

Pensionsanstaltens tillgångar får inte användas för ändamål som är främmande för dess verksamhet. Pensionsanstalten får inte utan tillstånd av Försäkringsinspektionen förvärva bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § i bokföringslagen (1336/1997) i en sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om inte sammanslutningens verksamhet kan anses ha samband med pensionsanstaltens verksamhet och vara ändamålsenlig för denna eller om det inte är fråga om en bostads- eller fastighetssammanslutning.

Pensionsanstalten får inte ensam eller tillsammans med sina dottersamfund utan tillstånd av Försäkringsinspektionen äga mer än tio procent av aktierna, medlemsandelarna eller bolagsandelarna och inte mer än tio procent av det röstetal som samtliga aktier, medlemsandelar eller bolagsandelar medför i ett kreditinstitut eller finansiellt institut som står under offentlig övervakning och inte heller i sådan i 4 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsedd holdingsammanslutning som utövar bestämmanderätt i dem, med undantag av fondbolag.

Till innehav enligt 3 och 4 mom. hänförs även sådana aktier och det röstetal de medför som pensionsanstalten kan teckna på grundval av en optionsrätt eller ett konvertibelt skuldebrev.

Försäkringsinspektionen meddelar vid behov föreskrifter om den oavhängighet i fråga

om placeringsverksamheten som avses i 1 mom., om den placeringsplan som avses i 2 mom. samt om anlitaandet av sådana tjänster i anslutning till medelsförvaltningen, sakkunnigtjänster i anslutning till placeringsverksamheten, hjälptjänster och med dem jämförbara tjänster som kompletterar placeringsverksamheten.

125 §

Ansvarsskuld och täckning av ansvarsskulden

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall enligt av social- och hälsovårdsministeriet på ansökan av pensionsanstalten fastställda grunder bokföra såsom ansvarsskuld de medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anordnandet av pensionsskydd enligt denna lag upp till det belopp som sådana pensionsanstaltens inkomster, som inte skall användas för något annat ändamål, förslår till täckning av nämnda utgifter.

Pensionsanstalten skall vid täckande av ansvarsskulden enligt 1 mom. samt andra med ansvarsskuld jämställbara poster i tillämpliga delar iakta 10 kap. 3 § 3 mom. 2, 3 och 7 punkten i lagen om försäkringsbolag (1062/1979). Närmare bestämmelser om med ansvarsskuld jämställbara poster och poster som får dras av utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

126 §

Bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse

I Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokföring och vid upprättandet av bokslut och verksamhetsberättelse samt koncernbokslut iakttas bokföringslagen, om inte något annat följer av bestämmelserna om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse i denna lag, samt bokföringsförordningen (1339/1997), om inte något annat följer av bestämmelserna om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse i denna lag eller av den förordning av social- och hälsovårdsministeriet som avses i 127 § 1 mom. eller av Försäkringsinspektionens föreskrifter.

Utöver vad som föreskrivs i denna lag iaktas i fråga om pensionsanstaltens bokslut och verksamhetsberättelse i tillämpliga delar även 10 kap. 1 § 5 och 6 mom., 1 a—1 c, 4 och 4 a §, 4 b § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 2 mom. och 4 c § i lagen om försäkringsbolag.

På upprättande av pensionsanstaltens bokslut och verksamhetsberättelse tillämpas inte 1 kap. 4 § 1 mom., 2 kap. 4 § 2 mom., 3 kap. 1 §, 2 § 2 mom. samt 6, 9 och 11 §, 4 kap. 1, 3 och 4 §, 5 § 5 mom. och 7 §, 5 kap. 2, 2 a, 13, 16 och 17 §, 7 a kap. 2—5 § samt 8 kap. 6 § i bokföringslagen.

Pensionsanstalten skall upprätta och i sitt bokslut ta in ett koncernbokslut och därvid i tillämpliga delar iaktta 10 kap. 1 § 4 mom., 1 c § 1, 2, 4 och 5 mom., 4 och 4 a §, 4 b § 1 mom. 1 och 3 punkten samt 2 mom., 4 c §, 11 § 1 mom. 2—4 meningen, 3-5 och 8 mom. samt 11 a och 11 b § i lagen om försäkringsbolag.

På upprättande av pensionsanstaltens koncernbokslut och verksamhetsberättelse för en pensionsanstalt som är moderbolag tillämpas inte 6 kap. 1 och 2 §, 7 § 6 mom., 7 a kap. 2—5 § och 8 kap. 6 § i bokföringslagen.

Bokslutet och verksamhetsberättelsen skall senast före utgången av mars året efter räkenskapsperiodens slut lämnas till revisorerna, som senast den 15 april efter räkenskapsperioden skall lämna sin revisionsberättelse till styrelsen.

127 §

Närmare bestämmelser om bokföring och bokslut

Närmare bestämmelser som beror på Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts försäkringsverksamhets speciella karaktär utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet om balansräknings- och resultaträkningsscheman, finansieringsanalysen, noter till balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen och uppgifter som skall ges i verksamhetsberättelsen, om koncernbalansräkningen, koncernresultat-

taträkningen och koncernens finansieringsanalys, upplysningar som skall ges i noterna till koncernbalansräkningen, koncernresultaträkningen och koncernens finansieringsanalys samt om balansspecifikationer och specifikationer av noterna.

Försäkringsinspektionen meddelar närmare föreskrifter som beror på försäkringsverksamhetens speciella karaktär om hur bokslut och verksamhetsberättelse för pensionsanstalten och dess koncern skall upprättas.

Försäkringsinspektionen kan ge anvisningar och utlåtanden om hur bestämmelserna om bokföring och bokslut samt verksamhetsberättelse i denna lag, den förordning av social- och hälsovårdsministeriet som avses i 1 mom. samt bokföringslagen och bokföringsförordningen skall tillämpas på pensionsanstalten.

Resultaträkningen och balansräkningen för pensionsanstalten skall upprättas mer detaljerat än vad de scheman som avses i 1 mom. utvisar, om detta är nödvändigt för att de faktorer som inverkat på räkenskapsperiodens resultatbildning eller balansräkningsposterna skall kunna klargöras eller om det är nödvändigt för att ge en rättvisande och tillräcklig bild av resultatet av pensionsanstaltens verksamhet och av dess ekonomiska ställning.

Om en förordning, en föreskrift, en anvisning, ett tillstånd eller ett utlåtande som avses i denna paragraf är av vikt med tanke på den allmänna tillämpningen av bokföringslagen eller bokföringsförordningen, skall ministeriet eller Försäkringsinspektionen, innan förordningen, föreskriften, anvisningen, utlåtandet eller tillståndet utfärdas, begära bokföringsnämndens utlåtande härom.

Försäkringsinspektionen kan av särskilda skäl för viss tid i enskilda fall bevilja undantag från 126 § 4 mom. samt från 10 kap. 1 c § 5 mom. och 11 a § 2 mom. i lagen om försäkringsbolag och i fråga om de scheman som skall användas för resultaträkningen och balansräkningen, noterna, det närmare innehållet i verksamhetsberättelsen, specifikationerna till balansräkningen och specifikationerna till noterna samt de scheman och noter som skall användas för koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen.

128 §

Revision

I fråga om revision av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt gäller vad som bestäms i denna lag och i revisionslagen (936/1994). Med godkänd revisor avses i denna lag en person eller sammanslutning enligt 2 § 2 punkten i revisionslagen.

För revision av pensionsanstaltens bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse samt förvaltning skall delegationen för en räkenskapsperiod i sänder utse minst två godkända revisorer och revisorssuppleanter som skall uppfylla motsvarande behörighetsvillkor. Minst en revisor och revisorssuppleant skall vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor. Revisorns uppdrag upphör vid det ordinarie möte som pensionsanstaltens delegation håller efter räkenskapsperiodens slut eller när en ny revisor har valts i dennes ställe.

Delegationen skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor sörja för att pensionsanstaltens bokföring och förvaltning övervakas effektivt under räkenskapsperioden. Dessutom skall en revisor eller revisorssuppleant utses till ställföreträdare för övervakningsrevisorn. Övervakningsrevisorn jämte ställföreträdare skall vara av Centralhandelskammaren godkända revisorer.

Revisorerna och revisorssuppleanterna samt övervakningsrevisorn jämte ställföreträdare skall innan de blir valda ge sitt daterade och undertecknade samtycke till uppdraget.

Försäkringsinspektionen meddelar vid behov anvisningar om revision av pensionsanstalten.

129 §

Förordnande av revisor

Försäkringsinspektionen skall på anmälan förordna en behörig revisor för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, om en godkänd revisor inte har valts enligt denna lag eller revisionslagen eller om en revisor inte har behörighet enligt 10 § i revisionslagen eller

inte är oberoende enligt 23 och 24 § i revisionslagen.

Anmälan får i fall som avses i 1 mom. göras av vem som helst. Pensionsanstaltens styrelse är skyldig att göra anmälan, om delegationen inte utan dröjsmål utser en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas skall pensionsanstaltens styrelse höras. Förordnandet gäller till dess att för pensionsanstalten i föreskriven ordning utsetts en revisor i stället för den revisor som Försäkringsinspektionen förordnat.

130 §

Revisors anmälningskyldighet

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts revisor skall utan dröjsmål till Försäkringsinspektionen anmäla sådana omständigheter och beslut som gäller pensionsanstalten och som revisorn i sitt uppdrag fått kännedom om och som kan anses

1) väsentligt bryta mot lagstiftning som gäller den verksamhet pensionsanstalten bedriver,

2) äventyra pensionsanstaltens fortsatta verksamhet, eller

3) leda till en anmärkning i revisionsberättelsen eller ett nekande utlåtande om fastställandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen.

Pensionsanstaltens revisor är även skyldig att till Försäkringsinspektionen anmäla sådana i 1 mom. avsedda omständigheter och beslut som revisorn får kännedom om vid utförande av sitt uppdrag i en sammanslutning där pensionsanstalten har i 1 kap. 5 § i bokföringslagen avsett bestämmande inflytande.

En revisor som handlat i god tro blir inte ansvarig för ekonomisk skada som åtgärder enligt denna paragraf eventuellt orsakar.

131 §

Utredningar som skall ges om pensionsanstaltens verksamhet

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall årligen inom två veckor från det att bokslutet och verksamhetsberättelsen har fastställts

tillställa Försäkringsinspektionen en kopia av bokslutet, verksamhetsberättelsen och revisorernas utlåtande samt sända en berättelse över sin verksamhet och ställning

1) till Pensionsskyddscentralen till den del det är fråga om annan verksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare än grupplivförsäkring,

2) till jord- och skogsbruksministeriet till den del det är fråga om verksamhet som avses i de lagar som gäller avträddelseförmåner för lantbruksföretagare, samt

3) till Försäkringsinspektionen i fråga om hela sin verksamhet i enlighet med anvisningar som inspektionen meddelat.

Social- och hälsovårdsministeriet, Försäkringsinspektionen och finansministeriet har rätt att inom skälig tid som dessa bestämmer få även annan skriftlig utredning över pensionsanstaltens verksamhet, och de kan även på annat sätt granska anstaltens verksamhet. Samma rätt gäller för Pensionsskyddscentralen i fråga om i 1 mom. 1 punkten avsedda pensioner och andra förmåner samt de uppgifter som ligger till grund för dem samt för jord- och skogsbruksministeriet i fråga om verksamhet som avses i 1 mom. 2 punkten.

132 §

Beredskap för undantagsförhållanden

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall genom deltagande i beredskapsplanering inom försäkringsbranschen och förberedelser av verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att pensionsanstaltens uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden.

Om de uppgifter som följer av 1 mom. förutsätter åtgärder som klart avviker från sådan verksamhet som skall anses vara sedvanlig för pensionsanstalten och som medför väsentliga merkostnader, kan dessa kostnader ersättas ur den försörjningsberedskapsfond som avses i lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992).

Försäkringsinspektionen kan meddela anvisningar om tillämpningen av 1 mom.

133 §

Skadeståndsskyldighet

En medlem av styrelsen eller delegationen, pensionsanstaltens verkställande direktör och en i 120 § 2 mom. nämnd person som inte hör till styrelsen är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har vållat pensionsanstalten. Det samma gäller skada som de genom överträdelser av denna lag, pensionsanstaltens reglemente, social- och hälsovårdsministeriets eller Försäkringsinspektionens föreskrifter eller försäkringsgrunderna har tillfogat personer som hör till eller har hört till pensionsanstaltens verksamhetskrets, en pensionstagare eller annan förmånstagare eller någon annan person. Angående jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

På skadeståndsansvaret för den som är i arbetstagares ställning skall dock tillämpas vad som i 4 kap. i skadeståndslagen och i 12 kap. 1 § 3 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001) bestäms om arbetstagares skadeståndsansvar.

134 §

Försäkringsmatematiker

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkor gäller på motsvarande sätt 18 kap. 8 § i lagen om försäkringsbolag.

Pensionsanstalten skall göra en anmälan till Försäkringsinspektionen när en försäkringsmatematiker anställs och när denne har avgått.

12 kap.

Fördelning av kostnaderna

135 §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och staten. Pensionsanstaltens andel består härvid av de till pensionsanstalten inbetalda försäkringspremierna, minskade med pensionsanstaltens skäliga förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna för pensioner och övriga förmåner. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen skall dock vara en tredjedel. Som försäkringspremier beaktas inte sådana obetalda försäkringspremier som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som försäkringspremier beaktas inte heller sådana obetalda försäkringspremier som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna.

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte pensionskydd som baserar sig på 11 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådant det lydde före den 1 januari 2001. Till de i 1 mom. avsedda pensionerna hänförs likväl förhöjningar som i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare utgår på pensioner enligt nämnda lagrum, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte förslår till förhöjningarna.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna samt den i 1 och 2 mom. avsedda avkastningen av placeringar. Ministeriet meddelar även närmare anvisningar beträffande tillämpningen av denna paragraf.

Staten skall varje år i förskott betala ett be-

lopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel enligt 1 mom.

Närmare föreskrifter om statens andel och betalning av förskott utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver vad som ovan i denna paragraf bestäms om statens andel av kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag, skall staten till pensionsanstalten betala ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig (*likviditetsbelopp*).

136 §

Pensionsanstaltens ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid samt för Pensionsskyddscentralens kostnader

De pensionsanstalter som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten svarar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid på det sätt som föreskrivs i 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

De pensionsanstalter som avses i 1 mom. svarar för Pensionsskyddscentralens kostnader på det sätt som föreskrivs i 180 § i lagen om pension för arbetstagare.

137 §

Utredning av kostnader och beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen utreder de kostnader som avses i 136 § på det sätt som föreskrivs i 183 § i lagen om pension för arbetstagare. När kostnaderna utreds beaktas dock inte den i 182 § i lagen om pension för arbetstagare avsedda arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift.

Pensionsskyddscentralen meddelar ett beslut om fördelningen av kostnaderna på det sätt som föreskrivs i 184 § i lagen om pension för arbetstagare.

V AVDELNINGEN

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER

13 kap.

Utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter

138 §

Tillämpliga bestämmelser

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; nedan *offentlighetslagen*) tillämpas på offentligheten i fråga om pensionsanstalternas och Pensionsskyddscentralens handlingar och verksamhet till den del pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen utövar i 4 § 2 mom. i offentlighetslagen avsedd offentlig makt, om inte något annat bestäms i denna eller i någon annan lag.

Också när det inte är fråga om utövande av offentlig makt enligt 4 § 2 mom. i offentlighetslagen, tillämpas i pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen i ärenden som hänför sig till verkställigheten av denna lag offentlighetslagen när det gäller

- 1) handlingssekretess,
- 2) tystnadsplikt,
- 3) förbud mot utnyttjande,
- 4) sekretessbelagda handlingar enligt 22-24 § i offentlighetslagen, samt
- 5) straffbestämmelser enligt 35 § i offentlighetslagen.

I fråga om utlämnande av uppgifter gäller härvid vad som i 7 kap. i offentlighetslagen bestäms om undantag från och upphörande av sekretess.

Till den del pensionsanstaltens verksamhet inte gäller verkställighet av pensionsskyddet iaktas i fråga om pensionsanstaltens verksamhet i tillämpliga delar 165 och 165 a—165 c § i lagen om försäkringskassor (1164/1992).

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

- 1) 195 § om arbetsgivarnas skyldighet att lämna uppgifter,

2) 198 § om rätt att få uppgifter för avgörande av ärenden och för verkställighet av lagstadgade uppgifter,

3) 200 § om pensionsanstalternas rätt att få uppgifter för utövande av tillsyn,

4) 202 § om avgiftsfrihet,

5) 204 § om utlämnande av uppgifter för frivilligt grupptilläggspensionsskydd,

6) 205 § om utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk,

7) 206 § om utlämnande av uppgifter till myndigheter och registeransvariga som bedriver kreditupplysningsverksamhet,

8) 208 § om vidareutlämnande av uppgifter,

9) 209 § om ansvaret beträffande den som vidareutlämnar uppgifter, och

10) 210 § om utlämnande av uppgifter med hjälp av teknisk anslutning.

När bestämmelserna i 195 § och 206 § 1 mom. 2 och 3 punkten i lagen om pension för arbetstagare tillämpas likställs en lantbruksföretagare med i nämnda lag avsedd arbetsgivare.

139 §

Uppgifter om en lantbruksföretagares ekonomiska ställning

Utöver det som i 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen bestäms om hemlighållande av uppgifter som gäller näringsidkare, är också sådana handlingar och uppgifter sekretessbelagda som grundar sig på verkställigheten av denna lag och som gäller en lantbruksföretagares ekonomiska ställning.

140 §

Lantbruksföretagarnas och de pensionssökandes rätt att få uppgifter

Pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen skall på en lantbruksföretagares begäran till honom eller henne lämna ut de uppgifter som pensionsanstalten eller Pensionsskyddscentralen har om lantbruksföretagarens rätt till pension. Angående en parts rätt att få information, rätt att ta del av en handling som gäller parten själv samt rätt att kontrollera sådana uppgifter om sig själv som in-

förts i ett register gäller i övrigt det som bestäms i offentlighetslagen och personuppgiftslagen (523/1999).

Pensionsanstalten skall genom en pensionsansökningsblankett eller på annat motsvarande sätt på förhand informera en pensionsökande om varifrån uppgifter om honom eller henne kommer att inhämtas och vart uppgifterna i regel kan lämnas ut.

141 §

Lantbruksföretagarnas skyldighet att lämna uppgifter

En lantbruksföretagare är skyldig att utan dröjsmål lämna Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt uppgifter om inledande av lantbruksföretagarverksamhet enligt denna lag och om väsentliga förändringar i lantbruksföretagarverksamhetens art, omfattning eller form eller lantbruksföretagarens arbetsinsats. Likaså är en lantbruksföretagare skyldig att utan dröjsmål meddela pensionsanstalten om hans eller hennes i denna lag avsedda lantbruksföretagarverksamhet upphör.

Oberoende av lantbruksföretagarens underåttelseskyldighet enligt 1 mom. kan pensionsanstalten kräva att lantbruksföretagaren lämnar en utredning över de omständigheter som nämns i 1 mom. samt om motsvarande andra omständigheter som kan inverka på försäkringskyldigheten, arbetspensionsförsäkringsavgiften, skötseln av försäkringen och arbetsinkomsten enligt denna lag.

142 §

Pensionstagarens utredning om omständigheter i anslutning till pensionens belopp och pensionsrätten

Oberoende av pensionstagarens underrättelseskyldighet kan pensionsanstalten kräva en utredning av pensionstagaren angående omständigheter som påverkar pensionens belopp och pensionsrätten, om det finns skäl att misstänka att förändringar har skett i dessa omständigheter.

143 §

Pensionsanstaltens och Pensionsskyddscentralens rätt att få uppgifter för verkställigheten av uppgifter enligt denna lag

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller rätt att få uppgifter har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Pensionsskyddscentralen rätt att av

1) skattemyndigheterna och den registermyndighet som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag, och

2) den myndighet som avses i lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma fiskeripolitik (1139/1994) få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av de uppdrag enligt denna lag som gäller fiske.

Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalten har rätt att få de uppgifter som avses i 1 mom. avgiftsfritt, om de är avsedda för avgörandet av ett anhängigt ärende. I annat fall skall den som begärt uppgifterna på yrkande av skattemyndigheterna betala skäligen kostnader för utlämnandet av uppgifterna.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller rätt att få uppgifter har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt rätt att av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag. Dessa uppgifter skall varje år efter renskötselårets utgång lämnas pensionsanstalten på det sätt som pensionsanstalten närmare bestämmer. Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalten har rätt att vid behov även vid andra tidpunkter få dessa uppgifter av renbeteslagen och renbeteslagsföreningen.

144 §

Gårdsbesöksregister för företagshälsovården för lantbruksföretagare

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller rätt att få uppgifter har Lantbruksföretagarnas pen-

sionsanstalt rätt att, för skötseln av de uppgifter som avses i 115 § 1 mom. 1 och 2 punkten, av i 7 § i lagen om företagshälsovård avsedda producenter av företagshälsovårdstjänster få följande uppgifter:

- 1) lantbruksföretagarens namn och personbeteckning,
- 2) gårdsbruksenhetens produktionsinriktning,
- 3) datum då lantbruksföretagaren anslutit sig till företagshälsovården,
- 4) tidpunkten för och vem som deltar i planerade gårdsbesök, och
- 5) genomförda gårdsbesök och vem som deltagit i dem.

För skötseln av de uppgifter som avses i 115 § 1 mom. 4 punkten har Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt rätt att av i 7 § i lagen om företagshälsovård avsedda producenter av företagshälsovårdstjänster få uppgifter om centrala hälsorisker i arbetsförhållandena som observerats under gårdsbesök samt om förslag till åtgärder och om hur de genomförts, om den lantbruksföretagare som saken gäller har samtyckt till att uppgifterna utlämnas. Med lantbruksföretagarens samtycke kan uppgifterna även utnyttjas vid utredningen av ett ärende som gäller sådan yrkesinriktad rehabilitering av lantbruksföretagaren som avses i denna lag.

Pensionsanstalten har rätt att få i 1 och 2 mom. avsedda uppgifter avgiftsfritt.

Pensionsanstalten har rätt att samla in och i gårdsbesöksregistret registrera i 1 och 2 mom. avsedda uppgifter för skötseln av uppgifterna enligt 115 §. På gårdsbesöksregistret tillämpas personuppgiftslagen, om inte något annat bestäms i denna lag. Pensionsanstalten är i personuppgiftslagen avsedd registeransvarig. Pensionsanstalten har inte rätt att samla in och i gårdsbesöksregistret registrera sådana känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen. För utlämnande av uppgifter kan en teknisk anslutning till pensionsanstaltens gårdsbesöksregister öppnas för producenter av företagshälsovårdstjänster. De uppgifter som registrerats i gårdsbesöksregistret skall utplånas inom tio år efter det gårdsbesöket gjordes.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har inte rätt att utlämna uppgifter som registrerats i det gårdsbesöksregister som avses i 115

§, om inte annat bestäms någon annanstans i lag eller den vars uppgifter det är fråga om ger sitt samtycke därtill. Uppgifter kan utlämnas för vetenskaplig forskning på det sätt som föreskrivs i 28 § i offentlighetslagen.

145 §

Pensionsanstaltens rätt att använda uppgifter som getts i andra ärenden

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har rätt att vid behandlingen av ett ärende enligt denna lag i enskilda fall använda uppgifter som den fått för skötseln av övriga uppdrag som anges i de lagar som nämns i 114 §, om det är uppenbart att dessa uppgifter påverkar en förmån enligt denna lag och uppgifterna enligt lag skall beaktas vid beslutsfattandet och pensionsanstalten också annars separat har rätt till dessa uppgifter. Den som ansöker om en förmån skall på förhand underrättas om att uppgifterna eventuellt kommer att användas.

146 §

Pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall, utöver det som någon annanstans i lag bestäms om pensionsanstaltens skyldighet att lämna ut uppgifter, lämna ut uppgifter till

1) Folkpensionsanstalten för beräkning av förmåner enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

2) skatteförvaltningen för fastställandet av sjukförsäkringsavgiften enligt sjukförsäkringslagen, och

3) de försäkringsbolag som nämns i 19 § i trafikförsäkringslagen (279/1959) samt till Trafikförsäkringscentralen och Statskontoret för fastställande av den årsarbetsförtjänst som behövs för beräkning av ersättning för trafikskada.

Om pensionsanstalten till en omyndig betalar en sådan försäkringssumma ur grupplivförsäkringen för lantbruksföretagare som avses i 66 §, skall pensionsanstalten utan hinder av sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen och andra begränsningar som gäller er-

hållande av uppgifter meddela försäkringssumman till den förmyndarmyndighet inom vars verksamhetsområde den omyndiga personen har sin hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994).

14 kap.

Vissa bestämmelser

147 §

Pensionsanstalternas samarbete

De i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare avsedda pensionsanstalterna skall samarbeta i sammanställandet av statistikuppgifter och i andra frågor som hänför sig till verkställigheten och utvecklandet av arbetspensionslagarna.

148 §

Ersättning för särskilda tjänster

Pensionsanstalten kan av en lantbruksföretagare ta ut ersättning för särskilda tjänster som den tillhandahåller på lantbruksföretagarens begäran.

149 §

Beslut om beloppet av en teoretisk pension

Om en lantbruksföretagare har arbetat i två eller flera EU- eller EES-länder och lantbruksföretagaren ansöker om folkpension, har han eller hon rätt att på begäran få ett beslut om beloppet av den teoretiska pension som pensionsanstalten meddelar. Folkpensionsanstalten för beräkning av hans eller hennes folkpension.

150 §

Överföring av pensionsrätt till Europeiska gemenskaperna

En lantbruksföretagare har rätt att överföra

sin pensionsrätt enligt denna lag till Europeiska gemenskaperna så som bestäms i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999).

I fråga om pensionsrätt som överförs till Europeiska gemenskaperna eller som återförs därifrån tillämpas bestämmelserna i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem till den del nämnda lag innehåller bestämmelser som avviker från bestämmelserna i denna lag.

151 §

Handräckning

Pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen har rätt att på eget initiativ eller på begäran av den som saken gäller för utredning av ett ärende som är under behandling låta höra vittnen vid en tingsrätt.

152 §

Jäv

Anställda och styrelsemedlemmar i pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen kan, utan hinder av 28 § 1 mom. 4 och 5 punkten i förvaltningslagen (434/2003), behandla sådana ärenden som gäller verkställigheten av denna lag och som avser en lantbruksföretagare som ordnat pensionskydd i pensionsanstalten.

153 §

Förvaring av handlingar

Pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen skall förvara de handlingar som hänför sig till ordnandet av pensionskydd enligt denna lag eller till ett pensions- eller grupp-livförsäkringsärende på det sätt som bestäms i arkivlagen (831/1994) och i 218 § i lagen om pension för arbetstagare.

154 §

Beräkning av tidsperioders längd

När tidsperioders längd beräknas anses i en kalendermånad ingå 30 dagar vid

- 1) bedömning av om denna lag skall tillämpas på en lantbruksföretagare,
- 2) bestämmande av arbetspensionsförsäkringsavgift enligt denna lag,
- 3) beräkning av pension enligt denna lag, och vid

- 4) betalning av rehabiliteringspenning.

Närmare föreskrifter om hur i 1 mom. avsedda tidsperioder beräknas utfärdas genom förordning av statsrådet.

155 §

Lagens ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom lag.

2.**Lag****om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagen om pension för lantbruksföretagare (/) träder i kraft den 1 januari 2007. Den tillämpas från och med ikraftträdandet på sådan lantbruksföretagarverksamhet som avses i den. Åtgärder som verkställigheten av lagen om pension för lantbruksföretagare förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Är en person då lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft försäkrad enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) för samma arbete, som på basis av bestämmelsen om sambor i 5 § i lagen om pension för lantbruksföretagare borde försäkras i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare, försäkras lantbruksföretagaren enligt lagen om pension för lantbruksföretagare från ingången av månaden efter den under vilken försäkringsansökan inlämnats och fram till dess försäkras han eller hon enligt lagen om pension för arbetstagare.

Lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas också på sådan pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) som beviljats före den 1 januari 2007. Om de bestämmelser som gällde när lagarna om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (637/2003 och 893/2004) samt lagen om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (894/2004) trädde i kraft dock har iakttagits vid bestämmande av pension som beviljats före den 1 januari 2007, iakttas vad som föreskrivs i de nämnda lagarna.

2 §

Genom denna lag upphävs lagen av den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare jämte ändringar.

Om det i någon annan lag eller i en bestämmelse som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till lagen om pension för lantbruksföretagare, avser hänvisningen motsvarande bestämmelser i lagen om pension för lantbruksföretagare, om inte något annat följer av lagen om pension för lantbruksföretagare eller denna lag.

3 §

I denna lag avses med LFöPL lagen av den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare jämte ändringar.

4 §

En försäkring enligt LFöPL anses ha ombildats till en försäkring som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

5 §

Åldersgränsen 18 år som avses i 7 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas på lantbruksföretagarverksamhet som avses i nämnda lag och som bedrivs av lantbruksföretagare födda efter 1986 och fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. Åldersgränsen 68 år enligt samma lagrum tillämpas på lantbruksföretagarens i nämnda lag avsedda lantbruksföretagarverksamhet som fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och som, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

När den pensionsgrundande totala arbetsinkomsten räknas ut enligt 73 § i lagen om pension för lantbruksföretagare beaktas den fastställda arbetsinkomsten före uppnådd 23 års ålder från och med den 1 januari 2005. Till den del arbetsinkomst som före den 1 januari 2005 fastställts för lantbruksföretagaren

beaktas när den pensionsgrundande arbetsinkomsten räknas ut höjs den till 2004 års nivå med löneindexet enligt 9 § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961, APL), sådant detta lagrum lydte den 31 december 2004 och där vägningskoefficienten för förändringen i lönenivån är 0,5 och vägningskoefficienten för förändringen i prisnivån 0,5, och därifrån till nivån vid beräkningstidpunkten med lönekoeficienten enligt 84 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

6 §

En lantbruksföretagare som befriats från sin försäkringsskyldighet på grundval av 4 § i LFöPL, sådant detta lagrum lydte den 31 december 2001, eller lämnats oförsäkrad på grundval av 4 § i LFöPL och 8 § i APL, sådana dessa lagrum lydte den 31 december 2004, är försäkringsskyldig från den 1 januari 2007. Lantbruksföretagaren skall uppta försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare senast den 30 juni 2007.

En lantbruksföretagare som är född före den 1 januari 1961 och som har befriats från sin försäkringsskyldighet på basis av den bestämmelse som nämns i 1 mom., är dock inte försäkringsskyldig så länge som han eller hon uppfyller de villkor för befrielse som uppställs i den lag som gällde när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft.

7 §

En lantbruksföretagare som är försäkrad enligt LFöPL, men som på grundval av 7 § 1 mom. 3 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare inte längre är försäkringsskyldig, kan avsluta sin försäkring från ikraftträdandet av lagen om pension för lantbruksföretagare. Försäkringen avslutas inte retroaktivt.

8 §

Har lantbruksföretagarens arbetspensionsförsäkringsavgifter preskriberats enligt 29 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, beräknas den totala arbetsinkomsten av den fastställda arbetsinkomsten för år 2005 och kalenderåren därefter i enlighet med 73 § 2 mom. i nämnda lag. Sänkningen av de arbetsinkomster som fastställts för åren 1993—2004 fås genom att den fastställda arbetsin-

komsten för varje period av kalenderåret multipliceras med en kvot som utgörs av förhållandet mellan de för samma tidsperiod mottagna försäkringspremierna och de för samma tidsperiod fastställda försäkringspremierna.

9 §

Vad som i 37 och 107—111 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna lantbruksföretagarverksamheten eller företagaverksamheten, eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelsetersättning enligt lagen om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslåtare vid sin död fick en sådan pension på vilken bestämmelserna i första meningen i denna paragraf inte har tillämpats, tillämpas dessa bestämmelser inte heller på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

10 §

Det pensionsutdrag som avses i 75 § i lagen om pension för lantbruksföretagare sänds första gången till lantbruksföretagaren senast 2008.

Den tid av fem år som avses i 75 § 2 och 3 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas 2013 och därefter.

Det pensionsutdrag för lantbruksföretagare som sänds ut 2008 innehåller uppgifter om i 75 § 1 mom. 1-3 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedda lantbruksföretagarverksamheter och andra arbetsförtjänster samt förmåner under de tio kalenderår som föregår utsändandet av pensionsut-

draget. År 2009 innehåller pensionsutdraget motsvarande uppgifter för de nio, år 2010 för de åtta, år 2011 för de sju och år 2012 för de sex år som föregår utsändandet av pensionsutdraget. De uppgifter som avses i 75 § 1 mom. 2 och 3 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare uppges dock inte i pensionsutdraget för år som föregått 2005.

11 §

Den preskriptionstid på fem år som avses i 30 §, 75 § 3 och 4 mom., 100 § och 101 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas från och med ingången av 2013. Åren 2007 och 2008 är den nämnda preskriptionstiden tio år, år 2009 nio år, år 2010 åtta år, år 2011 sju år och år 2012 sex år. När preskriptionstiden räknas ut beaktas också tiden före ikraftträdandet av lagen om pension för lantbruksföretagare.

12 §

Engångsförhöjningen av invalidpensionen läggs till första gången den 1 januari 2010. Engångsförhöjningen läggs också till sådan invalidpension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före den 1 januari 2006. Engångsförhöjningen läggs då till enligt den förhöjningsprocent som motsvarar lantbruksföretagarens ålder vid ingången av 2010, förutsatt att minst fem kalenderår då har förflutit sedan invalidpensionen började.

När pensionsfallet i fråga om invalidpension har inträffat före den 1 januari 2006, läggs engångsförhöjningen till pension som samordnats enligt bestämmelserna i 8 och 8 a § i APL sådana de lydte före den 1 januari 2005. Om familjepension bestäms enligt de bestämmelser som gällde när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft, läggs engångsförhöjningen till familjepension som samordnats enligt bestämmelserna i 8 och 8 a § i APL, sådana de lydte före den 1 januari 2005.

13 §

Ålderspensioner som börjar 2010 eller därefter omvandlas med en i 78 § i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd livslängdkoefficient. Livslängdkoefficienten fastställs första gången för 2009.

En ålderspension omvandlas med den livs-

längdkoefficient som fastställs för det år under vilket ålderspensionen börjar, om ålderspensionen börjar före det år under vilket lantbruksföretagaren fyller 62 år. Om en invalidpension ändras till en ålderspension före det år under vilket lantbruksföretagaren fyller 62 år, skall pensionen på motsvarande sätt justeras med den livslängdkoefficient som fastställs för det år under vilket lantbruksföretagarens pension ändras till en ålderspension.

14 §

Bestämmelserna i 113 § i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas på ansökningar om undanröjande av beslut som blir anhängiga den 1 januari 2007 eller därefter.

15 §

Om pensionsfallet inträffar under åren 2006—2009, beaktas som arbetsförtjänst för 2004 när inkomsten för återstående tid fastställs den totala arbetsinkomst på grundval av vilken pensionsdelen för återstående tid skulle ha beräknats om lantbruksföretagaren hade blivit arbetsoförmögen den 31 december 2004, och arbetsförtjänsterna för 2005 beaktas så som bestäms i 76 § 1 mom. och 2 mom. 1 och 2 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare. Härvid används som granskningstid på motsvarande sätt det antal år som skall beaktas som grund för inkomsten för återstående tid. Om pensionsfallet inträffar 2010, beaktas arbetsförtjänsterna för 2005 så som bestäms i 71 §, 76 § 1 mom. och 2 mom. 1 och 2 punkten samt 77 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare, och granskningstiden fastställs på motsvarande sätt på basis av åren 2005—2010. Vid bestämmande av den inkomstförutsättning som avses i 42 § 1 mom. 2 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare beaktas arbetsförtjänsterna under de fem kalenderår som föregått ansökan om rehabilitering.

16 §

Om en lantbruksföretagare vars ansökan om utbetalning av pension till utlandet har avslagits enligt bestämmelserna i 19 § i LFöPL och 9 a § i APL, sådana de lydte före den 1 januari 2003, på nytt söker om utbe-

talning av pensionen till utlandet, betalas av pensionen till utlandet de belopp som har förfallit till betalning efter att den nya ansökan inkommit.

17 §

Sker en sådan förändring i arbetsförmågan hos en lantbruksföretagare som får delinvalidpension som börjat före den 1 januari 1982 och fortgått utan avbrott att han eller hon har rätt till full invalidpension och förändringen kan bedömas fortgå minst ett år, ändras delinvalidpensionen till full invalidpension från ingången av månaden efter förändringen.

18 §

Ett långvarigt arbetsoförmöget barn som får familjepension efter en förmånlåtare som har dött före den 1 juli 1990 har rätt att få familjepension så länge arbetsförmågan fortgår utan avbrott. Fortsatt utbetalning av familjepension efter det att barnet fyllt 18 år förutsätter särskild ansökan.

Den rätt till tillägg för föräldralösa barn som en familjepensionstagare som får nämnda tillägg har bestäms enligt den APL som gällde före ikraftträdandet av lagen om pension för lantbruksföretagare också när beloppet av familjepensionen skall justeras efter det att lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft.

19 §

Rätt till efterlevandepension har en efterlevande make som är född den 1 juli 1950 eller tidigare, så som bestäms i 19 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006).

20 §

En efterlevandepension som indragits på grund av att den efterlevande maken ingått ett nytt äktenskap börjar på ansökan av den efterlevande maken betalas ut på nytt enligt 19 § i LFöPL och 4 b § 2 mom. i APL, sådana de lyder när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft, om den efterlevande makens nya äktenskap upplöses innan lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft och ansökan om ny utbetalning inkommer till pensionsanstalten inom sex månader från det att lagen om pension

för lantbruksföretagare har trätt i kraft.

21 §

Det villkor om arbetsförtjänster som utgör en förutsättning för yrkesinriktad rehabilitering uppfylls när den återstående tiden har beaktats i lantbruksföretagarens pension i enlighet med bestämmelserna i 7 § i LFöPL och 6 a och 6 b § i APL sådana de lydde före den 1 januari 2005.

22 §

Om en lantbruksföretagare har bedrivit i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd lantbruksföretagarverksamhet före den 1 januari 2005, räknas det särskilda tillägg till den teoretiska pension som avses i 68 § 3 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare ut på basis av den totala arbetsinkomst på grundval av vilken återstående tid eller motsvarande inkomst bör beaktas vid bestämmandet av pension som beviljas före den 1 januari 2005 med stöd av LFöPL som gällde före den 1 januari 2005.

23 §

På en pension i fråga om vilken pensionsfallet inträffar före den 1 januari 2007 tillämpas 19 § i LFöPL och 8 § 6 mom. i APL sådana de lyder före den 1 januari 2007 också efter det att lagen om pension för lantbruksföretagare har trätt i kraft.

Från pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare avdras inte en sådan ersättning enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) som grundar sig på en skada som uppkommit under kriget åren 1939-1945.

24 §

Om en lantbruksföretagare får pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare, avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006), beaktas grundbeloppet av generationsväxlingspensionen, avträdelseersättningen och avträdelsestödet

1) som pension som medför att pensionstagaren inte har rätt till deltidspension,

2) vid bestämmandet av efterlevandepension som pension som den efterlevande maken får på basis av förvärvsarbete,

3) vid tillämpningen av 83 § i lagen om pension för lantbruksföretagare som pension som avses i 92 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, och

4) som pension som avses i 74 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt anses som sista pensionsanstalt även då i 1 mom. avsedd pensionstagare beviljas ålderspension.

25 §

En pension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före 2005 bestäms enligt den LFöPL som gällde före 2005, om inte något annat följer av ikraftträdandebestämmelserna i lagarna om ändring av nämnda lag (637/2003 och 893/2004) och av lagen om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen 637/2003 (894/2004).

På sådan invalid-, arbetslöshets- och familjepension i fråga om vilken pensionsfallet inträffat 2005 tillämpas bestämmelserna i den LFöPL som gällde den 31 december 2004. Om lantbruksföretagaren dock har fyllt 63 år innan arbetsoförmågan börjat, beviljas ålderspension motsvarande det intjänade beloppet i stället för invalidpension. Om lantbruksföretagaren fyller 63 år före utgången av den primärtid som anges i 12 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), beräknas och beviljas pensionen, i stället för såsom invalidpension, i form av ålderspension från ingången av månaden efter den då 63 års ålder uppnåddes.

Om pensionsfallet i fråga om familjepension inträffar efter 2005, men familjepensionen bestäms på basis av förmånsålderslagens sådan pension som samordnats enligt den LFöPL som gällde före den 1 januari 2005, samordnas också familjepensionen i enlighet med ovan avsedda lag. Vid uträkning av samordningsgränsen avdras härvid dock varken grundbeloppet av barnpension eller grundbeloppet av efterlevandepension enligt familjepensionslagen (38/1969).

Den pensionsrätt som intjänats av lantbruksföretagarverksamhet som bedrivits före den 1 januari 2005 uträknas enligt den

LFöPL som gällde den 31 december 2004. En lantbruksföretagarverksamhet som börjat före den 1 januari 2005 och fortgår vid nämnda tidpunkt anses härvid ha upphört den 31 december 2004. Pensionen uträknas särskilt även på basis av en sådan lantbruksföretagarperiod som till utgången av 2004 har fortgått kortare tid än fyra månader men dock minst en månad, om lantbruksföretagarperioden i fråga fortgår under år 2005 och denna tid medräknad pågår minst fyra månader. Den intjänade pensionsrätten omvandlas med lönekoeficienten att motsvara nivån för det år under vilket pensionen räknas ut.

26 §

På deltidspension för en lantbruksföretagare som är född före 1947 och på ålderspension som beviljas efter den tillämpas vad som föreskrivs i 19 § i LFöPL samt i 4 § 2 mom., det inledande stycket i 4 f § 1 mom., 4 g § 2 mom. och 5 § 4 mom. i APL sådana de lydte den 31 december 2004, samt 19 § i LFöPL och 5 § 6 mom. i APL sådana de lydte den 31 december 2002. En sådan lantbruksföretagare har rätt till förtida ålderspension från ingången av månaden efter den under vilken han eller hon fyllt 60 år. Förtidsminskningen görs från 65 års ålder till pensionens början i enlighet med de koeficienter för förtida uttag som anges i 19 § i LFöPL och i 5 a § 2 mom. i APL sådana de lydte den 31 december 2004.

En lantbruksföretagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter lantbruksföretagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 32 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare. Vad som bestäms i

denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före den 1 januari 2005.

27 §

En långtidsarbetslös lantbruksföretagare som är född före 1950 har rätt till arbetslöshetspension på det sätt som bestäms i den LFöPL som gäller när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft, i ikraftträdandebestämmelserna i lagarna om ändring av den och i lagen om ändring av de nämnda ikraftträdandebestämmelserna. Till övriga delar tillämpas på arbetslöshetspension och dem som får sådan pension bestämmelserna i 19 § i LFöPL samt i 4 c §, 5 § 1 mom. 1 punkten och 3 mom., 10 d § 7 mom. och 17 b § 3 mom. i APL sådana de lyder när lagen om pension för lantbruksföretagare träder i kraft.

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. bestäms en lantbruksföretagares rätt till pension för återstående tid på samma sätt som den skulle bestämmas om pensionsfallet i fråga om arbetslöshetspensionen inträffade den 31 december 2006. Vid beräkningen av den lön som ligger till grund för pensionen för den återstående tiden beaktas då inkomsterna fram till den 31 december 2006.

28 §

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen för uträkning av en pension som avses i 26

och 27 § rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för fastställande av pensionsgrundande rätt till återstående tid enligt 19 § i LFöPL och 6 a § i APL samt för uträkning av arbetspensionstillägget enligt 7 f § i nämnda lag.

Den som beviljar eller betalar ut förmåner enligt 1 mom. skall på det sätt som Pensionsskyddscentralen bestämmer lämna uppgifterna till Pensionsskyddscentralen för varje kalenderår före utgången av maj det följande året eller före en annan med Pensionsskyddscentralen överenskommen tidpunkt.

29 §

En lantbruksföretagare som är född före 1947 har rätt att få barnförhöjning enligt de bestämmelser som gällde den 31 december 2004.

30 §

Det belopp som skall återbäras med anledning av den vinst som fås efter den 31 december 2005 vid en eventuell försäljning av aktier som Pensionsskyddscentralen anskaffat i ett sådant kreditförsäkringsbolag som avses i 13 b § 5 mom. i APL, sådant det lyder den 31 december 2006, beaktas inte i fråga om den genomsnittliga arbetspensionsförsäkringsavgiften för en försäkring enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstare.

31 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

3.

Lag**om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 21 juli 2006 om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 3 § 1 mom. 5 punkten, 5 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 2 mom., 7 § 1 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 punkten, 16 § 1 mom. 2 punkten, 18 § 1 mom. 2 punkten, 19 § 1 mom. 2 punkten, 20 § 1 mom. 2 punkten, 21 § 1 mom. 2 punkten, 28 § 2 mom., 29 § 1, 2 och 4 mom., 30 §, 38 § 1 mom. 7 punkten, 41 §, 42 § 1 mom., 2 mom. 2 punkten, 4 och 5 mom., 43 § 2 mom., 44 § 2 mom., 54 §, 55 § 2 mom., 61 §, 69 § 1 och 3 mom., 73 § 1 mom. och 78 § 2 mom. som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *pensionsanstalt* Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx), och med

5 §

Lantbruksföretagare

I denna lag avses med lantbruksföretagare

2) en person som bedriver jordbruk i ett öppet bolag eller kommanditbolag så att han eller hon såsom ansvarig bolagsman har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, och

3) en person som bedriver jordbruk för ett aktiebolags räkning så att han eller hon såsom lantbruksföretagare enligt 3 § 6 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt 10 § i nämnda lag.

Det som i denna lag bestäms om lantbruksföretagares make tillämpas även på en person som lantbruksföretagaren utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och som för sin verksamhet har

tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

7 §

Verksamhet som lantbruksföretagare

Ett villkor för avträdelsestöd är att avträdaren under tio år före avträdelsen har bedrivit jordbruk såsom lantbruksföretagare enligt 5 § och att han eller hon under en tid av minst fem år omedelbart före avträdelsen har varit försäkrad såsom lantbruksföretagare med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare. Med försäkringens giltighetstid jämföras härvid den tid försäkringen varit avbruten med anledning av rehabiliteringsstöd som lantbruksföretagaren fått på grundval av arbetsförmåga.

9 §

Avträdelse innan minimiåldern uppnås

Om avträdaren är efterlevande make till en lantbruksföretagare eller make till en person som får tills vidare beviljad full invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, har avträdaren rätt till avträdelsestöd, om avträdelsen sker tidigast fem år innan avträdaren uppnår den ålder som anges i 8 §.

10 §

Pensioner som hindrar avträdelsetöd

Rätt till avträdelsetöd har inte en avträdare som vid avträdelsetöden får

2) full invalidpension som beviljats tills vidare, individuell förtidspension, arbetslöshetspension, förtida ålderspension eller deltidspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 §

Överlåtelse som tillskottsmark till lantbruksföretagare

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan också ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark i delar eller som en helhet som tillskottsmark för bedrivande av jordbruk till en eller flera förvärvare

2) som i enlighet med bestämmelserna i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare såsom idkare av gårdsbruk har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt nämnda lag,

18 §

Generationsväxling i personbolag

Om avträdaren är en i 5 § 1 mom. 2 punkten avsedd lantbruksföretagare, kan upphörandet med att bedriva jordbruk också ske genom en sådan generationsväxlingsöverlåtelse där avträdaren överlåter sin bolagsandel i ett öppet bolag eller kommanditbolag som äger den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsetöden till en förvärvare som

2) efter avträdelsetöden uppfyller villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare på grundval av det gårdsbruk som han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsetöden, och som

19 §

Generationsväxling i aktiebolag

Då avträdaren är en i 5 § 1 mom. 3 punkten avsedd lantbruksföretagare kan upphörandet med att bedriva jordbruk ske genom en generationsväxlingsöverlåtelse så att alla aktier i det aktiebolag som äger den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsetöden överläts till en förvärvare som

2) efter avträdelsetöden uppfyller villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare i egenskap av i 3 § 6 punkten i nämnda lag avsedd lantbruksföretagare på grundval av det gårdsbruk som han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsetöden, och som

20 §

Generationsväxlingsöverlåtelse till personbolag

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan också ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader genom en generationsväxlingsöverlåtelse till ett öppet bolag eller kommanditbolag som bedriver jordbruk enligt 3 § 1 mom. 2 punkten, om

2) de ansvariga bolagsmännen enligt 1 punkten efter avträdelsetöden uppfyller villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare på grundval av den verksamhet de bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsetöden, och

21 §

Generationsväxlingsöverlåtelse till aktiebolag

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske även så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader genom en generationsväxlings-

överlåtelse till ett aktiebolag som bedriver jordbruk enligt 3 § 1 mom. 2 punkten på följande villkor:

2) den i 1 punkten avsedda lantbruksföretagaren uppfyller efter avträdelsen villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare i egenskap av i 3 § 6 punkten i nämnda lag avsedd lantbruksföretagare på grundval av den verksamhet han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen,

28 §

Avträdelsestödets delar

Avträdelsestödet grundbelopp grundar sig på den arbetsinkomst som med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare har fastställts för lantbruksföretagaren.

29 §

Fastställande av grundbeloppet

Avträdelsestödet grundbelopp är lika stort som den invalidpension som enligt lagen om pension för lantbruksföretagare skulle ha beviljats lantbruksföretagaren, om han eller hon när avträdelsen skedde hade haft rätt till full invalidpension. När grundbeloppet fastställs beaktas dock inte rätt till pension av de förmåner som uppräknas i 74 § i lagen om pension för arbetstagare och inte heller en förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003). De inkomster som ligger till grund för ovan nämnda förmåner eller de beräknade inkomster som avses i 76 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare beaktas inte som inkomster som ligger till grund för pension för återstående tid.

Då grundbeloppets storlek fastställs beaktas inte sådan rätt till pension som grundar sig på lantbruksföretagarens arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller på annan företagarverksamhet än den som avses i lagen om

pension för lantbruksföretagare.

På avträdelsestödet grundbelopp tillämpas det som i 92-95 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om primära förmåner som dras av från pensionen samt det som föreskrivs om barnförhöjning i 29 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx). Grundbeloppet justeras i enlighet med förändringarna i den allmänna löne- och prisnivån så som bestäms i 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

30 §

Grundbeloppet till den som får delinvalidpension

Avträdelsestödet grundbelopp för en lantbruksföretagare som får delinvalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare är lika stort som den fulla invalidpension som enligt lagen om pension för lantbruksföretagare hade beviljats lantbruksföretagaren, om hans eller hennes delinvalidpension hade ändrats till full pension när avträdelsen skedde. När grundbeloppet fastställs beaktas en pension eller förmån som intjänats av de förmåner som uppräknas i 74 § i lagen om pension för arbetstagare eller på grundval av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, dock inte till ett belopp som motsvarar full invalidpension. I övrigt tillämpas på grundbeloppet det som föreskrivs i 29 § 2 och 4 mom.

I 1 mom. avsedd delinvalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare ändras till avträdelsestödet grundbelopp från den tidpunkt då avträdelsestöd börjar betalas i enlighet med 38 § i denna lag. Betalningen av delinvalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare upphör från nämnda tidpunkt.

38 §

Betalning av avträdelsestöd

Avträdelsestöd betalas från avträdelsetidpunkten enligt 4 § 3 mom. för avträdelsetid-

men i fråga; avträdelsetöd betalas dock inte förrän

7) förvärvaren vid avträdelser enligt 18—21 § har företett en utredning om att han eller hon är ansvarig bolagsman i de bolag som avses i nämnda lagrum eller att han eller hon har bestämmande inflytande i aktiebolaget och att han eller hon har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare för sin verksamhet på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelser,

41 §

Erhållande och intjänande av pension för tiden för avträdelsetöd

För den tid för vilken avträdelsetöd betalas har dess mottagare inte rätt att få pension på grundval av företagarverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Erhållandet av avträdelsetöd hindrar dock inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagarverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Avträddaren kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsetöd betalas till honom eller henne. Efter avträdelser kan avträddaren inte heller intjäna pensionsskydd såsom idkare av gårdsbruk eller renägare enligt 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsetöd ännu inte har börjat betalas på grund av att villkoren i 38 §, eller något av dem, inte har uppfyllts.

När avträdelsetöd har börjat betalas på grundval av 38 §, intjänar mottagaren av avträdelsetöd pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arbete under tid med pension.

42 §

Ändring av avträdelsetödets grundbelopp till ålderspension

Avträdelsetödets grundbelopp ändras till en lika stor ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare vid ingången av månaden efter den månad under vilken mottagaren av avträdelsetöd fyller 63 år.

Till ålderspension enligt 1 mom. läggs dock

2) sådan pension som intjänats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och som vid avträdelsetidpunkten enligt bestämmelserna i denna lag inte skall beaktas när avträdelsetödets grundbelopp fastställs.

När grundbeloppet ändras till ålderspension på det sätt som avses i 1 mom., kan pensionsanstalten på ansökan bevilja pensionstagar ålderspension som intjänats för ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagarverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare tidigast från den tidpunkt som avses i 1 mom.

Om avträddaren inte upphört med andra förvärvsarbeten eller minskat dem så att avträdelsetödets grundbelopp har börjat betalas ut, kan utbetalningsstarten för i 1 mom. avsedd ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare uppskjutas efter ansökan från avträddaren, om ansökan görs innan avträddaren fyller 63 år. Ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare beviljas då på särskild ansökan. Ålderspensionen fastställs enligt 1 - 4 mom. från början av månaden efter den då ansökan gjordes.

43 §

När betalningen av avträdelsetödets kompletteringsdel upphör

Kompletteringsdelen betalas utöver i 42 § avsedd ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, om inte något annat följer av 3 och 4 mom.

44 §

Verkan av att mottagaren av avträdelsestöd avlider

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsestöd fastställs anses det att förmånslåtare vid sin död haft rätt att på grund av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedda företagarverksamhet erhålla full invalidpension som är lika stor som grundbeloppet enligt 29 eller 30 § i denna lag.

54 §

Kvittning av delinvalidpension som betalats utan grund

Om delinvalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare utan grund enligt 30 § 2 mom. har betalats till avträdaren efter avträdelser, kan den pension som betalats utan grund i sin helhet kvittas mot avträdelsestödets grundbelopp, som betalas till avträdaren för samma tidsperiod.

55 §

Kvittning av avträdelsestöd som betalats utan grund

Med samma begränsningar kan det avträdelsestöd som betalats utan grund återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

61 §

De försäkrades företrädare

De medlemmar i besvärnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

69 §

Pensionsanstaltens rätt att få och använda uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har pensionsanstalten rätt att av skattemyndigheterna, den registermyndighet som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) samt renbeteslagen och Renbeteslagsföreningen få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag, enligt vad som föreskrivs i 143 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Pensionsanstalten har rätt att vid behandlingen av ett ärende enligt denna lag i enskilda fall använda uppgifter som den fått för skötseln av övriga uppgifter som anges i de lagar som nämns i 114 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, enligt vad som föreskrivs i 145 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

73 §

Pensionsanstaltens rätt och skyldighet att lämna uppgifter

Pensionsanstalten skall lämna uppgifter till de i 19 § i trafikförsäkringslagen (279/1959) avsedda försäkringsbolagen, Trafikförsäkringscentralen, Statskontoret, Folkpensionsanstalten samt skatteförvaltningen, enligt vad som föreskrivs i 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsestöd i tillämpliga delar det som i 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132 och 134 § i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskrivs om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och i 103 § 1

mom. om förordnande av medlemmar till besvärnämnden för arbetspensionsärenden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

I denna lag avses med företagarverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

4.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 16 december 1994 om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) 2 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom., 24 §, 25 § 3 mom., 26 § 2 mom., 27 § 2 mom., 31 § 2 mom., 37 § 2 mom., 40 § 1 mom.,

av dem 2 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. sådana de lyder i lag 1326/1999, 24 §, 25 § 3 mom., 37 § 2 mom. och 40 § 1 mom. sådana de lyder i lag 613/2006, samt *fogas* till 26 § ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

I denna lag avses med

5) pensionsanstalt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx), och med

Vad som i denna lag bestäms om lantbruksföretagares äkta make tillämpas även på en person som lantbruksföretagaren utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och som försäkrats med stöd av 3 § 5 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

För den tid för vilken avträddaren betalas avträdelsestöd har stödtagaren inte rätt att få pension på grund av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Erhållandet av avträdelsestöd hindrar inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Avträddaren kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsestöd betalas till honom eller henne. Efter avträdelserna kan avträddaren inte heller intjäna pension såsom idkare av gårdsbruk eller renägare enligt 3 § i lagen om pension för lantbruksföre-

tagare för den tid för vilken avträdelsestöd ännu inte har börjat betalas på grund av att villkoren i 22 § eller något av dem inte har uppfyllts.

När avträdelsestöd har börjat betalas på grundval av 22 §, intjänar mottagaren av avträdelsestöd pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arbete under tid med pension.

25 §

Angående indragning och återkrav av avträdelsestöd gäller 4 c § 6 mom. i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådant det lydte vid ikraftträdandet av lagen om pension för arbetstagare och lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006). Avträdelsestödet kan också återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av avträdelsestöd eller poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. På preskription av en återkravsfordran tillämpas 31 § 3 mom.

26 §

Avträdelsestödet grundbelopp ändras till en lika stor ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare räknat från den tidpunkt som avses i 1 mom.

Till ålderspension enligt 2 mom. läggs dock

1) den pension som mottagaren av avträdelsestöd har rätt till med stöd av förmånerna enligt 74 § i lagen om pension för arbetstagare, samt förmån som intjänats på basis av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, och

2) sådan pension som intjänats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och som vid avträdelsetidpunkten enligt bestämmelserna i denna lag inte beaktades när avträdelsestödet grundbelopp fastställdes.

27 §

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsestöd fastställs, anses att förmånslåtaren vid sin död haft rätt att på grundval av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagarkerksamhet erhålla full invalidpension som är lika stor som grundbeloppet enligt 18 §.

31 §

Avträdelsestöd som betalats utan grund får även återkrävas genom att det kvittas mot framtida rater av avträdelsestödet. Av en avträdelsestödsrat som skall betalas får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av avträdelsestödsraten som återstår efter att förskott har innehållits av den i enlighet med lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Med samma begränsningar kan det avträdelsestöd som betalats utan grund återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

37 §

Bestämmelser om besvärnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

40 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelsestöd i tillämpliga delar 8 g § i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf lyder den 31 december 2006, samt 96—100 och 103 §, 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140 samt 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 193 § 2 mom., 195-196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216—218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagarkerksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarkerksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

5.

Lag**om ändring av lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 1990 om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) 22 §, 23 §, 26 § 1 mom., 29 § 1 och 2 mom., 30 § 2 mom., 35 § 1 mom., 40 § 2 mom., 41 § och 43 § 1 mom,

av dem 23 § sådan den lyder i lag 614/2006, 35 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1471/1993, 40 § 1 mom. och 43 § 1 mom., sådana de lyder i nämnda lag 614/2006 som följer:

22 §

För den tid för vilken generationsväxlingspension betalas har dess mottagare inte rätt till annan pension på basis av företagarkerksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

23 §

Erhållandet av generationsväxlingspension hindrar inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagarkerksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

En mottagare av generationsväxlingspension kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken generationsväxlingspension betalas till honom eller henne.

När generationsväxlingspension har börjat betalas på grundval av 19 §, intjänar mottagaren av generationsväxlingspension pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagarare föreskrivs om arbete under tid med pension.

26 §

Får pensionsanstalten kännedom om en omständighet på grundval av vilken generationsväxlingspension enligt 24 eller 25 § inte får betalas, skall anstalten avbryta utbetalningen av pensionen räknat från följande möjliga betalningsperiod, om skälet till avbrott i pensionen fortfarande föreligger. Skul-

le pensionen enligt 24 eller 25 § inte ha fått utbetalas, skall pensionsanstalten återkräva den utbetalda pensionen. Skall pension inte återkrävas för en längre tid än tre månader, kan pensionsanstalten av särskilda skäl avstå från återkravet. Pensionen kan också återkrävas genom att den kvittas mot framtida rater av generationsväxlingspension enligt denna lag eller av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

29 §

Då pensionstagaren fyller 65 år upphör generationsväxlingspensionens kompletteringsdel och grundbeloppet ändras till sådan ålderspension som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och som är av samma storlek som grundbeloppet enligt 15 §.

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av generationsväxlingspension fastställs, anses att förmånslåtare vid sin död haft rätt att på grundvalen av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagarkerksamhet erhålla full invalidpension vilken är lika stor som grundbeloppet enligt 15 §.

30 §

Pension som utbetalats utan grund får även återkrävas genom att den kvittas mot sådana rater av generationsväxlingspension enligt denna lag eller av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som skall utbetalas i framtiden. Av den

pensionsrat som skall betalas får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av pensionsraten som återstår efter att förskott har innehållits av den i enlighet med lagen om förskottsuppbörd (1118/1996).

35 §

För verkställigheten av denna lag svarar jord- och skogsbruksministeriet, arbetskrafts- och näringscentralerna, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Nämda anstalt kallas i denna lag pensionsanstalten.

40 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

41 §

Pensionsutgifter och förvaltningskostnader enligt denna lag sammanslås med motsvarande kostnader enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och betalas så som 135 §

i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskriver om betalning av kostnader för pensioner, övriga förmåner och förvaltningskostnader enligt den lagen.

Staten skall varje år i förskott betala ett månatligt belopp som motsvarar det belopp som staten uppskattas komma att betala enligt 1 mom. Förskotten fastställs och utbetalas tillsammans med de förskott som staten enligt 135 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare skall utge.

43 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för generationsväxlingspension i tillämpliga delar 8 g § i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf lyder den 31 december 2006, samt 96-100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140 samt 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 195, 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216-218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagaverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagaverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

6.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsepension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 4 januari 1974 om avträdelsepension (16/1974) 8 § 2 mom. 2 punkten, 14 § 1 mom., 22 § 1 mom. och 24 §,
 av dem 8 § 2 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 226/2002, 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1304/1990, 22 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1087/1985 och 24 § sådan den lyder i lag 615/2006 som följer:

8 §

Full avträdelsepension ändras till minskad pension

2) om något annat inte följer av 12 a §, ifall den som får full avträdelsepension, i strid med en förbindelse om nedläggning av lantbruksproduktion eller en försäljningsbe-
 gränsningsförbindelse för åker, med stöd av ett arrendeavtal som ingåtts för minst fem år överlåter eller arrenderar ut åkermark som berörs av förbindelsen som tillskottsområde till en person som vid överlåtelse-
 tidpunkten bedriver jordbruk på brukningsenheten så att han eller hon i enlighet med bestämmelserna i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx) har tagit i nämnda lag bestämd försäkring för minimipensionsskydd, och som förbinder sig att under minst fem år i sin besittning ha och odla det område som överlåts eller arrenderas ut,

14 §

För verkställigheten av denna lag svarar jord- och skogsbruksministeriet, arbetskrafts- och näringscentralerna, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Nämnda anstalt kallas i denna lag pensionsanstalten.

22 §

Kostnaderna för avträdelsepensionerna betalas av statens medel. De förvaltningsutgifter som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningsutgifterna för dess övriga verksamhet, och pensionsanstalten ersätts för dem så som föreskrivs om förvaltningsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelsepension i tillämpliga delar 98—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125—127, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140 och 191 §, 192 § 1 mom., 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216-218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126-132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Utän hinder av det som i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare (xx/xx) bestäms om pensionsanstal-

ternas behörighet, sköter Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt avgörandet av pensionsansökan, betalningen av pension och pensionsanstaltens övriga uppdrag i anslutning till pensionen när den som ansöker om pen-

sion får avträddelsepension när han eller hon ansöker om pension.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

7.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 18 december 1992 om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) 23 §, 24 §, 25 § 2 mom., 26 § 1 och 3 mom., 27 § 2 mom., 32 § 2 mom., 35 § 1 mom. och 37 § 1 mom.,

av dem 25 § 2 mom. sådant det lyder i lag 227/2002, 32 § 1 mom. och 37 § 1 mom. sådana de lyder i lag 616/2006 som följer:

23 §

För den tid för vilken avträdelsetersättningens grundbelopp betalas har dess mottagare inte rätt till pension på grundval av företagarkerksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

24 §

Avträdelsetersättningen betraktas inte som en pension vars erhållande hindrar att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande eller annan företagarkerksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

25 §

Om i 1 mom. avsedd verksamhet eller försummelse av en förbindelse skall anses vara ringa eller om det funnits andra särskilda skäl för verksamheten eller försummelsen, kan avträdelsetersättningen indras för viss tid eller beslut fattas om att avträdelsetersättningen betalas till samma belopp som tidigare. Ett avträdelsetillägg kan även indras delvis. Sådana särskilda skäl till försummelse som avses i detta moment föreligger, om mark som berörs av förbindelsen, genom ett arrendeavtal som ingåtts för minst fem år, för bedrivande av jordbruk har överlåtits eller arrenderats ut som tillskottsmark till en person som vid överlåtelsestidpunkten bedriver jordbruk på gårdsbruksenheten så att han eller hon i enlighet med bestämmelserna i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare har tagit i nämnda lag bestämd försäkring för minimipensionsskydd. Dessutom förutsätts

att förvärvaren förbundit sig att under minst fem år i sin besittning ha och odla det område som överläts eller arrenderas ut. Som i detta moment avsedda särskilda skäl anses också överlåtelse av sådan mark som berörs av förbindelsen för att användas som sådant naturskyddsområde eller landskapsvårdsområde som avses i naturvårdslagen (1096/1996).

26 §

När mottagaren av avträdelsetersättning fyller 65 år upphör avträdelsetersättningens avträdelsetillägg, om inte annat följer av 2 mom., och grundbeloppet ändras till sådan ålderspension som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och som är av samma storlek som grundbeloppet enligt 13 §.

Avträdelsetersättningen upphör när mottagaren av avträdelsetersättning avlider. När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsetersättning fastställs, anses att förmånslåtaren vid sin död haft rätt att på grundval av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagarkerksamhet erhålla full invalidpension vilken är lika stor som grundbeloppet enligt 13 §.

27 §

Avträdelsetersättning som utbetalts utan grund får även återkrävas genom att den kvittas mot sådana ersättningsrater som skall utbetalas i framtiden. Av den ersättningsrat som skall utbetalas vid varje tidpunkt får

dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av ersättningsraten som återstår efter att förskott har innehållits av den i enlighet med lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Med samma inskränkningar kan den avträdelseersättning som utbetalts utan grund återkrävas genom att den kvittas mot sådana rater av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som skall utbetalas i framtiden.

32 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

35 §

Kostnaderna för avträdelseersättningarna betalas av statens medel. De förvaltningskostnader som pensionsanstalten åsamkas av

verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningskostnaderna för dess övriga verksamhet, och pensionsanstalten ersätts för dem så som föreskrivs om förvaltningskostnader enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

37 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelseersättning i tillämpliga delar 98—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140, 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216-218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagaverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagaverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

8.

Lag**om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 23 december 1981 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 7 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom., 13 § 2 och 3 mom., 15 § 1 och 2 mom., 16 § 1 mom., 17 § 1—3 mom., 18 §, 21 § 1 mom. 1—3 punkten och 4 mom., och 22 § 1 och 2 mom.,

av dem 3 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 977/1993, 7 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1283/2001, 7 § 1 mom. 2 och 4 punkten, sådana de lyder i nämnda lag 977/1993, 11 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 1070/1990, 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1644/1992, 13 § 2 mom. sådant det lyder i lag 924/2003, 13 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1029/2004, 15 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 924/2003, 17 § 1-3 mom. sådana de lyder i lag 902/1996, 18 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1274/1997, 18 § 2 mom. sådant det lyder i lag 936/2000, 21 § 1 mom. 1—3 punkten sådana de lyder i nämnda lag 977/1993, 21 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1313/1989, 22 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1029/2004 och 22 § 2 mom. sådant det lyder i lag 724/2002 som följer:

2 §

Verkställigheten av denna lag handhas av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt, vars uppgifter handhas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx(xx)).

3 §

Med lantbruksföretagare avses sådana gårdsbrukssidkare, fiskare och renägare som avses i 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, i 3 § 5 punkten i nämnda lag avsedd person som fortgående lever tillsammans med en lantbruksföretagare i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden samt sådan familjemedlem som avses i 4 § i nämnda lag.

Med lantbruksföretagararbete avses arbete som nämns i 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare och som utförs av en lantbruksföretagare. Som lantbruksföretagararbete betraktas inte verksamhet som avses i 7 § 5 punkten i nämnda lag och som bör anses såsom ett särskilt företag.

7 §

Ersättning enligt denna lag betalas om en arbetsskada har drabbat

1) en person som avses i 3 § 1—4 eller 6 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare under en tid för vilken han eller hon är skyldig att teckna försäkring enligt 10 § i nämnda lag,

2) en person som avses i 3 § 5 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare under en tid för vilken han eller hon har en gällande försäkring enligt nämnda lag,

4) en person som avses i 1 eller 2 punkten och som har blivit arbetsoförmögen så att han eller hon har rätt till invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, om arbetsskadan inträffade innan 30 dagar hade förflutit efter det han eller hon fick del av pensionsanstaltens eller besvärinstansens beslut om beviljande av pension.

11 §

En lantbruksföretagares årsarbetsförtjänst

anses vara hans eller hennes arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare vid den tidpunkt då arbetsskadan inträffade.

För en lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder som föreskrivs i nämnda lag.

12 §

Dagpenningen uppgår i fråga om lantbruksföretagarverksamhet till 1/360 av den årsarbetsförtjänst som avses i 11 §. Visar en lantbruksföretagare eller anhörig till honom eller henne att i de omständigheter som inverkar på de arbetsinkomster som inflyter av gårdsbruksenheten och som avses i 16 eller 17 § i lagen om pension för lantbruksföretagare under året innan arbetsskadan inträffade har skett en förändring som kunde höja lantbruksföretagarens arbetsinkomst enligt nämnda lag och har lantbruksföretagaren, om han eller hon alltjämt skall försäkras, ansökt om justering av arbetsinkomsten, skall denna förändring beaktas när årsarbetsförtjänsten fastställs. När förändringen grundar sig på gårdsbruksenhetens lönsamhet, som avses i 16 § 4 mom. i samma lag, kan även en tidigare förändring beaktas, om detta är skäligt med hänsyn till förhållandena. Den höjda årsarbetsförtjänst som avses i detta moment används vid bestämmande av dagpenning dock endast till den del dagpenning beviljas för den tid som börjar fyra månader efter det arbetsskadan inträffade.

13 §

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte i 21 § 5 mom. avsett olycksfalls-skydd. Till de i 1 mom. åsyftade totalkostnaderna hänförs likväl förhöjningar i enlighet med 98—100 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) av förmåner som skall utges på grundval av en i 21 § 5 mom. avsedd försäkring, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte förslår till förhöjningarna.

Till de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna räknas även de kostnader som orsakas av skötseln av uppgifter enligt 115 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

15 §

Totalkostnaderna finansieras genom en grundskyddsandel, lantbruksföretagarnas försäkringspremieandel, statens andel och avkastningen av placeringar. Avkastningen av placeringar beräknas enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av 135 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare. Innan finansieringsandelarna fastställs avdras från totalkostnaderna den nettoavkastning av placeringarna som överstiger den räntesats som använts som grund. Om avkastningen av placeringarna inte når en nivå som motsvarar den räntesats som använts som grund, fogas underskottsbeloppet på motsvarande vis till totalkostnaderna.

I grundskyddsandelen anses av totalkostnaderna 14,3 procent utgöra utgifter för dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och 6,8 procent sjukvårdsutgifter enligt samma lag, 8,8 procent pensionsutgifter eller motsvarande utgifter enligt folkpensionslagen (347/1956), 0,9 procent pensionsutgifter enligt familjepensionslagen (38/1969) samt 9,6 procent pensionsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 §

Folkpensionsanstalten betalar årligen till olycksfallsförsäkringsanstalten det sammanlagda beloppet av de i 15 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen, folkpensionslagen och familjepensionslagen, och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen den i 15 § 3 mom. nämnda statsandelen.

17 §

En lantbruksföretagare som är skyldig att

uppta i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskriven försäkring som motsvarar minimipensionsskyddet, skall för tiden för nämnda försäkring erlägga försäkringspremie för arbetsskadeskydd enligt denna lag.

Försäkringspremien utgörs av en för alla lantbruksföretagare lika stor basdel och av en förtjänstdel som bestäms på den arbetsinkomst som har fastställts för lantbruksföretagare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Försäkringspremiens basdel beräknas på lantbruksföretagarnas andel av de sammanlagda sjukvårdskostnader som har ersatts med stöd av denna lag.

Försäkringspremien nedsätts med 10 procent för varje sådant kalenderår före det år som försäkringspremien hänför sig till, under vilket lantbruksföretagarens gällande försäkring som ger minimipensionsskydd enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare har fortgått utan avbrott, likväl för högst fem kalenderår. Varje arbetsskada som har ersatts under denna tid minskar den sänkning som avses här med 10 procent räknat på den icke-nedsatta försäkringspremien.

18 §

Vad som i 12 § 3 och 4 mom. samt 24-30 § och 97 § i lagen om pension för lantbruksföretagare samt i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av nämnda lag föreskrivs om försäkringspremier enligt lagen om pension för lantbruksföretagare skall tillämpas på försäkringspremier enligt denna lag. Försäkringspremien enligt denna lag uppbärs i samband med försäkringspremien enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Från arbetsskadeersättning får avdras ersättningstagarens obetalda försäkringspremier enligt denna lag och enligt lagen om pension för lantbruksföretagare med iakttagande av bestämmelserna i 97 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

21 §

På villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer och mot premie enligt 2 mom. kan försäkring enligt denna lag beviljas lantbruksföretagare

1) vars gårdsbruksenhet är mindre än vad som förutsätts i 3 § 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare,

2) vars årsarbetsförtjänst understiger det belopp som avses i 7 § 4 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare, eller

3) mot arbetsskador som inträffar under en tid för vilken lantbruksföretagaren inte är skyldig att teckna försäkring enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då en försäkring börjar och då förhållandena förändras, med tillämpning av 14—21 § i lagen om pension för lantbruksföretagare fastställa vad som skall anses som den försäkrades årsarbetsförtjänst.

22 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 114 och 124 § samt 144 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare och 30 a och 30 b §, 55 § 1 mom. samt 61 a, 63, 64 h och 64 i § i lagen om olycksfallsförsäkring. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldig att delta i den verksamhet som Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund bedriver och som nämns i 30 a och 30 b § i lagen om olycksfallsförsäkring samt i kostnaderna för denna verksamhet till den del dessa hänför sig till verkställigheten av denna lag. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt de grunder enligt vilka ovan nämnda kostnader skall räknas ut.

Vid tillämpningen av 55 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring jämställs lantbruksföretagare med en i nämnda lag avsedd arbetsgivare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagerverksamhet, försäkringspremie och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagerverksamhet, försäkringspremie och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969). Vid tillämpning-

en av hänvisningen i 18 § i denna lag till 30 § i lagen om pension för lantbruksföretagare iakttas vad som föreskrivs i 11 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

Genom denna lag upphävs 1 § i förordningen av den 21 maj 1982 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (375/1982).

9.**Lag****om ändring av 2 och 5 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 januari 1991 om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) 2 § och 5 § 1 mom.,
av dem 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 903/1996 som följer:

2 §

Med lantbruksföretagare avses den som då arbetsförmågan inträder har en giltig försäkring som gäller minimipensionsskyddet enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx), eller har ansökt om en sådan försäkring.

5 §

Dagpenningens storlek är 1/514 av den arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som är fastställd för lantbruksföretagaren då arbetsförmågan inträdde.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

10.

Lag**om ändring av lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 1996 om avbytar-service för lantbruksföretagare (1231/1996) 3 § 1 mom. 1 punkten, 9 § 2 mom., 27 §, 27 a § 1 punkten och 45 §, av dem 27 § och 27 a § 1 punkten sådana de lyder i lag 1135/200§ som följer:

3 §

Definition på lantbruksföretagare

Med lantbruksföretagare avses i denna lag en person som genom att själv delta i arbetet bedriver lantbruk och som

1) varit skyldig att uppta en försäkring för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx) och har nämnda försäkring i kraft eller har lämnat in en ansökan om en sådan, eller som

bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen under det år då vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, skall den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som i tillämpliga delar uppskattats enligt grunderna i nämnda lag läggas till grund för avgiften.

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare, (*pensionsanstalten*) svarar för verkställigheten av avbytar-serviceverksamheten.

27 §

Avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs hos den som får servicen en timavgift som inte får överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är en euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 000, om inte något annat bestäms nedan i denna lag. Avgiften

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent

1) om den som får vikariehjälp är berättigad till löneförmåner på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (xx/xx) då vikariehjälpen inleds, samt

45 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har den lokala enheten och pensionsanstalten rätt att av varandra och av andra i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; *nedan offentlighetslagen*) avsedda myndigheter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvän-

diga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag. Den lokala enhetens rätt att få uppgifter av pensionsanstalten begränsas till sådana uppgifter som gäller ansökan om i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd försäkring och dess giltighet samt uppgifter om utbetalda pensioner och rätt till pension.

Pensionsanstalten har utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen bestäms om utlämnande av uppgifter genom en teknisk an-

slutning, rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av denna lag.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Helsingfors den 13 oktober 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Tuula Haatainen*

3.

Lag**om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 juli 2006 om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006) 3 § 1 mom. 5 punkten, 5 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 2 mom., 7 § 1 mom., 9 § 2 mom., 10 § 2 punkten, 16 § 1 mom. 2 punkten, 18 § 1 mom. 2 punkten, 19 § 1 mom. 2 punkten, 20 § 1 mom. 2 punkten, 21 § 1 mom. 2 punkten, 28 § 2 mom., 29 § 1, 2 och 4 mom., 30 §, 38 § 1 mom. 7 punkten, 41 §, 42 § 1 mom., 2 mom. 2 punkten, 4 och 5 mom., 43 § 2 mom., 44 § 2 mom., 54 §, 55 § 2 mom., 61 §, 69 § 1 och 3 mom., 73 § 1 mom. och 78 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) pensionsanstalt lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), och med

5 §

Lantbruksföretagare

I denna lag avses med lantbruksföretagare

2) en person som bedriver jordbruk i ett öppet bolag eller kommanditbolag så att han eller hon såsom ansvarig bolagsman har tagit en försäkring för minimipensions-skydd enligt 1 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare, och

3) en person som bedriver jordbruk för ett aktiebolags räkning så att han eller hon såsom lantbruksföretagare enligt 1 § 2 mom. 6 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare har tagit en försäkring för minimipensions-skydd enligt nämnda lag.

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *pensionsanstalt* Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx), och med

5 §

Lantbruksföretagare

I denna lag avses med lantbruksföretagare

2) en person som bedriver jordbruk i ett öppet bolag eller kommanditbolag så att han eller hon såsom ansvarig bolagsman har tagit en försäkring för minimipensions-skydd enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, och

3) en person som bedriver jordbruk för ett aktiebolags räkning så att han eller hon såsom lantbruksföretagare enligt 3 § 6 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare har tagit en försäkring för minimipensions-skydd enligt 10 § i nämnda lag.

Det som i denna lag bestäms om lantbruksföretagares make tillämpas även på en person som lantbruksföretagaren utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och som för sin verksamhet har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt 1 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare

7 §

Verksamhet som lantbruksföretagare

Ett villkor för avträdelsetöd är att avträderen under tio år före avträdelsern har bedrivit jordbruk såsom lantbruksföretagare enligt 5 § och att han eller hon under en tid av minst fem år omedelbart före avträdelsern har varit försäkrad såsom lantbruksföretagare med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare. Med försäkringens giltighetstid jämföras härvid den tid försäkringen varit avbruten med anledning av rehabiliteringsstöd som lantbruksföretagaren fått på grundval av arbetsförmåga.

9 §

Avträdelsetöd innan minimiåldern uppnås

Om avträderen är efterlevande make till en lantbruksföretagare eller make till en person som får tills vidare beviljad full invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, har avträderen rätt till avträdelsetöd, om avträdelsern sker tidigast fem år innan avträderen uppnår den ålder som anges i 8 §.

10 §

Pensioner som förhindrar avträdelsetöd

Rätt till avträdelsetöd har inte en avträdere som vid avträdelsern får

2) full invalidpension som beviljats till vidare, individuell förtidspension, arbets-

Det som i denna lag bestäms om lantbruksföretagares make tillämpas även på en person som lantbruksföretagaren utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och som för sin verksamhet har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

7 §

Verksamhet som lantbruksföretagare

Ett villkor för avträdelsetöd är att avträderen under tio år före avträdelsern har bedrivit jordbruk såsom lantbruksföretagare enligt 5 § och att han eller hon under en tid av minst fem år omedelbart före avträdelsern har varit försäkrad såsom lantbruksföretagare med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare. Med försäkringens giltighetstid jämföras härvid den tid försäkringen varit avbruten med anledning av rehabiliteringsstöd som lantbruksföretagaren fått på grundval av arbetsförmåga.

9 §

Avträdelsetöd innan minimiåldern uppnås

Om avträderen är efterlevande make till en lantbruksföretagare eller make till en person som får tills vidare beviljad full invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, har avträderen rätt till avträdelsetöd, om avträdelsern sker tidigast fem år innan avträderen uppnår den ålder som anges i 8 §.

10 §

Pensioner som hindrar avträdelsetöd

Rätt till avträdelsetöd har inte en avträdere som vid avträdelsern får

2) full invalidpension som beviljats till vidare, individuell förtidspension, arbets-

Gällande lydelse

löshetspension, förtida ålderspension eller deltidspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 §

Överlåtelse som tillskottsmark till lantbruksföretagare

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan också ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark i delar eller som en helhet som tillskottsmark för bedrivande av jordbruk till en eller flera förvärvare

2) som i enlighet med bestämmelserna i 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare såsom idkare av gårdsbruk har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt nämnda lag,

18 §

Generationsväxling i personbolag

Om avträdaren är en i 5 § 1 mom. 2 punkten avsedd lantbruksföretagare, kan upphörandet med att bedriva jordbruk också ske genom en sådan generationsväxlingsöverlåtelse där avträdaren överlåter sin bolagsandel i ett öppet bolag eller kommanditbolag som äger den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen till en förvärvare som

2) efter avträdelsen uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare på grundval av det gårdsbruk som han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, och som

19 §

Generationsväxling i aktiebolag

Då avträdaren är en i 5 § 1 mom. 3 punkten avsedd lantbruksföretagare kan upphörandet med att bedriva jordbruk ske genom en generationsväxlingsöverlåtelse så att alla

Föreslagen lydelse

löshetspension, förtida ålderspension eller deltidspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 §

Överlåtelse som tillskottsmark till lantbruksföretagare

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan också ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark i delar eller som en helhet som tillskottsmark för bedrivande av jordbruk till en eller flera förvärvare

2) som i enlighet med bestämmelserna i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare såsom idkare av gårdsbruk har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt nämnda lag,

18 §

Generationsväxling i personbolag

Om avträdaren är en i 5 § 1 mom. 2 punkten avsedd lantbruksföretagare, kan upphörandet med att bedriva jordbruk också ske genom en sådan generationsväxlingsöverlåtelse där avträdaren överlåter sin bolagsandel i ett öppet bolag eller kommanditbolag som äger den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen till en förvärvare som

2) efter avträdelsen uppfyller villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare på grundval av det gårdsbruk som han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, och som

19 §

Generationsväxling i aktiebolag

Då avträdaren är en i 5 § 1 mom. 3 punkten avsedd lantbruksföretagare kan upphörandet med att bedriva jordbruk ske genom en generationsväxlingsöverlåtelse så att alla

aktier i det aktiebolag som äger den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överläts till en förvärvare som

aktier i det aktiebolag som äger den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen överläts till en förvärvare som

2) efter avträdelsen uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare i egenskap av i 1 § 2 mom. 6 punkten avsedd lantbruksföretagare på grundval av det gårdsbruk som han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, och som

2) efter avträdelsen uppfyller villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare i egenskap av i 3 § 6 punkten i nämnda lag avsedd lantbruksföretagare på grundval av det gårdsbruk som han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, och som

20 §

20 §

*Generationsväxlingsöverlåtelse till personbolag**Generationsväxlingsöverlåtelse till personbolag*

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan också ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader genom en generationsväxlingsöverlåtelse till ett öppet bolag eller kommanditbolag som bedriver jordbruk enligt 3 § 1 mom. 2 punkten, om

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan också ske så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader genom en generationsväxlingsöverlåtelse till ett öppet bolag eller kommanditbolag som bedriver jordbruk enligt 3 § 1 mom. 2 punkten, om

2) de ansvariga bolagsmännen enligt 1 punkten efter avträdelsen uppfyller villkoren för försäkring enligt 1 § i lagen om pension för lantbruksföretagare på grundval av den verksamhet de bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, och

2) de ansvariga bolagsmännen enligt 1 punkten efter avträdelsen uppfyller villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om pension för lantbruksföretagare på grundval av den verksamhet de bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen, och

21 §

21 §

*Generationsväxlingsöverlåtelse till aktiebolag**Generationsväxlingsöverlåtelse till aktiebolag*

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske även så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader genom en generationsväxlingsöverlåtelse till ett aktiebolag som bedriver jordbruk enligt 3 § 1 mom. 2 punkten på följande villkor:

Upphörandet med att bedriva jordbruk kan ske även så att avträdaren överlåter gårdsbruksenhetens åkermark och produktionsbyggnader genom en generationsväxlingsöverlåtelse till ett aktiebolag som bedriver jordbruk enligt 3 § 1 mom. 2 punkten på följande villkor:

2) den i 1 punkten avsedda lantbruksföretagaren uppfyller efter avträdelsen villkoren för försäkring enligt 1 § i lagen om pension

2) den i 1 punkten avsedda lantbruksföretagaren uppfyller efter avträdelsen villkoren för försäkring enligt 3 och 7 § i lagen om

Gällande lydelse

för lantbruksföretagare i egenskap av i 1 § 2 mom. 6 punkten avsedd lantbruksföretagare på grundval av den verksamhet han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen,

28 §

Avträdelsestödets delar

Avträdelsestödets grundbelopp grundar sig på den arbetsinkomst som med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare har fastställts för lantbruksföretagaren.

29 §

Fastställande av grundbeloppet

Avträdelsestödets grundbelopp är lika stort som den invalidpension som enligt lagen om pension för lantbruksföretagare skulle ha beviljats lantbruksföretagaren, om han eller hon när avträdelsen skedde hade haft rätt till full invalidpension. När grundbeloppet fastställs beaktas dock inte rätt till pension av de förmåner som uppräknas i 74 § i lagen om pension för arbetstagare och inte heller en förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003). De inkomster som ligger till grund för ovan nämnda förmåner eller de beräknade inkomster som avses i 76 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare beaktas inte som inkomster som ligger till grund för pension för återstående tid.

Då grundbeloppets storlek fastställs beaktas inte sådan rätt till pension som grundar sig på lantbruksföretagarens arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller på annan företagsverksamhet än den som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

På avträdelsestödets grundbelopp tillämpas det som i 92—95 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om primära förmåner som dras av från pensionen samt det som i 10 mom. i ikraftträdandebestämmel-

Föreslagen lydelse

pension för lantbruksföretagare i egenskap av i 3 § 6 punkten i nämnda lag avsedd lantbruksföretagare på grundval av den verksamhet han eller hon bedriver på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen,

28 §

Avträdelsestödets delar

Avträdelsestödets grundbelopp grundar sig på den arbetsinkomst som med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare har fastställts för lantbruksföretagaren.

29 §

Fastställande av grundbeloppet

Avträdelsestödets grundbelopp är lika stort som den invalidpension som enligt lagen om pension för lantbruksföretagare skulle ha beviljats lantbruksföretagaren, om han eller hon när avträdelsen skedde hade haft rätt till full invalidpension. När grundbeloppet fastställs beaktas dock inte rätt till pension av de förmåner som uppräknas i 74 § i lagen om pension för arbetstagare och inte heller en förmån enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003). De inkomster som ligger till grund för ovan nämnda förmåner eller de beräknade inkomster som avses i 76 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare beaktas inte som inkomster som ligger till grund för pension för återstående tid.

Då grundbeloppets storlek fastställs beaktas inte sådan rätt till pension som grundar sig på lantbruksföretagarens arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller på annan företagverksamhet än den som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

På avträdelsestödets grundbelopp tillämpas det som i 92—95 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om primära förmåner som dras av från pensionen samt det som föreskrivs om barnförhöjning i 29 § i

sen i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (637/2003) bestäms om barnförhöjning. Grundbeloppet justeras i enlighet med förändringarna i den allmänna löne- och prisnivån så som bestäms i 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

30 §

Grundbeloppet till den som får delinvalidepension

Avträdelsetidens grundbelopp för en lantbruksföretagare som får delinvalidepension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare är lika stort som den fulla invalidepension som enligt lagen om pension för lantbruksföretagare hade beviljats lantbruksföretagaren, om hans eller hennes delinvalidepension hade ändrats till full pension när avträdelsetiden skedde. När grundbeloppet fastställs beaktas en pension eller förmån som intjänats av de förmåner som uppräknas i 74 § i lagen om pension för arbetstagare eller på grundval av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, dock inte till ett belopp som motsvarar full invalidepension. I övrigt tillämpas på grundbeloppet det som föreskrivs i 29 § 2 och 4 mom.

I 1 mom. avsedd delinvalidepension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare ändras till avträdelsetidens grundbelopp från den tidpunkt då avträdelsetid börjar betalas i enlighet med 38 § i denna lag. Betalningen av delinvalidepension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare upphör från nämnda tidpunkt.

38 §

Betalning av avträdelsetid

Avträdelsetid betalas från avträdelsetidpunkten enligt 4 § 3 mom. för avträdelsetidformen i fråga; avträdelsetid betalas dock inte förrän

7) förvärvaren vid avträdelser enligt 18–21 § har företett en utredning om att han eller hon är ansvarig bolagsman i de bolag

lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx). Grundbeloppet justeras i enlighet med förändringarna i den allmänna löne- och prisnivån så som bestäms i 98 § i lagen om pension för arbetstagare.

30 §

Grundbeloppet till den som får delinvalidepension

Avträdelsetidens grundbelopp för en lantbruksföretagare som får delinvalidepension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare är lika stort som den fulla invalidepension som enligt lagen om pension för lantbruksföretagare hade beviljats lantbruksföretagaren, om hans eller hennes delinvalidepension hade ändrats till full pension när avträdelsetiden skedde. När grundbeloppet fastställs beaktas en pension eller förmån som intjänats av de förmåner som uppräknas i 74 § i lagen om pension för arbetstagare eller på grundval av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, dock inte till ett belopp som motsvarar full invalidepension. I övrigt tillämpas på grundbeloppet det som föreskrivs i 29 § 2 och 4 mom.

I 1 mom. avsedd delinvalidepension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare ändras till avträdelsetidens grundbelopp från den tidpunkt då avträdelsetid börjar betalas i enlighet med 38 § i denna lag. Betalningen av delinvalidepension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare upphör från nämnda tidpunkt.

38 §

Betalning av avträdelsetid

Avträdelsetid betalas från avträdelsetidpunkten enligt 4 § 3 mom. för avträdelsetidformen i fråga; avträdelsetid betalas dock inte förrän

7) förvärvaren vid avträdelser enligt 18–21 § har företett en utredning om att han eller hon är ansvarig bolagsman i de bolag

Gällande lydelse

som avses i nämnda lagrum eller att han eller hon har bestämmande inflytande i aktiebolaget och att han eller hon tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare för sin verksamhet på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelser,

41 §

Erhållande och intjänande av pension för tiden för avträdelserstöd

För den tid för vilken avträdelserstöd betalas har dess mottagare inte rätt att få pension på grundval av företagaverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Erhållandet av avträdelserstöd hindrar dock inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagaverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Avträdelsern kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelserstöd betalas till honom eller henne. Efter avträdelsern kan avträdelsern inte heller intjäna pensionsskydd såsom idkare av gårdsbruk eller renägare enligt 1 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelserstöd ännu inte har börjat betalas på grund av att villkoren i 38 §, eller något av dem, inte har uppfyllts.

När avträdelserstöd har börjat betalas på grundval av 38 §, intjänar mottagaren av avträdelserstöd pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagar föreskrivs om arbete under tid med pension.

42 §

Ändring av avträdelserstödet grundbelopp till ålderspension

Avträdelserstödet grundbelopp ändras till en lika stor ålderspension enligt lagen om

Föreslagen lydelse

som avses i nämnda lagrum eller att han eller hon har bestämmande inflytande i aktiebolaget och att han eller hon har tagit en försäkring för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare för sin verksamhet på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelser,

41 §

Erhållande och intjänande av pension för tiden för avträdelserstöd

För den tid för vilken avträdelserstöd betalas har dess mottagare inte rätt att få pension på grundval av företagaverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Erhållandet av avträdelserstöd hindrar dock inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagaverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Avträdelsern kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelserstöd betalas till honom eller henne. Efter avträdelsern kan avträdelsern inte heller intjäna pensionsskydd såsom idkare av gårdsbruk eller renägare enligt 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelserstöd ännu inte har börjat betalas på grund av att villkoren i 38 §, eller något av dem, inte har uppfyllts.

När avträdelserstöd har börjat betalas på grundval av 38 §, intjänar mottagaren av avträdelserstöd pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagar föreskrivs om arbete under tid med pension.

42 §

Ändring av avträdelserstödet grundbelopp till ålderspension

Avträdelserstödet grundbelopp ändras till en lika stor ålderspension enligt lagen om

pension för lantbruksföretagare vid ingången av månaden efter den månad under vilken mottagaren av avträdelsestöd fyller 63 år.

Till ålderspension enligt 1 mom. läggs dock

2) sådan pension som intjänats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och som vid avträdelsetidpunkten enligt bestämmelserna i denna lag inte skall beaktas när avträdelsestödet grundbelopp fastställs.

När grundbeloppet ändras till ålderspension på det sätt som avses i 1 mom., kan pensionsanstalten på ansökan bevilja pensionstagaren ålderspension som intjänats för ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagarkerksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare tidigast från den tidpunkt som avses i 1 mom.

Om avträdaren inte upphört med andra förvärvsarbeten eller minskat dem så att avträdelsestödet grundbelopp har börjat betalas ut, kan utbetalningsstarten för i 1 mom. avsedd ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare uppskjutas efter ansökan från avträdaren, om ansökan görs innan avträdaren fyller 63 år. Ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare beviljas då på särskild ansökan. Ålderspensionen fastställs enligt 1—4 mom. från början av månaden efter den då ansökan gjordes.

43 §

När betalningen av avträdelsestödet kompletteringsdel upphör

Kompletteringsdelen betalas utöver i 42 § avsedd ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, om inte något annat följer av 3 och 4 mom.

pension för lantbruksföretagare vid ingången av månaden efter den månad under vilken mottagaren av avträdelsestöd fyller 63 år.

Till ålderspension enligt 1 mom. läggs dock

2) sådan pension som intjänats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och som vid avträdelsetidpunkten enligt bestämmelserna i denna lag inte skall beaktas när avträdelsestödet grundbelopp fastställs.

När grundbeloppet ändras till ålderspension på det sätt som avses i 1 mom., kan pensionsanstalten på ansökan bevilja pensionstagaren ålderspension som intjänats för ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagarkerksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare tidigast från den tidpunkt som avses i 1 mom.

Om avträdaren inte upphört med andra förvärvsarbeten eller minskat dem så att avträdelsestödet grundbelopp har börjat betalas ut, kan utbetalningsstarten för i 1 mom. avsedd ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare uppskjutas efter ansökan från avträdaren, om ansökan görs innan avträdaren fyller 63 år. Ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare beviljas då på särskild ansökan. Ålderspensionen fastställs enligt 1—4 mom. från början av månaden efter den då ansökan gjordes.

43 §

När betalningen av avträdelsestödet kompletteringsdel upphör

Kompletteringsdelen betalas utöver i 42 § avsedd ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, om inte något annat följer av 3 och 4 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

44 §

44 §

Verkan av att mottagaren av avträdelsestöd avlider

Verkan av att mottagaren av avträdelsestöd avlider

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsestöd fastställs anses det att förmånslåtare vid sin död haft rätt att på grund av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedda företagarverksamhet erhålla full invalidpension som är lika stor som grundbeloppet enligt 29 eller 30 § i denna lag.

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsestöd fastställs anses det att förmånslåtare vid sin död haft rätt att på grund av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedda företagarverksamhet erhålla full invalidpension som är lika stor som grundbeloppet enligt 29 eller 30 § i denna lag.

54 §

54 §

Kvittning av delinvalidpension som betalats utan grund

Kvittning av delinvalidpension som betalats utan grund

Om delinvalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare utan grund enligt 30 § 2 mom. har betalats till avträdaren efter avträdelserna, kan den pension som betalats utan grund i sin helhet kvittas mot avträdelsestödets grundbelopp, som betalas till avträdaren för samma tidsperiod.

Om delinvalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare utan grund enligt 30 § 2 mom. har betalats till avträdaren efter avträdelserna, kan den pension som betalats utan grund i sin helhet kvittas mot avträdelsestödets grundbelopp, som betalas till avträdaren för samma tidsperiod.

55 §

55 §

Kvittning av avträdelsestöd som betalats utan grund

Kvittning av avträdelsestöd som betalats utan grund

Med samma begränsningar kan det avträdelsestöd som betalats utan grund återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

Med samma begränsningar kan det avträdelsestöd som betalats utan grund återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

61 §

61 §

De försäkrades företrädare

De försäkrades företrädare

De medlemmar i besvärnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 18 § i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruks-

De medlemmar i besvärnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lant-

företagare även när denna lag tillämpas.

bruksföretagare även när denna lag tillämpas.

69 §

Pensionsanstaltens rätt att få och använda uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har pensionsanstalten rätt att av skattemyndigheterna, den registermyndighet som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) samt renbeteslagen och Renbeteslagsföreningen få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag, enligt vad som föreskrivs i 19 b § 2 och 3 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Pensionsanstalten har rätt att vid behandlingen av ett ärende enligt denna lag i enskilda fall använda uppgifter som den fått för skötseln av övriga uppgifter som anges i de lagar som nämns i 16 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, enligt vad som föreskrivs i 19 b § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

73 §

Pensionsanstaltens rätt och skyldighet att lämna uppgifter

Pensionsanstalten skall lämna uppgifter till de i 19 § i trafikförsäkringslagen (279/1959) avsedda försäkringsbolagen, Trafikförsäkringscentralen, Statskontoret, Folkpensionsanstalten samt skatteförvaltningen, enligt vad som föreskrivs i 19 c § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

69 §

Pensionsanstaltens rätt att få och använda uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och övriga bestämmelser om rätten att få uppgifter har pensionsanstalten rätt att av skattemyndigheterna, den registermyndighet som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) samt renbeteslagen och Renbeteslagsföreningen få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av uppdrag enligt denna lag, enligt vad som föreskrivs i 143 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Pensionsanstalten har rätt att vid behandlingen av ett ärende enligt denna lag i enskilda fall använda uppgifter som den fått för skötseln av övriga uppgifter som anges i de lagar som nämns i 114 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, enligt vad som föreskrivs i 145 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

73 §

Pensionsanstaltens rätt och skyldighet att lämna uppgifter

Pensionsanstalten skall lämna uppgifter till de i 19 § i trafikförsäkringslagen (279/1959) avsedda försäkringsbolagen, Trafikförsäkringscentralen, Statskontoret, Folkpensionsanstalten samt skatteförvaltningen, enligt vad som föreskrivs i 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Gällande lydelse

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar det som i 16, 16 b, 16 c, 17 och 17 a–17 h § i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskrivs om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och i 18 § om förordnande av medlemmar till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

Föreslagen lydelse

78 §

Hänvisningar till annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag, gäller för avträdelsetöd i tillämpliga delar det som i 114, 116–124 §, 125 § 2 mom., 126–132 och 134 § i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskrivs om Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och i 103 § 1 mom. om förordnande av medlemmar till besvärsnämnden för arbetspensionsärenden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagarkerksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarkerksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

4.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 16 december 1994 om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) 2 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom., 24 §, 25 § 3 mom., 26 § 2 mom., 27 § 2 mom., 31 § 2 mom., 37 § 2 mom., 40 § 1 mom.,
av dem 2 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. sådana de lyder i lag 1326/1999, 24 §, 25 § 3 mom., 37 § 2 mom. och 40 § 1 mom. sådana de lyder i lag 613/2006, samt
fogas till 26 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

I denna lag avses med

5) pensionsanstalt lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), och med

Vad som i denna lag bestäms om lantbruksföretagares äkta make tillämpas även på en person som lantbruksföretagaren utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och som försäkrats med stöd av 1 § 2 mom. 5 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

För den tid för vilken avträddaren betalas avträdelsetöd har stödtagaren inte rätt att få pension på grund av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Erhållandet av avträdelsetöd hindrar inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Avträddaren kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsetöd betalas till honom eller henne. Efter avträdelsetöden kan avträddaren inte heller intjäna

Föreslagna lydelse

2 §

I denna lag avses med

5) pensionsanstalt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx), och med

Vad som i denna lag bestäms om lantbruksföretagares äkta make tillämpas även på en person som lantbruksföretagaren utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden och som försäkrats med stöd av 3 § 5 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

För den tid för vilken avträddaren betalas avträdelsetöd har stödtagaren inte rätt att få pension på grund av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Erhållandet av avträdelsetöd hindrar inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Avträddaren kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsetöd betalas till honom eller henne. Efter avträdelsetöden kan avträddaren inte heller intjäna

Gällande lydelse

pension såsom idkare av gårdsbruk eller renägare enligt 1 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsestöd ännu inte har börjat betalas på grund av att villkoren i 22 § eller något av dem inte har uppfyllts.

När avträdelsestöd har börjat betalas på grundval av 22 §, intjänar mottagaren av avträdelsestöd pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arbete under tid med pension.

25 §

Angående indragning och återkrav av avträdelsestöd gäller 4 c § 6 mom. i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådant det lydte vid ikraftträdandet av lagen om pension för arbetstagare och lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006). Avträdelsestödet kan också återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av avträdelsestöd eller poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. På preskription av en återkravsfordran tillämpas 31 § 3 mom.

26 §

Avträdelsestödet grundbelopp ändras till en lika stor ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare räknat från den tidpunkt som avses i 1 mom.

Föreslagen lydelse

pension såsom idkare av gårdsbruk eller renägare enligt 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken avträdelsestöd ännu inte har börjat betalas på grund av att villkoren i 22 § eller något av dem inte har uppfyllts.

När avträdelsestöd har börjat betalas på grundval av 22 §, intjänar mottagaren av avträdelsestöd pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arbete under tid med pension.

25 §

Angående indragning och återkrav av avträdelsestöd gäller 4 c § 6 mom. i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådant det lydte vid ikraftträdandet av lagen om pension för arbetstagare och lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006). Avträdelsestödet kan också återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av avträdelsestöd eller poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. På preskription av en återkravsfordran tillämpas 31 § 3 mom.

26 §

Avträdelsestödet grundbelopp ändras till en lika stor ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare räknat från den tidpunkt som avses i 1 mom.

Till ålderspension enligt 2 mom. läggs dock

1) *den pension som mottagaren av avträdelsestöd har rätt till med stöd av förmånerna enligt 74 § i lagen om pension för arbetstagare, samt förmån som intjänats på basis av lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier, och*

2) *sådan pension som intjänats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och som vid avträdelsetidpunkten enligt*

bestämmelserna i denna lag inte beaktades när avträdelsestödets grundbelopp fastställdes.

27 §

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsestöd fastställs, anses det förmånslåtarens vid sin död haft rätt att på grundval av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagarkerksamhet erhålla full invalidpension som är lika stor som grundbeloppet enligt 18 §.

27 §

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsestöd fastställs, anses att förmånslåtarens vid sin död haft rätt att på grundval av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagarkerksamhet erhålla full invalidpension som är lika stor som grundbeloppet enligt 18 §.

31 §

Avträdelsestöd som betalats utan grund får även återkrävas genom att det kvittas mot framtida rater av avträdelsestödet. Av en avträdelsestödsrat som skall betalas får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av avträdelsestödsraten som återstår efter att av denna innehållits förskott med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78). Med samma inskränkningar kan det avträdelsestöd som betalats utan grund återkrävas genom att det kvittas mot framtida rater av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

31 §

Avträdelsestöd som betalats utan grund får även återkrävas genom att det kvittas mot framtida rater av avträdelsestödet. Av en avträdelsestödsrat som skall betalas får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av avträdelsestödsraten som återstår efter att förskott har innehållits av den i enlighet med lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Med samma begränsningar kan det avträdelsestöd som betalats utan grund återkrävas genom att det kvittas mot framtida poster av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

Ändringssökande

37 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 18 § i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäk-

37 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som

Gällande lydelse

rats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas. (21.7.2006/613)

40 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelsestöd i tillämpliga delar 8 g § i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf lyder den 31 december 2006, samt 96–100 och 103 §, 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134–140 samt 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 193 § 2 mom., 195–196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216–218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 16, 16 b, 16 c, 17, 17 a–17 h, 18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Föreslagen lydelse

försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

40 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelsestöd i tillämpliga delar 8 g § i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf lyder den 31 december 2006, samt 96–100 och 103 §, 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134–140 samt 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 193 § 2 mom., 195–196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216–218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116–124 §, 125 § 2 mom., 126–132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagarkerksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarkerksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

5.

Lag**om ändring av lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 1990 om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) 22 §, 23 §, 26 § 1 mom., 29 § 1 och 2 mom., 30 § 2 mom., 35 § 1 mom., 40 § 2 mom., 41 § och 43 § 1 mom,

av dem 23 § sådan den lyder i lag 614/2006, 35 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1471/1993, 40 § 1 mom. och 43 § 1 mom., sådana de lyder i nämnda lag 614/2006 som följer:

Gällande lydelse

22 §

För den tid för vilken generationsväxlingspension betalas har dess mottagare inte rätt till annan pension på basis av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

23 §

Erhållandet av generationsväxlingspension hindrar inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

En mottagare av generationsväxlingspension kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken generationsväxlingspension betalas till honom eller henne.

När generationsväxlingspension har börjat betalas på grundval av 19 §, intjänar mottagaren av generationsväxlingspension pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arbete under tid med pension.

26 §

Får pensionsanstalten kännedom om en omständighet på grundval av vilken generationsväxlingspension enligt 24 eller 25 § inte får betalas, skall anstalten avbryta utbe-

Föreslagen lydelse

22 §

För den tid för vilken generationsväxlingspension betalas har dess mottagare inte rätt till annan pension på basis av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

23 §

Erhållandet av generationsväxlingspension hindrar inte att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

En mottagare av generationsväxlingspension kan inte intjäna pension med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare för den tid för vilken generationsväxlingspension betalas till honom eller henne.

När generationsväxlingspension har börjat betalas på grundval av 19 §, intjänar mottagaren av generationsväxlingspension pension av annat förvärvsarbete än sådant som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare enligt det som i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arbete under tid med pension.

26 §

Får pensionsanstalten kännedom om en omständighet på grundval av vilken generationsväxlingspension enligt 24 eller 25 § inte får betalas, skall anstalten avbryta utbe-

Gällande lydelse

talningen av pensionen räknat från följande möjliga betalningsperiod, om skälet till avbrott i pensionen fortfarande föreligger. Skulle pensionen enligt 24 eller 25 § inte ha fått utbetalas, skall pensionsanstalten återkräva den utbetalda pensionen. Skall pension inte återkrävas för en längre tid än tre månader, kan pensionsanstalten av särskilda skäl avstå från återkravet. Pensionen kan också återkrävas genom att den kvittas mot framtida rater av invalid- eller ålderspension enligt denna lag eller lagen om pension för lantbruksföretagare.

29 §

Då pensionstagaren fyller 65 år upphör generationsväxlingspensionens kompletteringsdel och grundbeloppet ändras till sådan ålderspension som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och som är av samma storlek som grundbeloppet enligt 15 §.

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av generationsväxlingspension fastställs, anses att förmånslåtare vid sin död haft rätt att på grundvalen av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagareverksamhet erhålla full invalidpension vilken är lika stor som grundbeloppet enligt 15 §.

30 §

Pension som utbetalats utan grund får även återkrävas genom att den kvittas mot sådana rater av invalid- eller ålderspension enligt denna lag eller lagen om pension för lantbruksföretagare som skall utbetalas i framtiden. Av den pensionsrat som skall utbetalas vid varje tidpunkt får dock inte utan pensionstagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av pensionsraten som återstår sedan det av denna innehållits förskott med stöd av lagen om förskotts-
uppbörd (418/59) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78).

Föreslagen lydelse

talningen av pensionen räknat från följande möjliga betalningsperiod, om skälet till avbrott i pensionen fortfarande föreligger. Skulle pensionen enligt 24 eller 25 § inte ha fått utbetalas, skall pensionsanstalten återkräva den utbetalda pensionen. Skall pension inte återkrävas för en längre tid än tre månader, kan pensionsanstalten av särskilda skäl avstå från återkravet. Pensionen kan också återkrävas genom att den kvittas mot framtida rater av generationsväxlingspension enligt denna lag eller av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

29 §

Då pensionstagaren fyller 65 år upphör generationsväxlingspensionens kompletteringsdel och grundbeloppet ändras till sådan ålderspension som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och som är av samma storlek som grundbeloppet enligt 15 §.

När storleken av familjepensionen efter en mottagare av generationsväxlingspension fastställs, anses att förmånslåtare vid sin död haft rätt att på grundvalen av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagareverksamhet erhålla full invalidpension vilken är lika stor som grundbeloppet enligt 15 §.

30 §

Pension som utbetalats utan grund får även återkrävas genom att den kvittas mot sådana rater av generationsväxlingspension enligt denna lag eller av invalid- eller ålderspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som skall utbetalas i framtiden. Av den pensionsrat som skall betalas får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av pensionsraten som återstår efter att förskott har innehållits av den i enlighet med lagen om förskotts-
uppbörd (1118/1996).

35 §

För verkställigheten av denna lag svarar jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistrikten, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Nämnade anstalt kallas i denna lag pensionsanstalten.

40 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 18 § i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

41 §

Pensionsutgifter och förvaltningskostnader enligt denna lag sammanslås med motsvarande kostnader enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och betalas så som 13 § lagen om pension för lantbruksföretagare stadgar om betalning av kostnader för pensioner, övriga förmåner och förvaltningskostnader enligt den lagen.

Staten skall varje år i förskott betala ett månatligt belopp som motsvarar det belopp som staten uppskattas komma att betala enligt 1 mom. Förskotten fastställs och utbetalas tillsammans med de förskott som staten enligt 13 § 3 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare skall utge.

43 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för generationsväxlingspension i tillämpliga delar 8 g § i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf

35 §

För verkställigheten av denna lag svarar jord- och skogsbruksministeriet, arbeidskrafts- och näringscentralerna, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Nämnade anstalt kallas i denna lag pensionsanstalten.

40 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

41 §

Pensionsutgifter och förvaltningskostnader enligt denna lag sammanslås med motsvarande kostnader enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och betalas så som 135 § i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskriver om betalning av kostnader för pensioner, övriga förmåner och förvaltningskostnader enligt den lagen.

Staten skall varje år i förskott betala ett månatligt belopp som motsvarar det belopp som staten uppskattas komma att betala enligt 1 mom. Förskotten fastställs och utbetalas tillsammans med de förskott som staten enligt 135 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare skall utge.

43 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för generationsväxlingspension i tillämpliga delar 8 g § i 1961 års lag om pension för arbetstagare, sådan denna paragraf

Gällande lydelse

lyder den 31 december 2006, samt 96—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140, 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 195, 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216—218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 16, 16 b, 16 c, 17, 17 a—17 h, 18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Föreslagen lydelse

lyder den 31 december 2006, samt 96—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140 samt 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 195, 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216—218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagarverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

6.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsepension**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 4 januari 1974 om avträdelsepension (16/1974) 8 § 2 mom. 2 punkten, 14 § 1 mom., 22 § 1 mom. och 24 §, av dem 8 § 2 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 226/2002, 14 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1304/1990, 22 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1087/1985 och 24 § sådan den lyder i lag 615/2006 som följer:

Gällande lydelse

8 §

Full avträdelsepension ändras till minskad pension

2) om något annat inte följer av 12 a §, ifall den som får full avträdelsepension, i strid med en förbindelse om nedläggning av lantbruksproduktion eller en försäljningsbegränsningsförbindelse för åker, med stöd av ett arrendeavtal som ingåtts för minst fem år överlåter eller arrenderar ut åkermark som berörs av förbindelsen som tillskottsområde till en person som vid överlåtelse- och besittningstidpunkten bedriver jordbruk på brukningsenheten så att han eller hon i enlighet med bestämmelserna i 1 § lagen om pension för lantbruksföretagare har tagit i nämnda lag bestämd försäkring för minimipensionsskydd, och som förbinder sig att under minst fem år i sin besittning ha och odla det område som överlåts eller arrenderas ut,

14 §

Verkställigheten av denna lag handhas av jordbruksstyrelsen, landsbygdsdistrikten och kommunernas lantbrukssekreterare samt lantbruksföretagarnas pensionsantalt, om vilken stadgas i lagen om pension för lantbruksföretagare och som nedan benämns pensionsanstalten. *Finns det ingen lantbrukssekreterare i kommunen, sköts de uppgifter som enligt denna lag hör till ho-*

Föreslagna lydelse

8 §

Full avträdelsepension ändras till minskad pension

2) om något annat inte följer av 12 a §, ifall den som får full avträdelsepension, i strid med en förbindelse om nedläggning av lantbruksproduktion eller en försäljningsbegränsningsförbindelse för åker, med stöd av ett arrendeavtal som ingåtts för minst fem år överlåter eller arrenderar ut åkermark som berörs av förbindelsen som tillskottsområde till en person som vid överlåtelse- och besittningstidpunkten bedriver jordbruk på brukningsenheten så att han eller hon i enlighet med bestämmelserna i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx) har tagit i nämnda lag bestämd försäkring för minimipensionsskydd, och som förbinder sig att under minst fem år i sin besittning ha och odla det område som överlåts eller arrenderas ut,

14 §

För verkställigheten av denna lag svarar jord- och skogsbruksministeriet, arbetskrafts- och näringscentralerna, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter samt Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare. Nämnda anstalt kallas i denna lag pensionsanstalten.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

nom av lantbruksnämnden eller motsvarande organ eller av någon annan myndighet. Vad denna lag stadgar om lantbrukssekreterare gäller på motsvarande sätt nämnda myndighet.

22 §

Kostnaderna för avträdelsepensionerna betalas av statens medel. De förvaltningsutgifter som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaktningens utgifter för dess övriga verksamhet, och pensionsanstalten ersätts för dem så som det är stadgat om förvaltningsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelsepension i tillämpliga delar 98—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125—127, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140 och 191 §, 192 § 1 mom., 196, 198, 202 och 204—205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216—218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 16, 16 b, 16 c, 17, 17 a—17 h, 18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Utan hinder av det som i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare bestäms om pensionsanstaltens behörighet, sköter lantbruksföretagarnas pensionsanstalt avgörandet av pensionsansökan, betalningen av pension och pensionsanstaltens övriga uppdrag i anslutning till pensionen när den som ansöker om pension får avträdelsepension när han eller hon ansöker om pension.

22 §

Kostnaderna för avträdelsepensionerna betalas av statens medel. De förvaltningsutgifter som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningsutgifterna för dess övriga verksamhet, och pensionsanstalten ersätts för dem så som föreskrivs om förvaltningsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelsepension i tillämpliga delar 98—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och 116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125—127, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140 och 191 §, 192 § 1 mom., 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216-218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Utan hinder av det som i lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare (xx/xx) bestäms om pensionsanstaltens behörighet, sköter Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt avgörandet av pensionsansökan, betalningen av pension och pensionsanstaltens övriga uppdrag i anslutning till pensionen när den som ansöker om pension får avträdelsepension när han eller hon ansöker om pension.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari
2007.
—————

7.

Lag**om ändring av lagen om avträdelsetillsättning för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1992 om avträdelsetillsättning för lantbruksföretagare (1330/1992) 23 §, 24 §, 25 § 2 mom., 26 § 1 och 3 mom., 27 § 2 mom., 32 § 2 mom., 35 § 1 mom. och 37 § 1 mom.,
av dem 25 § 2 mom. sådant det lyder i lag 227/2002, 32 § 1 mom. och 37 § 1 mom. sådana de lyder i lag 616/2006 som följer:

Gällande lydelse

23 §

För den tid för vilken avträdelsetillsättningens grundbelopp betalas har dess mottagare inte rätt till pension på grundval av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

24 §

Avträdelsetillsättningen betraktas inte som en pension vars erhållande hindrar att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

25 §

Om i 1 mom. avsedd verksamhet eller försummelse av en förbindelse skall anses vara ringa eller om det funnits andra särskilda skäl för verksamheten eller försummelsen, kan avträdelsetillsättningen indras för viss tid eller beslut fattas om att avträdelsetillsättningen betalas till samma belopp som tidigare. Ett avträdelsetillägg kan även

Föreslagen lydelse

23 §

För den tid för vilken avträdelsetillsättningens grundbelopp betalas har dess mottagare inte rätt till pension på grundval av företagareverksamhet som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

24 §

Avträdelsetillsättningen betraktas inte som en pension vars erhållande hindrar att pensionsrätt uppkommer på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande eller annan företagareverksamhet än sådan som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

25 §

Om i 1 mom. avsedd verksamhet eller försummelse av en förbindelse skall anses vara ringa eller om det funnits andra särskilda skäl för verksamheten eller försummelsen, kan avträdelsetillsättningen indras för viss tid eller beslut fattas om att avträdelsetillsättningen betalas till samma belopp som tidigare. Ett avträdelsetillägg kan även

Gällande lydelse

indras delvis. Sådana särskilda skäl till försummelse av en förbindelse som avses i detta moment föreligger, om mark som berörs av förbindelsen, genom ett arrendeavtal som ingåtts för minst fem år, för bedrivande av jordbruk har överlåtits eller arrenderats ut som tillskottsmark till en person som vid överlåtelsepunkten bedriver jordbruk på gårdsbruksenheten så att han eller hon i enlighet med bestämmelserna i 1 § lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) har tagit i nämnda lag bestämd försäkring för minimipensionsskydd. Dessutom förutsätts att förvärvaren förbundit sig att under minst fem år i sin besittning ha och odla det område som överläts eller arrenderas ut. Som i detta moment avsedda särskilda skäl anses också överlåtelse av sådan mark som berörs av förbindelsen för att användas som sådant naturskyddsområde eller landskapsvårdsområde som avses i naturvårdslagen (1096/1996).

26 §

När mottagaren av avträdelsetillägg fyller 65 år upphör avträdelsetilläggets avträdelsetillägg, om inte annat följer av 2 mom., och grundbeloppet ändras till sådan ålderspension som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och som är av samma storlek som grundbeloppet enligt 13 §.

Avträdelsetillägget upphör när mottagaren av avträdelsetillägg avlider. När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsetillägg fastställs, anses att förmånslåtarens vid sin död haft rätt att på grundval av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagareverksamhet erhålla full invalidpension vilken är lika stor som grundbeloppet enligt 13 §.

27 §

Avträdelsetillägg som utbetalts utan grund får även återkrävas genom att den kvittas mot sådana ersättningsrater som skall utbetalas i framtiden. Av den ersätt-

Föreslagen lydelse

indras delvis. Sådana särskilda skäl till försummelse som avses i detta moment föreligger, om mark som berörs av förbindelsen, genom ett arrendeavtal som ingåtts för minst fem år, för bedrivande av jordbruk har överlåtits eller arrenderats ut som tillskottsmark till en person som vid överlåtelsepunkten bedriver jordbruk på gårdsbruksenheten så att han eller hon i enlighet med bestämmelserna i 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare har tagit i nämnda lag bestämd försäkring för minimipensionsskydd. Dessutom förutsätts att förvärvaren förbundit sig att under minst fem år i sin besittning ha och odla det område som överläts eller arrenderas ut. Som i detta moment avsedda särskilda skäl anses också överlåtelse av sådan mark som berörs av förbindelsen för att användas som sådant naturskyddsområde eller landskapsvårdsområde som avses i naturvårdslagen (1096/1996).

26 §

När mottagaren av avträdelsetillägg fyller 65 år upphör avträdelsetilläggets avträdelsetillägg, om inte annat följer av 2 mom., och grundbeloppet ändras till sådan ålderspension som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare och som är av samma storlek som grundbeloppet enligt 13 §.

Avträdelsetillägget upphör när mottagaren av avträdelsetillägg avlider. När storleken av familjepensionen efter en mottagare av avträdelsetillägg fastställs, anses att förmånslåtarens vid sin död haft rätt att på grundval av sin i lagen om pension för lantbruksföretagare angivna företagareverksamhet erhålla full invalidpension vilken är lika stor som grundbeloppet enligt 13 §.

27 §

Avträdelsetillägg som utbetalts utan grund får även återkrävas genom att den kvittas mot sådana ersättningsrater som skall utbetalas i framtiden. Av den ersätt-

ningsrat som skall utbetalas vid varje tidpunkt får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av ersättningsraten som återstår efter att av denna innehållits förskott med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78). Med samma inskränkningar kan den avträdelseersättning som utbetalts utan grund återkrävas genom att den kvittas mot sådana rater av invalid- eller ålderdomspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som skall utbetalas i framtiden.

32 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 18 § i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

35 §

Kostnaderna för avträdelseersättningarna betalas av statens medel. De förvaltningskostnader som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningskostnaderna för dess övriga verksamhet och pensionsanstalten ersätts för dem så som stadgas om förvaltningskostnader enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

37 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelseersättning i tillämpliga delar 98—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och

ningsrat som skall utbetalas vid varje tidpunkt får dock inte utan mottagarens samtycke dras av mera än en sjättedel av den del av ersättningsraten som återstår efter att förskott har innehållits av den i enlighet med lagen om förskottsuppbörd (1118/1996). Med samma inskränkningar kan den avträdelseersättning som utbetalts utan grund återkrävas genom att den kvittas mot sådana rater av invalid- eller ålderdomspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som skall utbetalas i framtiden.

32 §

Bestämmelser om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och nämndens medlemmar finns i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005) och bestämmelser om försäkringsdomstolen i lagen om försäkringsdomstolen (132/2003). De medlemmar i besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som förordnats med stöd av 103 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även när denna lag tillämpas.

35 §

Kostnaderna för avträdelseersättningarna betalas av statens medel. De förvaltningskostnader som pensionsanstalten åsamkas av verksamheten enligt denna lag sammanslås med förvaltningskostnaderna för dess övriga verksamhet, och pensionsanstalten ersätts för dem så som föreskrivs om förvaltningskostnader enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

37 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller för avträdelseersättning i tillämpliga delar 98—100 och 103 §, 105 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 § 3 mom., 115 och

Gällande lydelse

116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140, 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216—218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 16, 16 b, 16 c, 17, 17 a—17 h, 18 och 19 b § samt 19 c § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Föreslagen lydelse

116 §, 119 § 1 och 2 mom., 120 § 2, 4 och 5 mom., 121 och 122 §, 124 § 1 mom., 125, 128, 130 och 132 §, 133 § 1 och 4 mom., 134—140, 180 och 191 §, 192 § 1 mom., 196, 198, 202, 204 och 205 §, 206 § 1 mom. 1 punkten, 208 § 1 och 3 mom., 209 §, 210 § 1, 3 och 4 mom. och 216—218 § i lagen om pension för arbetstagare samt 103 § 1 mom., 114, 116—124 §, 125 § 2 mom., 126—132, 134, 143 och 145 § samt 146 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagarverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarverksamhet och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

8.

Lag

om ändring av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 23 december 1981 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 7 § 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom., 13 § 2 och 3 mom., 15 § 1 och 2 mom., 16 § 1 mom., 17 § 1—3 mom., 18 §, 21 § 1 mom. 1—3 punkten och 4 mom., och 22 § 1 och 2 mom.,

av dem 3 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 977/1993, 7 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1283/2001, 7 § 1 mom. 2 och 4 punkten, sådana de lyder i nämnda lag 977/1993, 11 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 1070/1990, 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1644/1992, 13 § 2 mom. sådant det lyder i lag 924/2003, 13 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1029/2004, 15 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 924/2003, 17 § 1—3 mom. sådana de lyder i lag 902/1996, 18 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1274/1997, 18 § 2 mom. sådant det lyder i lag 936/2000, 21 § 1 mom. 1—3 punkten sådana de lyder i nämnda lag 977/1993, 21 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1313/1989, 22 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1029/2004 och 22 § 2 mom. sådant det lyder i lag 724/2002 som följer:

Gällande lydelse

2 §

Verkställigheten av denna lag handhas av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt, om vilken stadgas närmare genom förordning.

Genom förordning kan stadgas att den i 1 mom. avsedda olycksfallsförsäkringsanstaltens uppgifter handhas av lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, om vilken stadgas i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69).

3 §

Med lantbruksföretagare avses sådana gårdsbruksidkare, fiskare och renägare som avses i 1 § 2 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare och den som fortgående lever tillsammans med en lantbruksföretagare i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden samt medlemmar i ett sådant familjeföretag som avses i 1 a § i nämnda lag.

Med lantbruksföretagararbete avses arbete som nämns i 1 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare och som utförs av en lantbruksföretagare. Som lantbruksföretagararbete betraktas inte verksamhet som avses i

Föreslagen lydelse

2 §

Verkställigheten av denna lag handhas av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt, vars uppgifter handhas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

3 §

Med lantbruksföretagare avses sådana gårdsbruksidkare, fiskare och renägare som avses i 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, i 3 § 5 punkten i nämnda lag avsedd person som fortgående lever tillsammans med en lantbruksföretagare i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden samt sådan familjemedlem som avses i 4 § i nämnda lag.

Med lantbruksföretagararbete avses arbete som nämns i 3 § i lagen om pension för lantbruksföretagare och som utförs av en lantbruksföretagare. Som lantbruksföretagararbete betraktas inte verksamhet som av-

Gällande lydelse

1 § 4 mom. i nämnda lag och som bör anses såsom ett särskilt företag.

7 §

Ersättning enligt denna lag betalas om en arbetsskada har drabbat

1) en person som avses i 1 § 2 mom. 1—4 eller 6 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare under en tid för vilken han är skyldig att teckna försäkring enligt 1 § i nämnda lag, (13.12.2001/1283)

2) en person som avses i 1 § 2 mom. 5 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare under en tid för vilken han har en gällande försäkring enligt nämnda lag,

4) en person som avses ovan i 1 eller 2 punkten och som har blivit arbetsoförmögen så att han har rätt till invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, om arbetsskadan inträffade innan 30 dagar hade förflutit efter det han fick del av pensionsanstaltens eller rättsmedelsinstansens beslut om beviljande av pension.

11 §

En lantbruksföretagares årsarbetsförtjänst anses vara hans arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare vid den tidpunkt då arbetsskadan inträffade.

För en lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder som stadgas i nämnda lag.

12 §

Dagpenningen uppgår i fråga om lantbruksföretagarverksamhet till 1/360 av den årsarbetsförtjänst som avses i 11 §. Visar en lantbruksföretagare eller anhörig till honom att i de omständigheter som inverkar på de arbetsinkomster som inflyter av brukningsenheten och som avses i 8 b eller 8 c § lagen om pension för lantbruksföretagare under året innan arbetsskadan inträffade har skett en förändring som kunde höja lant-

Föreslagen lydelse

ses i 7 § 5 punkten i nämnda lag och som bör anses såsom ett särskilt företag.

7 §

Ersättning enligt denna lag betalas om en arbetsskada har drabbat

1) en person som avses i 3 § 1—4 eller 6 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare under en tid för vilken han eller hon är skyldig att teckna försäkring enligt 10 § i nämnda lag,

2) en person som avses i 3 § 5 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare under en tid för vilken han eller hon har en gällande försäkring enligt nämnda lag,

4) en person som avses i 1 eller 2 punkten och som har blivit arbetsoförmögen så att han eller hon har rätt till invalidpension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, om arbetsskadan inträffade innan 30 dagar hade förflutit efter det han eller hon fick del av pensionsanstaltens eller besvärinstansens beslut om beviljande av pension.

11 §

En lantbruksföretagares årsarbetsförtjänst anses vara hans eller hennes arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare vid den tidpunkt då arbetsskadan inträffade.

För en lantbruksföretagare som då arbetsskadan inträffar inte har gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare fastställs årsarbetsförtjänsten med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder som föreskrivs i nämnda lag.

12 §

Dagpenningen uppgår i fråga om lantbruksföretagarverksamhet till 1/360 av den årsarbetsförtjänst som avses i 11 §. Visar en lantbruksföretagare eller anhörig till honom eller henne att i de omständigheter som inverkar på de arbetsinkomster som inflyter av gårdsbruksenheten och som avses i 16 eller 17 § i lagen om pension för lantbruksföretagare under året innan arbetsskadan inträffade har skett en förändring som kunde

bruksföretagarens arbetsinkomst enligt nämnda lag och har lantbruksföretagaren, om han alltjämt skall försäkras, ansökt om justering av arbetsinkomsten, skall denna förändring beaktas när arbetsinkomsten fastställs. När förändringen grundar sig på brukningsenhetens lönsamhet, som avses i 8 b § 5 mom. i samma lag, kan även en tidigare förändring beaktas, om detta är skäligt med hänsyn till förhållandena. Den höjda årsarbetsförtjänst som avses i detta moment används vid bestämmande av dagpenning dock endast till den del dagpenning beviljas för den tid som börjar fyra månader efter det arbetsskadan inträffade.

 13 §

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte i 21 § 5 mom. avsett olycksfalls-skydd. Till de i 1 mom. åsyftade totalkostnaderna hänförs likväl förhöjningar i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagarare (395/1961) av förmåner som skall utges på grundval av en i 21 § 5 mom. avsedd försäkring, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte förslår till förhöjningarna.

Till de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna räknas även de kostnader som orsakas av skötseln av uppgifter enligt 16 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

 15 §

Totalkostnaderna finansieras genom en grundskyddsandel, lantbruksföretagarnas försäkringspremieandel, statens andel och avkastningen av placeringar. Avkastningen av placeringar beräknas enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av 13 § 4 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare. Innan finansieringsandelarna fastställs avdras från totalkostnaderna den nettoavkastning av placeringarna som överstiger den räntesats som använts som grund. Om avkastningen av placeringarna inte når en nivå som motsvarar den räntesats som använts som

höja lantbruksföretagarens arbetsinkomst enligt nämnda lag och har lantbruksföretagaren, om han eller hon alltjämt skall försäkras, ansökt om justering av arbetsinkomsten, skall denna förändring beaktas när årsarbetsförtjänsten fastställs. När förändringen grundar sig på gårdsbruksenhetens lönsamhet, som avses i 16 § 4 mom. i samma lag, kan även en tidigare förändring beaktas, om detta är skäligt med hänsyn till förhållandena. Den höjda årsarbetsförtjänst som avses i detta moment används vid bestämmande av dagpenning dock endast till den del dagpenning beviljas för den tid som börjar fyra månader efter det arbetsskadan inträffade.

 13 §

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte i 21 § 5 mom. avsett olycksfalls-skydd. Till de i 1 mom. åsyftade totalkostnaderna hänförs likväl förhöjningar i enlighet med 98—100 § i lagen om pension för arbetstagarare (395/2006) av förmåner som skall utges på grundval av en i 21 § 5 mom. avsedd försäkring, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte förslår till förhöjningarna.

Till de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna räknas även de kostnader som orsakas av skötseln av uppgifter enligt 115 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

 15 §

Totalkostnaderna finansieras genom en grundskyddsandel, lantbruksföretagarnas försäkringspremieandel, statens andel och avkastningen av placeringar. Avkastningen av placeringar beräknas enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av 135 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare. Innan finansieringsandelarna fastställs avdras från totalkostnaderna den nettoavkastning av placeringarna som överstiger den räntesats som använts som grund. Om avkastningen av placeringarna inte når en nivå som motsvarar den räntesats som använts som

Gällande lydelse

grund, fogas underskottsbeloppet på motsvarande vis till totalkostnaderna.

I grundskyddsandelen anses av totalkostnaderna 14,3 procent utgöra utgifter för dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) och 6,8 procent sjukvårdsutgifter enligt samma lag, 8,8 procent pensionsutgifter eller motsvarande utgifter enligt folkpensionslagen (347/1956), 0,9 procent pensionsutgifter enligt familjepensionslagen (38/1969) samt 9,6 procent pensionsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 §

Folkpensionsanstalten betalar årligen till olycksfallsförsäkringsanstalten det sammanlagda beloppet av de i 15 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen, folkpensionslagen och familjepensionslagen, och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen den i 15 § 3 mom. nämnda statsandelen.

17 §

En lantbruksföretagare som är skyldig att uppta i lagen om pension för lantbruksföretagare stadgad försäkring som motsvarar minimipensionsskyddet, skall för tiden för nämnda försäkring erlægga försäkringspremie för arbetsskadeskydd enligt denna lag.

Försäkringspremien utgörs av en för alla lantbruksföretagare lika stor basdel och av en förtjänstdel som bestäms på den arbetsinkomst som har fastställts för lantbruksföretagare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Försäkringspremiens basdel beräknas på lantbruksföretagarnas andel av de sammanlagda sjukvårdskostnader som har ersatts med stöd av denna lag.

Försäkringspremien nedsätts med 10 procent för varje sådant kalenderår före det år som försäkringspremien hänförs till, under vilket lantbruksföretagarens gällande försäkring som ger minimipensionsskydd enligt 1 § lagen om pension för lantbruksföretagare har fortgått utan avbrott, likväl för högst fem kalenderår. Varje arbetskada

Föreslagen lydelse

grund, fogas underskottsbeloppet på motsvarande vis till totalkostnaderna.

I grundskyddsandelen anses av totalkostnaderna 14,3 procent utgöra utgifter för dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) och 6,8 procent sjukvårdsutgifter enligt samma lag, 8,8 procent pensionsutgifter eller motsvarande utgifter enligt folkpensionslagen (347/1956), 0,9 procent pensionsutgifter enligt familjepensionslagen (38/1969) samt 9,6 procent pensionsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare.

16 §

Folkpensionsanstalten betalar årligen till olycksfallsförsäkringsanstalten det sammanlagda beloppet av de i 15 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen, folkpensionslagen och familjepensionslagen, och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen den i 15 § 3 mom. nämnda statsandelen.

17 §

En lantbruksföretagare som är skyldig att uppta i lagen om pension för lantbruksföretagare föreskriven försäkring som motsvarar minimipensionsskyddet, skall för tiden för nämnda försäkring erlægga försäkringspremie för arbetsskadeskydd enligt denna lag.

Försäkringspremien utgörs av en för alla lantbruksföretagare lika stor basdel och av en förtjänstdel som bestäms på den arbetsinkomst som har fastställts för lantbruksföretagare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Försäkringspremiens basdel beräknas på lantbruksföretagarnas andel av de sammanlagda sjukvårdskostnader som har ersatts med stöd av denna lag.

Försäkringspremien nedsätts med 10 procent för varje sådant kalenderår före det år som försäkringspremien hänförs till, under vilket lantbruksföretagarens gällande försäkring som ger minimipensionsskydd enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare har fortgått utan avbrott,

som har ersatts under denna tid minskar den sänkning som avses här med 10 procent räknat på den icke-nedsatta försäkringspremien.

likväl för högst fem kalenderår. Varje arbetsskada som har ersatts under denna tid minskar den sänkning som avses här med 10 procent räknat på den icke-nedsatta försäkringspremien.

18 §

Vad som i 10 § 5 mom. och 12 § lagen om pension för lantbruksföretagare bestäms om försäkringspremier enligt nämnda lag skall tillämpas på försäkringspremier enligt denna lag. (19.12.1997/1274)

Försäkringspremien uppbärs i samband med försäkringspremien enligt lagen om pension för lantbruksföretagare så som i nämnda lag och i förordningen om pension för lantbruksföretagare (667/1969) föreskrivs om uppbörd av försäkringspremier. Från arbetsskadeersättning får avdras ersättningstagarens obetalda försäkringspremier enligt denna lag och enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, varvid bestämmelserna i förordningen om pension för lantbruksföretagare skall iakttas.

förvaltningskostnader.

21 §

På villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer och mot premie enligt 2 mom. kan försäkring enligt denna lag beviljas lantbruksföretagare (22.11.1996/902)

1) vars brukningsenhet är mindre än vad som förutsätts i 1 § 2 mom. 1 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare,

2) vars årsarbetsförtjänst understiger det belopp som avses i 1 § 3 mom. 2 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare,

3) mot arbetsskador som inträffar under en tid för vilken lantbruksföretagaren inte är skyldig att teckna försäkring enligt 1 § lagen om pension för lantbruksföretagare.

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då en försäkring börjar och då förhållandena förändras, med tillämpning av 8 och 8 a—8 h § lagen om pension för lantbruksföretagare fastställa vad som skall anses som den försäkrades årsarbetsförtjänst.

18 §

Vad som i 12 § 3 och 4 mom. samt 24—30 § och 97 § i lagen om pension för lantbruksföretagare samt i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av nämnda lag föreskrivs om försäkringspremier enligt lagen om pension för lantbruksföretagare skall tillämpas på försäkringspremier enligt denna lag. Försäkringspremien enligt denna lag uppbärs i samband med försäkringspremien enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Från arbetsskadeersättning får avdras ersättningstagarens obetalda försäkringspremier enligt denna lag och enligt lagen om pension för lantbruksföretagare med iakttagande av bestämmelserna i 97 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

21 §

På villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer och mot premie enligt 2 mom. kan försäkring enligt denna lag beviljas lantbruksföretagare

1) vars gårdsbruksenhet är mindre än vad som förutsätts i 3 § 1 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare,

2) vars årsarbetsförtjänst understiger det belopp som avses i 7 § 4 punkten i lagen om pension för lantbruksföretagare, eller

3) mot arbetsskador som inträffar under en tid för vilken lantbruksföretagaren inte är skyldig att teckna försäkring enligt 10 § i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Olycksfallsförsäkringsanstalten skall då en försäkring börjar och då förhållandena förändras, med tillämpning av 14—21 § i lagen om pension för lantbruksföretagare fastställa vad som skall anses som den försäkrades årsarbetsförtjänst.

Gällande lydelse

22 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 19 § 1 mom. sista meningen samt 2 och 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare, 16 och 17 § samt 19 d § 3 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare samt 30 a och 30 b §, 55 § 1 mom. samt 61 a, 63, 64 h och 64 i § i lagen om olycksfallsförsäkring. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldig att delta i den verksamhet som Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund bedriver och som nämns i 30 a och 30 b § i lagen om olycksfallsförsäkring samt i kostnaderna för denna verksamhet till den del dessa hänför sig till verkställigheten av denna lag. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt de grunder enligt vilka ovan nämnda kostnader skall räknas ut.

Vid tillämpningen av 19 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare och 55 § 1 mom. lagen om olycksfallsförsäkring jämföras lantbruksföretagare med en i nämnda lagar avsedd arbetsgivare.

Föreslagen lydelse

22 §

Om inte något annat följer av denna lag, gäller i tillämpliga delar dessutom 114 och 124 § samt 144 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare och 30 a och 30 b §, 55 § 1 mom. samt 61 a, 63, 64 h och 64 i § i lagen om olycksfallsförsäkring. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är skyldig att delta i den verksamhet som Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund bedriver och som nämns i 30 a och 30 b § i lagen om olycksfallsförsäkring samt i kostnaderna för denna verksamhet till den del dessa hänför sig till verkställigheten av denna lag. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt de grunder enligt vilka ovan nämnda kostnader skall räknas ut.

Vid tillämpningen av 55 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring jämföras lantbruksföretagare med en i nämnda lag avsedd arbetsgivare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. I denna lag avses med företagarverksamhet, försäkringspremie och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare också företagarverksamhet, försäkringspremie och pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969). Vid tillämpningen av hänvisningen i 18 § i denna lag till 30 § i lagen om pension för lantbruksföretagare iakttas vad som föreskrivs i 11 § i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx).

Genom denna lag upphävs 1 § i förordningen av den 21 maj 1982 om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (375/1982).

9.

Lag**om ändring av 2 och 5 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 17 januari 1991 om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) 2 § och 5 § 1 mom.,
av dem 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 903/1996 som följer:

Gällande lydelse

2 §

Med lantbruksföretagare avses den som då arbetsförmågan inträder har en giltig försäkring som gäller minimipensionsskyddet enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69), eller har ansökt om en sådan försäkring.

5 §

Dagpenningens storlek är 1/514 av den arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som är fastställd för lantbruksföretagaren då arbetsförmågan inträdde.

Föreslagen lydelse

2 §

Med lantbruksföretagare avses den som då arbetsförmågan inträder har en giltig försäkring som gäller minimipensionsskyddet enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx), eller har ansökt om en sådan försäkring.

5 §

Dagpenningens storlek är 1/514 av den arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som är fastställd för lantbruksföretagaren då arbetsförmågan inträdde.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
—————

10.

Lag**om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 1996 om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 3 § 1 mom. 1 punkten, 9 § 2 mom., 27 §, 27 a § 1 punkten och 45 §, av dem 27 § och 27 a § 1 punkten sådana de lyder i lag 1135/200§ som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definition på lantbruksföretagare

Med lantbruksföretagare avses i denna lag en person som genom att själv delta i arbetet bedriver lantbruk och som

1) varit skyldig att uppta en försäkring för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) och har nämnda försäkring i kraft eller har lämnat in en ansökan om en sådan, eller som

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare, (pensionsanstalten) svarar för verkställigheten av avbytarserviceverksamheten.

27 §

Avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs hos den som får servicen en timavgift som inte får överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är en euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten enligt lagen om

Föreslagen lydelse

3 §

Definition på lantbruksföretagare

Med lantbruksföretagare avses i denna lag en person som genom att själv delta i arbetet bedriver lantbruk och som

1) varit skyldig att uppta en försäkring för minimipensionsskydd enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (xx/xx) och har nämnda försäkring i kraft eller har lämnat in en ansökan om en sådan, eller som

9 §

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen samt verkställigheten

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare, (*pensionsanstalten*) svarar för verkställigheten av avbytarserviceverksamheten.

27 §

Avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs hos den som får servicen en timavgift som inte får överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är en euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten enligt lagen om

pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 000, om inte något annat bestäms nedan i denna lag. Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen under det år då vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, skall den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som i tillämpliga delar uppskattats enligt grunderna i nämnda lag läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent

1) om den som får vikariehjälp är berättigad till löneförmåner på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) då vikariehjälpen inleds, samt

45 §

Rätt att få uppgifter

Den lokala enheten har rätt att avgiftsfritt av beskattnings- och andra myndigheter få uppgifter och utredningar som behövs för verkställigheten av denna lag samt att av pensionsanstalten få behövliga uppgifter om ansökan om försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, försäkringens giltighetstid, utbetalda pensioner och rätten till pension som nämns i 3 § 1 mom.

Vad 1 mom. stadgar om den lokala enhetens rätt att få uppgifter av beskattnings- och andra myndigheter tillämpas på motsvarande sätt på pensionsanstalten.

pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 000, om inte något annat bestäms nedan i denna lag. Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen under det år då vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, skall den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som i tillämpliga delar uppskattats enligt grunderna i nämnda lag läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent

1) om den som får vikariehjälp är berättigad till löneförmåner på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (xx/xx) då vikariehjälpen inleds, samt

45 §

Rätt att få uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har den lokala enheten och pensionsanstalten rätt att av varandra och av andra i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999; *nedan offentlighetslagen*) avsedda myndigheter avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av uppdrag enligt denna lag. Den lokala enhetens rätt att få uppgifter av pensionsanstalten begränsas till sådana uppgifter som gäller ansökan om i lagen om pension för lantbruksföretagare avsedd försäkring och dess giltighet samt uppgifter om utbetalda pensioner och rätt till pension.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Pensionsanstalten har utöver det som i 29 § 3 mom. i offentlighetslagen bestäms om utlämnande av uppgifter genom en teknisk anslutning, rätt att öppna en teknisk anslutning för den lokala enheten till uppgifter som är nödvändiga vid verkställigheten av denna lag.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får också sökas sekretessbelagda uppgifter utan samtycke av den vars intressen skyddas genom sekretessen.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
—————